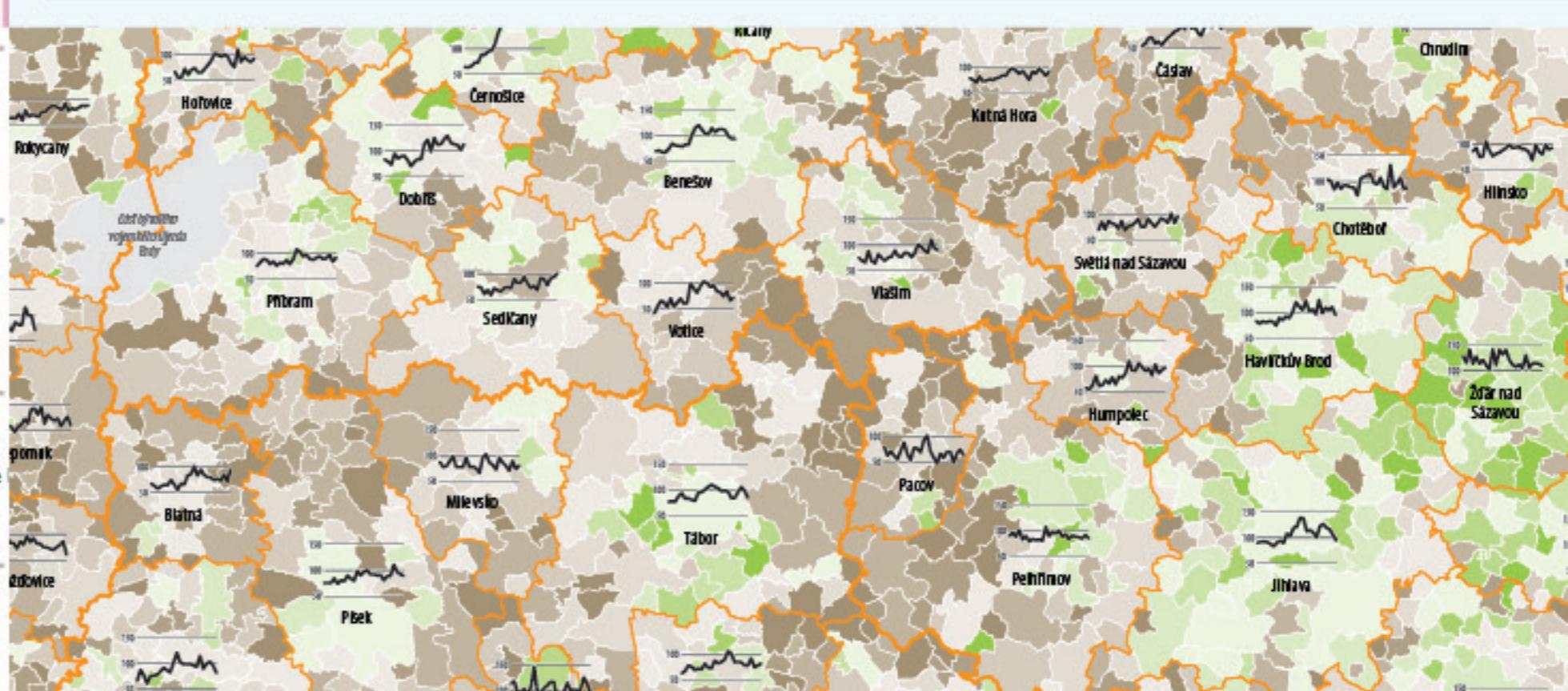
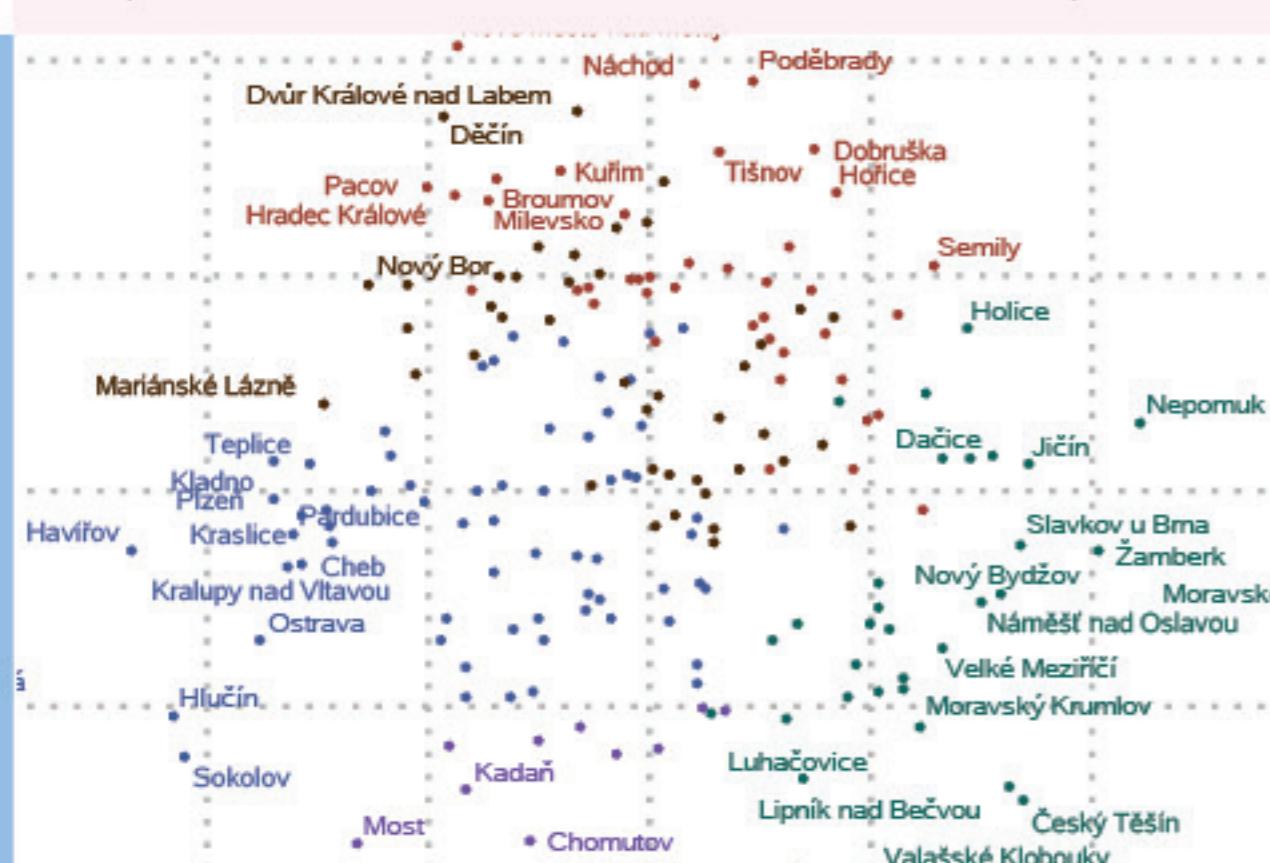
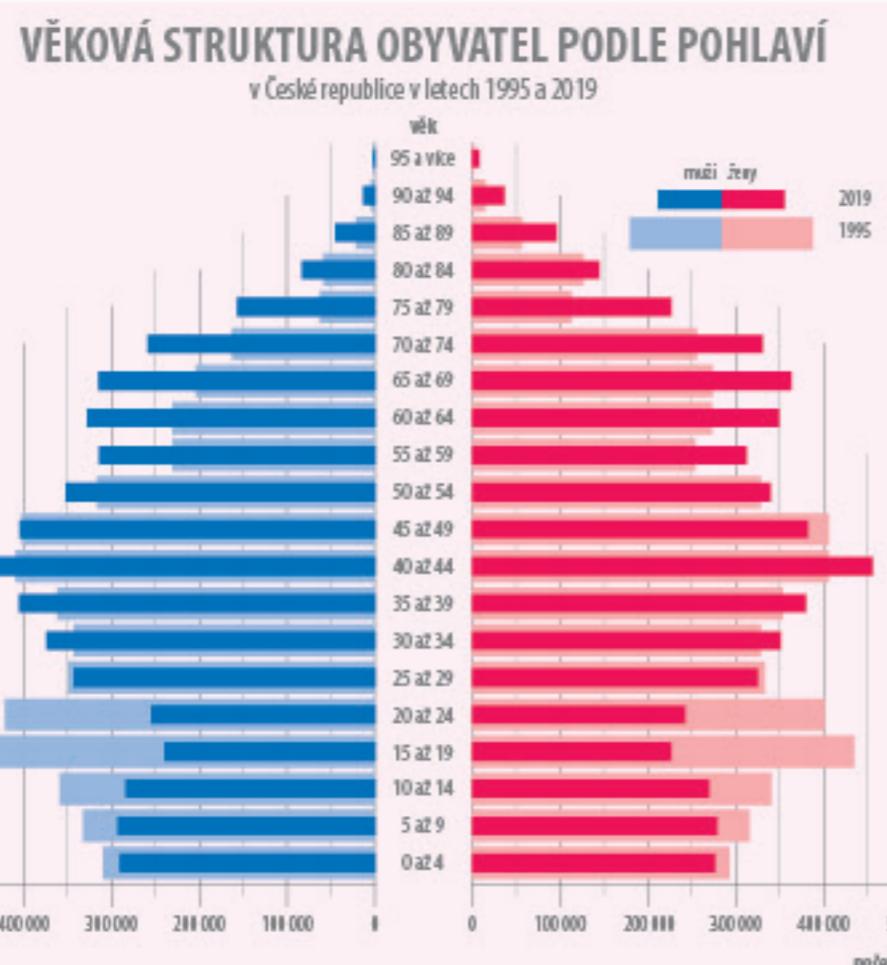

OBYVATELSTVO ČESKA V OBDOBÍ 1995–2019

Jitka Rychtaříková a kol.

POPULATION OF THE CZECHIA IN 1995–2019

OBYVATELSTVO ČESKA

v období 1995–2019

Jitka Rychtaříková a kol.

Olomouc 2021

OBYVATELSTVO ČESKA V OBDOBÍ 1995–2019

Autorský kolektiv: prof. RNDr. Jitka Rychtaříková, CSc.¹, RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.²,
prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.², Mgr. Vít Pászto, Ph.D.²

Pracoviště: ¹ Katedra demografie a geodemografie, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova

² Katedra geoinformatiky, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci

Výkonný redaktor: prof. RNDr. Jan Hlaváč, Ph.D.

Předseda redakční rady M-A-P-S: prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.

Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Slavík

Technická redaktorka: RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.

ISBN 978-80-244-6063-5

M·A·P·S Num. 14–16

Autorský kolektiv: RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.², prof. RNDr. Jitka Rychtaříková, CSc.¹,
prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.², Mgr. Vít Pászto, Ph.D.²

Kartografické zpracování: RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.², prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.²

Zpracování dat: prof. RNDr. Jitka Rychtaříková, CSc.¹ (zpracování databáze, demografické analýzy),
RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.² (prostorové analýzy, vizualizace),
Mgr. Vít Pászto, Ph.D.² (příprava podkladových prostorových dat)

Pracoviště: ¹ Katedra demografie a geodemografie, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova

² Katedra geoinformatiky, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci

Recenzenti: doc. RNDr. Tomáš Hudeček, Ph.D. (Ústav ekonomiky a managementu VŠCHT v Praze)

Ing. Michal Menšík, Ph.D. (Moravská vysoká škola Olomouc)

Výkonný redaktor: prof. RNDr. Jan Hlaváč, Ph.D.

Předseda redakční rady M-A-P-S: prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.

Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Slavík

Technická redaktorka: RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.

Statistiká data: © Český statistický úřad, 2020

Ostatní tematická data: © Univerzita Palackého v Olomouci, 2020

Podkladová data: © Český úřad zeměměřický a katastrální, 2020

M·A·P·S Num.14 – ISBN 978-80-244-6064-2

M·A·P·S Num.15 – ISBN 978-80-244-6065-9

M·A·P·S Num.16 – ISBN 978-80-244-6066-6

Mapy a doprovodná publikace vznikly za podpory projektu Grantové agentury České republiky č. 18-12166S

Prostorová diferenciace a vizualizace geodemografických procesů se zaměřením na domácnosti ve stárnoucí populaci České republiky.

Vydavatel: Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 11, Olomouc

Ediční řada M·A·P·S. (Map and Atlas Product Series), Num. 14–16

Tisk: Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci

Tiskservis, Gen. Sochora 1764/22, 708 00 Ostrava – Poruba (mapa, složky)

Vydala Univerzita Palackého v Olomouci pro Katedru geoinformatiky jako její 86., 87. a 88. titul.

1. vydání

Olomouc 2021

© Univerzita Palackého v Olomouci, 2021

ISBN 978-80-244-6062-8 (soubor)

ÚVOD

Demografie se zabývá studiem lidské populace, kdy nejdůležitějším sledovaným jevem je proces demografické reprodukce. Mezi základní jevy, které ovlivňují změnu počtu obyvatelstva, přitom patří proces porodnosti (natalita), úmrtnost (mortalita) a prostorová mobilita. Při podrobném studiu populačního vývoje je proto potřeba spolupráce odborníků nejen na demografii, ale také odborníků z oblasti geografie a geoinformatiky.

Publikace *OBYVATELSTVO ČESKA v období 1995–2019* prezentuje poznatky a výsledky výzkumu realizovaného v průběhu let 2018–2021 na Katedře demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity

Karlovy a Katedře geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci v rámci projektu Grantové agentury České republiky č. 18-12166S *Prostorová diferenciace a vizualizace geodemografických procesů se zaměřením na domácnosti ve stárnoucí populaci České republiky*.

Uvedený projekt byl zaměřen na teorii demografického přechodu ve smyslu ověření difuze demografických změn v posledních třech desetiletích v České republice. Pozornost přitom byla věnována především problematice demografického stárnutí a dynamice vývoje věkových struktur v časovém období 1995–2019.

METODY VÝZKUMU A ZPRACOVÁNÍ DAT

Statistická data

Základním zdrojem informací o počtu obyvatelstva, narozených, zemřelých, věkové struktuře obyvatel a dalších ukazatelů je Český statistický úřad.

Historicky se na českém území uskutečnily soupisy obyvatel již ve středověku, kdy byly prováděny k vojenským a daňovým účelům. Nejstarším dochovaným soubarem je soupis majetku litoměřického kostela z roku 1058. Zpočátku tyto souhrny zahrnovaly pouze malá území a také pouze část populace. Pro sběr celostátních dat byl důležitým mezníkem rok 1753, kdy byl vydán patent císařovny Marie Terezie o každoročním sčítání lidu. Metody sběru a kvalita získaných dat se v průběhu staletí vyvíjely, přičemž dosud poslední Sčítání lidu, domů a bytů proběhlo v České republice v roce 2021.

Český statistický úřad disponuje jak aktuálními, tak historickými údaji. Z hlediska výzkumu dynamiky populačního vývoje a jeho dopadů na současnou situaci byla využita data od prvního sčítání obyvatelstva po druhé světové válce, tedy od roku 1950. Pro podrobné studium vybraných demografických charakteristik bylo následně zvoleno období let 1995–2019. Individuální data byla pracovníky Katedry demografie a geodemografie UK agregována na části obcí a takto vstupovala do následných analýz.

Prostorová data

Po roce 1990 docházelo na území Česka k obrovskému množství změn v územním vymezení obcí a vyšších administrativních jednotek. V roce 1990 nově vzniklo 1684 obcí a v letech 1991–1992 vzniklo dalších 337 obcí. Ještě v roce 1993, při vzniku samostatné České republiky, vzniklo dalších 104 obcí a následně v dalších

dvou letech 43 (Vajdová a kol., 2006). Od roku 1995 vznikaly obce již v jednotkách případů, a to většinou spojením nebo rozdelením obcí již existujících.

Aby bylo možné počítat vývoj dílčích demografických charakteristik a indexů, bylo zapotřebí sjednotit data tak, aby byla v celém sledovaném období srovnatelná. A vzhledem k tomu, že pro zpětnou disagregaci počtu obyvatel z jedné obce (existující například do roku 1998) do dvou obcí (vzniklých v roce 1998) nebylo dostatek informací, bylo zapotřebí vytvořit novou vrstvu tzv. *makroobcí*, pro které bylo možno procesem agregace získat data za jednotlivé roky celého sledovaného území.

Pokud se obce v průběhu let 1995–2019 sloučily nebo rozdělily, byly takové obce agregovány do jedné *makroobce*, která měla nemenné administrativní členění po celé sledované období. Jedná se tak o nejmenší územní jednotky, pro které bylo možné získat spolehlivá data o počtu narozených, zemřelých, věkové struktuře apod. Laicky řečeno se jedná o jednotky, kde v průběhu sledovaného období nedošlo ke změně hranic, nicméně z odborného hlediska tato formulace není přesná, protože dílčí úpravy na úrovni katastrálních pozemků probíhaly a tyto logicky nebyly sledovány (obr. 1). Vývoj počtu obcí ve sledovaném období let 1995–2019 je v tabulce 1.1.

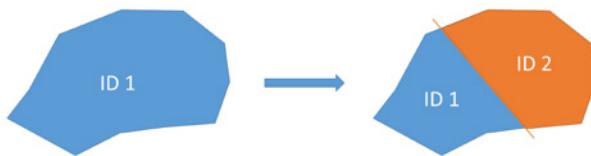
Obr. 1 Změna území (hranic) obce, bez faktického dopadu na analyzovaná demografická data.

Tabulka 1.1 Vývoj počtu obcí v letech 1995–2020

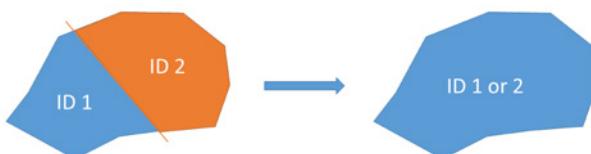
rok	počet obcí	rok	počet obcí
1995	6 232	2008	6 249
1996	6 233	2009	6 249
1997	6 234	2010	6 250
1998	6 242	2011	6 251
1999	6 244	2012	6 251
2000	6 251	2013	6 253
2001	6 258	2014	6 253
2002	6 254	2015	6 253
2003	6 249	2016	6 258
2004	6 249	2017	6 258
2005	6 248	2018	6 258
2006	6 248	2019	6 258
2007	6 249	2020	6 258

Z důvodu zpracování v prostředí GIS softwaru bylo nutné vytvořit pro nově vzniklá území tzv. *makroobci* nové identifikátory. Tradiční identifikační čísla administrativních jednotek nebylo možné použít, protože docházelo k následujícím situacím:

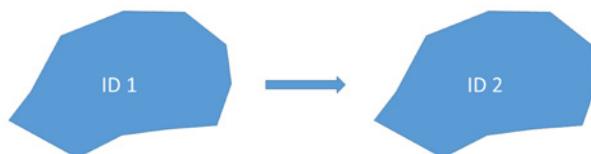
(1) **rozdelení obce**, přičemž jedna z nově vzniklých obcí používá původní číselný identifikátor (ID),

(2) **sloučení obcí** se dvěma různými číselnými identifikátory, přičemž nově vzniklá obec používá jedno z původních ID,

(3) **změna ID**, kdy došlo například ke změně pojmenování obce, ale prostorově se jedná o stejné území.

Ve sledovaném období došlo k jedné z těchto změn ve více než sedmi desítkách případů. Z celkového počtu více než šesti tisíc obcí se však jedná o statisticky zane-dbatelný podíl, proto v doprovodném textu a ostatních materiálech hovoříme nikoliv o *makroobcích*, ale zjednodušeně o *obcích*.

Pro každý rok na základě uvedeného procesu vznikla tabulka pro převod originálního ID administrativní jednotky na nové ID tzv. *makroobci*. Následně byla data z jednotlivých let přiřazena k prostorovým datům.

Jak již bylo uvedeno, v průběhu sledovaného období docházelo ke změnám v průběhu hranic, a to jak z hlediska minoritních zásahů na území hranic jednotlivých pozemkových parcel, tak také na úrovni větší, kdy se změna hranic dotkla i části zastavěného území. Po vyhodnocení výhod a nevýhod jednotlivých možných přístupů byla jako prostorová referenční data zvolena vrstva z roku 2019.

Podrobný popis vzniku datové vrstvy, včetně možnosti jejího získání ve formě otevřených dat, obsahuje příspěvek Pászta a kol. (2020).

Úroveň podrobnosti zpracování dat

Data byla zpracována s nejmenší možnou podrobností na výše uvedenou **vrstvu obcí** (tzv. *makroobci*). Tyto byly dále pro dílkovou analýzu agregovány na úroveň správních obvodů obcí s rozšířenou působností.

Správní obvody obcí s rozšířenou působností (dále SO ORP) byly stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb., a následně aktualizovány vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2004 Sb. a vyhláškou č. 388/2015 Sb. Obvody jsou vymezeny výčtem obcí, uvedených ve vyhlášce a respektují hranice krajů, od roku 2007 došlo i ke sladění územně správního členění okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. V průběhu sledovaného období let 1995–2019 však došlo k řadě změn, kdy jednotlivé obce byly přeřazeny z jednoho SO ORP do jiného, a změnily tak svou příslušnost k SO ORP, okresu a v některých případech i ke kraji. Od 1. ledna 2021 nabyl účinnosti zákon o územně správním členění státu, který územní neskladebnost výrazně eliminoval. Jedinou anomálií zůstala specifická oblast 15 obcí v okolí Turnova, na rozhraní okresů Liberec, Jablonec nad Nisou a Semily, jejichž obcí s rozšířenou působností je město Turnov v okrese Semily. Všechny obce s rozšířenou působností jsou městy, obecními úřady obcí s rozšířenou působností jsou tedy jejich městské úřady nebo magistráty. V České republice je celkem 205 obcí s rozšířenou působností, z toho nejvíce ve Středočeském (26) a Moravskoslezském (22) kraji. Naopak nejméně jich je v Karlovarském (7)

a Libereckém (10) kraji. Někdy je mezi obcemi s rozšířenou působností uváděno i Hlavní město Praha. Nejmenší SO ORP představují Králiky (8 618 obyvatel k 31. 12. 2020) a Pacov (9 309 obyvatel k 31. 12. 2020). Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (tzv. obcí III. stupně) jsou mezičlánkem přenesené působnosti samosprávy mezi krajskými úřady a ostatními obecními úřady.

Demografická data tříděná podle SO ORP jsou publikována od 1. 1. 2003. Pro období 1995–2002 byla data dopočítána agregací údajů obcí na základě jejich příslušnosti k ORP v roce 2019. V SO ORP, kde došlo ve sledovaném období ke změně příslušnosti obcí, proto vzniká odchylka od přesných dat. Pro sledování vývoje však bylo potřeba území sjednotit, proto jsou obce přiřazeny k SO ORP podle stavu v roce 2019.

DYNAMIKA POPULAČNÍHO VÝVOJE NA ÚZEMÍ ČESKA V OBDOBÍ 1950–2020

Populační vývoj na území České republiky po druhé světové válce, přesněji od roku 1950 (rok prvního sčítání po druhé světové válce), lze rozdělit podle dynamiky demografických ukazatelů do několika časových etap: padesátá léta, šedesátá a sedmdesátá léta, osmdesátá léta a období po roce 1990.

Padesátá léta 20. století byla ve znamení klesajících hodnot úhrnné plodnosti (z průměrných 2,8 živě narozených dětí jedné ženě v reprodukčním věku v roce 1950 na 2,1 na přelomu padesátých a šedesátých let (graf 2.1, tab. 2.1). Česko se tak zařadilo mezi země s velmi nízkou úrovní plodnosti v rámci tehdejších standardů. Věk matek při narození prvního živého dítěte pokračoval v sestupném trendu z 23,8 let v roce 1950 na 22,9 let v letech 1959–1961 (graf 2.1, tab. 2.1). Průměrný počet let, které měla před sebou právě narozená osoba, tedy hodnota *naděje dožití při narození – e₀* (graf 2.2), relativně rychle narůstal. Zlepšování úmrtnostních poměrů zejména souviselo se snižováním ukazatelů kojenecké a dětské úmrtnosti, zatímco úmrtnost staršího věku (*e₆₅ – naděje dožití ve věku 65 let*, graf 2.2) se příliš neměnila. Počet let zbývajících k dožití 65letým (*e₆₅*) u žen pouze mírně narůstal, u mužů stagnoval. Relativní přírůstky obyvatel přirozenou měnou (rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých na 1 000 obyvatel) kopírovaly trend živě narozených (graf 2.3). Zahraniční migrační saldo mělo v této době minimální vliv na změnu počtu obyvatel (graf 2.3). Hrubá i čistá míra reprodukce hodnotami >1 zajišťovaly populační náhradu (graf 2.4). Vitální index (podíl počtu živě narozených a zemřelých násobený stem) vysoce překračoval hodnotu 100 (graf 2.4). Věková struktura padesátých let byla ve znamení mírného narůstání procenta dětské složky (P_{0-19}), ale i osob ve věku 65+, což ve výsledku znamenalo relativní pokles osob ekonomicky aktivního věku (20–64 let) a nárůstu indexu ekonomického zatížení ($(P_{0-19} + P_{65+}) / P_{20-64} \times 100$ (graf 2.5)). V roce 1960 připadalo na 100 osob ve věku 20–64 let celkem 74 dětí a seniorů ($P_{0-19} + P_{65+}$).

Šedesátá a sedmdesátá léta 20. století se vyznačovala turbulentním demografickým vývojem poznamenaným nečekanými trendy. Křivka úhrnné plodnosti změnila ve sledu kalendářních let (transverzální pohled) několikrát směr. Krátkodobý vzestup v období 1963–1964 souvisel s opatřeními slíbenými rodinám s dětmi na XII. sjezdu KSČ v roce 1962. Navíc byly od 1. 1. 1963 přijaty restrikce v povolování umělého přerušení těhotenství. Vzhledem k nenaplněné očekávané pomoci rodinám s dětmi úhrnná plodnost klesala až na 1,83 v roce 1968 a čistá míra reprodukce na 0,87. Úmrtnostní poměry se v šedesátých letech zejména u mužů zhoršovaly. Naděje dožití mužů ve věku 65 let (e_{65}) klesla z 12,6 let v roce 1960 na 11,1 v roce 1970 (naděje dožití při narození e_0 klesla z 68,0 na 66,1). U žen byla situace podobná, i když s menší intenzitou poklesu (e_0 se zkrátila mezi roky 1960 a 1970 ze 73,5 na 73,0 a ve věku 65 let z 14,6 na 14,2).

V sedmdesátých letech 20. století se stal nejvýznamnější demografickou událostí vzestup ukazatelů porodnosti, kdy v letech 1974 a 1975 přesáhla úhrnná plodnost 2,4 živě narozeného dítěte na jednu ženu v reprodukčním věku a do roku 1979 neklesla pod 2,3 (graf 2.1). Toto období je také posledním, kdy čistá míra reprodukce byla větší než jedna (1973–1979). Česká společnost tehdy okamžitě zareagovala na nově přijatá a zásadní opatření na podporu rodin. Jednalo se zejména o další mateřskou dovolenou (dnes nazývanou rodičovskou), výhodné novomanželské půjčky a intenzivní výstavbu nových bytů. Úmrtnostní ukazatele se v tomto období příliš nelepšily, ale také se již nezhoršovaly (graf 2.2). Vitální index i hrubá míra přirozeného přírůstku kopírovaly trend porodnosti (graf 2.3, 2.4). Začal narůstat podíl osob ve věku 65+ (graf 2.5).

Osmdesátá léta 20. století byla ve znamení stabilizace demografických ukazatelů porodnosti (které však již nezajišťovaly prostou reprodukci, graf 2.4) a velmi mírného prodlužování naděje dožití (graf 2.1, 2.2).

Hrubá míra přirozeného i celkového přírůstku se pohybovala kolem nuly (graf 2.3). Konec těchto stabilizovaných demografických vzorců a nastolení nových trendů přineslo období po roce 1989. Rok 1989 a následující neznamenaly jenom změnu politického a ekonomického systému, ale s určitým zpožděním i dramatickou a historicky bezprecedentní proměnu demografických ukazatelů.

Počátek devadesátých let 20. století přinesl změnu demografické dynamiky, která ne vždy byla opakováním trendů dříve pozorovaných v „západní“ Evropě. Úroveň porodnosti se propadla na velmi nízké hodnoty (v roce 1999 klesla úhrnná plodnost na historické minimum 1,13 živě narozeného dítěte na jednu ženu v reprodukčním věku) a teprve v roce 2006 překročila hranici 1,3 a v roce 2014 přesáhla hodnotu 1,5 (graf 2.1).

I když se Česká republika řadí v rámci Evropy současnou hodnotou úhrnné plodnosti 1,7 k zemím s lehce nadprůměrnou intenzitou, tak data z roku 2020 a prvního pololetí roku 2021 již naznačují počátek sestupného trendu. Průměrný věk žen při narození prvního živého dítěte vzrostl od roku 1993 (vznik ČR) z 22,6 let na 28,5 let v roce 2020. Historicky novým znakem prokreačního chování je vysoké procento dětí narozených mimo manželství. Toto číslo nepřekročilo v poválečném období, až do roku 1991 včetně, 10 %, avšak v současnosti se již téměř polovina dětí rodí mimo manželství (48,5 % v roce 2020).

Přelom osmdesátých a devadesátých let 20. století znamenal počátek zřetelného nárůstu naděje dožítí (graf 2.2). Nicméně úroveň úmrtnosti se snižovala stejným tempem také v zemích s nízkou úmrtností, takže se Česko těmto zemím nepřiblížilo a nedohnalo tak zpoždění nastolené v nedávné minulosti. Rok 2020 přinesl v Česku v souvislosti s pandemií onemocnění Covid-19 relativně významné zkrácení naděje dožítí o 1 rok u mužů a o 0,7 let u žen (v roce 2020 byla naděje dožítí při narození u mužů 75,3 let a u žen 81,4 let; naděje dožítí ve věku 65 let byla u mužů 15,2 let a u žen 19,2 let, tabulka 2.2).

Protichůdné trendy procesů porodnosti a úmrtnosti v roce 2020 se promítly i do absolutních počtů živě narozených (spíše stabilita) a zemřelých (nárůst). Ve výsledku došlo k úbytku obyvatel přirozenou ménou (živě narozených bylo 110 200, zemřelých 129 289 a úbytek tak činil 19 089). Úbytky přirozenou ménou

byly zaznamenány i dříve, a to v období 1994–2005 a v letech 2013, 2015 a 2020 (graf 2.3).

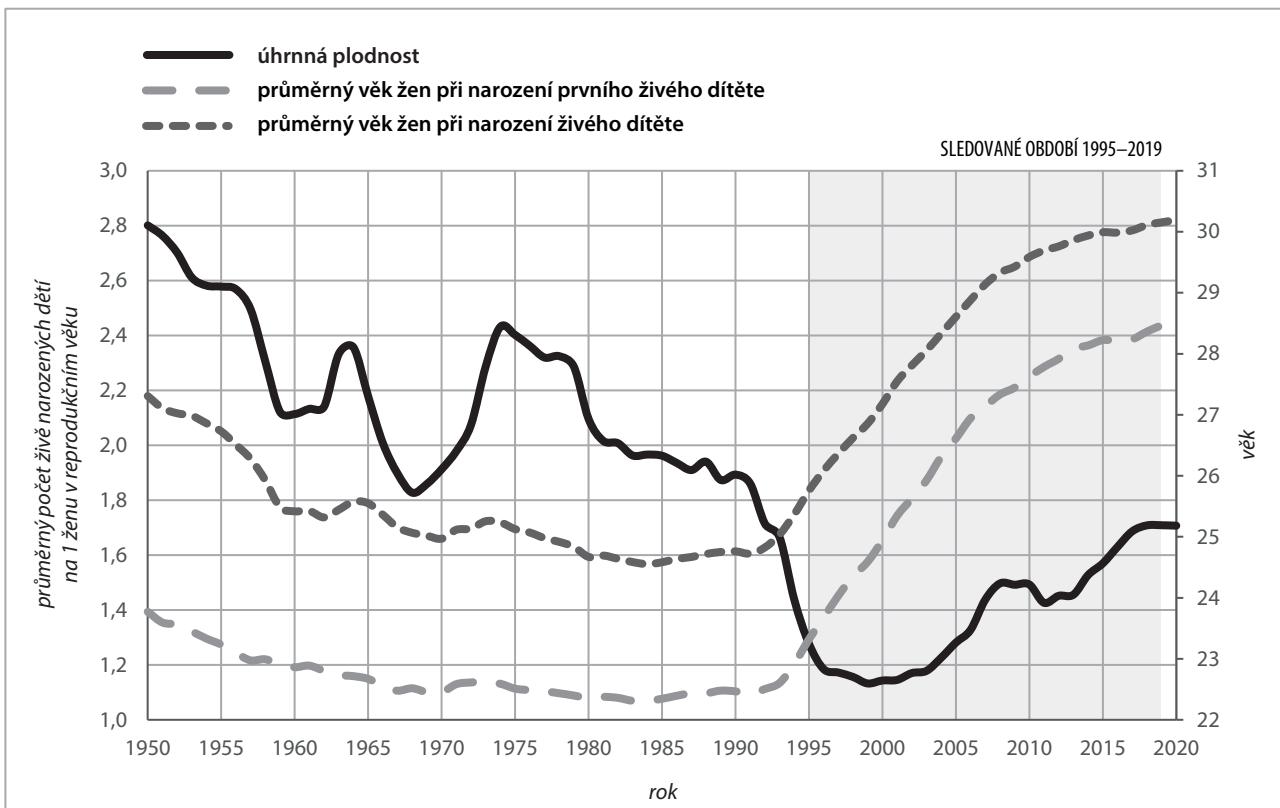
Podíl osob ve věku 65+ začal plynule narůstat již od poloviny osmdesátých let 20. století (graf 2.4). V době vzniku České republiky (1. 1. 1993) činil tento podíl 12,9 % a k 1. 1. 2021 (respektive 31. 12. 2020) vzrostl na 20,2 %. V roce 2009 překročil 15 % a od té doby se jeho nárůst urychlil. Tato změna má potom za následek jednoznačný a plynulý vzestup hodnot indexu ekonomického zatížení (graf 2.4), který k 31. 12. 2020 znamenal 69 závislých osob (ve věku 0–19 a 65+) na 100 osob ekonomicky aktivního věku (20–64 let). Rozdíl mezi současnými vysokými hodnotami indexu ekonomického zatížení a předchozího období, kdy k 1. 1. 1980 tento index dokonce činil 77, souvisí se změnou váhy věkových skupin 0–19 a 65+. Zatímco dříve vyšší hodnoty indexu souvisely s vyšším zastoupením osob věkové skupiny 0–19, v současnosti výrazně narostla v konstrukci tohoto indexu váha věkové skupiny 65+ (graf 2.4).

Zkoumané období 1995–2019 se vyznačuje novými a historicky bezprecedentními trendy demografických ukazatelů. Jde zejména o pravděpodobně trvalé nastolení nízké úrovně plodnosti vyznačující se vyšším věkem žen při porodu a vysokým podílem narozených mimo manželství. Tyto změny se odehrávaly v kontextu nízké intenzity sňatečnosti a vyšší, zřejmě stabilizované úrovně rozvodovosti. Prodlužovala se naděje dožítí v souvislosti se snižováním ukazatelů úmrtnosti seniorské populace a na nemoci oběhového systému. Počet zemřelých často převyšoval v tomto období počet živě narozených a reprodukční míry byly trvale pod hodnotou jedna zabezpečující prostou reprodukci. Přírůstky obyvatelstva zajišťovala v tomto období téměř výhradně zahraniční migrace.

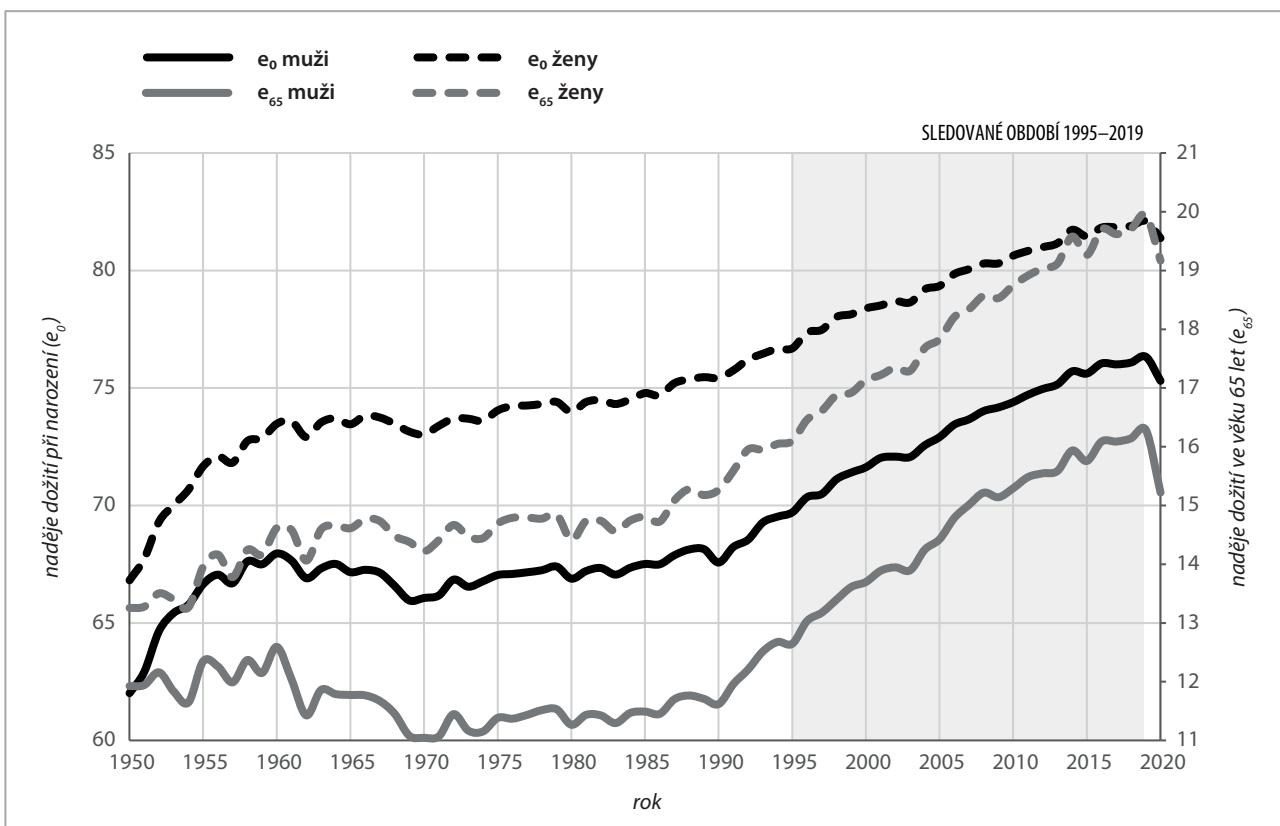
Přestože rok 2020 a zřejmě i rok 2021 znamenaly změnu v trendech demografických ukazatelů, půjde pravděpodobně o krátkodobý efekt. Výhledově lze očekávat další snižování úrovně plodnosti a přes současné krátkodobé zkrácení naděje dožítí i delší přežívání. Tyto trendy povedou k prohloubení procesu demografického stárnutí, kdy lze očekávat, že podíl osob ve věku 65+ se bude stabilizovat na 30 % a index ekonomického zatížení se může přiblížit hodnotě, kdy na 100 osob ekonomicky aktivního věku (20–64 let) bude připadat 100 „závislých“ osob ve věku 0–19 a 65+.

Tabulka 2.1 Úhrnná plodnost a průměrný věk žen při narození dítěte v Česku v období 1950–2020

rok	úhrnná plodnost	průměrný věk žen (1. živé dítě)	průměrný věk žen (živé dítě)	rok	úhrnná plodnost	průměrný věk žen (1. živé dítě)	průměrný věk žen (živé dítě)
1950	2,80	23,8	27,3	1986	1,94	22,4	24,6
1951	2,76	23,6	27,1	1987	1,91	22,4	24,7
1952	2,70	23,6	27,0	1988	1,94	22,4	24,7
1953	2,61	23,5	27,0	1989	1,87	22,5	24,8
1954	2,58	23,3	26,9	1990	1,89	22,5	24,8
1955	2,58	23,2	26,7	1991	1,86	22,4	24,7
1956	2,57	23,1	26,5	1992	1,71	22,5	24,8
1957	2,50	23,0	26,3	1993	1,67	22,6	25,0
1958	2,31	23,0	25,9	1994	1,44	22,9	25,4
1959	2,12	22,9	25,5	1995	1,28	23,3	25,8
1960	2,11	22,9	25,4	1996	1,19	23,7	26,1
1961	2,13	22,9	25,4	1997	1,17	24,0	26,4
1962	2,14	22,8	25,3	1998	1,16	24,4	26,6
1963	2,33	22,7	25,4	1999	1,13	24,6	26,9
1964	2,36	22,7	25,6	2000	1,14	24,9	27,2
1965	2,18	22,7	25,6	2001	1,15	25,3	27,5
1966	2,01	22,6	25,4	2002	1,17	25,6	27,8
1967	1,90	22,5	25,2	2003	1,18	25,9	28,1
1968	1,83	22,5	25,1	2004	1,23	26,3	28,3
1969	1,86	22,5	25,0	2005	1,28	26,6	28,6
1970	1,91	22,5	25,0	2006	1,33	26,9	28,9
1971	1,98	22,6	25,1	2007	1,44	27,1	29,1
1972	2,07	22,6	25,1	2008	1,50	27,3	29,3
1973	2,29	22,6	25,3	2009	1,49	27,4	29,4
1974	2,43	22,6	25,2	2010	1,49	27,6	29,6
1975	2,40	22,5	25,1	2011	1,43	27,8	29,7
1976	2,36	22,5	25,1	2012	1,45	27,9	29,8
1977	2,32	22,5	25,0	2013	1,46	28,1	29,9
1978	2,32	22,4	24,9	2014	1,53	28,1	29,9
1979	2,29	22,4	24,8	2015	1,57	28,2	30,0
1980	2,10	22,4	24,7	2016	1,63	28,2	30,0
1981	2,02	22,4	24,7	2017	1,69	28,2	30,0
1982	2,01	22,4	24,6	2018	1,71	28,4	30,1
1983	1,96	22,3	24,6	2019	1,71	28,5	30,2
1984	1,97	22,3	24,6	2020	1,71	28,5	30,2
1985	1,96	22,3	24,6				

Graf 2.1 Trendy úhrnné plodnosti a průměrného věku žen při narození dítěte v Česku v období 1950–2020

Graf 2.2 Naděje dožití při narození (e_0) a ve věku 65 let (e_{65}) v Česku v období 1950–2020

Tabulka 2.2 Naděje dožití při narození (e_o) a naděje dožití ve věku 65 let (e_{65}) v Česku v období 1950–2020

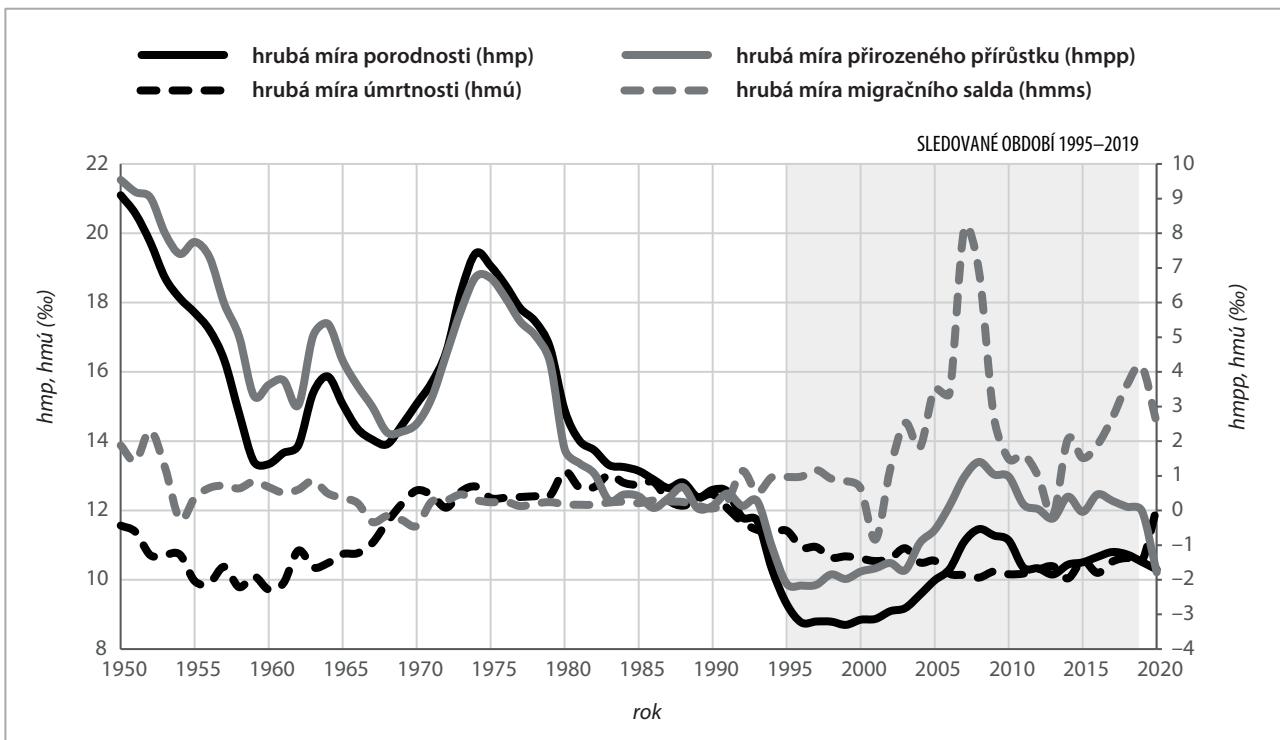
rok	e_o muži	e_o ženy	e_{65} muži	e_{65} ženy
1950	62,0	66,8	11,9	13,3
1951	62,9	67,7	11,9	13,3
1952	64,7	69,3	12,2	13,5
1953	65,4	70,0	11,8	13,4
1954	65,8	70,7	11,6	13,3
1955	66,7	71,7	12,3	14,0
1956	67,1	72,1	12,3	14,2
1957	66,7	71,8	12,0	13,8
1958	67,6	72,7	12,4	14,2
1959	67,5	72,9	12,2	14,2
1960	68,0	73,5	12,6	14,6
1961	67,7	73,6	12,0	14,6
1962	66,9	72,9	11,4	14,1
1963	67,3	73,5	11,9	14,6
1964	67,5	73,7	11,8	14,7
1965	67,2	73,5	11,8	14,6
1966	67,3	73,8	11,8	14,8
1967	67,1	73,7	11,7	14,7
1968	66,6	73,5	11,5	14,5
1969	66,0	73,1	11,1	14,4
1970	66,1	73,0	11,0	14,2
1971	66,2	73,4	11,1	14,4
1972	66,8	73,7	11,4	14,7
1973	66,5	73,7	11,2	14,5
1974	66,8	73,6	11,2	14,4
1975	67,0	74,0	11,4	14,7
1976	67,1	74,2	11,4	14,8
1977	67,2	74,3	11,4	14,8
1978	67,2	74,3	11,5	14,8
1979	67,4	74,4	11,5	14,8
1980	66,9	74,0	11,3	14,4
1981	67,2	74,4	11,4	14,7
1982	67,3	74,5	11,4	14,7
1983	67,1	74,3	11,3	14,6
1984	67,3	74,5	11,5	14,7
1985	67,5	74,8	11,5	14,8

rok	e_o muži	e_o ženy	e_{65} muži	e_{65} ženy
1986	67,5	74,7	11,5	14,7
1987	67,9	75,2	11,7	15,1
1988	68,1	75,4	11,8	15,3
1989	68,1	75,5	11,7	15,2
1990	67,6	75,4	11,6	15,3
1991	68,2	75,8	12,0	15,6
1992	68,5	76,2	12,2	16,0
1993	69,3	76,5	12,5	16,0
1994	69,5	76,7	12,7	16,0
1995	69,7	76,7	12,6	16,1
1996	70,4	77,4	13,0	16,5
1997	70,5	77,5	13,2	16,6
1998	71,1	78,0	13,4	16,9
1999	71,4	78,1	13,6	16,9
2000	71,6	78,4	13,7	17,1
2001	72,0	78,5	13,9	17,2
2002	72,1	78,7	13,9	17,3
2003	72,1	78,6	13,9	17,3
2004	72,6	79,2	14,3	17,7
2005	72,9	79,3	14,4	17,8
2006	73,4	79,9	14,8	18,2
2007	73,7	80,1	15,0	18,3
2008	74,0	80,3	15,2	18,6
2009	74,2	80,3	15,1	18,5
2010	74,4	80,6	15,3	18,7
2011	74,7	80,8	15,5	18,9
2012	75,0	81,0	15,5	19,0
2013	75,2	81,2	15,6	19,1
2014	75,7	81,7	15,9	19,6
2015	75,6	81,5	15,8	19,3
2016	76,0	81,8	16,1	19,7
2017	76,0	81,8	16,1	19,6
2018	76,1	81,9	16,1	19,7
2019	76,3	82,1	16,3	19,9
2020	75,3	81,4	15,2	19,2

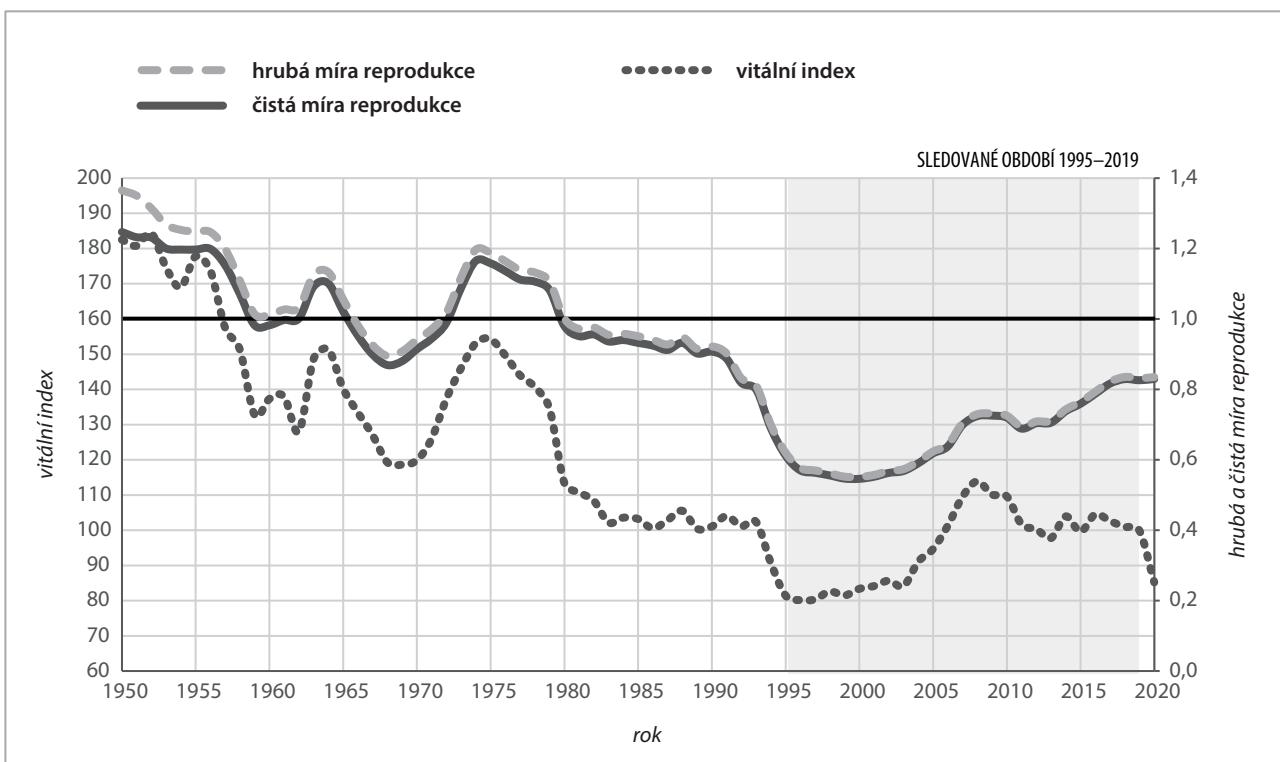
Tabulka 2.3 Živě narození, zemřelí, migrační saldo, střední stav, hrubá míra porodnosti (hmp), hrubá míra úmrtnosti (hmú), hrubá míra přirozeného přírůstku (hmpp) a hrubá míra migračního salda (hmms) v Česku v období 1950–2020

rok	živě narození	zemřelí	migrační saldo	střední stav	hmp	hmú	hmpp	hmms
1950	188 341	103 203	16 784	8 925 122	21,10	11,56	9,54	1,88
1951	185 570	102 658	12 910	9 023 170	20,57	11,38	9,19	1,43
1952	180 143	97 726	21 022	9 125 183	19,74	10,71	9,03	2,30
1953	172 547	98 837	11 325	9 220 908	18,71	10,72	7,99	1,23
1954	168 402	99 636	- 2 376	9 290 617	18,13	10,72	7,40	- 0,26
1955	165 874	93 300	3 437	9 365 969	17,71	9,96	7,75	0,37
1956	162 509	93 526	6 176	9 442 040	17,21	9,91	7,31	0,65
1957	155 429	98 687	6 832	9 513 758	16,34	10,37	5,96	0,72
1958	141 762	93 697	6 118	9 574 650	14,81	9,79	5,02	0,64
1959	128 982	97 159	8 054	9 618 554	13,41	10,10	3,31	0,84
1960	128 879	93 863	6 521	9 659 818	13,34	9,72	3,62	0,68
1961	131 019	94 973	4 911	9 588 016	13,66	9,91	3,76	0,51
1962	133 557	104 318	5 823	9 621 808	13,88	10,84	3,04	0,61
1963	148 840	100 129	8 277	9 668 741	15,39	10,36	5,04	0,86
1964	154 420	101 984	4 814	9 730 019	15,87	10,48	5,39	0,49
1965	147 438	105 108	3 528	9 785 102	15,07	10,74	4,33	0,36
1966	141 162	105 784	2 127	9 826 188	14,37	10,77	3,60	0,22
1967	138 448	108 967	- 3 267	9 854 241	14,05	11,06	2,99	- 0,33
1968	137 437	115 195	- 1 562	9 877 632	13,91	11,66	2,25	- 0,16
1969	143 165	120 653	- 2 724	9 896 695	14,47	12,19	2,27	- 0,28
1970	147 865	123 327	- 4 350	9 805 157	15,08	12,58	2,50	- 0,44
1971	154 180	122 375	2 490	9 830 602	15,68	12,45	3,24	0,25
1972	163 661	119 205	2 884	9 868 379	16,58	12,08	4,50	0,29
1973	181 750	124 437	4 615	9 919 519	18,32	12,54	5,78	0,47
1974	194 215	126 809	3 052	9 994 761	19,43	12,69	6,74	0,31
1975	191 776	124 314	2 401	10 062 366	19,06	12,35	6,70	0,24
1976	187 378	125 232	2 630	10 128 220	18,50	12,36	6,14	0,26
1977	181 763	126 214	1 307	10 189 312	17,84	12,39	5,45	0,13
1978	178 901	127 136	2 064	10 245 686	17,46	12,41	5,05	0,20
1979	172 112	127 949	2 494	10 296 489	16,72	12,43	4,29	0,24
1980	153 801	135 537	1 856	10 326 792	14,89	13,12	1,77	0,18
1981	144 438	130 407	1 717	10 303 208	14,02	12,66	1,36	0,17
1982	141 738	130 765	1 748	10 314 321	13,74	12,68	1,06	0,17
1983	137 431	134 474	2 383	10 322 823	13,31	13,03	0,29	0,23
1984	136 941	132 188	2 621	10 330 481	13,26	12,80	0,46	0,25

rok	živě narození	zemřelí	migrační saldo	střední stav	hmp	hmú	hmpp	hmms
1985	135 881	131 641	2 195	10 336 742	13,15	12,74	0,41	0,21
1986	133 356	132 585	3 013	10 340 737	12,90	12,82	0,07	0,29
1987	130 921	127 244	2 721	10 348 834	12,65	12,30	0,36	0,26
1988	132 667	125 694	2 544	10 356 359	12,81	12,14	0,67	0,25
1989	128 356	127 747	1 459	10 362 257	12,39	12,33	0,06	0,14
1990	130 564	129 166	624	10 362 740	12,60	12,46	0,13	0,06
1991	129 354	124 290	2 876	10 308 682	12,55	12,06	0,49	0,28
1992	121 705	120 337	11 781	10 317 807	11,80	11,66	0,13	1,14
1993	121 025	118 185	5 476	10 330 607	11,72	11,44	0,27	0,53
1994	106 579	117 373	9 942	10 336 162	10,31	11,36	- 1,04	0,96
1995	96 097	117 913	9 999	10 330 759	9,30	11,41	- 2,11	0,97
1996	90 446	112 782	10 129	10 315 353	8,77	10,93	- 2,17	0,98
1997	90 657	112 744	12 075	10 303 642	8,80	10,94	- 2,14	1,17
1998	90 535	109 527	9 488	10 294 943	8,79	10,64	- 1,84	0,92
1999	89 471	109 768	8 774	10 282 784	8,70	10,67	- 1,97	0,85
2000	90 910	109 001	6 539	10 272 503	8,85	10,61	- 1,76	0,64
2001	90 715	107 755	- 8 551	10 224 192	8,87	10,54	- 1,67	- 0,84
2002	92 786	108 243	12 290	10 200 774	9,10	10,61	- 1,52	1,20
2003	93 685	111 288	25 789	10 201 651	9,18	10,91	- 1,73	2,53
2004	97 664	107 177	18 635	10 206 923	9,57	10,50	- 0,93	1,83
2005	102 211	107 938	36 229	10 234 092	9,99	10,55	- 0,56	3,54
2006	105 831	104 441	34 720	10 266 646	10,31	10,17	0,14	3,38
2007	114 632	104 636	83 945	10 322 689	11,10	10,14	0,97	8,13
2008	119 570	104 948	71 790	10 429 692	11,46	10,06	1,40	6,88
2009	118 348	107 421	28 344	10 491 492	11,28	10,24	1,04	2,70
2010	117 153	106 844	15 648	10 517 247	11,14	10,16	0,98	1,49
2011	108 673	106 848	16 889	10 496 672	10,35	10,18	0,17	1,61
2012	108 576	108 189	10 293	10 509 286	10,33	10,29	0,04	0,98
2013	106 751	109 160	- 1 297	10 510 719	10,16	10,39	- 0,23	- 0,12
2014	109 860	105 665	21 661	10 524 783	10,44	10,04	0,40	2,06
2015	110 764	111 173	15 977	10 542 942	10,51	10,54	- 0,04	1,52
2016	112 663	107 750	20 064	10 565 284	10,66	10,20	0,47	1,90
2017	114 405	111 443	28 273	10 589 526	10,80	10,52	0,28	2,67
2018	114 036	112 920	38 629	10 626 430	10,73	10,63	0,11	3,64
2019	112 231	112 362	44 270	10 669 324	10,52	10,53	- 0,01	4,15
2020	110 200	129 289	26 927	10 700 155	10,30	12,08	- 1,78	2,52

Graf 2.3 Trendy relativních přírůstků obyvatelstva Česka a jejich komponent v období 1950–2020

Graf 2.4 Vývoj ukazatelů reprodukce v Česku v období 1950–2020

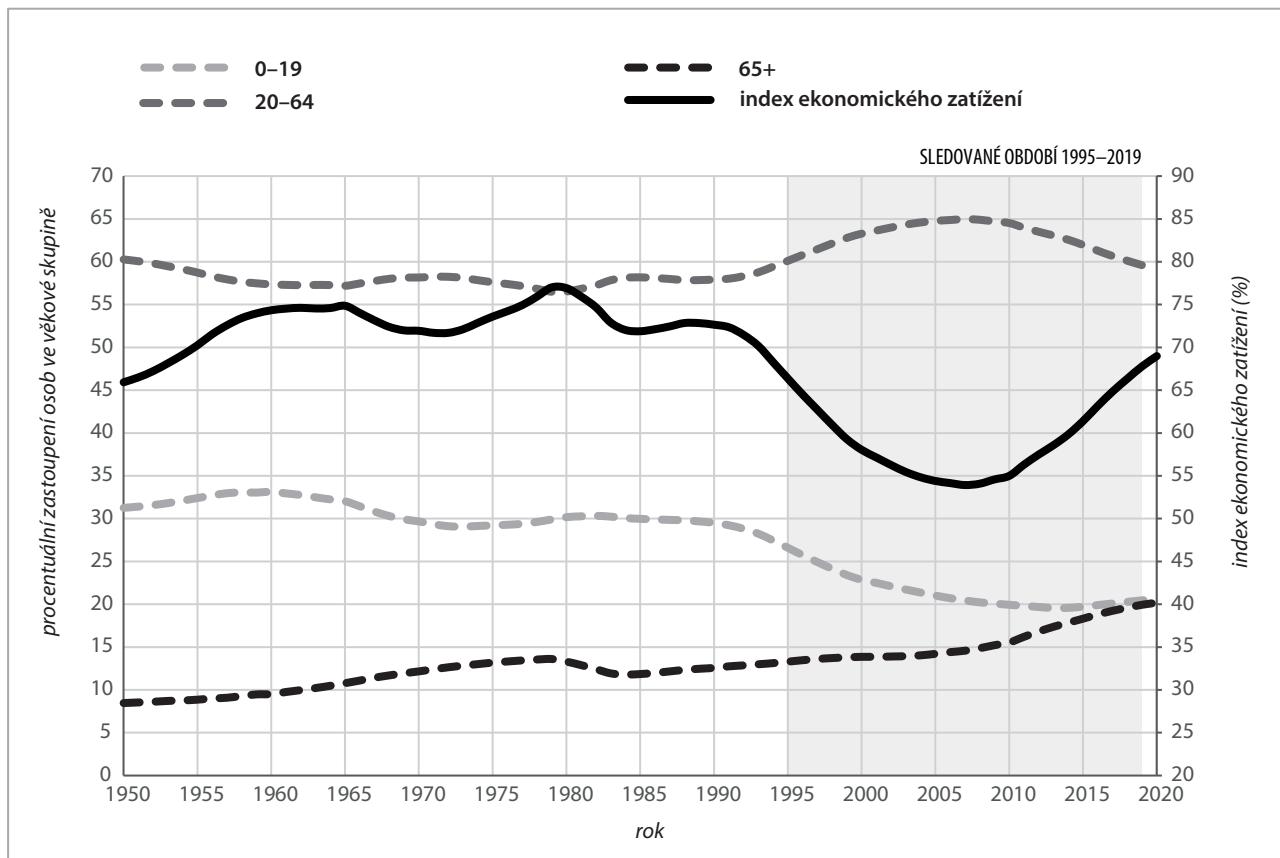
Tabulka 2.4 Živě narození, zemřelí, vitální index, hrubá míra reprodukce a čistá míra reprodukce v Česku v období 1950–2020

rok	živě narození	zemřelí	vitální index	hrubá míra reprodukce	čistá míra reprodukce
1950	188 341	103 203	182	1,365	1,247
1951	185 570	102 658	181	1,350	1,232
1952	180 143	97 726	184	1,314	1,231
1953	172 547	98 837	175	1,268	1,200
1954	168 402	99 636	169	1,253	1,197
1955	165 874	93 300	178	1,248	1,197
1956	162 509	93 526	174	1,247	1,199
1957	155 429	98 687	157	1,199	1,153
1958	141 762	93 697	151	1,109	1,071
1959	128 982	97 159	133	1,014	0,982
1960	128 879	93 863	137	1,012	0,982
1961	131 019	94 973	138	1,027	0,997
1962	133 557	104 318	128	1,032	1,001
1963	148 840	100 129	149	1,125	1,092
1964	154 420	101 984	151	1,133	1,101
1965	147 438	105 108	140	1,056	1,022
1966	141 162	105 784	133	0,982	0,953
1967	138 448	108 967	127	0,926	0,899
1968	137 437	115 195	119	0,895	0,869
1969	143 165	120 653	119	0,908	0,880
1970	147 865	123 327	120	0,941	0,914
1971	154 180	122 375	126	0,971	0,944
1972	163 661	119 205	137	1,018	0,989
1973	181 750	124 437	146	1,118	1,088
1974	194 215	126 809	153	1,197	1,165
1975	191 776	124 314	154	1,188	1,158
1976	187 378	125 232	150	1,164	1,136
1977	181 763	126 214	144	1,139	1,112
1978	178 901	127 136	141	1,132	1,106
1979	172 112	127 949	135	1,106	1,082
1980	153 801	135 537	113	1,002	0,980
1981	144 438	130 407	111	0,972	0,951
1982	141 738	130 765	108	0,976	0,956
1983	137 431	134 474	102	0,955	0,936
1984	136 941	132 188	104	0,958	0,940
1985	135 881	131 641	103	0,951	0,932

rok	živě narození	zemřelí	vitální index	hrubá míra reprodukce	čistá míra reprodukce
1986	133 356	132 585	101	0,941	0,924
1987	130 921	127 244	103	0,928	0,912
1988	132 667	125 694	106	0,948	0,932
1989	128 356	127 747	100	0,915	0,902
1990	130 564	129 166	101	0,922	0,907
1991	129 354	124 290	104	0,902	0,887
1992	121 705	120 337	101	0,832	0,819
1993	121 025	118 185	102	0,811	0,800
1994	106 579	117 373	91	0,700	0,690
1995	96 097	117 913	81	0,621	0,612
1996	90 446	112 782	80	0,577	0,570
1997	90 657	112 744	80	0,570	0,563
1998	90 535	109 527	83	0,562	0,556
1999	89 471	109 768	82	0,552	0,547
2000	90 910	109 001	83	0,551	0,546
2001	90 715	107 755	84	0,557	0,552
2002	92 786	108 243	86	0,569	0,563
2003	93 685	111 288	84	0,574	0,568
2004	97 664	107 177	91	0,595	0,590
2005	102 211	107 938	95	0,624	0,618
2006	105 831	104 441	101	0,643	0,638
2007	114 632	104 636	110	0,704	0,699
2008	119 570	104 948	114	0,730	0,724
2009	118 348	107 421	110	0,731	0,725
2010	117 153	106 844	110	0,726	0,720
2011	108 673	106 848	102	0,694	0,689
2012	108 576	108 189	100	0,709	0,704
2013	106 751	109 160	98	0,710	0,705
2014	109 860	105 665	104	0,743	0,738
2015	110 764	111 173	100	0,764	0,759
2016	112 663	107 750	105	0,794	0,787
2017	114 405	111 443	103	0,822	0,816
2018	114 036	112 920	101	0,835	0,829
2019	112 231	112 362	100	0,832	0,826
2020	110 200	129 289	85	0,835	0,830

Tabulka 2.5 Věková struktura a index ekonomického zatížení (IEZ) v Česku v období 1950–2020

rok	věk 0–19 [%]	věk 20–64 [%]	věk 65+ [%]	IEZ	rok	věk 0–19 [%]	věk 20–64 [%]	věk 65+ [%]	IEZ
1950	31,3	60,3	8,5	65,9	1986	29,9	58,1	12,0	72,1
1951	31,4	60,1	8,5	66,5	1987	29,8	58,0	12,2	72,4
1952	31,6	59,8	8,6	67,2	1988	29,8	57,9	12,3	72,8
1953	31,8	59,5	8,7	68,1	1989	29,7	57,9	12,5	72,8
1954	32,1	59,1	8,8	69,1	1990	29,5	57,9	12,6	72,6
1955	32,4	58,7	8,9	70,2	1991	29,2	58,0	12,8	72,3
1956	32,7	58,3	9,0	71,5	1992	28,8	58,3	12,9	71,5
1957	33,0	57,9	9,1	72,6	1993	28,2	58,8	13,0	70,2
1958	33,0	57,7	9,3	73,4	1994	27,4	59,4	13,1	68,3
1959	33,0	57,5	9,5	74,0	1995	26,6	60,1	13,3	66,4
1960	33,1	57,4	9,5	74,3	1996	25,7	60,8	13,5	64,5
1961	32,9	57,3	9,8	74,5	1997	24,9	61,5	13,6	62,7
1962	32,8	57,3	10,0	74,6	1998	24,1	62,1	13,7	60,9
1963	32,5	57,3	10,2	74,5	1999	23,4	62,8	13,8	59,3
1964	32,2	57,3	10,5	74,6	2000	22,9	63,3	13,9	58,0
1965	32,0	57,2	10,8	74,9	2001	22,5	63,6	13,9	57,1
1966	31,4	57,5	11,1	74,0	2002	22,1	64,0	13,9	56,2
1967	30,8	57,8	11,4	73,1	2003	21,7	64,3	13,9	55,4
1968	30,3	58,0	11,7	72,4	2004	21,4	64,6	14,0	54,8
1969	29,9	58,1	11,9	72,0	2005	21,0	64,8	14,2	54,4
1970	29,7	58,2	12,2	71,9	2006	20,7	64,9	14,4	54,1
1971	29,3	58,2	12,4	71,7	2007	20,5	65,0	14,6	53,9
1972	29,1	58,2	12,6	71,7	2008	20,2	64,9	14,9	54,1
1973	29,1	58,1	12,8	72,1	2009	20,1	64,7	15,2	54,6
1974	29,1	57,8	13,0	72,9	2010	19,9	64,5	15,5	55,0
1975	29,2	57,6	13,2	73,6	2011	19,8	64,0	16,2	56,3
1976	29,3	57,4	13,3	74,2	2012	19,7	63,5	16,8	57,5
1977	29,4	57,2	13,4	74,9	2013	19,6	63,1	17,4	58,6
1978	29,6	56,8	13,5	75,9	2014	19,6	62,6	17,8	59,8
1979	29,9	56,5	13,6	77,0	2015	19,7	62,0	18,3	61,4
1980	30,2	56,5	13,3	76,9	2016	19,9	61,3	18,8	63,2
1981	30,3	56,8	12,9	75,9	2017	20,1	60,7	19,2	64,8
1982	30,3	57,2	12,4	74,7	2018	20,3	60,1	19,6	66,3
1983	30,2	57,8	11,9	72,9	2019	20,5	59,6	19,9	67,8
1984	30,1	58,1	11,8	72,0	2020	20,7	59,2	20,2	69,0
1985	30,0	58,2	11,9	71,9					

Graf 2.5 Vývoj ukazatelů věkové struktury v Česku v období 1950–2020 (k 31. 12. daného roku)

OBYVATELSTVO ČESKA: VITÁLNÍ INDEX

VITÁLNÍ INDEX

Vitální index je definovaný jako **poměr počtu živě narozených na 100 zemřelých**. V minulosti se užíval pro popis demografické dynamiky národních populací, v dnešní době má svůj opodstatněný význam pro základní porozumění demografické vitality menších územních jednotek. V současné době je vitální index ovlivněn aktuální věkovou strukturou, protože rostoucí počet osob ve věku 65+ zvyšuje počty zemřelých a naopak klesající počet žen v reprodukčním věku snižuje počet živě narozených (bez ohledu na vlastní intenzitu obou procesů úmrtnosti a porodnosti).

Vitální index je důležitý pro lokální plánování. Studium dlouhodobějšího časového vývoje populační dynamiky na mezoregionální úrovni SO ORP (nazývány také jako tzv. „malé okresy“) je v Česku obtížnější vzhledem k měnícím se teritoriálním vymezením územních administrativních jednotek.

Trendy vitálního indexu v SO ORP

V České republice lze rozlišit na základě celostátního trendu hodnot vitálního indexu čtyři období:

- období 1995–2003**, kdy počet zemřelých převyšoval počet živě narozených,
- období 2004–2008** vyznačující se růstem vitálního indexu s hodnotami vyššími než 100,
- období 2009–2013** poznamenané klesajícím trendem až k hodnotě 100,
- období 2014–2019**, kdy hodnota vitálního indexu kolísala kolem 100.

V **prvním období 1995–2003** byly po celou dobu hodnoty vitálního indexu spíše nižší a nejčastěji nedosahovaly ani 80 živě narozených na 100 zemřelých (tabulka 3.1). Průměrná hodnota vitálního indexu, stejně tak jako mediánu (počítané z hodnot vitálního indexu jednotlivých SO ORP v daném období) činila

85 (tabulka 3.2). Čtvrtina SO ORP (dolní quartil, tabulka 3.2) měla vitální index 76 a menší, tři čtvrtiny SO ORP (horní quartil, tabulka 3.2) dokonce dosáhly pouze na hodnotu 93 a menší, tedy rodilo se zde méně dětí než byly počty zemřelých. Z grafu 3.1 a tabulky 3.1 je velmi dobře patrné, že tento vzorec byl relativně stabilní i v jednotlivých kalendářních letech období 1995–2003. Nejnižší hodnoty byly v tomto období zaznamenány v SO ORP Nepomuk – Plzeňský kraj (55), Votice – Středočeský kraj (59), naopak nejvyšší v Kaplici – Jihočeský kraj (134) a Žďáru nad Sázavou – Kraj Vysočina (119).

Druhé období 2004–2008 znamenalo obrat, a to směrem k vzestupu hodnot. Začaly narůstat počty živě narozených dětí a snižovat počty zemřelých, což ve výsledku znamenalo, že statistické charakteristiky vitálního indexu, tj. průměr i medián přesáhly stovku (tabulka 3.2). Snižovala se frekvence SO ORP v nejnižších kategoriích vitálního indexu, (do 80 živě narozených na 100 zemřelých, tabulka 3.1). Graf 3.1 zřetelně ilustruje popsaný vzestup, stejně tak graf 3.2 posun rozložení vitálního indexu vpravo do vyšších hodnot, oproti předchozímu období. Nejnižší vitální indexy lze nalézt na Moravě, v SO ORP Konice – Olomoucký kraj (72) a Frýdlant nad Ostravicí – Moravskoslezský kraj (76). Obě hodnoty jsou však vyšší než minima předchozího období. Nepomuk a Votice se posunuly na třetí a čtvrtou nejnižší pozici. Nejvyšší hodnoty vykazovaly SO ORP Lysá nad Labem (170) a Černošice (148), obě ve Středočeském kraji. Kaplice (146) klesla na třetí nejvyšší místo.

Třetí období 2009–2013 bylo charakterizováno ústupem z vyšších hodnot předchozího období (graf 3.1). Tento trend se projevoval postupným přesunem četností SO ORP do nižších hodnot vitálního indexu (tabulka 3.1) a plynulým poklesem průměrných a mediánových hodnot (tabulka 3.2, graf 3.1). V tomto období patřily SO ORP Pacov – Kraj Vysočina (60),

Konice – Olomoucký kraj (72) a Karviná – Moravskoslezský kraj (76) k územím s nejnižším vitálním indexem. Naopak čtyři SO ORP ve Středočeském kraji: Lysá nad Labem (204), Černošice (177), Brandýs nad Labem – Stará Boleslav (170) a Říčany (159) nastartovaly extrémní růst. Jako vysvětlení se zejména nabízí intenzivní výstavba nových bytů (s ní související rychlejší růst počtu živě narozených dětí) a dostupnost hlavního města Prahy (pracovní příležitosti).

Čtvrté období 2014–2019 bylo ve znamení hodnot oscilujících kolem 100 (tabulka 3.2, graf 3.1). Průměrná výše vitálního indexu na základě SO ORP činila 98 a medián 96 (tabulka 3.2). Nejnižší hodnoty byly v lokalitách zmínovaných již v předchozích obdobích a to: Pacov – Kraj Vysočina (66), Konice – Olomoucký kraj (68), Karviná – Moravskoslezský kraj (68), Nepomuk – Plzeňský kraj (68). Naopak čtyři SO ORP ve Středočeském kraji, zmínované v předchozím období, pokračovaly v extrémních hodnotách vitálního indexu: Lysá nad Labem (173), Brandýs nad Labem – Stará Boleslav (162); Černošice (162) a Říčany (151).

Průměrná hodnota vitálního indexu v celém období 1995–2019 počítaná z údajů 206 SO ORP činila 95 živě narozených na 100 zemřelých s variačním koeficientem 12,8 % (tabulka 3.2). Průměrný vitální index přesahoval hodnotu 100 pouze v kalendářních letech období 2006–2010, přičemž v tomto období byl variační koeficient spíše nižší (tabulka 3.2).

SO ORP podle trendu změn vitálního indexu v období 1995–2019

Trendy změn vitálního indexu během období 1995–2019 nebyly v SO ORP, jak vyplynulo z předchozího sdělení, homogenní. Pomocí metody faktorové analýzy (metoda hlavních komponent, rotace varimax), založené na vývoji hodnot vitálního indexu v SO ORP v jednotlivých kalendářních letech 1995–2019, byly identifikovány dva faktory. První z nich vyjadřoval změny trendu, tedy růst, pokles a stagnaci, druhý faktor vyjadřoval výši vitálního indexu. Odpovídající vypočítané faktorové skóry posloužily k typologii časových změn vitálního indexu v SO ORP pomocí shlukové analýzy Wardovou metodou a na základě čtverce eukleidovské

vzdálenosti. Bylo rozlišeno **pět typů** (skupin):

- 1) **podprůměrný index** během celého období,
- 2) **mírný růst** z podprůměrných hodnot na nadprůměrné,
- 3) **mírný pokles** z nadprůměrných hodnot do podprůměrných,
- 4) **nadprůměrný index** po celé období,
- 5) **extrémní růst** indexu.

Nejméně příznivá situace byla ve **skupině 1** (graf 3.3). Do této skupiny s nízkými hodnotami patřilo 84 SO ORP, z nichž 20 nejnižších je uvedeno v tabulce 3.3. Do **skupiny 2**, charakterizované mírným růstem z podprůměrných hodnot na počátku období až k mírně nadprůměrným hodnotám na konci období, patřilo 50 SO ORP. **Skupina 3**, která zahrnovala také 50 SO ORP, vykazovala opačný trend, a to pokles z nadprůměrných hodnot na počátku období na podprůměrné hodnoty na konci období (graf 3.3). **Skupina 4** s počtem 18 SO ORP si zachovala po celé období nadprůměrné hodnoty. Poslední a výjimečná **skupina 5** o počtu čtyř SO ORP (Lysá nad Labem, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Černošice a Říčany), která měla ve druhé polovině devadesátých let nejnižší vitální index, se dostala v závěru zkoumaného období na extrémně vysoké hodnoty (graf 3.3). Dvacet nejnižších a nejvyšších hodnot v období 1995–2019 je uvedeno v tabulce 3.3 a všechny referenční hodnoty v tabulce 3.4.

Změna vitálního indexu v čase v kombinaci s jeho výši je ilustrována pomocí výsledků shlukové analýzy faktorových skóré na grafu 3.4. Ve čtvrtém kvadrantu se zřetelně vyděluje pátá skupina čtyř SO ORP (Lysá nad Labem, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Černošice a Říčany) charakterizovaná nízkými počátečními hodnotami a výrazným až extrémním pozdějším nárůstem. Naopak na levém okraji třetího kvadrantu se nachází Nepomuk, Konice, Pacov s nízkými hodnotami po celé období a s žádným růstem, respektive poklesem (Pacov). Kaplice, Kuřim a Žamberk patří do čtvrté skupiny vysších hodnot, přičemž Kuřim a Žamberk vykazovaly růstový trend. Sokolov a Bruntál jsou představiteli třetí skupiny, která, přestože na počátku měla spíše vyšší hodnoty, tak v závěru období spíše ztrácela.

Tabulka 3.1 Rozložení četností SO ORP podle hodnot vitálního indexu v Česku v období 1995–2019

rok	počet SO ORP s vitálním indexem v rozmezí hodnot				
	< 80	(80, 90)	(90, 100)	(100, 110)	> 110
1995	76	58	31	22	19
1996	87	42	43	18	16
1997	89	51	35	17	14
1998	68	55	44	24	15
1999	81	57	33	23	12
2000	76	55	35	23	17
2001	73	58	36	22	17
2002	57	67	48	11	23
2003	72	60	45	23	6
2004	47	53	51	34	21
2005	27	62	50	41	26
2006	17	35	52	58	44
2007	3	17	42	50	94
2008	3	12	36	43	112
2009	7	15	50	50	84
2010	6	24	48	46	82
2011	16	53	54	45	38
2012	28	48	56	35	39
2013	30	66	50	30	30
2014	17	43	55	39	52
2015	32	55	53	34	32
2016	25	24	52	52	53
2017	21	43	52	43	47
2018	36	36	55	39	40
2019	27	56	55	28	40

1. období

2. období

3. období

4. období

Tabulka 3.2 Statistické charakteristiky vitálního indexu v SO ORP Česka v období 1995–2019

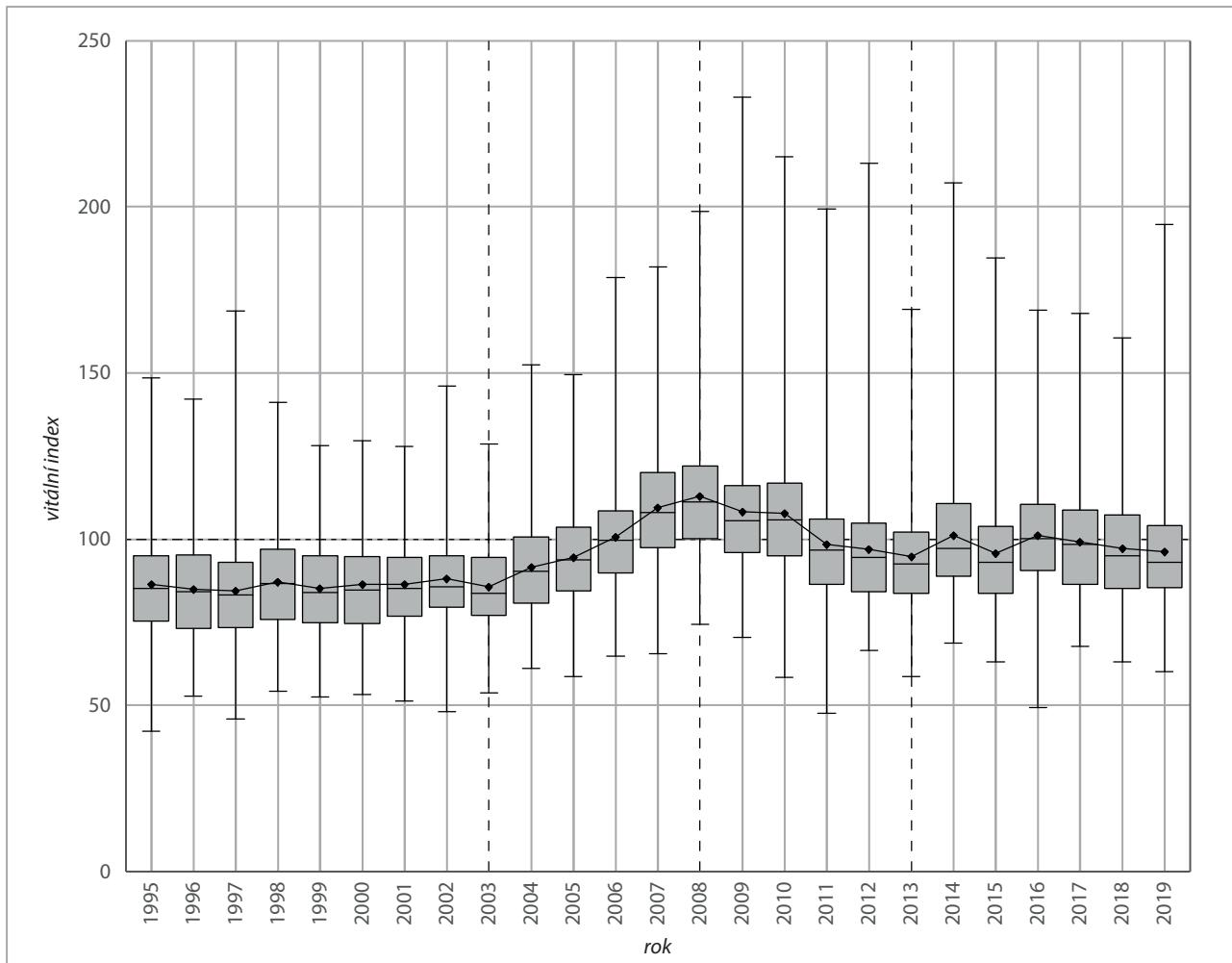
rok	vitální index v SO ORP					
	průměr	směrodatná odchylka	variační koeficient	dolní quartil	medián	horní quartil
1995	86,43	16,30	18,85	75,32	85,14	94,92
1996	84,85	16,69	19,67	73,02	84,17	95,33
1997	84,50	16,54	19,58	73,47	83,18	93,01
1998	87,04	15,10	17,35	75,76	86,74	96,95
1999	85,12	14,94	17,56	74,78	84,02	95,09
2000	86,27	14,95	17,33	74,67	84,67	94,62
2001	86,39	14,35	16,61	76,68	85,21	94,58
2002	88,16	14,92	16,92	79,40	85,64	95,00
2003	85,59	13,29	15,52	77,15	83,77	94,59
2004	91,46	15,22	16,64	80,85	90,32	100,61
2005	94,50	14,73	15,59	84,36	93,78	103,45
2006	100,51	16,62	16,54	89,73	99,69	108,41
2007	109,49	16,85	15,39	97,52	108,06	119,95
2008	112,86	18,96	16,80	100,17	111,30	121,88
2009	108,25	19,72	18,22	95,98	105,61	116,15
2010	107,73	19,32	17,94	94,95	105,74	116,76
2011	98,47	18,55	18,84	86,30	96,67	106,08
2012	96,86	18,50	19,10	84,19	94,59	104,92
2013	94,77	17,93	18,92	83,61	92,63	102,21
2014	101,05	19,14	18,94	88,94	97,31	110,59
2015	95,78	17,84	18,62	83,69	92,91	103,92
2016	101,20	18,76	18,54	90,52	100,11	110,56
2017	99,15	16,72	16,86	86,27	98,49	108,64
2018	97,07	17,89	18,43	85,19	94,97	107,23
2019	96,23	18,37	19,08	85,39	93,07	103,95
1995–2003	85,70	12,97	15,14	76,21	84,39	93,19
2004–2008	101,35	14,23	14,04	91,71	100,72	108,50
2009–2013	100,88	17,09	16,94	89,42	98,35	108,10
2014–2019	98,06	16,15	16,47	89,21	95,52	105,02
1995–2019	94,63	12,12	12,81	86,35	93,81	101,01

1. období

2. období

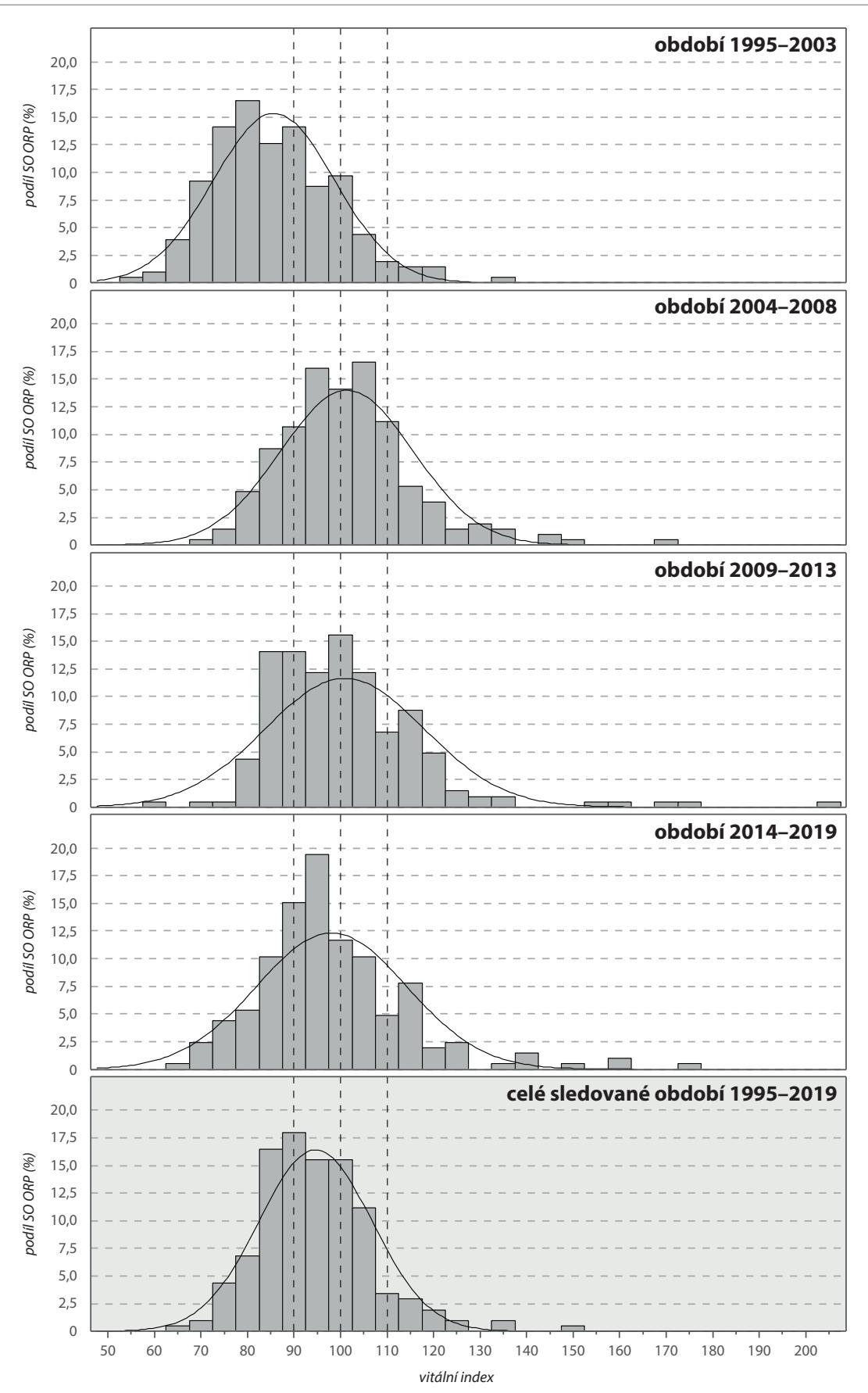
3. období

4. období

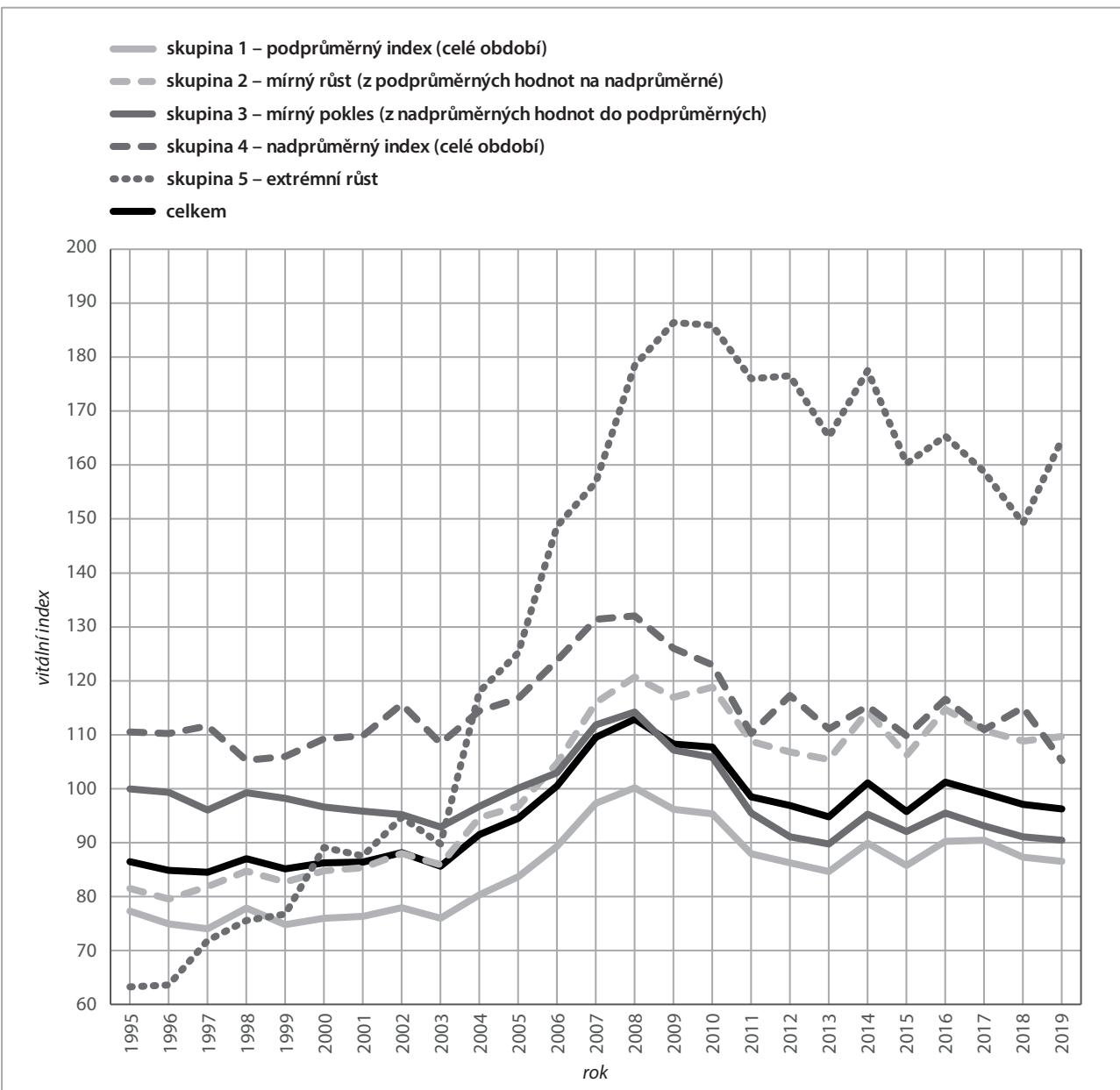

Graf 3.1 Trend vitálního indexu v SO ORP Česka v období 1995–2019

(patky znázorňují minimální a maximální hodnoty, rozsah šedého sloupce vyjadřuje kvartilové rozpětí, dělící čára v šedém sloupci vyjadřuje medián, lomená čára spojuje průměrné hodnoty)

Graf 3.2 Relativní rozložení SO ORP v Česku podle hodnot vitálního indexu v pěti obdobích

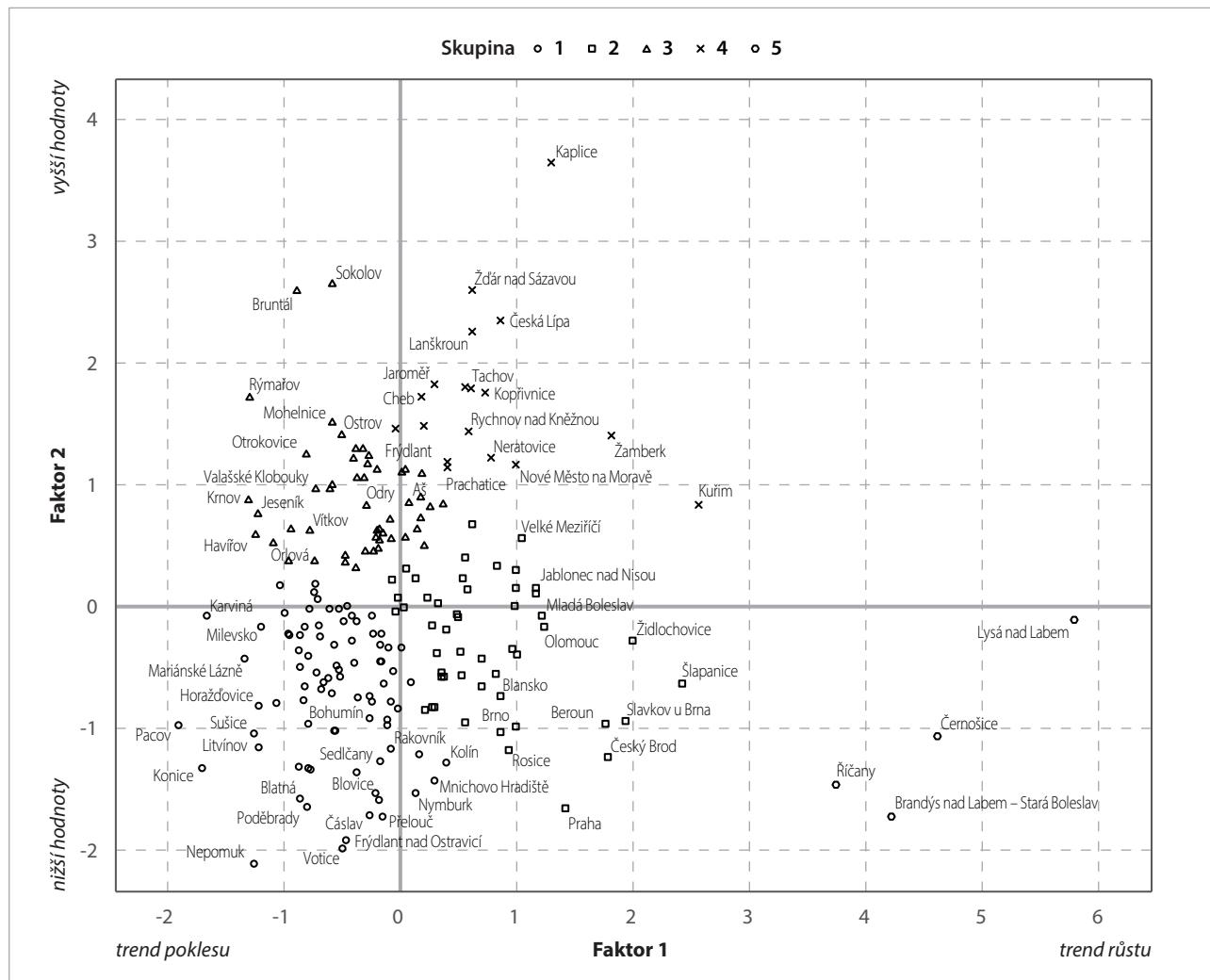

Graf 3.3 Vývoj průměrné hodnoty vitálního indexu ve skupinách SO ORP v Česku v období 1995–2019

Tabulka 3.3 Dvacet nejnižších a nejvyšších hodnot vitálního indexu v SO ORP Česka v období 1995–2019

pořadí	kraj	SO ORP	skupina	vitální index
1	Plzeňský kraj	Nepomuk	1	66,3
2	Kraj Vysočina	Pacov	1	68,5
3	Olomoucký kraj	Konice	1	68,9
4	Ústecký kraj	Litvínov	1	74,2
5	Středočeský kraj	Votice	1	74,4
6	Jihočeský kraj	Blatná	1	75,1
7	Plzeňský kraj	Sušice	1	75,1
8	Středočeský kraj	Poděbrady	1	75,4
9	Plzeňský kraj	Horažďovice	1	75,8
10	Moravskoslezský kraj	Frýdlant nad Ostravicí	1	76,4
11	Ústecký kraj	Lovosice	1	76,8
12	Středočeský kraj	Sedlčany	1	77,4
13	Plzeňský kraj	Rokycany	1	78,1
14	Moravskoslezský kraj	Karviná	1	78,2
15	Karlovarský kraj	Mariánské Lázně	1	78,6
16	Moravskoslezský kraj	Bohumín	1	79,2
17	Středočeský kraj	Čáslav	1	79,4
18	Jihočeský kraj	Soběslav	1	79,7
19	Pardubický kraj	Přelouč	1	79,9
20	Kraj Vysočina	Humpolec	1	80,6

kraj	SO ORP	skupina	vitální index
Středočeský kraj	Lysá nad Labem	5	148,3
Středočeský kraj	Černošice	5	133,7
Jihočeský kraj	Kaplice	4	132,7
Jihomoravský kraj	Kuřim	4	126,2
Středočeský kraj	Brandýs n. L.-Stará Boleslav	5	124,8
Pardubický kraj	Žamberk	4	122,2
Středočeský kraj	Říčany	5	121,5
Liberecký kraj	Česká Lípa	4	119,6
Kraj Vysočina	Žďár nad Sázavou	4	119,0
Pardubický kraj	Lanškroun	4	116,4
Jihomoravský kraj	Šlapanice	2	114,7
Moravskoslezský kraj	Kopřivnice	4	114,2
Jihočeský kraj	Český Krumlov	4	113,4
Jihomoravský kraj	Židlochovice	2	113,3
Plzeňský kraj	Tachov	4	112,9
Kraj Vysočina	Nové Město na Moravě	4	111,9
Středočeský kraj	Neratovice	4	111,3
Královéhradecký kraj	Jaroměř	4	110,8
Královéhradecký kraj	Rychnov nad Kněžnou	4	110,4
Kraj Vysočina	Velké Meziříčí	2	109,4

Graf 3.4 Typologie SO ORP v Česku podle trendu vitálního indexu v období 1995–2019

Tabulka 3.4 Referenční hodnoty výpočtu vitálního indexu v SO ORP Česka v období 1995–2019

Název SO ORP	označ. SO ORP	hodnota vitálního indexu														
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Praha	1101	62,33	61,02	63,67	65,86	66,52	70,41	73,29	72,68	74,56	86,63	94,24	102,09	108,08	116,87	117,17
Benešov	2101	69,90	71,20	67,88	67,86	74,84	84,67	81,22	80,47	79,07	82,46	83,04	102,11	115,77	120,20	111,74
Beroun	2102	66,83	68,34	69,41	71,33	84,39	83,39	71,95	82,62	82,27	91,46	101,43	128,89	137,58	137,35	125,09
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	2103	65,70	70,73	66,67	67,92	72,75	70,21	80,74	81,01	77,97	104,55	104,43	128,01	142,18	164,91	169,31
Čáslav	2104	54,57	58,92	69,05	71,29	59,23	63,26	55,91	64,67	71,28	76,68	83,08	85,88	94,95	87,03	103,02
Černošice	2105	64,99	64,29	66,80	73,52	73,93	88,80	89,21	95,48	97,02	107,87	129,98	146,22	160,53	198,73	194,81
Český Brod	2106	60,85	56,13	84,73	70,39	75,39	53,17	97,08	73,71	81,22	106,63	100,00	109,73	122,06	145,14	117,89
Dobříš	2107	84,26	80,00	73,43	95,18	85,86	90,29	91,07	82,14	71,15	79,28	84,69	84,34	113,89	122,50	99,09
Hořovice	2108	67,18	55,71	56,70	73,48	61,17	71,20	74,60	65,43	65,47	72,81	80,37	89,06	103,02	101,05	96,06
Kladno	2109	78,90	78,58	86,70	80,36	71,98	80,86	83,70	89,83	88,04	89,00	95,23	96,41	108,94	112,80	108,22
Kolín	2110	67,85	59,69	66,74	70,67	64,70	70,94	70,25	87,92	78,48	82,97	87,00	96,79	97,48	105,62	107,76
Kralupy nad Vltavou	2111	77,44	84,50	82,11	105,62	76,18	91,12	74,26	104,25	71,43	86,92	98,55	101,12	111,96	123,40	122,11
Kutná Hora	2112	78,86	76,44	69,91	82,68	73,17	73,94	77,14	75,62	78,96	80,83	84,90	84,27	94,98	98,28	93,73
Lysá nad Labem	2113	59,39	58,79	84,88	92,44	83,41	129,59	95,31	113,78	104,52	152,46	149,48	178,62	182,00	188,89	232,94
Mělník	2114	74,91	72,56	75,79	72,42	77,78	68,91	78,13	92,69	90,27	89,38	98,22	101,82	120,89	111,70	119,30
Mladá Boleslav	2115	81,53	74,93	78,90	87,71	79,55	92,92	100,56	103,12	86,95	101,34	101,60	108,93	126,53	139,73	126,26
Mnichovo Hradiště	2116	78,45	87,42	71,89	58,72	59,06	56,91	61,50	83,23	74,71	79,56	84,66	81,18	89,39	93,82	96,22
Neratovice	2117	100,38	111,79	106,72	95,19	102,71	99,63	93,21	105,38	117,72	120,15	108,08	120,90	117,95	132,87	102,01
Nymburk	2118	72,29	55,35	65,37	57,33	52,37	69,28	71,33	75,87	70,38	73,77	85,94	98,28	110,18	114,71	113,02
Poděbrady	2119	61,87	62,82	55,61	62,66	75,38	62,46	65,09	60,80	67,13	68,33	70,36	76,38	93,79	93,45	76,86
Příbram	2120	75,87	83,62	89,96	88,52	79,80	85,28	76,68	82,68	80,70	88,02	80,02	89,73	108,50	104,23	95,09
Rakovník	2121	67,65	65,67	73,47	73,41	66,51	71,47	77,97	75,54	74,07	78,12	77,40	91,79	99,82	104,83	94,68
Říčany	2122	62,83	60,65	68,88	68,35	76,77	67,74	84,80	88,50	79,42	106,99	116,88	141,98	142,70	161,38	148,62
Sedlčany	2123	75,24	73,02	60,65	68,99	58,86	72,47	67,92	65,91	72,46	74,18	71,91	90,34	81,85	82,99	94,53
Slaný	2124	76,85	66,52	57,97	76,63	68,63	74,22	87,79	83,50	82,84	81,02	88,42	100,80	121,20	115,93	98,61
Vlašim	2125	76,61	70,59	66,45	88,85	69,40	65,58	83,15	75,31	69,84	76,53	77,56	90,28	79,35	77,12	85,67
Votice	2126	42,13	54,55	66,46	63,79	53,71	71,53	54,66	62,75	71,15	61,38	61,99	100,00	90,80	82,31	95,57
Blatná	3101	68,28	63,69	58,33	63,03	65,84	64,81	75,31	65,88	56,22	68,04	66,23	83,89	86,52	101,89	83,55
České Budějovice	3102	85,13	83,22	89,07	88,10	84,76	98,77	91,34	98,22	93,60	101,58	103,45	107,20	126,07	124,35	119,55
Český Krumlov	3103	112,60	109,45	101,19	111,17	108,33	114,73	105,95	128,99	107,44	95,92	111,53	129,49	136,13	139,19	115,35
Dačice	3104	85,04	77,60	93,81	90,60	76,45	69,45	85,85	84,40	96,50	82,63	90,19	112,14	89,81	107,65	95,63
Jindřichův Hradec	3105	107,64	101,34	87,08	95,68	86,90	84,00	91,68	92,98	89,98	94,90	94,77	104,48	114,05	122,65	102,70
Kaplice	3106	131,91	142,11	168,70	136,84	123,53	116,77	125,17	137,78	128,67	140,13	138,27	145,45	153,16	153,37	167,92
Milevsko	3107	86,84	77,10	78,67	88,46	98,25	77,16	77,05	77,27	96,15	76,92	77,65	74,38	65,58	95,77	102,16
Písek	3108	75,32	75,37	75,44	84,34	74,04	80,49	78,63	89,41	83,77	79,21	98,49	90,26	97,52	100,17	91,84
Prachatice	3109	114,20	93,31	101,60	103,40	98,59	109,34	103,96	99,41	100,90	106,34	88,43	125,09	108,24	118,15	136,40
Soběslav	3110	63,06	67,37	77,69	75,76	69,03	71,92	70,21	81,51	73,74	72,01	87,33	82,03	84,75	89,45	105,66
Strakonice	3111	66,89	88,67	77,84	61,12	75,74	77,99	78,36	85,47	92,43	87,79	83,21	102,86	121,56	103,20	99,00
Tábor	3112	76,77	77,05	76,94	87,58	93,04	83,33	83,35	80,42	78,32	94,09	95,34	100,38	105,37	109,85	105,88
Trhové Sviny	3113	77,83	67,82	71,00	82,05	83,70	82,04	69,01	73,11	98,84	104,60	98,36	113,29	114,56	97,86	100,00
Třeboň	3114	79,47	77,50	80,77	80,42	76,87	98,80	70,53	79,69	63,67	71,95	82,13	88,64	105,47	91,04	95,99
Týn nad Vltavou	3115	114,29	118,38	95,80	96,45	103,20	90,40	105,80	146,08	95,80	95,52	105,07	110,34	117,46	116,67	81,37
Vimperk	3116	85,78	71,01	83,81	96,13	87,80	77,94	100,00	88,46	66,82	97,88	84,36	84,69	91,75	95,33	106,11
Vodňany	3117	77,93	84,80	70,45	68,50	66,87	87,22	75,20	78,52	66,67	75,86	100,82	93,80	94,12	105,51	129,82
Blovice	3201	64,94	52,76	76,47	82,20	66,42	84,13	52,05	74,81	60,00	61,15	79,07	93,70	84,93	128,44	102,99
Domažlice	3202	84,62	87,53	76,48	77,54	79,35	101,25	90,03	84,01	86,54	90,16	91,35	104,33	116,75	134,63	111,66
Horažďovice	3203	65,99	72,94	45,81	68,75	69,86	70,07	95,04	82,39	83,33	71,43	86,33	79,67	96,46	84,09	92,37

														hodnota vitálního indexu								
hodnota vitálního indexu														1995	směrod.	variační	1995	1995	2004	2009	2014	Skup.
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	až 2019	odchylka	koef.	až 2019	až 2003	až 2008	až 2013	až 2019					
120,59	115,51	114,22	114,14	120,68	118,83	122,96	125,62	124,51	122,62	97,40	23,97	24,61	96,00	67,64	101,39	116,33	122,53	2				
104,13	103,11	114,98	106,88	112,39	113,10	110,99	98,46	94,46	93,73	93,79	16,84	17,95	93,31	75,01	100,21	108,12	103,33	2				
142,69	120,79	117,71	111,74	119,29	137,97	124,13	134,93	109,96	112,08	105,35	25,29	24,00	104,59	75,39	118,16	123,21	122,51	2				
187,87	170,28	164,34	160,81	170,21	150,73	169,03	167,84	160,48	154,63	124,93	43,41	34,75	124,82	72,59	129,20	170,09	161,87	5				
88,37	92,20	79,63	74,21	92,93	107,91	90,54	95,56	98,30	88,70	80,29	15,11	18,82	79,42	62,67	85,71	86,78	95,53	1				
183,62	173,02	170,53	163,80	165,42	162,02	165,59	158,31	155,58	163,77	132,55	44,10	33,27	133,68	78,96	147,95	176,75	161,68	5				
131,07	121,21	100,94	139,13	131,14	107,96	124,74	119,63	109,43	152,27	103,67	27,47	26,50	102,11	71,44	116,22	121,59	123,18	2				
126,49	112,44	114,15	122,87	129,79	116,83	113,50	112,44	102,92	113,56	100,09	17,65	17,64	100,33	83,16	96,13	114,69	114,24	2				
101,76	97,15	83,14	76,42	110,92	86,54	96,13	89,85	86,20	93,22	82,19	15,27	18,58	81,35	65,35	88,65	90,31	93,39	1				
124,41	100,08	104,00	100,70	103,48	98,66	109,98	99,55	96,26	99,40	95,44	12,36	12,95	95,40	82,02	100,47	107,26	101,16	2				
104,88	105,65	102,87	94,87	99,15	101,07	103,46	111,79	99,56	104,07	89,69	15,97	17,81	89,18	70,48	93,82	103,16	103,21	1				
115,28	119,47	110,28	108,36	123,40	109,77	118,64	118,02	108,36	124,74	102,69	16,97	16,53	102,46	84,21	103,93	115,16	116,99	2				
87,32	93,45	84,59	75,79	92,29	87,95	97,99	91,59	83,88	91,71	84,41	8,09	9,58	84,22	76,23	88,63	86,82	90,60	1				
215,00	199,44	213,21	167,18	207,26	184,70	167,71	155,24	140,85	194,77	150,07	50,37	33,56	148,32	91,13	170,34	204,43	172,76	5				
110,71	102,48	94,87	86,13	102,23	92,52	111,56	98,97	110,13	97,49	94,07	15,03	15,98	93,36	77,84	103,99	102,49	101,98	2				
118,30	120,10	121,22	109,04	129,00	117,86	118,74	117,92	107,68	105,60	106,24	17,31	16,29	105,66	86,70	115,46	118,95	115,66	2				
105,92	107,60	109,41	119,02	105,85	103,57	109,64	104,06	97,62	91,94	88,45	17,51	19,79	88,32	69,73	85,65	107,34	101,71	1				
115,71	105,81	108,03	109,22	121,22	140,45	119,64	119,16	103,75	105,50	111,33	11,00	9,88	111,27	103,40	120,22	108,20	117,59	4				
112,35	98,77	96,96	74,62	103,38	80,78	91,42	111,68	92,24	85,12	85,31	18,91	22,17	84,05	65,39	95,63	98,50	93,47	1				
93,35	81,41	83,80	83,28	92,55	82,27	78,93	80,00	75,84	86,99	75,66	11,30	14,93	75,38	63,59	80,32	83,61	82,60	1				
98,48	90,15	88,20	92,07	95,36	89,88	90,98	98,44	84,76	92,74	89,19	7,90	8,85	89,01	82,37	93,54	92,76	91,98	1				
101,75	90,48	90,58	97,13	97,76	96,25	95,72	100,00	100,68	90,52	86,13	12,56	14,59	85,59	71,57	90,25	94,86	96,77	1				
157,20	161,19	158,25	169,21	167,32	143,70	159,30	153,61	139,92	145,97	121,29	38,85	32,03	121,45	72,96	134,00	158,72	151,16	5				
82,29	71,77	76,89	68,22	92,44	90,32	77,56	91,63	94,04	100,81	78,29	11,10	14,18	77,35	68,16	80,02	78,56	91,04	1				
105,79	105,18	104,07	106,15	95,92	87,98	104,22	102,80	94,17	84,27	90,86	15,53	17,09	90,19	74,72	100,90	103,93	94,49	2				
85,11	77,17	84,77	101,49	97,37	89,59	85,71	111,30	94,46	90,44	82,79	11,01	13,30	82,44	73,73	80,04	86,67	94,65	1				
104,29	101,46	93,46	96,48	85,03	82,95	74,85	85,71	66,86	73,10	75,88	16,90	22,27	74,38	58,98	77,46	98,08	77,96	1				
95,27	84,67	80,89	80,00	74,43	77,40	73,46	85,99	72,67	95,17	75,66	11,74	15,52	75,07	64,51	80,68	84,78	79,37	1				
128,58	113,37	113,84	108,31	120,35	111,65	119,55	110,85	114,86	111,92	105,91	13,62	12,86	106,04	90,10	112,48	116,61	114,72	2				
128,73	102,96	117,49	106,23	104,33	107,71	114,79	102,95	131,12	101,46	113,81	11,62	10,21	113,36	110,76	121,67	113,86	110,04	4				
99,06	89,32	104,35	85,71	98,48	84,23	103,68	84,30	85,92	85,51	90,33	9,89	10,94	89,44	83,66	95,55	95,00	89,84	1				
100,21	98,52	98,29	88,28	101,73	84,29	98,29	95,97	93,05	110,34	97,59	9,18	9,40	97,30	92,83	105,91	97,54	96,88	3				
115,96	125,30	150,33	114,37	131,61	124,21	108,89	113,04	120,99	127,54	133,68	15,90	11,90	132,75	133,91	146,13	133,57	120,91	4				
85,78	81,77	72,22	95,41	86,14	79,26	69,96	88,95	73,43	79,91	82,49	9,34	11,33	82,11	83,71	77,70	86,94	79,33	1				
92,46	90,24	91,12	80,64	88,54	88,51	110,87	96,35	92,47	89,14	87,79	8,94	10,18	87,50	79,42	93,18	89,18	93,94	1				
123,57	114,29	114,29	109,52	94,71	102,08	116,23	108,75	104,06	92,23	107,48	10,95	10,18	106,92	102,56	108,42	119,24	102,60	4				
100,88	84,31	84,68	83,97	78,60	77,98	91,77	74,72	77,86	81,39	80,31	9,70	12,08	79,68	71,91	82,93	91,05	80,23	1				
99,17	99,79	97,11	94,34	115,53	90,85	100,21	104,64	96,29	82,21	91,29	13,82	15,14	90,55	77,60	98,81	97,87	97,79	1				
102,63	96,75	98,34	96,66	83,76	84,40	95,33	105,29	97,69	84,72	91,73	10,09	11,00	91,40	81,58	100,95	100,05	91,61	1				
102,01	95,22	99,46	106,82	108,96	107,18	113,76	118,46	123,94	86,43	95,85	16,05	16,75	95,00	77,79	105,37	100,51	109,60	2				
94,95	84,39	90,74	83,75	85,56	80,00	90,80	89,26	79,51	90,32	84,49	9,18	10,86	84,24	78,30	87,34	90,06	85,77	1				
84,43	97,32	115,33	100,76	101,56	100,66	101,43	125,78	113,99	95,74	105,19	13,61	12,93	104,39	106,33	109,02	94,90	106,26	4				
98,36	95,15	94,24	90,15	78,79	92,86	93,09	87,80	95,58	96,65	89,62	8,92	9,96	89,30	83,79	90,74	96,57	90,58	1				
96,52	89,74	77,93	68,25	87,27	83,80	101,63	93,53	73,10	114,53	86,50	15,58	18,01	85,68	74,94	93,47	91,25	91,49	1				
107,56	75,33	69,87	86,96	82,01	80,99	115,45	100,00	99,25	71,08	82,10	18,73	22,82	81,02	67,65	87,69	87,23	90,05	1				
106,95	84,17	104,55	86,33	98,39	104,39	94,58	94,60	94,46	94,41	95,16	13,09	13,76	94,72	85,06	106,81	98,53	96,77	2				
81,34	81,34	74,65	74,83	71,33	69,08	74,82	78,79	86,49	60,14	76,69	10,93	14,25	75,75	71,41	83,15	80,67	72,80	1				

Název SO ORP	označ. SO ORP	hodnota výtáhlího indexu														
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Horšovský Týn	3204	74,68	86,90	52,15	66,47	88,00	94,62	86,43	89,21	83,97	98,54	96,27	103,17	132,54	119,29	145,24
Klatovy	3205	73,93	75,69	71,00	66,51	74,32	80,07	81,00	79,66	79,86	90,86	94,85	103,73	112,98	101,13	114,20
Kralovice	3206	84,52	77,43	66,06	73,68	74,58	79,61	60,35	71,38	75,27	82,81	82,47	92,61	94,49	98,88	93,56
Nepomuk	3207	47,12	59,88	47,16	58,78	56,97	61,18	57,32	47,98	57,65	62,58	73,29	64,85	92,80	93,50	81,33
Nýřany	3208	74,01	70,83	81,59	87,05	87,55	83,70	80,49	88,75	88,80	97,48	97,44	101,74	137,81	120,87	107,28
Plzeň	3209	68,44	75,46	68,90	73,55	74,65	76,53	83,57	83,13	76,53	82,99	95,02	98,46	106,37	114,29	116,35
Přeštice	3210	78,26	68,66	74,72	76,11	62,87	84,31	85,02	92,31	74,66	86,79	106,74	122,86	121,11	110,09	112,15
Rokycany	3211	64,93	65,79	64,56	73,69	60,41	79,25	68,13	70,94	70,02	67,63	77,33	77,52	84,71	88,59	88,10
Stod	3212	73,78	67,27	79,75	76,67	87,12	77,69	78,39	83,72	99,53	84,80	87,14	101,23	105,11	113,08	124,26
Stříbro	3213	112,57	102,58	98,16	96,13	97,35	105,63	100,00	96,05	104,91	94,84	133,79	105,36	131,13	110,07	123,33
Sušice	3214	82,84	60,46	64,42	70,55	86,74	64,38	66,45	66,89	67,17	68,44	88,45	78,82	80,72	85,71	82,23
Tachov	3215	106,44	112,29	101,73	119,24	105,16	113,69	115,77	120,88	98,50	110,16	107,01	136,51	127,27	134,15	123,03
Aš	4101	85,56	98,82	90,23	108,18	100,00	101,95	100,00	121,52	100,00	87,21	96,89	121,66	128,48	138,15	133,33
Cheb	4102	105,15	90,51	88,98	101,00	107,30	114,22	111,84	116,92	108,41	116,02	121,32	130,18	146,67	130,04	127,60
Karlovy Vary	4103	80,36	75,03	80,13	89,53	82,58	78,97	78,76	84,52	78,12	82,27	81,58	92,79	99,47	104,56	93,82
Kraslice	4104	87,07	83,92	120,47	113,11	109,26	91,54	95,38	95,00	95,21	80,00	105,11	100,00	117,91	141,32	109,86
Mariánské Lázně	4105	86,55	75,76	89,29	73,21	75,58	81,89	69,93	77,60	69,00	74,37	80,97	85,19	100,00	96,79	93,92
Ostrov	4106	103,53	81,82	101,58	99,65	104,28	91,75	103,04	111,40	98,40	111,91	106,85	119,49	129,56	130,82	100,99
Sokolov	4107	148,62	114,27	114,66	120,88	114,05	115,98	104,17	122,59	111,85	109,13	121,79	115,97	123,74	120,81	117,62
Bílina	4201	86,05	106,76	95,85	109,44	98,65	107,46	104,90	100,00	95,18	113,71	119,62	101,65	105,07	112,34	109,46
Děčín	4202	95,64	85,87	90,05	97,75	83,18	86,77	94,86	96,93	103,06	96,81	104,04	97,67	110,98	114,03	108,91
Chomutov	4203	98,53	103,41	99,25	99,50	102,17	102,50	100,00	100,24	96,72	99,06	102,28	115,42	114,77	129,50	117,33
Kadaň	4204	116,59	109,51	106,11	99,13	103,51	112,69	88,45	100,00	93,16	96,70	106,40	101,11	119,95	128,89	110,24
Litoměřice	4205	87,77	85,92	90,56	85,55	96,41	92,93	103,56	91,46	94,28	101,54	100,00	114,45	122,28	117,64	98,84
Litvínov	4206	61,77	57,45	64,98	62,73	70,47	75,05	73,28	77,22	68,64	74,72	76,84	82,49	80,08	105,14	95,17
Louny	4207	72,44	78,16	70,66	81,13	80,43	84,68	85,37	81,41	83,73	100,85	75,54	99,58	97,57	111,16	116,16
Lovosice	4208	67,28	70,71	64,66	67,32	68,39	67,04	71,43	63,76	68,29	74,79	68,30	73,20	101,97	90,52	98,18
Most	4209	105,11	99,74	105,83	101,29	99,60	102,17	100,26	92,30	94,59	100,61	105,69	108,44	120,58	121,76	111,15
Podbořany	4210	93,41	89,73	74,75	77,20	73,08	76,92	72,16	81,41	83,07	83,05	85,39	101,91	103,28	109,76	89,05
Roudnice nad Labem	4211	64,16	67,49	77,71	65,66	64,78	82,84	70,30	85,63	79,62	94,69	97,65	91,72	112,20	113,20	109,97
Rumburk	4212	99,72	90,38	89,61	92,91	87,60	92,71	78,93	80,55	77,15	93,55	88,15	101,04	111,32	115,01	96,08
Teplice	4213	79,91	70,20	75,65	71,29	71,21	76,92	75,66	76,70	82,39	93,58	86,70	96,66	106,61	98,08	94,71
Ústí nad Labem	4214	94,77	91,04	90,17	89,43	99,25	103,06	101,49	94,94	101,85	106,30	111,64	118,79	122,51	122,73	124,03
Varnsdorf	4215	86,03	98,68	117,50	95,89	89,32	103,91	102,38	91,06	100,92	91,74	109,60	93,75	114,41	109,31	129,17
Žatec	4216	83,95	100,00	106,82	100,36	94,50	87,03	84,91	83,33	92,59	99,26	115,09	105,11	109,33	107,52	115,97
Česká Lípa	5101	121,93	118,98	116,08	110,72	117,70	117,54	115,82	116,98	118,00	120,81	122,02	125,86	148,42	148,00	139,94
Frydlant	5102	105,04	109,16	84,91	114,54	91,91	97,76	92,94	92,72	100,79	116,30	89,93	123,26	128,69	139,34	121,56
Jablonec nad Nisou	5103	87,34	89,95	78,26	95,75	84,70	85,27	100,00	99,61	96,35	98,43	109,22	104,02	122,18	127,12	127,67
Jilemnice	5104	80,42	78,85	76,95	80,50	76,78	73,00	89,06	91,27	95,13	89,58	91,53	113,88	84,56	108,18	110,36
Liberec	5105	85,65	85,74	85,23	85,19	88,62	87,46	91,25	92,75	90,44	102,33	101,20	110,63	117,97	123,06	122,92
Nový Bor	5106	96,39	96,27	84,48	81,92	102,16	87,59	83,27	70,83	92,69	84,21	109,73	93,50	117,18	112,60	115,63
Semily	5107	83,50	81,65	83,56	83,63	80,47	80,07	90,20	83,39	62,42	85,12	93,62	93,70	105,28	100,32	90,03
Tanvald	5108	88,59	93,72	83,21	79,65	79,10	85,77	79,77	82,35	67,65	74,69	85,33	104,98	91,53	115,52	103,11
Turnov	5109	77,56	66,14	68,64	74,04	77,87	85,48	76,00	73,50	68,36	80,85	87,01	86,65	95,67	94,77	119,44
Železný Brod	5110	66,67	68,35	85,50	76,98	60,26	70,54	51,32	75,00	78,42	100,88	70,71	91,73	118,45	91,45	105,00
Broumov	5201	91,85	97,75	93,01	97,06	121,15	99,38	109,70	100,56	76,44	88,83	96,02	122,98	92,71	104,24	106,98
Dobruška	5202	87,67	73,50	97,49	86,45	87,75	98,48	73,89	96,63	103,41	95,22	93,90	107,94	121,15	120,86	111,90
Dvůr Králové n. Labem	5203	72,44	71,94	65,32	81,10	80,74	73,42	82,35	73,13	84,87	82,82	86,75	83,00	123,05	126,52	100,00
Hořice	5204	71,60	59,52	63,37	74,07	69,55	65,78	77,10	76,33	62,45	72,92	80,91	85,92	118,69	120,77	110,40
Hradec Králové	5205	82,04	83,55	80,73	90,57	86,16	84,02	86,09	83,86	85,12	92,68	96,07	103,60	105,69	117,72	113,17
Jaroměř	5206	106,63	120,44	108,51	110,06	113,30	120,81	127,78	94,34	114,84	95,19	113,16	84,92	132,94	123,20	126,88
Jičín	5207	88,63	70,24	74,73	65,02	70,27	79,14	72,69	79,40	81,03	93,85	81,82	86,45	106,09	91,83	98,11
Kostelec nad Orlicí	5208	60,23	60,47	68,35	68,39	62,18	72,76	78,69	92,05	82,17	85,95	79,53	81,49	97,94	101,86	104,41

													hodnota vitálního indexu								
													1995	směrod.	variační	1995	1995	2004	2009	2014	Skup.
hodnota vitálního indexu													až 2019	odchylka	kof.	až 2019	až 2003	až 2008	až 2013	až 2019	
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	až 2019	odchylka	kof.	až 2019	až 2003	až 2008	až 2013	až 2019				
123,13	116,95	94,33	102,21	100,73	92,91	132,80	104,83	78,61	101,26	98,61	20,86	21,16	97,07	79,26	109,28	115,73	100,45	2			
108,60	91,23	95,67	89,48	88,91	81,49	96,53	94,53	89,10	85,86	88,85	12,59	14,17	88,05	75,64	100,38	99,58	89,21	1			
92,11	92,34	76,10	79,25	84,51	89,34	80,83	81,62	85,19	69,41	81,54	9,39	11,51	81,11	73,40	90,24	86,32	81,74	1			
96,24	63,83	81,69	74,07	69,72	74,81	58,94	69,68	77,78	60,58	67,59	13,63	20,16	66,34	54,50	75,91	79,12	68,49	1			
137,48	111,84	110,18	117,41	113,60	116,19	108,84	112,33	111,29	103,95	101,94	17,55	17,21	101,59	82,18	110,53	116,83	110,93	2			
105,83	97,45	99,42	95,44	104,85	97,26	98,86	99,38	103,21	101,57	91,90	13,94	15,17	91,67	75,46	99,18	102,83	100,78	2			
115,23	100,95	93,30	77,88	105,56	91,96	86,92	113,82	100,00	114,09	94,26	17,03	18,07	93,01	76,97	108,69	99,53	101,79	2			
84,15	80,35	94,03	78,73	83,58	81,66	84,92	88,77	88,41	89,52	78,23	9,29	11,88	78,08	68,37	79,21	84,99	86,16	1			
126,73	97,65	88,97	92,41	115,81	99,13	107,41	93,10	105,58	101,18	94,70	15,33	16,19	94,12	79,82	98,09	104,87	103,37	2			
130,28	89,47	119,35	95,88	110,96	97,78	109,32	112,21	107,23	102,81	107,49	11,85	11,03	107,12	101,57	114,58	110,53	106,48	4			
79,61	89,58	73,31	75,56	82,44	66,86	77,38	76,36	69,81	80,36	75,42	8,27	10,97	75,07	69,74	80,23	79,75	75,16	1			
124,92	117,38	109,94	95,47	112,99	98,07	114,24	111,14	106,37	110,31	113,31	10,30	9,09	112,95	109,95	123,21	113,59	108,65	4			
116,76	104,86	98,77	110,33	110,59	99,44	110,56	84,36	72,27	87,76	104,31	15,74	15,09	103,50	100,26	113,72	113,09	92,61	3			
120,00	113,87	103,82	107,85	89,38	96,27	102,59	83,33	82,92	81,27	107,90	16,27	15,08	106,95	104,62	128,60	114,75	88,66	4			
92,16	83,86	85,29	79,24	81,47	77,17	85,68	76,52	78,50	76,84	83,97	7,37	8,78	83,83	80,75	91,99	86,94	79,30	1			
131,45	92,62	100,00	97,04	117,16	70,12	82,98	79,04	76,02	82,19	98,95	17,47	17,65	97,63	98,29	107,59	105,56	83,53	3			
85,20	93,16	73,36	66,88	81,45	74,91	58,55	69,01	68,47	76,04	79,08	10,06	12,73	78,64	77,38	87,26	82,01	71,20	1			
121,05	104,91	88,85	84,14	84,97	88,93	91,19	86,85	77,89	85,27	100,36	14,30	14,25	99,92	99,14	119,69	99,53	85,83	3			
113,38	103,55	96,82	91,89	87,60	83,82	91,96	86,04	82,95	92,24	108,25	15,56	14,37	107,02	118,16	118,20	104,56	87,38	3			
101,26	109,60	92,48	85,90	83,26	94,74	91,16	119,58	86,61	89,81	100,82	10,35	10,27	100,45	100,05	110,17	99,37	93,61	3			
109,91	102,09	99,75	92,90	97,56	93,90	90,52	96,14	78,60	89,90	96,71	8,59	8,88	96,62	92,57	104,73	102,73	90,79	3			
113,53	101,46	100,48	93,07	100,13	93,58	100,37	100,00	96,62	96,53	103,06	8,33	8,08	102,86	100,21	111,75	105,16	97,81	3			
112,91	87,20	82,65	83,65	85,42	88,16	94,87	94,87	92,27	98,73	100,53	11,84	11,78	99,99	102,74	110,36	94,95	92,30	3			
109,58	113,37	94,41	82,95	92,26	91,16	89,42	99,08	92,20	84,96	97,30	10,57	10,87	96,86	91,80	111,03	99,30	91,48	3			
90,72	75,80	69,51	66,03	76,99	71,79	71,32	75,66	68,17	71,06	74,52	10,29	13,81	74,19	67,70	83,59	78,99	72,43	1			
99,24	101,14	84,16	99,58	90,27	96,76	91,88	96,80	85,43	90,39	90,18	11,34	12,57	89,89	79,64	96,66	99,87	91,83	1			
85,08	98,40	94,77	89,68	76,68	65,18	76,81	74,58	70,87	86,05	77,36	11,74	15,18	76,78	67,63	81,14	93,24	74,89	1			
98,60	94,76	100,26	87,27	91,56	91,41	94,39	89,65	89,06	87,57	99,75	9,01	9,03	99,49	100,01	111,10	98,30	90,60	3			
87,13	87,11	82,20	81,96	90,06	90,82	66,97	70,87	71,58	77,27	84,01	10,44	12,43	83,42	80,00	96,39	85,54	77,41	1			
108,02	92,18	90,08	82,56	90,70	109,76	85,99	100,85	91,60	78,46	88,31	14,98	16,96	87,70	72,68	101,99	95,95	92,45	1			
87,85	98,91	86,60	77,40	94,13	77,25	75,73	77,12	63,16	79,00	88,48	11,55	13,05	87,95	87,43	101,57	89,14	77,33	3			
100,41	88,85	85,21	78,38	89,19	78,42	86,27	80,69	81,13	85,39	84,41	9,52	11,28	84,18	75,50	96,26	89,42	83,45	1			
109,87	103,81	101,40	97,11	109,29	101,34	109,49	104,68	105,11	92,21	104,25	9,89	9,48	104,06	96,20	116,32	107,07	103,50	3			
113,30	126,16	87,78	100,51	117,37	102,99	92,17	92,27	86,24	96,89	101,97	12,04	11,81	101,36	98,02	103,56	110,34	97,50	3			
117,63	103,77	84,69	85,80	96,88	100,00	97,69	93,02	94,01	87,58	97,87	10,23	10,46	97,35	92,09	107,27	100,66	94,75	3			
122,30	136,98	122,92	115,75	114,34	111,31	114,87	103,81	99,39	100,91	120,06	12,14	10,11	119,55	117,08	133,12	127,20	107,20	4			
105,68	115,32	103,03	95,31	95,93	101,61	93,82	100,00	87,05	80,95	103,50	14,21	13,72	102,63	98,38	118,10	108,15	93,01	3			
128,72	121,12	116,96	114,34	113,67	113,37	131,94	113,36	110,60	121,30	107,65	15,16	14,08	107,05	90,51	111,75	121,72	117,22	2			
104,07	102,04	91,34	83,61	91,93	92,92	97,55	84,44	94,23	92,18	90,97	10,58	11,64	90,12	81,79	96,49	98,38	92,01	1			
135,98	115,66	111,04	110,91	106,76	111,59	120,07	111,55	112,22	113,99	104,81	14,31	13,65	104,69	88,03	111,14	118,93	112,69	2			
116,67	82,85	85,82	89,37	90,35	93,56	89,05	87,59	78,97	82,76	93,02	12,39	13,32	92,47	87,73	103,09	97,96	86,87	3			
97,16	90,26	77,45	80,32	88,15	81,71	108,75	85,89	75,38	85,62	86,71	9,56	11,02	86,33	80,58	95,69	86,74	86,88	1			
106,93	81,36	76,25	69,65	85,51	77,86	103,07	75,44	87,85	78,75	86,31	11,97	13,86	85,62	81,90	93,98	86,69	84,18	1			
104,89	86,01	98,84	97,97	85,59	93,59	106,13	89,32	104,83	90,65	87,59	13,13	14,99	87,34	73,92	88,83	101,25	94,92	1			
109,76	108,00	95,90	98,47	91,60	83,69	119,35	105,93	95,20	84,50	88,15	17,67	20,04	87,04	69,80	92,99	103,43	96,51	1			
103,28	86,70	73,24	98,18	79,04	82,29	128,36	90,57	90,27	85,64	96,65	13,55	14,02	95,64	97,67	100,22	92,73	91,12	3			
144,63	129,01	103,65	115,12	99,55	99,50	104,08	103,59	93,75	91,43	101,62	15,75	15,50	100,57	88,85	107,46	120,15	98,46	2			
87,74	91,73	92,13	83,72	89,86	73,48	93,49	81,01	74,06	86,76	85,66	14,00	16,34	84,70	75,85	98,80	90,96	82,76	1			
92,82	83,81	81,69	76,68	87,93	86,18	100,99	120,23	86,40	84,95	84,44	17,36	20,56	82,81	68,45	95,20	88,74	93,67	1			
113,12	95,69	103,84	97,19	103,47	107,04	102,55	105,10	98,16	103,41	96,83	10,67	11,02	96,78	84,63	103,11	104,46	103,22	2			
110,26	97,84	113,90	94,14	104,64	110,94	106,39	124,39	117,14	111,06	111,35	11,58	10,40	110,83	112,54	109,06	108,10	112,05	4			
108,26	88,70	83,15	85,50	94,38	100,56	99,38	96,32	94,54	89,96	87,20	11,24	12,89	86,80	75,49	91,71	92,40	95,85	1			
93,44	80,48	76,68	78,96	93,26	84,87	77,67	96,31	83,22	81,79	81,73	12,00	14,68	81,12	71,07	89,01	86,38	86,08	1			

Název SO ORP	označ. SO ORP	hodnota výstavního indexu														
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Náchod	5209	87,05	95,20	76,89	85,16	78,15	87,39	73,90	79,97	79,83	92,08	97,35	103,34	105,43	111,09	102,12
Nová Paka	5210	89,80	76,62	80,85	70,00	65,45	57,59	75,00	80,14	89,23	88,10	129,82	75,00	115,52	131,43	103,52
Nové Město nad Metují	5211	90,71	108,26	102,96	100,00	90,44	118,75	114,66	111,21	126,05	98,54	127,52	106,87	91,56	124,06	107,14
Nový Bydžov	5212	95,92	90,91	82,35	89,33	77,27	77,89	73,37	80,11	58,44	70,85	86,19	72,64	108,52	92,89	100,00
Rychnov nad Kněžnou	5213	92,68	101,93	125,64	95,05	106,35	103,09	106,67	119,27	109,01	118,47	106,32	118,87	116,17	116,72	113,86
Trutnov	5214	93,61	93,15	89,14	90,52	88,07	89,64	91,28	90,85	82,07	81,50	93,09	95,50	119,45	119,03	103,86
Vrchlabí	5215	82,14	74,62	76,83	87,91	78,02	88,81	82,05	83,62	79,43	88,25	100,00	91,00	108,03	109,73	83,84
Česká Třebová	5301	103,48	86,96	94,09	102,14	116,47	89,18	114,88	86,15	91,71	103,63	80,19	101,09	93,33	104,64	113,16
Hlinsko	5302	87,04	93,75	75,64	76,17	106,48	88,38	77,47	81,94	84,27	88,26	93,33	99,52	93,27	94,40	95,28
Holice	5303	73,71	66,08	73,78	87,14	84,18	74,16	75,82	82,63	101,26	77,33	87,11	104,12	121,34	105,24	139,19
Chrudim	5304	79,55	79,78	85,85	83,61	85,67	79,03	85,60	80,13	80,80	85,56	92,16	95,10	100,22	112,73	103,92
Králicky	5305	78,26	79,13	72,36	114,95	77,42	83,33	112,50	77,78	83,05	79,49	82,20	111,83	86,61	90,74	88,24
Lanškroun	5306	109,43	119,88	117,02	118,38	116,13	114,84	114,97	120,73	109,09	123,26	113,07	127,04	132,42	144,81	138,27
Litomyšl	5307	84,13	84,82	92,86	96,95	94,20	105,17	72,76	115,48	82,13	81,91	100,00	93,01	124,17	123,60	127,23
Moravská Třebová	5308	85,21	94,10	90,19	93,38	75,74	93,64	77,45	73,03	81,35	84,89	81,21	98,94	106,47	91,70	96,64
Pardubice	5309	78,98	84,97	97,13	84,57	85,40	88,98	85,26	86,33	84,98	97,08	91,95	99,27	120,63	116,27	120,75
Polička	5310	107,69	112,50	95,36	103,94	107,18	97,74	118,07	90,81	91,75	96,84	89,42	98,48	108,91	117,01	105,52
Přelouč	5311	60,67	58,21	58,81	60,30	62,94	63,10	65,66	74,43	68,77	81,57	76,25	79,55	95,08	98,42	97,25
Svitavy	5312	84,36	78,29	91,13	85,53	82,34	101,98	85,67	98,11	87,50	88,05	105,92	99,70	118,81	105,23	112,77
Ústí nad Orlicí	5313	82,46	97,12	89,86	104,44	79,17	85,71	92,91	90,49	94,12	91,00	94,66	122,09	96,19	111,51	115,88
Vysoké Mýto	5314	101,70	85,98	92,90	103,18	100,00	100,00	95,38	90,00	94,67	110,49	108,94	107,43	111,96	126,60	110,12
Žamberk	5315	102,19	111,61	112,96	92,39	98,15	115,51	120,77	123,46	98,53	103,38	139,41	125,00	143,70	137,23	122,50
Bystřice n. Pernštejnem	6101	88,94	87,45	75,89	84,25	85,46	86,85	86,36	110,36	93,21	70,20	84,85	90,14	91,55	114,98	93,49
Havlíčkův Brod	6102	83,46	78,86	83,70	80,90	83,49	82,55	74,91	90,23	85,23	93,43	89,53	101,71	120,61	112,57	105,08
Humpolec	6103	57,84	54,80	63,12	81,19	61,79	63,51	72,95	65,90	78,43	64,45	80,09	77,04	86,36	110,53	91,62
Chotěboř	6104	104,19	100,85	84,72	98,20	85,71	93,33	92,13	88,84	88,52	72,77	105,78	109,66	112,50	114,55	97,35
Jihlava	6105	90,52	92,29	93,06	91,99	88,52	83,88	91,37	94,71	90,73	108,27	103,45	119,89	122,17	139,65	137,85
Moravské Budějovice	6106	78,93	82,79	67,27	82,47	68,49	74,76	83,28	75,09	83,39	81,75	80,99	83,74	94,64	83,15	84,76
Náměšť nad Oslavou	6107	119,33	76,51	82,43	94,85	80,95	74,64	80,74	69,43	74,53	73,83	80,61	104,38	72,85	82,01	86,59
Nové Město na Moravě	6108	115,22	97,30	102,46	97,38	82,84	109,09	85,25	122,29	106,08	129,52	119,89	112,15	125,15	119,34	122,95
Pacov	6109	79,56	62,68	71,43	62,79	55,56	72,31	88,68	65,83	53,79	77,78	76,52	68,85	93,81	102,02	70,80
Pelhřimov	6110	90,23	96,40	88,89	101,62	82,49	90,30	79,22	84,06	81,40	83,30	80,63	107,55	89,72	97,99	94,65
Světlá nad Sázavou	6111	70,00	85,98	70,66	87,38	82,52	80,75	71,76	87,19	68,64	76,67	78,51	83,51	90,95	75,81	75,88
Telč	6112	82,32	95,33	79,88	103,73	89,04	80,65	80,00	76,32	84,96	81,88	91,33	97,06	100,00	118,55	97,93
Třebíč	6113	98,85	109,00	96,55	96,27	93,98	102,23	98,46	96,58	98,01	101,45	102,19	109,97	108,30	123,42	104,54
Velké Meziříčí	6114	112,28	90,05	96,39	102,02	91,67	100,00	85,17	96,76	94,22	99,71	98,89	117,48	141,08	111,44	116,15
Žďár nad Sázavou	6115	128,17	115,78	141,62	114,25	128,06	114,20	121,74	110,85	102,61	141,99	111,53	141,27	132,10	140,96	121,28
Blansko	6201	86,36	74,50	78,74	81,77	71,04	74,64	73,71	75,24	84,89	93,89	97,10	93,80	124,95	125,42	111,17
Boskovice	6202	93,25	84,08	106,87	92,73	81,58	88,05	87,78	81,63	90,80	82,88	86,26	91,14	97,05	111,15	107,14
Brno	6203	70,04	70,45	67,95	73,84	73,22	75,69	81,76	83,93	81,78	90,39	97,41	105,82	102,88	117,66	116,93
Břeclav	6204	88,07	75,18	76,94	90,41	83,22	91,51	80,57	81,10	74,77	100,53	76,96	94,61	89,26	112,64	97,17
Bučovice	6205	94,38	83,91	83,15	77,36	81,71	79,44	88,48	100,62	92,86	87,06	92,45	87,12	96,20	117,27	112,42
Hodonín	6206	92,80	84,26	90,94	84,91	93,85	77,80	82,66	86,02	82,58	86,21	82,33	85,89	101,14	116,88	108,32
Hustopeče	6207	84,10	90,65	96,26	80,10	99,70	92,88	82,18	74,86	89,94	106,92	84,35	91,04	104,57	108,78	113,70
Ivančice	6208	85,14	79,10	92,17	88,26	85,36	95,69	81,56	85,36	82,73	101,37	110,38	102,50	110,04	118,81	104,56
Kuřim	6209	111,54	95,18	100,00	85,91	108,43	80,33	93,71	110,39	105,59	126,90	118,82	145,93	156,47	170,32	184,66
Kyjov	6210	71,47	85,36	76,52	78,39	81,10	78,00	69,58	92,81	78,56	90,38	86,81	84,07	88,80	93,03	93,83
Mikulov	6211	87,36	92,78	83,06	102,34	114,65	100,00	101,80	99,41	84,02	84,39	119,89	77,88	105,39	119,32	112,71
Moravský Krumlov	6212	89,75	97,89	93,73	94,52	91,53	70,49	68,90	88,21	94,14	73,47	86,34	76,65	114,61	92,58	83,00
Pohořelice	6213	99,17	85,45	93,60	91,85	104,00	87,90	89,47	88,89	72,99	101,69	107,56	106,61	92,31	154,55	121,49
Rosice	6214	71,43	77,08	72,12	71,99	67,74	63,52	76,30	78,70	69,62	90,98	88,93	114,04	117,95	129,44	97,84
Slavkov u Brna	6215	86,70	76,96	88,18	66,97	76,56	74,49	95,81	86,78	79,25	100,49	85,17	95,15	110,14	122,49	137,57
Šlapanice	6216	82,30	73,24	81,70	85,19	85,21	78,80	92,18	80,55	85,96	101,49	101,56	134,27	122,52	158,27	137,50

hodnota vitálního indexu

hodnota vitálního indexu												1995	směrod.	variační	1995	1995	2004	2009	2014	Skup.
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	až 2019	odchylka	koef.	až 2019	až 2003	až 2008	až 2013	až 2019			
98,76	101,28	84,74	85,59	92,40	90,67	87,38	93,23	84,60	93,76	90,69	9,41	10,37	90,38	82,48	101,92	94,35	90,30	1		
116,67	79,73	83,33	80,38	100,85	91,28	88,08	90,48	95,42	105,97	90,41	18,29	20,23	88,55	75,53	105,42	91,36	94,95	1		
121,58	88,89	110,32	104,96	90,78	93,53	119,83	125,00	104,67	100,00	107,13	12,25	11,43	106,41	106,23	108,43	106,38	105,02	4		
95,02	85,64	82,54	99,45	95,32	79,40	98,90	82,93	86,81	71,09	85,35	11,30	13,24	84,80	80,05	85,49	92,46	85,12	1		
113,46	104,31	108,63	111,76	120,71	98,04	133,33	110,65	118,30	100,61	110,80	9,48	8,56	110,43	106,14	115,46	110,38	112,86	4		
109,63	90,64	87,43	87,05	95,58	97,28	88,91	84,17	95,78	89,62	93,87	9,56	10,19	93,50	89,73	100,79	95,38	91,71	3		
131,35	108,28	117,42	96,64	102,85	88,55	93,46	101,45	90,54	73,16	92,72	14,06	15,16	91,89	81,31	99,28	105,54	91,29	1		
91,55	84,85	78,77	85,20	100,50	85,71	104,46	91,33	93,07	81,34	95,12	10,60	11,14	94,58	97,96	96,21	90,08	92,61	3		
91,03	90,52	83,95	69,41	99,05	85,71	80,80	99,09	90,04	93,57	88,74	8,52	9,60	88,33	85,36	93,65	85,54	91,02	1		
136,24	119,46	98,26	104,97	113,86	75,96	109,55	100,58	100,56	119,63	97,29	20,00	20,56	96,35	79,49	98,80	118,74	102,75	2		
89,00	95,77	91,46	94,23	106,41	92,76	103,60	102,98	92,45	100,11	91,94	9,33	10,15	91,61	82,17	96,88	94,58	99,49	1		
89,19	62,77	96,94	87,10	81,63	82,05	73,87	79,65	106,67	69,91	85,91	13,15	15,30	84,93	85,30	89,23	83,36	82,04	1		
132,67	110,96	125,95	96,97	116,50	109,18	127,48	99,09	94,74	95,52	117,14	12,62	10,78	116,40	115,44	128,07	119,94	106,47	4		
101,83	90,53	125,65	99,25	102,70	107,55	114,29	113,73	111,27	114,44	102,39	14,92	14,57	101,16	91,17	103,31	107,51	110,69	2		
103,56	81,43	75,54	82,70	89,14	77,02	90,36	97,35	78,42	92,93	87,70	9,04	10,31	87,28	84,58	92,33	87,55	87,23	1		
114,43	103,79	105,90	97,37	109,01	103,83	110,28	104,04	109,39	107,31	99,52	12,15	12,21	99,68	86,13	104,98	108,14	107,26	2		
114,29	105,29	88,89	94,06	91,67	98,21	97,13	93,09	100,00	110,33	101,37	8,70	8,58	101,01	102,48	102,02	101,19	98,11	3		
87,94	88,96	92,55	83,22	89,51	104,62	106,69	82,99	95,26	101,13	81,35	15,32	18,83	79,94	63,19	86,10	89,85	96,44	1		
120,07	95,24	95,85	84,71	117,77	90,94	104,56	84,50	82,04	90,03	95,64	12,15	12,70	95,15	88,05	103,29	101,15	94,01	2		
98,46	100,00	108,37	88,00	95,50	97,85	104,30	96,89	96,30	116,12	97,98	10,37	10,59	97,56	90,30	102,65	102,17	100,95	2		
127,67	118,59	109,27	106,38	97,99	100,60	92,94	95,66	100,30	93,63	103,30	10,37	10,04	102,98	95,95	113,07	114,22	96,79	3		
139,70	124,67	122,14	129,13	151,27	125,81	143,32	123,25	148,05	118,53	122,91	15,94	12,97	122,21	107,66	129,03	127,81	134,39	4		
75,11	75,23	71,20	96,04	85,90	85,23	107,91	72,91	111,90	98,17	88,94	12,27	13,80	88,21	88,00	89,54	81,60	92,86	1		
123,29	102,69	106,43	97,02	124,85	99,28	109,94	104,86	110,67	96,09	97,66	14,10	14,43	97,03	82,53	103,28	106,68	106,99	2		
91,12	106,08	98,05	90,58	95,54	82,19	103,35	86,60	92,78	97,31	82,13	15,56	18,94	80,57	65,97	82,56	95,52	92,66	1		
94,67	107,83	89,34	85,65	132,56	88,61	96,92	107,14	86,90	87,19	97,04	12,39	12,77	96,36	92,83	102,47	94,80	98,08	3		
112,95	115,73	110,55	101,38	122,96	127,30	119,71	116,72	104,87	95,07	107,02	15,62	14,59	106,44	90,71	118,38	115,03	113,86	2		
97,12	80,38	68,75	85,54	78,84	100,84	98,79	98,86	80,81	99,25	83,79	9,50	11,34	83,26	77,29	84,86	82,97	92,85	1		
115,13	81,82	79,11	79,19	105,38	111,02	106,72	106,30	86,93	84,34	88,38	14,49	16,39	87,32	82,71	82,32	87,10	99,04	1		
135,58	108,70	112,07	129,27	137,42	98,88	100,00	101,55	155,83	97,60	112,95	16,74	14,82	111,94	101,54	121,01	121,31	113,29	4		
58,46	47,58	66,39	58,57	70,54	70,49	49,19	67,69	74,80	63,43	69,18	12,66	18,30	68,50	67,61	83,04	60,10	65,95	1		
100,22	88,87	93,38	83,65	90,46	89,16	87,24	85,44	92,26	85,31	89,78	6,92	7,71	89,49	87,97	91,16	92,07	88,30	1		
91,82	83,81	75,88	83,47	93,43	89,22	84,19	101,93	83,26	97,10	82,81	8,40	10,15	82,54	77,84	80,94	82,09	91,31	1		
87,88	86,30	84,71	85,33	97,79	79,29	103,88	103,68	87,97	102,00	91,11	10,23	11,23	90,49	85,44	97,19	88,29	94,99	1		
98,66	106,96	106,08	100,57	106,75	113,82	108,50	103,14	99,46	100,52	103,37	6,43	6,22	103,22	98,81	108,90	103,34	105,16	3		
120,11	121,82	114,83	112,78	109,07	107,89	129,67	115,75	137,20	124,81	109,89	14,25	12,97	109,39	96,57	112,73	117,16	120,57	2		
111,72	108,23	112,66	105,70	130,42	105,97	114,54	115,27	113,85	108,98	119,75	12,08	10,09	119,04	119,43	132,72	111,82	114,48	4		
113,61	107,35	125,75	120,37	111,96	103,63	105,50	109,56	107,92	109,95	98,51	17,68	17,95	98,12	77,85	106,64	115,37	108,06	2		
107,78	103,86	97,25	105,11	107,29	97,41	99,81	97,93	93,52	106,84	95,97	9,06	9,44	95,70	89,42	93,53	104,19	100,24	2		
118,27	114,37	111,21	111,29	117,21	108,68	115,87	112,09	112,11	114,56	97,82	18,17	18,58	97,25	75,25	102,68	114,40	113,35	2		
98,97	95,34	101,07	99,30	103,67	98,07	95,87	98,34	95,28	87,99	91,47	9,72	10,62	91,07	82,19	93,96	98,33	96,36	1		
130,87	83,54	105,48	107,41	121,09	87,57	111,33	99,38	115,58	117,72	98,18	14,69	14,96	97,50	86,75	95,31	107,68	108,30	2		
97,76	95,56	100,51	92,86	97,24	87,56	102,79	98,52	93,56	94,77	92,71	8,91	9,61	92,42	86,08	93,66	98,91	95,52	1		
127,74	102,68	94,88	98,85	106,23	106,05	122,22	112,95	111,91	117,98	100,06	13,44	13,43	99,77	87,51	98,74	107,19	112,94	2		
108,08	99,55	92,61	83,92	105,31	91,09	121,74	106,01	114,64	97,91	97,76	12,04	12,31	97,25	85,97	108,50	97,77	105,67	2		
161,31	130,77	139,47	167,95	124,10	131,77	125,84	115,84	130,00	132,77	126,16	26,63	21,11	126,16	98,79	143,72	156,08	126,38	4		
95,06	89,37	91,74	87,13	93,91	78,66	92,47	99,28	93,91	86,15	86,26	7,71	8,93	85,92	78,86	88,58	91,39	90,43	1		
129,34	97,18	93,26	104,32	92,82	106,93	107,50	100,45	102,97	113,78	101,34	12,51	12,34	100,88	95,58	100,00	106,50	104,16	3		
76,92	94,50	84,65	88,31	77,59	98,58	97,47	107,36	84,71	116,90	89,71	12,05	13,43	89,29	87,42	88,32	84,99	96,59	1		
131,48	101,63	104,92	108,51	116,18	112,21	150,40	112,66	152,94	115,94	108,18	20,62	19,06	107,82	89,91	111,54	113,01	125,53	2		
114,73	100,00	99,66	97,40	127,95	101,35	117,97	119,09	119,15	118,08	96,12	20,80	21,64	95,19	71,88	107,23	101,75	116,70	2		
117,29	135,03	114,15	117,81	132,09	154,50	132,39	149,28	129,52	144,29	108,36	25,79	23,80	108,25	80,99	102,77	123,71	139,89	2		
144,32	133,83	117,42	143,25	151,82	131,25	131,55	140,86	132,30	141,45	114,75	27,06	23,58	114,74	82,61	122,59	134,88	137,76	2		

Název SO ORP	označ. SO ORP	hodnota výtáhlího indexu														
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Tišnov	6217	83,86	83,97	77,74	83,57	70,90	61,71	75,85	83,80	71,14	82,72	84,52	86,90	99,35	121,66	114,02
Veselí nad Moravou	6218	86,75	84,63	81,34	86,71	74,10	77,43	79,57	81,25	78,83	76,85	82,54	80,95	100,25	88,46	81,82
Vyškov	6219	75,21	75,52	72,68	81,97	68,25	78,03	77,76	77,66	75,04	94,57	88,45	91,31	101,93	111,61	120,37
Znojmo	6220	99,46	94,49	89,62	87,87	83,42	87,38	90,97	91,80	92,13	91,95	89,11	96,36	109,26	117,73	118,86
Židlochovice	6221	82,07	83,85	85,87	109,02	95,09	81,14	100,00	77,32	86,73	110,69	93,67	103,16	123,17	108,25	128,42
Hranice	7101	92,82	99,41	85,67	86,83	104,56	94,39	94,58	94,88	102,40	91,55	104,62	118,24	110,85	105,20	104,70
Jeseník	7102	104,81	98,77	98,52	93,57	89,58	82,97	88,05	87,30	92,59	95,77	94,94	91,44	103,48	94,71	101,86
Konice	7103	74,00	61,80	63,54	69,54	76,40	59,75	62,16	62,18	71,62	64,03	58,60	72,34	80,71	82,89	70,51
Lipník nad Bečvou	7104	81,87	87,04	72,88	83,55	98,11	73,08	73,68	83,95	83,85	107,80	107,24	127,54	105,16	109,49	94,32
Litovel	7105	74,47	54,83	77,19	70,07	77,41	72,30	94,58	77,70	83,14	68,81	82,40	80,56	98,02	90,91	105,10
Mohelnice	7106	121,92	111,18	105,00	109,09	93,60	123,13	92,90	99,40	88,20	105,81	97,70	100,59	107,51	121,88	111,73
Olomouc	7107	79,33	78,68	78,08	86,77	86,17	84,06	94,31	90,12	94,18	102,70	108,29	114,58	118,26	128,27	124,02
Prostějov	7108	71,28	66,22	68,16	69,58	74,78	73,28	72,67	74,51	77,49	91,61	87,07	94,47	111,13	105,90	99,74
Přerov	7109	73,33	79,69	75,18	75,15	77,43	74,13	77,58	79,53	81,96	83,24	89,82	93,88	92,25	98,55	95,98
Šternberk	7110	104,93	93,69	95,76	84,43	101,38	89,38	87,45	105,24	89,11	91,11	86,87	111,45	121,10	99,18	99,63
Šumperk	7111	91,73	97,91	92,47	98,47	97,33	82,50	97,43	88,98	82,78	98,61	95,13	97,57	99,38	108,20	107,88
Uničov	7112	101,82	112,06	105,47	99,03	87,74	107,78	97,64	96,62	106,67	109,14	92,45	109,95	118,72	133,01	93,39
Zábřeh	7113	108,86	104,67	93,87	104,61	89,11	93,79	87,61	84,86	108,52	80,35	101,62	105,68	111,38	133,89	116,10
Bystřice pod Hostýnem	7201	85,80	80,26	78,85	89,47	89,41	70,24	90,00	68,99	69,57	94,00	94,24	79,76	110,22	146,77	99,34
Holešov	7202	78,46	68,36	73,05	83,48	81,12	84,51	85,65	85,65	66,67	78,80	96,20	84,15	104,46	95,74	109,52
Kroměříž	7203	77,31	79,21	76,31	79,87	73,27	71,56	80,68	80,28	71,87	86,21	79,17	96,28	97,62	90,85	93,78
Luhacovice	7204	87,38	89,11	84,11	71,64	100,54	111,36	101,64	112,26	87,93	90,05	88,52	91,44	97,77	106,29	79,90
Otrokovice	7205	103,51	97,39	92,11	103,62	93,99	100,89	104,75	113,00	99,08	100,32	102,92	100,00	103,69	102,48	107,29
Rožnov pod Radhoštěm	7206	106,06	101,86	83,53	98,36	100,97	85,92	88,17	93,50	81,56	89,16	108,47	105,64	113,65	114,33	109,46
Uherské Hradiště	7207	81,93	76,50	74,37	79,73	80,15	82,14	82,02	84,74	76,82	88,86	95,38	92,37	105,38	102,43	101,71
Uherský Brod	7208	89,16	90,85	79,97	78,97	85,93	78,90	77,87	84,23	81,48	78,36	74,05	90,09	92,99	96,59	91,31
Valašské Klobouky	7209	110,53	93,82	92,55	118,52	92,64	122,02	90,12	97,59	96,92	75,81	81,75	88,93	106,96	107,23	93,15
Valašské Meziříčí	7210	80,39	85,78	85,56	79,50	83,85	98,78	88,54	96,46	88,71	90,26	96,75	103,22	128,80	112,99	107,42
Vizovice	7211	77,59	84,47	84,66	99,35	109,29	108,07	89,63	91,46	78,42	107,38	120,00	102,44	106,04	126,35	127,89
Vsetín	7212	92,73	90,91	84,59	88,52	104,87	90,97	90,15	93,87	84,70	96,15	90,76	92,06	100,57	108,17	101,17
Zlín	7213	70,74	71,67	77,16	69,79	69,86	77,38	82,62	83,20	82,27	81,17	89,35	97,21	98,64	104,40	95,04
Bílovec	8101	94,79	94,10	88,64	114,53	110,09	94,40	89,62	107,11	82,35	104,82	78,62	101,23	116,59	110,16	117,70
Bohumín	8102	78,95	79,48	79,41	76,75	79,72	72,11	67,81	73,48	64,00	74,09	70,20	84,81	93,04	99,21	78,38
Bruntál	8103	119,85	130,21	123,71	141,22	116,35	110,54	118,93	117,01	97,51	98,25	96,06	109,64	121,10	112,03	112,72
Český Těšín	8104	85,57	100,75	114,98	93,82	96,23	103,31	114,16	89,24	105,95	111,86	105,20	93,50	100,00	115,41	114,77
Frenštát p. Radhoštěm	8105	94,92	84,06	78,30	73,04	75,72	59,04	74,32	71,86	78,87	77,14	81,61	98,99	101,57	98,98	95,48
Frydek-Místek	8106	97,56	95,68	86,21	92,96	89,56	93,07	90,55	96,11	94,55	93,86	107,93	105,96	116,00	111,03	112,68
Frýdlant nad Ostravicí	8107	69,06	58,97	62,50	54,17	58,22	66,67	67,01	57,75	66,55	73,05	64,41	72,48	95,82	74,39	76,06
Havířov	8108	97,82	94,83	87,12	96,78	91,73	92,54	88,49	90,28	81,62	87,12	84,73	98,38	103,70	97,14	95,35
Hlučín	8109	93,33	97,68	109,70	94,33	97,46	87,50	86,97	80,98	76,98	80,85	91,67	82,19	97,11	104,22	92,92
Jablunkov	8110	88,17	91,16	118,26	100,90	93,36	92,53	79,64	87,27	95,20	101,26	96,82	101,72	119,42	100,41	113,54
Karviná	8111	90,19	88,37	81,23	82,55	79,19	74,67	77,34	85,94	78,43	77,25	79,70	83,92	88,65	94,36	82,08
Kopřivnice	8112	113,13	114,80	118,46	110,81	99,73	107,54	113,52	101,54	99,24	121,86	115,89	137,06	148,45	117,99	113,77
Kravaře	8113	92,11	100,00	96,17	105,68	73,95	94,15	112,11	92,70	96,88	115,79	97,16	108,04	118,75	133,52	105,39
Krnov	8114	103,02	99,78	103,81	101,92	96,42	90,40	86,62	90,22	80,42	90,54	96,33	86,09	113,03	82,87	105,56
Nový Jičín	8115	88,03	82,01	94,88	94,60	92,82	95,46	96,33	91,37	91,19	103,23	106,33	108,41	129,75	107,52	114,65
Odry	8116	84,19	108,05	86,14	93,56	87,69	96,43	110,92	114,37	107,61	118,47	96,86	106,43	107,22	110,70	103,08
Opava	8117	93,75	98,52	92,46	97,72	92,49	85,94	83,54	93,37	89,84	95,51	98,94	102,31	106,23	102,58	102,73
Orlová	8118	102,89	103,63	87,70	90,82	97,18	90,16	84,73	72,10	83,77	88,64	100,00	84,90	107,77	104,87	90,46
Ostrava	8119	84,41	83,30	85,57	79,93	84,82	85,02	83,67	83,27	87,95	88,84	96,28	99,69	100,36	104,76	98,69
Rýmařov	8120	120,74	92,67	111,11	104,14	110,81	102,90	92,45	96,77	101,50	124,22	111,11	83,43	102,11	120,00	103,55
Třinec	8121	92,26	95,04	80,09	89,48	88,03	87,05	81,66	79,86	74,40	71,18	77,52	88,29	91,33	98,18	101,49
Vítkov	8122	110,14	133,82	72,83	84,00	82,81	72,08	92,99	75,29	80,23	95,51	110,08	119,31	123,72	90,42	89,60

hodnota vitálního indexu																		
hodnota vitálního indexu										1995 až 2019	směrod. odchylnka	variační koef.	1995 až 2019	1995 až 2003	2004 až 2008	2009 až 2013	2014 až 2019	Skup.
2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019									
115,19	123,00	103,86	102,74	113,77	124,12	123,43	122,67	113,70	106,35	97,22	19,29	19,84	96,60	76,71	94,49	111,31	117,27	2
89,09	91,04	80,15	81,09	90,78	89,29	99,43	84,50	76,70	83,37	84,28	6,42	7,62	84,01	81,23	85,58	84,46	86,83	1
105,20	98,16	97,75	100,00	104,40	97,00	114,35	96,71	102,59	101,42	92,32	14,14	15,32	91,57	75,64	97,42	104,02	102,42	2
101,58	102,43	97,91	96,26	103,07	106,93	102,03	109,85	105,14	95,20	98,43	9,07	9,21	98,31	90,77	100,65	103,29	103,58	2
122,26	149,38	127,70	131,06	154,81	128,34	144,80	133,55	135,41	143,18	113,56	23,36	20,57	113,31	88,61	107,15	131,14	139,51	2
122,00	94,82	98,63	85,95	101,64	86,79	114,74	88,10	95,23	101,26	99,19	9,78	9,86	98,78	94,86	105,82	100,52	97,63	3
93,87	81,78	84,54	83,81	75,06	77,33	77,52	75,26	71,14	74,63	88,53	9,59	10,83	88,06	92,63	96,03	89,16	75,07	3
77,71	64,02	70,73	77,21	73,83	63,08	59,06	76,69	63,89	71,85	69,13	7,06	10,21	68,92	66,60	71,60	71,88	67,98	1
106,29	89,54	95,03	83,43	115,11	94,87	115,63	88,05	79,01	91,50	93,92	14,34	15,27	93,16	81,85	111,16	93,64	96,32	2
86,91	94,26	100,00	88,21	104,90	91,61	104,23	103,21	108,73	89,39	87,16	13,42	15,40	86,35	74,98	83,82	94,58	100,13	1
97,91	81,82	94,09	88,04	98,20	83,25	99,48	86,27	103,90	93,56	100,65	11,35	11,28	99,78	104,39	106,50	94,15	93,90	3
117,65	119,02	115,81	115,56	125,25	118,92	121,14	113,72	118,92	112,41	105,85	16,24	15,35	105,40	85,47	114,34	118,39	118,24	2
90,58	94,74	90,13	88,71	92,76	87,51	91,85	86,22	91,23	89,69	85,65	11,71	13,67	85,10	71,93	97,85	92,81	89,81	1
96,17	82,79	81,10	78,59	79,57	73,81	88,50	85,61	82,36	75,92	82,89	7,54	9,09	82,64	77,00	91,55	86,88	80,83	1
110,41	106,99	82,31	93,00	110,87	109,02	94,58	99,62	106,45	91,51	98,62	9,77	9,91	98,22	94,26	101,36	97,68	101,57	3
95,26	83,27	82,52	86,82	85,05	82,73	88,03	93,18	82,76	83,42	91,98	7,71	8,38	91,73	91,92	99,70	91,04	85,75	3
119,34	97,17	82,21	94,22	93,64	75,89	100,87	85,06	107,66	86,18	100,55	12,64	12,57	99,76	101,42	112,60	96,59	91,02	3
110,67	98,11	96,94	83,24	113,64	115,92	101,13	109,73	109,94	98,83	102,52	12,02	11,73	102,21	97,09	105,89	100,53	108,02	3
94,48	84,18	75,88	91,14	96,58	81,76	73,10	83,52	82,87	67,94	87,13	15,96	18,32	85,85	80,20	102,92	88,51	79,98	1
91,06	80,08	90,04	82,49	88,94	78,60	86,84	92,80	104,37	85,71	86,27	10,25	11,88	85,79	78,11	91,60	90,08	89,31	1
109,41	79,95	84,08	75,82	89,44	92,34	92,07	80,17	83,16	87,85	84,34	8,97	10,64	84,02	76,65	89,87	87,58	87,30	1
108,42	89,27	94,09	80,29	76,24	132,00	103,76	92,82	109,33	96,39	95,30	13,16	13,80	94,65	93,10	94,47	90,20	100,95	3
92,86	96,95	78,37	85,26	85,37	82,13	81,35	93,98	87,38	84,31	95,72	8,98	9,38	95,13	100,80	101,94	91,48	85,70	3
103,56	93,01	96,86	95,21	88,80	96,05	94,44	101,10	101,42	96,32	97,90	8,74	8,93	97,78	93,19	106,16	99,72	96,32	3
101,38	100,34	87,99	90,00	93,34	97,22	91,91	103,22	89,60	95,55	90,20	9,16	10,15	89,95	79,74	96,84	96,19	95,11	1
85,74	82,33	83,30	81,66	88,44	85,87	95,74	84,85	96,72	79,08	85,38	6,20	7,26	85,22	83,06	85,89	84,86	88,26	1
96,77	76,31	96,97	82,97	94,72	89,41	101,25	107,81	99,61	105,41	96,79	11,37	11,75	96,27	101,14	91,45	88,60	99,59	3
108,45	96,71	91,36	105,00	102,88	89,85	108,60	108,64	95,25	124,01	98,31	12,47	12,69	97,61	87,20	105,70	101,66	104,09	2
113,55	96,84	117,04	112,26	115,28	97,40	104,22	127,33	120,00	124,05	105,64	14,92	14,13	104,91	90,75	112,24	113,20	114,59	2
98,86	95,88	85,34	93,06	86,17	95,07	95,13	92,81	105,84	81,64	93,60	6,72	7,18	93,36	91,01	97,39	94,74	92,50	3
104,01	91,17	102,79	87,85	94,19	95,00	98,87	96,37	100,39	92,44	88,54	11,01	12,44	88,30	75,88	94,15	96,02	96,21	1
102,26	80,16	84,19	97,01	94,76	98,80	97,82	107,02	106,83	87,67	98,45	11,06	11,23	97,75	96,61	101,21	95,83	98,36	3
94,55	80,43	78,64	83,55	82,23	72,68	77,78	83,51	77,67	83,71	79,45	7,83	9,85	79,22	74,46	83,71	83,11	79,45	1
118,13	96,63	97,41	85,41	95,08	82,23	87,68	80,05	94,13	71,92	105,35	16,76	15,90	103,97	119,06	107,26	101,43	84,85	3
116,03	108,10	104,10	85,82	101,14	97,59	89,27	98,93	90,51	85,71	100,88	9,91	9,82	100,52	99,83	105,06	105,44	93,94	3
101,82	101,53	94,09	93,78	87,92	88,99	91,00	91,89	110,05	91,71	87,87	11,85	13,49	87,39	76,21	91,17	97,37	93,41	1
114,12	99,06	104,93	94,93	105,59	98,13	111,40	101,63	109,55	94,57	100,70	8,38	8,32	100,52	92,92	106,87	105,04	103,25	3
83,64	89,27	83,27	86,74	103,49	81,14	97,19	97,22	96,37	95,87	77,25	14,57	18,87	76,39	62,32	75,70	83,67	94,80	1
94,56	81,73	80,75	73,00	81,00	78,13	81,76	74,02	74,41	73,00	87,20	8,81	10,10	86,77	91,20	94,06	84,80	76,96	3
82,93	84,26	80,36	97,69	99,49	97,10	100,00	86,27	93,18	87,61	91,31	8,17	8,95	91,00	91,23	90,99	87,49	93,72	3
107,45	84,27	103,20	112,22	106,55	80,94	106,36	106,38	100,39	105,29	99,71	10,59	10,62	99,14	93,48	103,60	103,82	100,34	3
83,93	73,41	74,85	69,82	68,60	67,31	68,41	72,37	65,31	68,86	78,27	7,75	9,90	78,20	82,04	84,59	76,85	68,44	1
120,64	106,23	104,70	103,95	119,36	124,36	126,24	101,63	118,43	110,24	114,78	11,31	9,86	114,22	108,56	127,41	109,87	116,06	4
128,34	126,46	109,95	113,66	120,41	82,24	105,50	119,60	110,05	91,18	105,99	14,25	13,44	105,16	95,28	114,10	116,49	103,76	2
92,33	77,73	92,77	67,60	93,36	70,28	78,27	76,40	68,62	75,05	88,78	12,09	13,62	87,93	94,28	93,43	86,34	76,58	3
112,68	106,67	116,71	100,21	109,03	112,15	103,15	112,53	114,85	96,52	103,24	10,75	10,41	102,69	91,65	110,85	110,12	107,76	2
110,65	92,75	73,23	84,76	85,93	109,77	103,37	85,05	86,39	110,27	98,95	11,95	12,08	98,20	98,02	107,56	92,23	96,14	3
90,89	96,61	92,79	98,12	89,10	103,92	104,99	99,50	96,70	97,97	96,26	5,76	5,98	96,20	91,89	101,17	96,22	98,46	3
88,52	69,05	84,52	67,44	79,39	74,48	90,36	93,66	79,30	95,76	88,48	10,77	12,17	88,01	89,88	97,12	79,85	85,05	3
97,54	86,82	87,82	89,55	89,39	86,41	89,76	85,82	90,83	89,15	89,59	6,24	6,97	89,52	84,20	97,97	92,07	88,54	1
78,14	83,91	71,64	80,61	88,02	69,15	74,59	92,12	71,35	67,69	94,19	16,69	17,72	92,39	103,37	107,24	83,07	76,80	3
95,81	78,04	85,33	81,73	90,51	83,81	78,94	80,82	89,50	81,32	85,67	7,45	8,70	85,46	85,20	84,78	88,14	84,13	1
95,12	82,10	83,06	84,97	80,67	85,29	75,94	77,40	79,19	88,20	90,59	16,15	17,83	89,50	87,76	107,30	86,95	80,94	3

KARTOGRAFICKÝ PROJEKT

Cíl mapy

Mapa *OBYVATELSTVO ČESKA: Vitální index v období 1995–2019* je výsledkem spolupráce odborníků z Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a odborníků z Katedry demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Cílem mapy je jednoduchým a názorným způsobem seznámit uživatele s územní variabilitou významné demografické charakteristiky – vitálního indexu, a to z hlediska vývoje v období 25 let od roku 1995 až do roku 2019. K tomuto účelu slouží celkem 10 tematických map.

Mapa je určena odborné i laické veřejnosti. Pro základní práci s mapou není potřeba hlubších znalostí geodemografie, všechny postupy a potřebné informace jsou popsány přímo v mapové kompozici. V doprovodném textu je poměrně podrobný odborný výklad, který interpretuje prezentovaná data a vysvětluje obsah map.

Mapa je sestavena ve formě posterového produktu, jehož přehledové užití (čtení, analýza a interpretace informací jako celku pro celé mapované území), stejně jako detailní užití (čtení, analýza a interpretace detailních informací základní mapovací jednotky), je nejefektivnější ze vzdálenosti jednoho až jednoho a půl metru.

Názvy a tematické zaměření map

Hlavní název mapy *OBYVATELSTVO ČESKA: Vitální index v období 1995–2019* vymezuje věcné vyjádření mapované problematiky. Mapa se tematicky zaměřuje na vizualizaci územní variability vitálního indexu v průběhu pětadvacetiletého sledovaného období. Dílčí mapy prezentují celkem čtyři související téma.

Hlavní mapa *Vitální index v obcích 1995–2019* znázorňuje hodnotu vitálního indexu, který je vypočten jako podíl sumy živě narozených a sumy zemřelých za celé sledované období, vynásobeno hodnotou 100. Vizualizace vitálního indexu je provedena barvou výplně s podrobností na obce. V mapě jsou také grafem znázorněny hodnoty vitálního indexu pro jednotlivé roky za SO ORP. To umožňuje podrobnou analýzu vývoje s důrazem na prostorové umístění. Vitální index není z důvodu nulových hodnot narozených a zemřelých počítán pro část bývalého vojenského újezdu Brdy.

Série vedlejších map *Vitální index ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností* prezentuje vývoj vitálního indexu v obdobích, jejichž vymezení

je založeno na demografické analýze prezentovaných dat. Prostřednictvím čtyř map malého měřítka je znázorněn vývoj vitálního indexu ve sledovaném období s podrobností na SO ORP. Vedlejší mapy umístěné kompozičně mezi mapy dílčích období prezentují změnu vitálního indexu mezi obdobími. Hodnota vyjádřená barevnou výplní udává rozdíl mezi vitálním indexem ve dvou po sobě následujících obdobích. Při pozitivním vývoji narůstá hodnota vitálního indexu a zlepšuje se demografická vitalita území, při negativním vývoji se naopak demografická vitalita území zhoršuje. Mapa uzavírající kompoziční pás těchto tematických map prezentuje tematiku hlavní mapy, tedy vitální index v celém sledovaném období, avšak s podrobností na SO ORP. Barevné provedení je bipolární s ohledem na prezentovanou tematiku, kdy je rozdílnými barvami znázorněn pozitivní a negativní populační vývoj, přičemž intenzita jevu je znázorněna intenzitou barvy.

Poslední mapa *Typy obcí podle trendu vývoje vitálního indexu* znázorňuje výsledky provedené datové syntézy. Na základě časového vývoje vitálních indexů byly metodou shlukové analýzy vymezeny dva typy obcí, a to obce s extrémními a obce s plynulými změnami vitálního indexu. Tyto dva základní typy byly ještě dále rozčleněny podle specifik vývoje na celkem čtyři typy obcí. Doprovodná grafika ilustruje, jaký podíl obyvatelstva Česka žije v jednotlivých typech obcí a jaký podíl z celkového počtu obcí dané typy reprezentují.

Stanovení měřítka map

Měřítko hlavní mapy 1 : 500 000 bylo zvoleno s ohledem na snadnou čitelnost a praktickou využitelnost prezentovaných informací. Současně toto měřítko odpovídá většině map vydaných v edici M-A-P-S. Měřítko je provedeno v grafickém i číselném provedení. Mapy znázorňující vývoj vitálního indexu s podrobností na SO ORP v dílčích časových obdobích, stejně jako mapy znázorňující změnu mezi těmito obdobími, jsou v měřítku 1 : 4 000 000. Mapa agregující data z hlavní mapy na podrobnost SO ORP je v měřítku 1 : 2 000 000. Toto měřítko bylo zachováno i pro mapu typů obcí.

Zvolené měřítko umožňuje znázornění výsledků demografického výzkumu. Topografický podklad je jednoduchý s ohledem na výslednou přehlednost a čitelnost.

Kartografické zobrazení

Mapy byly pro tisk vytvořeny v zobrazení UTM v souřadnicovém systému WGS84.

Kompozice

Mapa obsahuje všechny základní kompoziční prvky. Hlavní mapa zaujímá ústřední prostor mapového listu ve standardizovaném formátu A0, vedlejší mapy a jsou umístěny v logické sousednosti. Název map vyjadřuje hlavní věcné vymezení. Měřítka map jsou provedena v číselné i grafické podobě. Legendy tematického obsahu map jsou umístěny vždy v sousedství souvisejících map. Legenda hlavní mapy má infografickou podobu, kdy výška jednotlivých polí současně prezentuje celkový počet obcí v dané kategorii hodnot vitálního indexu. Jednotná tiráž obsahuje všechny nezbytné autorské, sestavitelské a vydavatelské informace.

Nadstavbové kompoziční prvky mapy tvoří textová pole, grafy a názorná infografika. Úvodní textové pole vysvětluje prezentovanou tematiku a stanovuje dílčí období v rámci let 1995 až 2019. V graficky oddělených sektorech jsou u map další textová pole, vysvětlující vždy tematicky příbuzné mapy, tedy vývoj vitálního indexu na úrovni SO ORP a provedenou datovou syntézu. Dopravné texty mají metodický a vysvětlující obsah, je v nich nastíněna i interpretace obsahu map.

Grafické provedení a kompozice dílčích map odpovídá designu zvolenému pro prezentaci výsledků projektu GEODEMO.

Obsah map

Dílčí mapy celkové kompozice *OBYVATELSTVO ČESKA: Vitální index v období 1995–2019* poskytují přehled o územní variabilitě a vývoji vitálního indexu ve sledovaném období. Výzkum přinesl řadu významných poznatků, které mohou být podkladem dalšího rozhodování a plánování v oblasti lokálního vývoje.

Výběr metod kartografického vyjádření a znakový klíč

Pro vyjádření informací v mapách byly použity běžně používané metody tematické kartografie (Voženílek, Kaňok a kol., 2011). Znakový klíč všech map byl zvolen s důrazem na uživatelskou srozumitelnost a přehlednost. I přes poměrnou složitost prezentované tematiky byla snaha, aby i uživatel bez podrobnější znalosti demografie byl schopen z mapy informace správně získat a interpretovat.

Barvy byly vybírány tak, aby názorně ukazovaly pozitivní nebo negativní vývoj, v případě hlavní mapy se jedná o hnědou pro negativní vývoj a jasnou zelenou pro pozitivní vývoj (tedy pozitivní nebo negativní hodnoty vitálního indexu). U map změn mezi dílčími studovanými obdobími je zvolena chladná modrá barva pro negativní vývoj, neutrální žlutá pro stabilní vývoj a teplá oranžová barva pro pozitivní vývoj. U map typů

byly zvoleny tři podobné barvy pro jednu skupinu typů a výrazná červená barva pro druhou skupinu (s jedním typem), která znázorňuje extrémní hodnoty, které se navíc nachází jen na malé části území.

Barvy pro znázornění topografického podkladu byly zvoleny s ohledem na grafickou náplň mapy (bílá barva nejmenších územních jednotek pro odlehčení grafické náplně) a s ohledem na design celé mapové kompozice (oranžová pro znázornění vyšších územních celků) s využitím tloušťky tahu podle hierarchie znázorněného jevu.

Použitá data

Mapy znázorňují výsledky demografického výzkumu zpracované v rámci projektu GEODEMO (projekt podpořený Grantovou agenturou České republiky č. 18-12166S *Prostorová diferenciace a vizualizace geodemografických procesů se zaměřením na domácnosti ve stárnoucí populaci České republiky*).

Primární data pro analýzy pochází z Českého statistického úřadu. Tato data byla následně analyzována na Katedře demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy a poté byl společně s pracovníky Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci vytvořen koncept pro mapové kompozice a data byla vizualizována vhodně zvolenými metodami.

Prostorová data byla získána při realizaci projektu od pracovníků Zeměměřického úřadu, přičemž se v první fázi jednalo o historická data obcí, která byla následně sjednocena do tzv. *makroobcí* porovnatelných v průběhu celého sledovaného období, což je podrobně popsáno v úvodu této publikace. Další topografická data byla verifikována a upravena podle databáze ArcČR 3.3 (Data ArcČR © ČÚZK, ČSÚ, ARCDATA PRAHA, 2016).

Použitá technologie

Základní analýzy a zpracování dat byly provedeny v softwaru *Statistica*. Dílčí výpočty byly realizovány v prostředí open-source aplikace *RStudio* a také v běžném prostředí *MS Excel*. Prostorová data a prostorové analýzy byly zpracovány v prostředí *ArcGIS Pro*. S využitím *ArcGIS Pro* byly sestaveny i samotné mapové výstupy. Všechny grafy byly překresleny nebo upraveny v aplikaci *Adobe Illustrator* s cílem unifikace jejich grafického provedení. Specifický způsob vyjádření vývoje vitálního indexu na úrovni SO ORP v hlavní mapě prostřednictvím grafů, byl realizován manuálně s využitím kombinace softwaru *MS Excel* a *Adobe Illustrator*.

Grafická úprava a finální příprava výstupu pro tisk proběhla v programech *Adobe Illustrator* a *Adobe InDesign* ze softwarového balíku *Adobe Creative Cloud*.

Organizační a technické zabezpečení

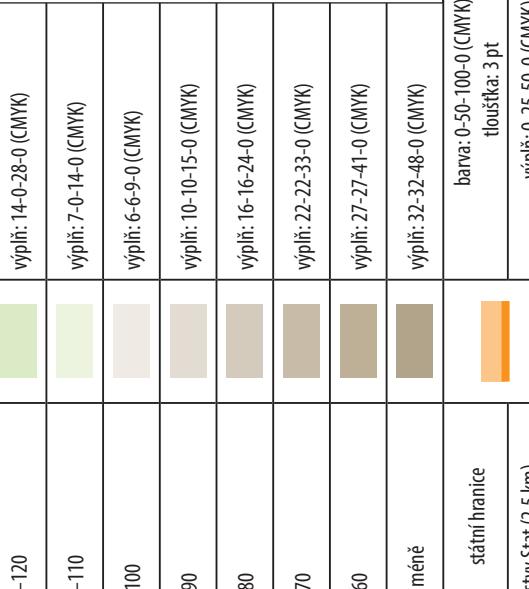
Odborné demografické zpracování dat provedl autorský kolektiv Katedry demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy pod vedením prof. RNDr. Jitky Rychtaříkové, CSc. Zpracování prostorových dat, prostorové analýzy a následné vizualizace

realizoval autorský kolektiv Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci pod vedením prof. RNDr. Vítá Voženílka, CSc.

Kartografické zpracování a návrh znakového klíče tematických map vytvořili RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M. a prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.

MAP DATA VISUALIZATION RECORD M·A·P·S· Num. 14

Vitální index v obcích 1995–2019

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprvek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
vitální index	VIT_ORP	primární data ČSÚ, zpracováno vrámci projektu GEODEMO	bod	\$0 ORP	hodnoty vitálního indexu znázorněné v grafu		graf: barva: 0-0-100 (CMYK), tloušťka: 1,8 pt halo: 1,2 pt, výplň: 0-0-0-0 (CMYK), průhlednost halo: 50 % velikost: 7 pt halo: 1 pt, výplň: 0-0-0-0 (CMYK)
vitální index	VIT_obce	primární data ČSÚ, zpracováno vrámci projektu GEODEMO			obec, hodnota vitálního indexu		obrys: 0-0-0-0 (CMYK), tloušťka obrysu: 0,5 pt
státní hranice	Stat	ZÚ	linie	typ	státní hranice		barva: 0-50-100-0 (CMYK), tloušťka: 3pt výplň: 0-25-50-0 (CMYK)
krajská hranice	Hranice_kraj	ZÚ	linie		outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)		barva: 0-50-100-0 (CMYK), tloušťka: 2pt výplň: 0-25-50-0 (CMYK)
hranice ORP	Hranice_ORP	ZÚ	linie	-			barva: 0-50-100-0 (CMYK), tloušťka: 1 pt font: Myriad Pro Condensed, výplň: 0-0-100 (CMYK) velikost: 12 pt

Vitální index ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprvek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
vitální index	VIT_ORP	primární data ČSÚ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	polygon	50 ORP, hodnota vitálního indexu	140 a více		výplň: 36-0-72-0 (CMYK)
				130–140			výplň: 29-0-58-0 (CMYK)
				120–130			výplň: 21-0-42-0 (CMYK)
				110–120			výplň: 14-0-28-0 (CMYK)
				100–110			výplň: 7-0-14-0 (CMYK)
				90–100			výplň: 6-6-9-0 (CMYK)
				80–90			výplň: 10-10-15-0 (CMYK)
				70–80			výplň: 16-16-24-0 (CMYK)
				60–70			výplň: 22-22-33-0 (CMYK)
				60 a méně			výplň: 27-27-41-0 (CMYK)
krajská města	Kraj- DefinitníBod	Krajská DefinitníBod	ArČR 4.0	bod	-		Myriad Pro Condensed, minusky (Praha verzálky), výplň: 0-20-0-60 (CMYK), velikost: 7,5 pt halo: výplň: 0-0-0 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt
obce s rozšířenou působností	VIT_ORP	primární data ZÚ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO					Myriad Pro Condensed, minusky (Praha verzálky), výplň: 0-20-0-60 (CMYK), velikost: 7 pt halo: výplň: 0-0-0 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt
státní hranice	Stat	ZÚ	linie	typ	státní hranice		barva: 0-50-100-0 (CMYK), tloušťka: 1 pt
Lemovka	vlastní		polygon	outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)			výplň: 0-40-47-0 (CMYK)
krajská hranice	Hranice_kraj	ZÚ	linie	-	-		barva: 0-50-100-0 (CMYK), tloušťka: 1 pt

Změna vitálního indexu mezi obdobími

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprvek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
vitální index	VIT_ORP_ZM	primární data ČSÚ, zpracováno vrámci projektu GEODEMO	polygon	15 a více 5 až 15 -5 až 5 -15 až -5 -15 a méně	■ ■ ■ ■ ■	výplň: 0-15-30-0 (CMYK) výplň: 0-7-15-0 (CMYK) výplň: 0-0-15-0 (CMYK) výplň: 15-7-0-0 (CMYK) výplň: 30-15-0-0 (CMYK)	obrys: 0-0-0-0 (CMYK), tloušťka obrysu: 0,5 pt
krajská města	Kraj- DefiniciBod	ArčCR 4.0	bod	-	○	obrys: 0-20-0-60 (CMYK), velikost: 24 pt, tloušťka obrysu: 0,5 pt	Myriad Pro Condensed, minusky (Praha verzálky), výplň: 0-20-0-60 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt
státní hranice	Stat	ZÚ	linie	typ	státní hranice	barva: 0-50-100-0 (CMYK), tloušťka: 1 pt	-
	Lemovka	vlastní	polygon	outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)		výplň: 0-40-47-0 (CMYK)	-
krajská hranice	Hranice_kraj	ZÚ	linie	-	-	barva: 0-50-100-0 (CMYK), tloušťka: 1 pt	-

Typy obcí podle trendu vývoje vitálního indexu

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprvek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu	
vitální index (typy obcí)	VIT_TYP	zpracováno vránci projektu GEODEMO	polygon	Skupina/typ	obce se stabilním vývojem vitálního indexu v podprůměrných hodnotách obce se stabilním vývojem vitálního indexu v průměrných hodnotách obce se stabilním vývojem vitálního indexu v nadprůměrných hodnotách obce s nestabilním vývojem vitálního indexu s extrémními výkyvy hodnot	výplň: 75-0-0-0 (CMYK) výplň: 35-0-35-0 (CMYK) výplň: 25-0-100-0 (CMYK) výplň: 0-75-75-0 (CMYK)	obce se stabilním vývojem vitálního indexu v podprůměrných hodnotách obce se stabilním vývojem vitálního indexu v průměrných hodnotách obce se stabilním vývojem vitálního indexu v nadprůměrných hodnotách obce s nestabilním vývojem vitálního indexu s extrémními výkyvy hodnot	obrys: 0-0-0-0 (CMYK), tloušťka obrysu: 0,5 pt
státní hranice	Stat	ZÚ	linie	typ	státní hranice	výplň: 0-0-0-10 (CMYK)	Myriad Pro Condensed, minuscely (Praha verzálky), výplň: 0-0-100 (CMYK), velikost: 7 pt	
krajská hranice	Lemovka	vlastní	polygon	outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)	výplň: 0-25-50-0 (CMYK)	barva: 0-50-100-0 (CMYK), tloušťka: 1 pt	-	
hranice ORP	Hranice_kraj	ZÚ	linie	-	výplň: 0-25-50-0 (CMYK)	barva: 0-50-100-0 (CMYK), tloušťka: 1 pt	Myriad Pro Condensed, minuscely (Praha verzálky), výplň: 0-0-100 (CMYK), velikost: 7 pt	
hranice ORP	Hranice_ORP	ZÚ	linie	-	výplň: 0-0-0-0 (CMYK)	barva: 0-0-0-0 (CMYK), tloušťka: 0,5 pt	halo: výplň: 0-0-0-0 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt	

M•A•P•S• Num. 15

OBYVATELSTVO ČESKA: VĚKOVÁ STRUKTURA

VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA

Věková struktura obyvatelstva představuje zastoupení obyvatel v určitém věku v celkové populaci. Data jsou často publikována ve zjednodušené podobě, kdy jsou data agregována do skupin ekonomicky neaktivního obyvatelstva ve věku 0–14 let (P_{0-14}), případně 0–19 let (P_{0-19}), ekonomicky aktivního obyvatelstva ve věku 15–64 let (P_{15-64}), resp. 20–64 let (P_{20-64}), a ekonomicky neaktivního obyvatelstva ve věku 65 a více (P_{65+}). Výjimkou ale nejsou ani údaje po jednom roce nebo po pětiletém intervalu, které jsou často znázorněny formou věkové pyramidy, zpravidla rozdělené podle pohlaví na muže a ženy.

V současnosti nejčastěji používaným ukazatelem je podíl osob ve věku 65 a více let, který umožňuje sledování tzv. demografického stárnutí. Toto relativní číslo nesouvisí pouze s rostoucím počtem seniorů, ale je také ovlivněno poklesem počtu živě narozených. Na jeho výši se výrazně podílí snižování úmrtnosti seniorské populace v posledních desetiletích.

Trendy demografického stárnutí v SO ORP v období 1995–2019

Nárůst podílu osob ve věku 65 a více let se v posledních letech zintenzivnil. V roce 2007 překročil tento podíl, počítaný jako průměr z hodnot jednotlivých SO ORP, 14 % (tabulka 4.1, graf 4.1) a k 1. 1. 2019 dosáhl téměř 20 % (19,8 %). Tato změna byla provázena časovým poklesem variability procentuálního zastoupení seniorské populace v SO ORP (viz pokles hodnot variačního koeficientu, respektive kvartilového rozpětí, tj. rozdílu mezi horním a dolním kvartilem, tabulka 4.1, graf 4.1). Dochází tak k postupné homogenizaci SO ORP v tomto podílu. Na počátku sledovaného období (1. 1. 1995) více než polovina SO ORP (106) měla podíl osob ve věku 65+ menší než 13 % (tabulka 4.2) a v tomto územním vymezení nikde uvedený podíl nepřekročil 17 %. Během období 1995–2019 docházelo k plynulému přesouvání

SO ORP do kategorií s vyšším zastoupením seniorské populace. Na konci sledovaného období (1. 1. 2019) se již nacházela výrazná většina SO ORP (180) v nejstarší kategorii vymezené 18 a více procenty podílu osob ve věku 65+ (tabulka 4.2). Tato „nejstarší“ skupina SO ORP se stala dominantní od roku 2015.

Rychlosť demografického stárnutí SO ORP ve zkoumaném období 1995–2019 lze rozdělit do dvou etap, a to 1995–2007 a 2008–2019. Rozdělení do těchto dvou etap bylo stanoveno pomocí faktorové analýzy trendů podílu seniorské populace. Na základě hodnot vývoje podílu osob ve věku 65+ v jednotlivých kalendářních letech (25 proměnných) ve 206 SO ORP (jednotky) byly extrahovány dva rotované faktory, které vysvětlovaly 96,5 % variability. První rotovaný faktor koreloval s roky 1995–2007 (vysvětloval 51,6 % variability) a druhý s roky 2008–2019 (vysvětloval 44,9 % variability).

První časová etapa 1995–2007 se vyznačovala spíše pomalejším tempem demografického stárnutí a ve **druhé časové etapě 2008–2019** se tento proces zintenzivnil (graf 4.1). Rozložení relativních počtů SO ORP pomocí histogramů v letech 1995, 2008 a 2019 dobře ilustrují tuto změnu trendu (graf 4.2). Histogramy v letech 1995 a 2008 znázorňují větší zastoupení SO ORP ve spektru spíše nižších hodnot podílu osob ve věku 65+, přičemž v roce 2008 je zřejmé i snížení variability (menší rozpětí podílu osob ve věku 65+). Relativní rozložení SO ORP k 1. 1. 2019 již naopak ukazuje zřetelný posun doprava směrem k vyšším hodnotám.

V letech 1995–1998 byl Nepomuk (Plzeňský kraj) jediným SO ORP, kde podíl osob ve věku 65+ přesáhl 18 %. V dalším období 1999–2008 již žádný SO ORP nevykazoval tak vysokou hodnotu (tabulka 4.2). Teprve od roku 2009 se začaly přesouvat jednotlivé SO ORP do kategorie populačně nejstarších území. Nejdříve to byl v roce 2009 Pacov s 18,5 % (kraj Vysočina), dále v roce 2010 Pacov a Milevsko (Jihočeský kraj) (19,1 %

a 18,2 %) a v roce 2011 Pacov, Milevsko a Humpolec (kraj Vysočina) (19,2 %, 18,6 % a 18,2 %). V dalších letech je možné pozorovat již rychlejší přesun SO ORP do kategorie nejstarších populací (tabulka 4.2). Na konci zkoumaného období (1. 1. 2019) se v kategorii demograficky nejstarších již nacházelo 180 SO ORP (tabulka 4.2). Nejmladším SO ORP byla v tomto roce Lysá nad Labem (Středočeský kraj) s hodnotou 12,5 % osob ve věku 65+ a nejstarším Milevsko (23,7 %).

Typologii trendu demografického stárnutí jednotlivých SO ORP (tj. podobnosti a rozdílnosti vývoje) lze ilustrovat pomocí metody shlukové analýzy. Vzhledem ke skutečnosti, že údaje P_{65+} v SO ORP za jednotlivé kalendářní roky jsou korelované, byla nejdříve vypočítány faktorové skóry na základě výsledků výše popsané faktorové analýzy. Tato byla dále vstupem pro shlukovou analýzu, tj. pro klasifikaci změn časového vývoje za stoupení seniorské populace Wardovou metodou. Lze rozlišit celkem **pět skupin SO ORP** (graf 4.3), z nichž tři jsou přibližně stejně velké (56, 55 a 54 SO ORP), dále jedna je menší (37 SO ORP) a jedna je specifická (4 SO ORP).

Na základě průměrných hodnot faktorových skórů vypočítaných na základě obou rotovaných faktorů, lze pět výše uvedených seskupení charakterizovat takto (Graf 4.4):

1. skupina

Nejčetnější skupina (56 SO ORP) byla nejblíže **průměrnému trendu všech SO ORP** (faktorové skóry blízké hodnotě 0, tj. průměru trendu podílů 65+ v obou obdobích, graf 4.5). Tuto první skupinu označíme „**průměrné stárnutí**“ (stejný trend jako celek v obou obdobích).

2. skupina

Druhá skupina (55 SO ORP) vykazovala téměř **paralelní trend s celkovým vývojem**, ale na vyšších hladinách (o málo rychlejší stárnutí ve druhém období), proto ji nazveme „**nadprůměrné stárnutí**“ (nadprůměrné hodnoty skórů, respektive podílů 65+ v prvním i druhém období, graf 4.4 a 4.5).

Další skupiny se již odlišovaly svými časovými profily od celkového trendu.

3. skupina

Třetí skupinu (54 SO ORP) nazveme „**rychlé stárnutí**“ (nízké hodnoty skórů, respektive podílů 65+ v prvním období, průměrné hodnoty ve druhém období). Tato třetí skupina měla v první etapě studovaného období nejnižší podíly osob ve věku 65+, ale ve druhém období se proces demografického stárnutí zrychlil a na konci tohoto období se podíl osob ve věku 65+ již nelišil od průměru (graf 4.4 a 4.5).

4. skupina

Čtvrtá skupina (37 SO ORP) vykazovala opačný trend oproti třetí, protože měla relativně vyšší hodnoty podílů v první etapě (nadprůměrné), jejichž nárůst se však později zpomalil a na konci druhé etapy se přiblížil celkovému průměru. Skupinu proto nazveme „**pomalé stárnutí**“ (vysoké hodnoty podílů 65+ v prvním období, lehce podprůměrné hodnoty ve druhém období, graf 4.4 a 4.5).

5. skupina

Poslední malá pátá skupina (4 SO ORP: Lysá nad Labem, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Černošice, Říčany) se zcela vymyká obecným trendům, protože z původně nejstarších SO ORP se staly nejmladšími, a proto nazveme tento typ „**mládnutí**“ (vysoké hodnoty podílů 65+ v prvním období, velmi nízké hodnoty ve druhém období; graf 4.4 a 4.5).

Změna podílů osob ve věku 65+ v čase pomocí hodnot faktorových skórů v jednotlivých SO ORP je ilustrována korelačním/bodovým diagramem (graf 4.6).

Typologie trendu (5 typů) byla vytvořena pomocí výše popsané metody shlukové analýzy faktorových skórů. Lokalizace jednotlivých SO ORP je znázorněna na grafu 4.6, přičemž pouze SO ORP, které se nacházejí mimo relativní vzdálenost 1,5 od počátku (Euklidovská vzdálenost), byly označeny jménem. Ostatní (neoznačené) lokalizace spíše odpovídají průměrnému trendu. Nejzřetelněji se vyděluje pátá skupina čtyř SO ORP (Lysá nad Labem, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Černošice a Říčany) ve čtvrtém kvadrantu, charakterizovaná vysokými počátečními hodnotami (výrazným demografickým stářím) v prvním období (1995–2007) a marnatním až extrémním relativním poklesem („demografickým mládnutím“) ve druhém období (2008–2019). Tato skupina se zcela vymyká obvyklému trendu postupujícího demografického stárnutí. Oproti této malé specifické skupině se vymezuje největší první skupina nazvaná „průměrné stárnutí“ lokalizováno kolem nuly, tj. v rámci souřadnic -1 až +1 v obou faktorech. Pouze tři SO ORP (Kravaře, Vizovice a Neratovice) se nacházejí ve vzdálenosti delší než 1,5 od středu (Euklidovská vzdálenost), a to v souvislosti s jejich lehce zpomaleným stárnutím ve druhém období. Druhá skupina (nadprůměrné demografické stáří v obou obdobích) je posunuta oproti první skupině vpravo a nahoru což potvrzuje její intenzivnější stárnutí v obou obdobích. Z této skupiny se zejména vymykají Milevsko a Pacov vysokými hodnotami, tj. více než „nadprůměrným“ stárnutím ve druhém období. Třetí skupina („rychlé stárnutí“) znamenala přesun z velmi mladých věkových struktur do průměrně starých, a proto je v prvním faktoru posunuta výrazně

vlevo. Typickým příkladem těchto změn jsou Sokolov a Bruntál. Specifický je také Rýmařov, který se z nízkých hodnot v prvním faktoru přesunul do vysokých hodnot ve druhém faktoru. Na opačné straně se nachází čtvrtá skupina („pomalé stárnutí“), kde oproti třetí skupině, respektive první „průměrné“ skupině, jde o přesun z původně vyšších hodnot (kladné skóry v prvním faktoru) do průměrných ve druhém období. Například SO ORP Nepomuk se „starou“ populací na počátku sledovaného období se přesunul do spíše „průměrných“ hodnot ve druhém období. Ještě typičtější je v tomto směru Praha, která patřila do skupiny „starých“ populací v prvním období (vysoký skóř v prvním faktoru +1,90) do průměrně starých ve druhém období (nízký skóř -0,33).

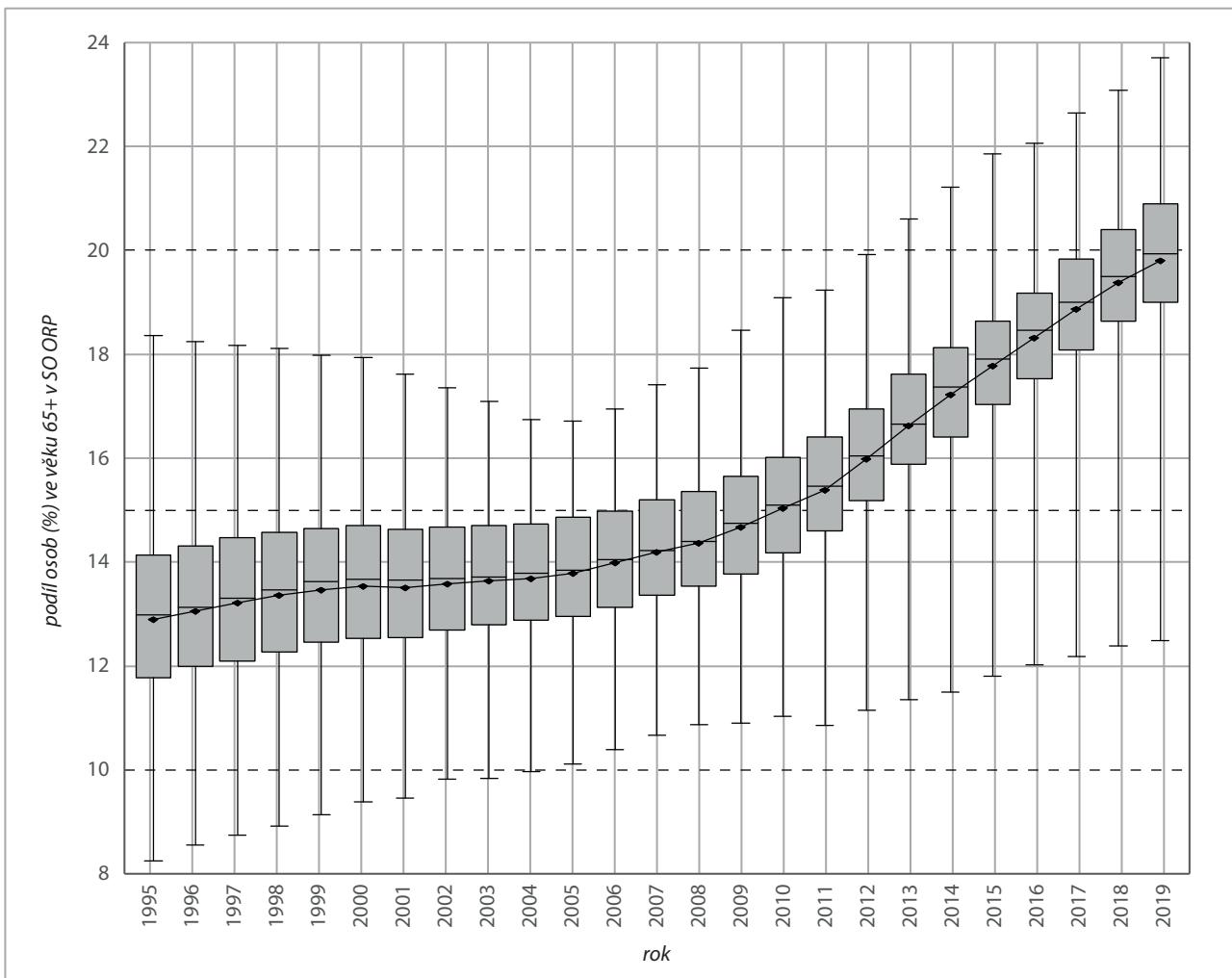
Porovnání největší a nejmenší změny podílu osob ve věku 65+ ve 25 SO ORP mezi rokem 2019 a 1995 je uvedeno v tabulce 4.3. Vůbec nejmenší změna ($P_{65+}^{2019}/P_{65+}^{1995}$) byla zaznamenána v SO ORP Lysá nad Labem ve Středočeském kraji, kde index změny dokoncě činil 0,84, tj. došlo ke snížení podílu osob ve věku 65+. Na čelných místech v tomto směru (též žádné stárnutí) vykazovala pátá skupina a dále čtvrtá skupina „pomalého stárnutí“. Opačný trend, tj. „rychlé stárnutí“, lze vidět v SO ORP třetí skupiny, kde nejrychlejší proměnu věkové struktury lze vidět v SO ORP Rýmařov, Sokolov a Bruntál. Tabulka 4.4 dokumentuje všechny hodnoty procent osob ve věku 65+ v časové řadě pro jednotlivá SO ORP.

Tabulka 4.1 Statistické charakteristiky podílu osob ve věku 65+ v SO ORP Česka v období 1995–2019

rok	průměr	směrodatná odchylka	variační koeficient	podíl osob ve věku 65+ v SO ORP			
				dolní kvartil	medián	horní kvartil	kvartilové rozpětí
1995	12,90	1,73	13,39	11,78	12,98	14,14	2,36
1996	13,06	1,71	13,07	12,00	13,13	14,31	2,30
1997	13,22	1,68	12,71	12,11	13,31	14,48	2,37
1998	13,36	1,65	12,37	12,27	13,47	14,58	2,31
1999	13,46	1,63	12,08	12,47	13,62	14,65	2,19
2000	13,54	1,60	11,80	12,53	13,68	14,71	2,17
2001	13,51	1,52	11,24	12,55	13,65	14,64	2,09
2002	13,58	1,48	10,91	12,69	13,68	14,68	1,99
2003	13,64	1,45	10,65	12,80	13,72	14,70	1,90
2004	13,68	1,43	10,46	12,89	13,79	14,73	1,84
2005	13,79	1,39	10,10	12,96	13,85	14,87	1,90
2006	13,99	1,36	9,72	13,14	14,06	14,98	1,84
2007	14,20	1,34	9,41	13,37	14,22	15,21	1,83
2008	14,37	1,32	9,18	13,55	14,40	15,36	1,81
2009	14,68	1,34	9,15	13,77	14,75	15,66	1,89
2010	15,04	1,37	9,11	14,19	15,10	16,01	1,82
2011	15,39	1,39	9,01	14,61	15,46	16,41	1,80
2012	15,98	1,40	8,75	15,18	16,05	16,95	1,77
2013	16,62	1,38	8,31	15,88	16,66	17,62	1,74
2014	17,22	1,39	8,05	16,42	17,38	18,13	1,71
2015	17,78	1,41	7,91	17,04	17,92	18,64	1,60
2016	18,31	1,42	7,75	17,53	18,46	19,18	1,65
2017	18,88	1,46	7,72	18,09	19,00	19,83	1,75
2018	19,38	1,50	7,73	18,64	19,50	20,40	1,77
2019	19,81	1,55	7,80	19,00	19,93	20,90	1,90
1995–2019	15,18	2,60	17,11	13,39	14,85	16,80	3,41

1. etapa

2. etapa

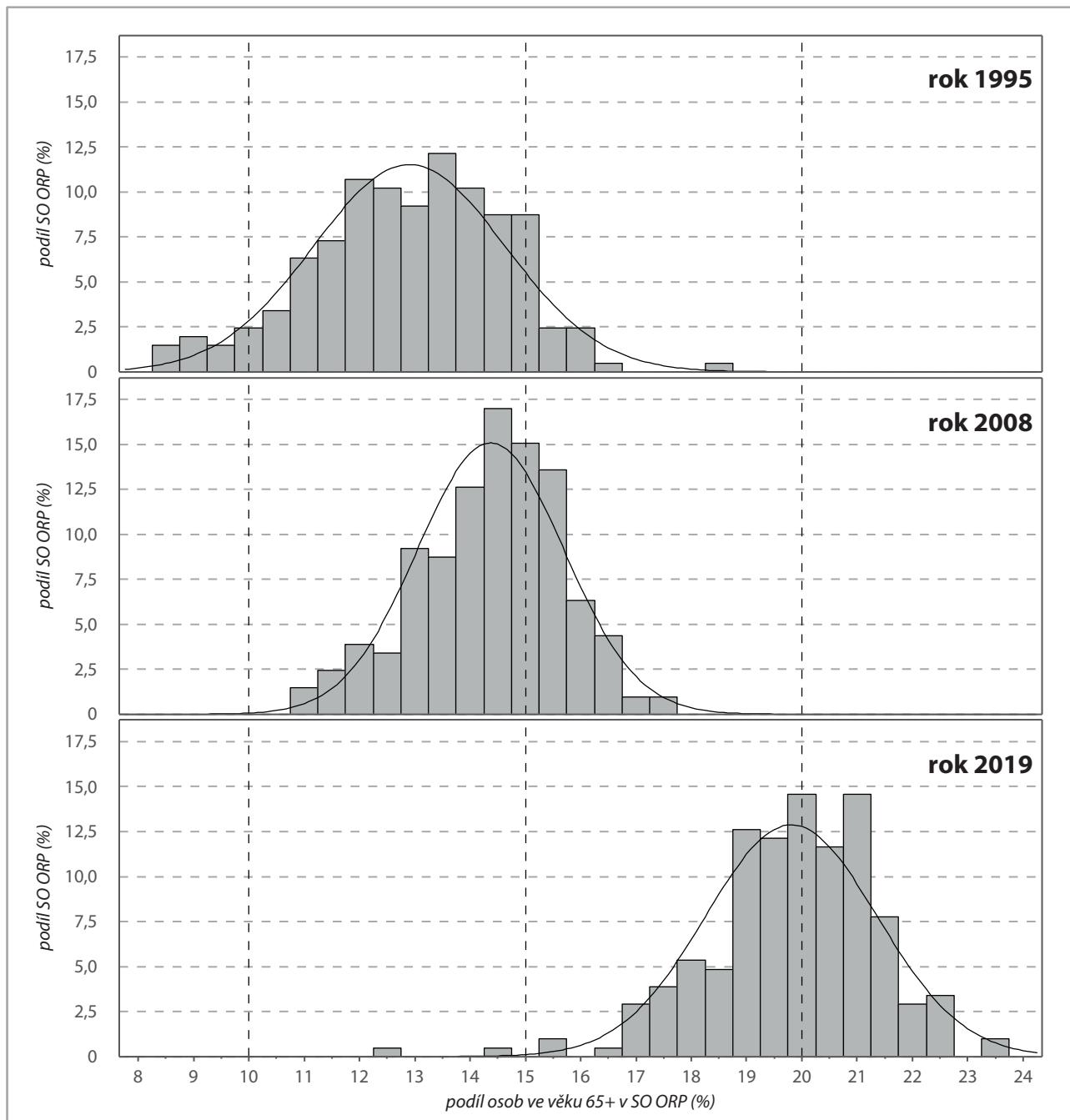

Graf 4.1 Trend podílu osob ve věku 65+ v SO ORP Česka v období 1995–2019

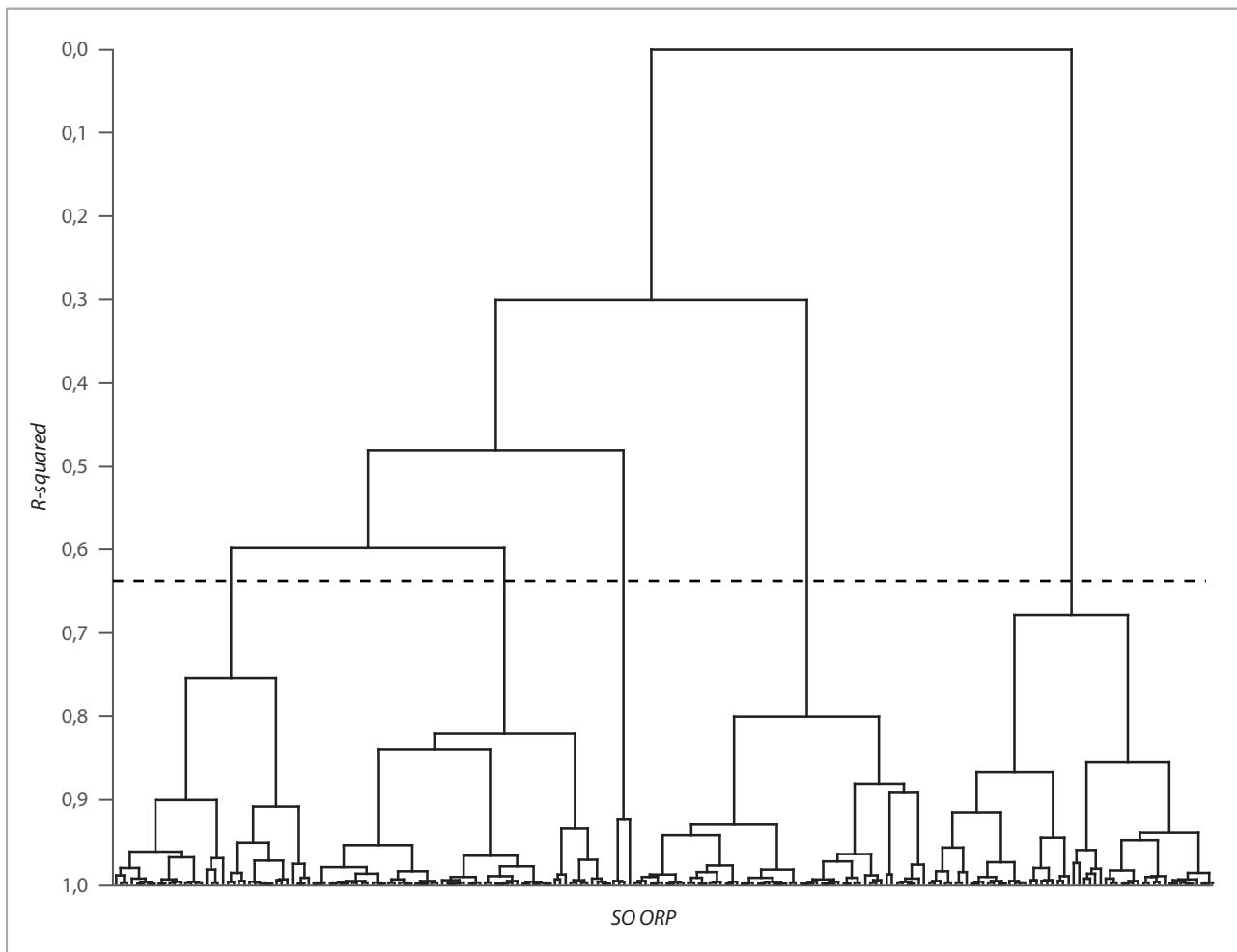
(patky znázorňují minimální a maximální hodnoty, rozsah šedého sloupce vyjadřuje kvartilové rozpětí, dělící čára v šedém sloupci vyjadřuje medián, lomená čára spojuje průměrné hodnoty)

Tabulka 4.2 Rozložení četností SO ORP podle podílu osob ve věku 65+ v Česku v období 1995–2019

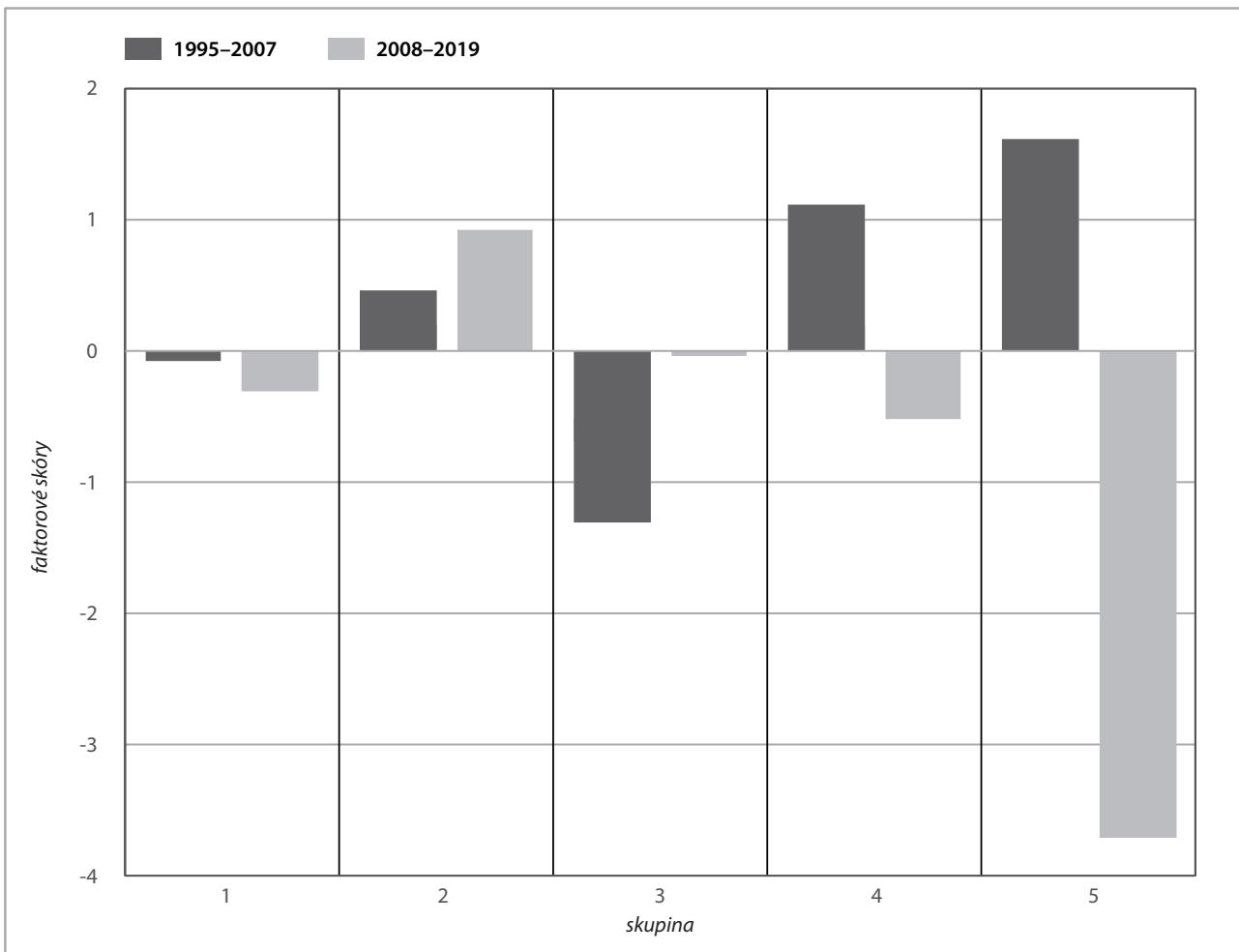
rok	počet SO ORP s vitálním indexem v rozmezí hodnot				
	< 13	(13, 15)	(15, 17)	(17, 18)	> 18
1995	106	80	19	0	1
1996	96	84	25	0	1
1997	85	86	34	0	1
1998	81	89	35	0	1
1999	75	93	37	1	0
2000	72	94	39	1	0
2001	72	99	34	1	0
2002	68	101	36	1	0
2003	63	103	39	1	0
2004	59	105	42	0	0
2005	52	111	43	0	0
2006	44	112	50	0	0
2007	37	110	58	1	0
2008	31	107	66	2	0
2009	24	95	82	4	1
2010	19	78	96	11	2
2011	12	59	113	19	3
2012	6	42	108	38	12
2013	1	24	99	51	31
2014	1	14	67	68	56
2015	1	7	43	57	98
2016	1	4	27	44	130
2017	1	3	15	26	161
2018	1	1	11	21	172
2019	1	1	7	17	180

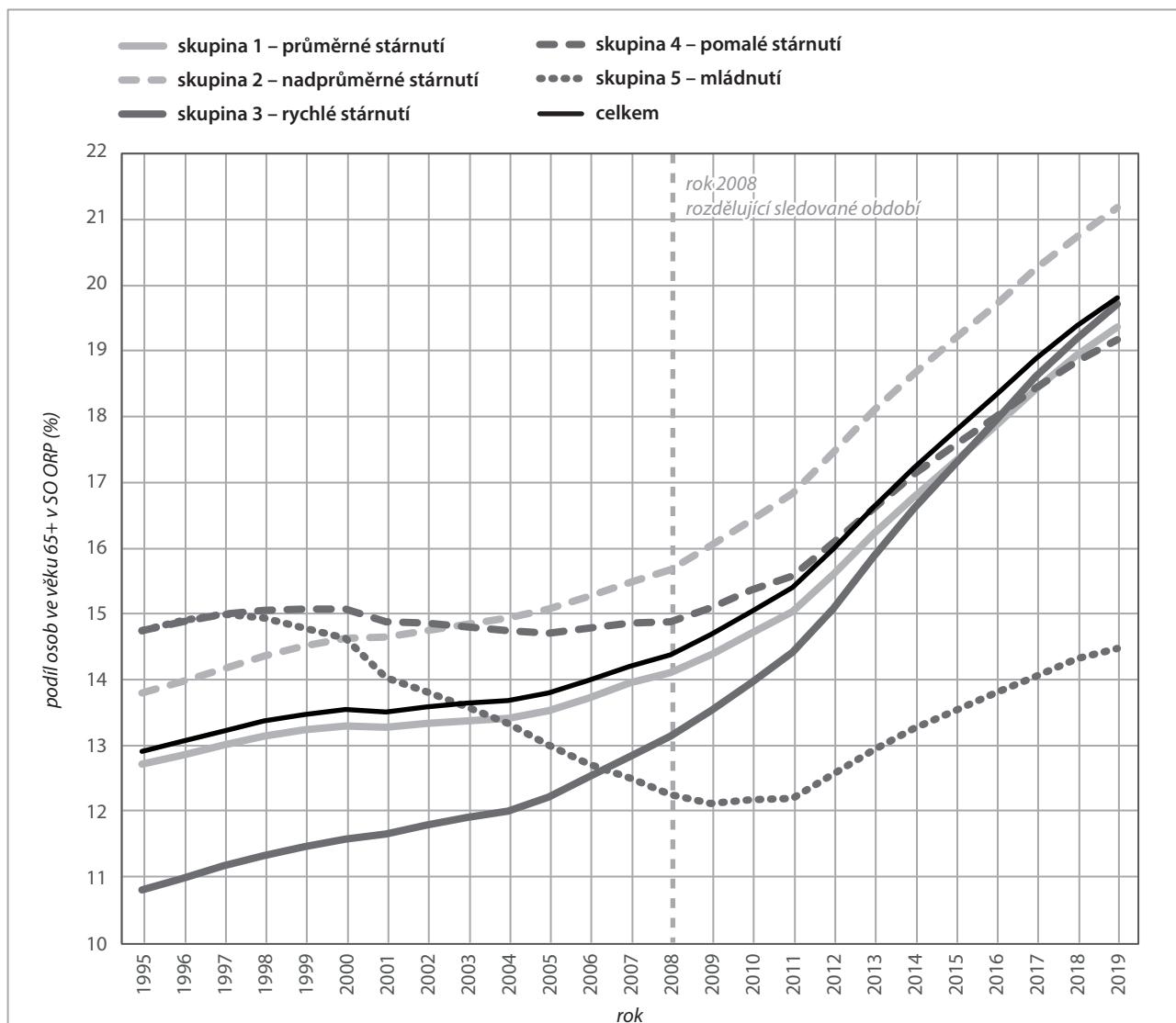
Graf 4.2 Relativní rozložení SO ORP v Česku podle podílu osob ve věku 65+ v letech 1995, 2008 a 2019

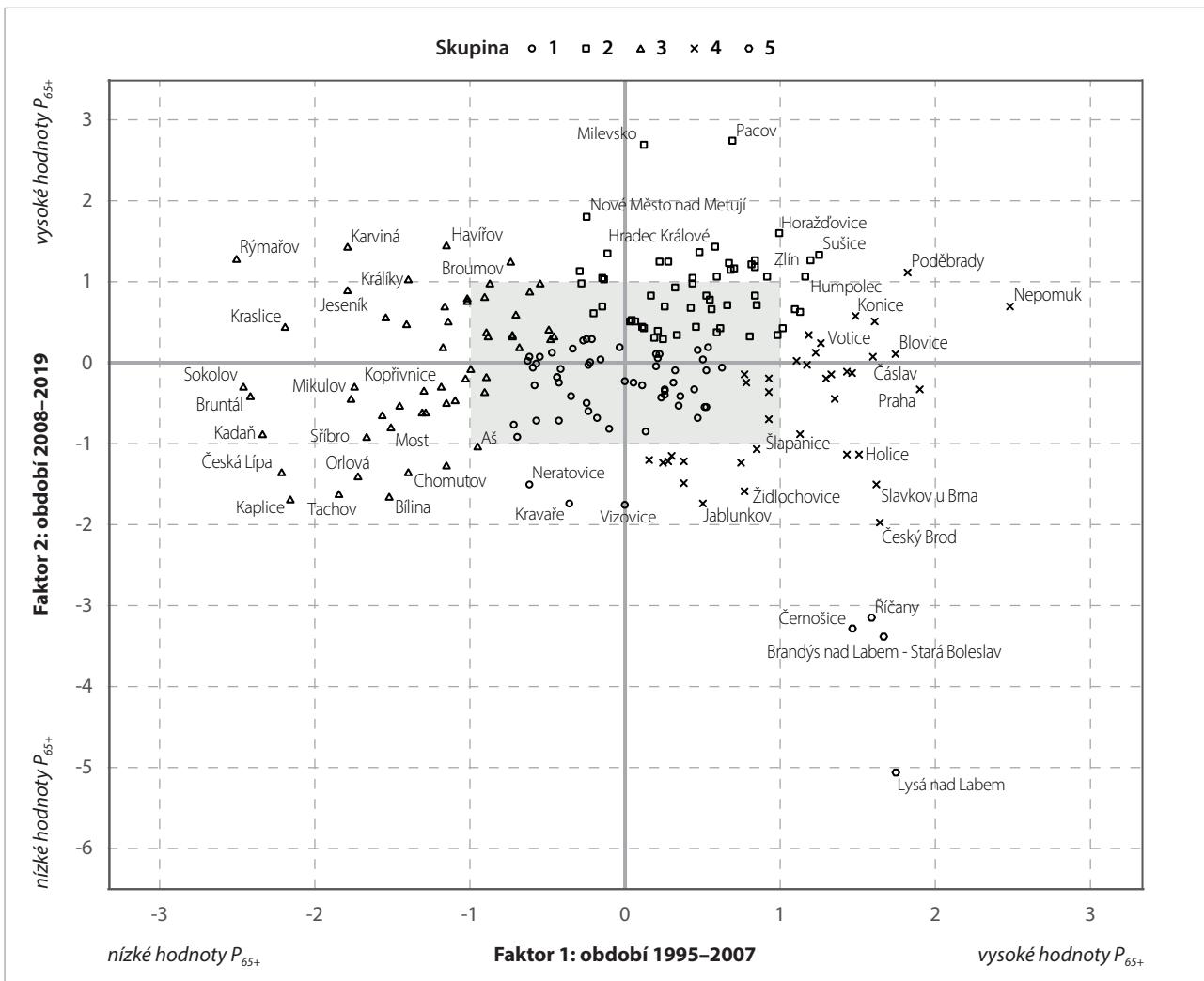
Graf 4.3 Rozdelení SO ORP v Česku do pěti skupin podle změny trendu zastoupení seniorské populace
v období 1995–2019
(seskupování na základě faktorových skóre, čtverec Euklidovské vzdálenosti, Wardova metoda sestupování)

Graf 4.4 Typologie trendu podílu seniorské populace v SO ORP v Česku v období 1995–2007 a 2008–2019

Graf 4.5 Vývoj průměrné hodnoty podílu osob ve věku 65+ ve skupinách SO ORP v Česku v období 1995–2019

Graf 4.6 Lokalizace SO ORP ve dvou obdobích (1995–2007 a 2008–2019)
na základě typologie průběhu demografického stárnutí

Tabulka 4.3 Nejnižší a nejvyšší indexy změny podílu osob ve věku 65 ($P_{65+}^{2019}/P_{65+}^{1995}$) mezi roky 2019 a 1995 v SO ORP v Česku

pořadí	kraj	SO ORP	skupina	vitální index
1	Středočeský kraj	Lysá nad Labem	5	0,836
2	Středočeský kraj	Brandýs n. L. – Stará Boleslav	5	1,018
3	Středočeský kraj	Černošice	5	1,034
4	Středočeský kraj	Říčany	5	1,040
5	Středočeský kraj	Český Brod	4	1,121
6	Jihomoravský kraj	Slavkov u Brna	4	1,176
7	Hlavní město Praha	Praha	4	1,192
8	Jihomoravský kraj	Šlapanice	4	1,194
9	Pardubický kraj	Holice	4	1,194
10	Plzeňský kraj	Nepomuk	4	1,213
11	Jihomoravský kraj	Židlochovice	4	1,237
12	Jihočeský kraj	Vodňany	4	1,237
13	Středočeský kraj	Beroun	4	1,264
14	Jihomoravský kraj	Tišnov	4	1,283
15	Středočeský kraj	Čáslav	4	1,287
16	Pardubický kraj	Přelouč	4	1,290
17	Jihomoravský kraj	Rosice	4	1,294
18	Středočeský kraj	Mnichovo Hradiště	4	1,294
19	Středočeský kraj	Slaný	4	1,297
20	Středočeský kraj	Votice	4	1,297

kraj	SO ORP	skupina	vitální index
Moravskoslezský kraj	Rýmařov	3	2,468
Karlovarský kraj	Sokolov	3	2,262
Moravskoslezský kraj	Bruntál	3	2,214
Karlovarský kraj	Kraslice	3	2,169
Ústecký kraj	Kadaň	3	2,119
Moravskoslezský kraj	Karviná	3	2,106
Moravskoslezský kraj	Havířov	3	1,996
Jihočeský kraj	Kaplice	3	1,967
Moravskoslezský kraj	Kopřivnice	3	1,967
Liberecký kraj	Česká Lípa	3	1,949
Olomoucký kraj	Jeseník	3	1,933
Královéhradecký kraj	Broumov	3	1,928
Plzeňský kraj	Tachov	3	1,923
Pardubický kraj	Králíky	3	1,919
Zlínský kraj	Rožnov pod Radhoštěm	3	1,906
Jihomoravský kraj	Mikulov	3	1,898
Kraj Vysočina	Žďár nad Sázavou	3	1,896
Zlínský kraj	Otrokovice	3	1,886
Liberecký kraj	Nový Bor	3	1,867
Moravskoslezský kraj	Vítkov	3	1,864

Tabulka 4.4 Referenční hodnoty výpočtu podílu osob ve věku 65+ v SO ORP v Česku v období 1995–2019

Název SO ORP	označ. SO ORP	podíl osob ve věku 65+													
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Praha	1101	15,8	16,0	16,2	16,3	16,3	16,3	16,1	16,1	16,0	15,8	15,7	15,6	15,7	15,6
Benešov	2101	13,6	13,7	13,9	14,0	14,2	14,3	14,3	14,2	14,1	14,0	14,0	14,1	14,1	14,3
Beroun	2102	13,8	14,0	14,2	14,2	14,1	14,0	13,9	13,9	13,8	13,8	13,8	13,8	13,7	13,8
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	2103	14,1	14,3	14,5	14,5	14,6	14,7	14,3	14,3	14,1	14,0	13,8	13,5	13,4	13,1
Čáslav	2104	15,5	15,6	15,7	15,6	15,8	16,0	16,0	15,8	15,7	15,7	15,8	15,8	16,0	16,2
Černošice	2105	15,0	15,1	15,2	15,2	15,0	14,7	14,0	13,8	13,5	13,3	12,9	12,6	12,3	12,1
Český Brod	2106	15,1	15,2	15,5	15,4	15,5	15,3	14,7	14,7	14,6	14,4	14,4	14,3	14,2	14,0
Dobříš	2107	12,7	12,9	13,0	13,3	13,6	13,9	13,7	13,8	14,1	14,0	14,0	14,1	14,2	14,2
Hořovice	2108	15,0	15,0	15,3	15,3	15,5	15,4	15,1	15,1	15,1	15,0	14,8	15,0	15,0	15,0
Kladno	2109	12,9	13,1	13,4	13,6	13,7	13,8	13,9	14,0	14,1	14,1	14,2	14,3	14,4	14,5
Kolín	2110	14,9	15,0	15,1	15,2	15,3	15,4	15,3	15,4	15,5	15,4	15,5	15,5	15,6	15,6
Kralupy nad Vltavou	2111	13,2	13,2	13,3	13,5	13,7	13,7	13,8	13,8	13,9	14,0	14,1	14,4	14,8	14,8
Kutná Hora	2112	13,8	13,9	14,0	14,2	14,4	14,5	14,6	14,6	14,8	14,8	14,9	14,9	14,9	15,2
Lysá nad Labem	2113	14,9	15,0	15,1	14,9	14,5	14,0	13,5	13,2	12,9	12,5	12,0	11,7	11,3	11,0
Mělník	2114	13,7	13,7	13,9	14,0	14,0	14,1	14,1	14,1	14,1	14,0	14,0	14,1	14,3	14,4
Mladá Boleslav	2115	12,9	13,1	13,2	13,2	13,3	13,3	13,0	13,2	13,3	13,3	13,4	13,4	13,2	13,1
Mnichovo Hradiště	2116	14,5	14,7	15,0	15,2	15,3	15,4	15,4	15,3	15,5	15,5	15,2	15,2	15,3	15,2
Neratovice	2117	11,6	11,6	11,8	12,0	12,0	12,1	11,9	11,8	11,9	12,1	12,1	12,2	12,3	12,4
Nymburk	2118	14,6	14,7	14,7	14,8	14,7	14,7	14,5	14,6	14,5	14,5	14,3	14,4	14,5	14,7
Poděbrady	2119	16,5	16,6	16,7	16,8	16,9	16,8	16,6	16,7	16,7	16,6	16,7	16,7	16,9	16,9
Příbram	2120	12,3	12,6	12,9	13,2	13,5	13,7	13,9	14,0	14,1	14,1	14,2	14,3	14,4	14,5
Rakovník	2121	14,1	14,1	14,2	14,2	14,3	14,3	14,2	14,3	14,3	14,3	14,2	14,5	14,6	14,8
Ričany	2122	15,0	15,1	15,2	15,2	15,1	15,0	14,2	14,0	13,8	13,5	13,3	13,0	13,0	12,8
Sedlčany	2123	13,9	14,1	14,3	14,2	14,3	14,1	14,0	14,1	13,9	13,9	14,0	14,2	14,5	14,6
Slaný	2124	14,6	14,6	14,7	14,7	14,6	14,6	14,5	14,4	14,4	14,3	14,2	14,4	14,6	14,6
Vlašim	2125	14,0	14,0	14,1	14,3	14,6	14,6	14,6	14,9	14,9	15,1	15,1	15,3	15,4	15,5
Votice	2126	16,0	15,9	16,0	16,3	16,3	16,3	16,3	16,2	16,0	16,0	15,8	16,0	16,1	16,2
Blatná	3101	14,5	14,7	15,0	15,3	15,6	15,6	15,5	15,6	15,6	15,6	15,6	15,6	15,5	15,8
České Budějovice	3102	12,2	12,3	12,6	12,8	13,0	13,1	13,2	13,3	13,3	13,5	13,6	13,8	14,0	14,3
Český Krumlov	3103	10,1	10,3	10,5	10,6	10,8	10,8	11,1	11,3	11,4	11,4	11,5	11,7	12,0	12,2
Dačice	3104	12,8	12,9	13,1	13,2	13,4	13,5	13,4	13,4	13,4	13,4	13,5	13,6	13,9	14,1
Jindřichův Hradec	3105	12,7	13,0	13,2	13,4	13,5	13,6	13,5	13,6	13,5	13,4	13,5	13,7	13,8	14,0
Kaplice	3106	8,5	8,6	9,0	9,1	9,4	9,4	9,5	9,8	10,1	10,3	10,5	10,5	10,7	11,0
Milevsko	3107	13,6	13,7	14,0	14,2	14,5	14,7	14,7	15,1	15,4	15,7	16,0	16,5	16,8	17,3
Písek	3108	14,5	14,5	14,7	14,9	15,0	15,1	15,2	15,2	15,3	15,3	15,3	15,4	15,6	15,8
Prachatice	3109	10,6	10,8	10,9	11,1	11,2	11,3	11,4	11,4	11,6	11,8	11,8	12,0	12,3	12,6
Soběslav	3110	14,5	14,5	14,6	14,9	15,1	15,1	15,1	15,2	15,4	15,4	15,4	15,7	15,9	16,0
Strakonice	3111	12,9	13,1	13,3	13,4	13,5	13,6	13,9	14,1	14,3	14,4	14,5	14,7	14,9	15,1
Tábor	3112	13,8	13,9	14,1	14,3	14,5	14,7	14,8	14,9	15,0	15,1	15,2	15,3	15,5	15,7
Trhové Sviny	3113	13,7	13,7	13,6	13,7	13,6	13,5	13,6	13,5	13,3	13,2	13,3	13,3	13,4	13,5
Třeboň	3114	13,7	13,8	13,9	14,3	14,6	14,6	14,7	14,8	14,8	15,0	15,1	15,2	15,4	15,5
Týn nad Vltavou	3115	13,3	13,3	13,3	13,4	13,4	13,6	13,5	13,6	13,5	13,3	13,1	13,1	13,1	13,2
Vimperk	3116	12,3	12,4	12,6	12,9	13,2	13,4	13,6	13,7	13,7	13,6	13,8	14,0	14,2	14,3
Vodňany	3117	15,0	15,0	15,1	15,0	15,0	14,9	14,7	14,6	14,6	14,4	14,4	14,2	14,3	14,2
Blovice	3201	15,8	16,1	16,4	16,6	16,5	16,3	16,2	16,2	16,1	15,9	15,8	15,9	15,8	15,6
Domažlice	3202	12,7	12,8	13,1	13,3	13,2	13,2	13,1	13,3	13,3	13,2	13,5	13,7	13,9	14,1
Horažďovice	3203	15,2	15,5	15,5	15,6	15,7	15,8	15,6	15,5	15,6	15,9	16,2	16,4	16,5	16,7

podíl osob ve věku 65+												index změny	průměr 1995–2019	směrod. odchylka	variační koef.	Skupina.
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019						
15,8	16,1	16,7	17,2	17,6	18,1	18,2	18,4	18,6	18,8	18,9	1,192	16,73	1,11	6,62	4	
14,4	14,6	14,8	15,4	15,9	16,6	17,3	17,9	18,5	19,0	19,5	1,434	15,23	1,76	11,55	1	
14,1	14,4	14,8	15,4	15,9	16,3	16,5	16,8	17,1	17,3	17,4	1,264	14,83	1,28	8,60	4	
12,8	12,8	12,7	13,0	13,4	13,6	13,8	14,0	14,2	14,3	14,4	1,018	13,85	0,59	4,29	5	
16,4	16,7	16,7	17,2	17,5	17,9	18,3	18,8	19,2	19,5	20,0	1,287	16,78	1,36	8,10	4	
12,1	12,2	12,5	13,0	13,4	13,9	14,2	14,6	14,9	15,2	15,5	1,034	13,85	1,13	8,15	5	
14,1	14,2	14,1	14,5	14,9	15,5	15,8	16,2	16,6	16,7	16,9	1,121	15,09	0,84	5,57	4	
14,5	14,8	15,2	15,8	16,4	16,8	17,3	17,8	18,1	18,6	18,6	1,470	15,02	1,82	12,13	1	
15,3	16,0	16,4	16,8	17,4	17,9	18,4	18,8	19,2	19,6	19,9	1,324	16,30	1,66	10,21	4	
14,8	15,1	15,7	16,1	16,6	17,1	17,6	18,0	18,4	18,7	19,0	1,469	15,24	1,84	12,08	1	
15,9	16,1	16,4	16,9	17,5	18,0	18,4	18,9	19,3	19,7	20,0	1,341	16,47	1,58	9,57	4	
14,8	14,9	14,7	15,3	16,1	16,8	17,1	17,5	17,7	17,9	18,0	1,370	15,00	1,57	10,50	1	
15,6	15,9	16,4	17,1	17,8	18,4	19,0	19,4	20,0	20,5	20,9	1,518	16,18	2,21	13,67	2	
10,9	11,0	10,9	11,2	11,4	11,5	11,8	12,0	12,2	12,4	12,5	0,836	12,57	1,41	11,21	5	
14,6	15,0	15,1	15,9	16,5	17,2	17,7	18,1	18,6	19,0	19,3	1,405	15,34	1,81	11,80	1	
13,3	13,6	14,1	14,7	15,3	15,8	16,2	16,8	17,3	17,8	18,1	1,404	14,31	1,65	11,51	4	
15,3	15,6	16,0	16,4	16,8	17,4	17,8	18,1	18,4	18,6	18,8	1,294	16,07	1,28	7,99	4	
12,5	12,8	13,2	13,8	14,3	14,9	15,5	16,1	16,7	17,3	17,8	1,538	13,30	1,89	14,20	1	
15,1	15,5	15,7	16,3	16,9	17,4	18,0	18,4	19,0	19,6	20,0	1,368	15,84	1,78	11,23	4	
17,0	17,4	17,6	18,3	18,9	19,6	20,2	20,6	21,2	21,6	21,8	1,326	17,94	1,76	9,79	4	
14,8	15,2	15,5	16,0	16,7	17,3	18,0	18,5	19,1	19,8	20,3	1,658	15,31	2,25	14,71	1	
14,9	15,1	15,3	15,8	16,6	17,2	17,9	18,5	19,1	19,8	20,3	1,446	15,64	1,93	12,33	1	
12,6	12,6	12,7	13,1	13,6	14,0	14,3	14,6	15,0	15,3	15,5	1,040	14,06	0,97	6,88	5	
14,8	15,1	15,6	16,2	17,0	17,9	18,5	19,2	19,7	20,3	20,8	1,498	15,72	2,24	14,27	2	
14,8	15,0	15,1	15,6	16,3	16,8	17,2	17,7	18,2	18,5	18,9	1,297	15,49	1,46	9,39	4	
15,8	16,1	16,6	17,4	18,1	18,7	19,4	19,9	20,5	21,0	21,4	1,526	16,45	2,33	14,19	2	
16,3	16,4	16,8	17,4	18,0	18,8	19,5	19,8	20,2	20,6	20,8	1,297	17,21	1,64	9,53	4	
16,2	16,7	17,2	17,9	18,8	19,4	19,8	20,2	20,8	21,5	22,0	1,521	17,03	2,26	13,24	2	
14,7	15,0	15,5	16,2	16,7	17,2	17,6	18,0	18,5	18,9	19,2	1,581	14,90	2,19	14,70	1	
12,5	12,8	13,2	13,9	14,8	15,6	16,3	16,8	17,4	18,0	18,5	1,829	13,02	2,58	19,80	3	
14,4	14,9	15,3	16,0	16,9	17,6	18,2	18,8	19,6	20,0	20,5	1,605	15,18	2,44	16,08	1	
14,3	14,6	15,1	15,9	16,8	17,5	18,3	18,9	19,7	20,2	20,9	1,641	15,24	2,48	16,30	1	
11,4	11,7	11,8	12,6	13,3	14,0	14,7	15,3	15,9	16,3	16,8	1,967	11,60	2,51	21,63	3	
17,8	18,2	18,6	19,5	20,2	21,0	21,3	21,8	22,3	23,1	23,7	1,749	17,58	3,13	17,80	2	
16,0	16,4	16,8	17,4	18,0	18,6	19,1	19,6	20,1	20,5	21,0	1,446	16,62	2,00	12,03	2	
12,9	13,3	13,6	14,3	15,0	15,7	16,5	17,1	17,9	18,4	19,0	1,785	13,38	2,56	19,12	3	
16,2	16,7	17,2	17,8	18,5	19,1	19,7	20,2	20,8	21,4	21,7	1,497	16,89	2,27	13,44	2	
15,5	15,8	16,1	16,6	17,2	17,7	18,2	18,8	19,4	19,8	20,4	1,575	15,65	2,22	14,19	2	
16,0	16,4	16,6	17,3	18,0	18,5	18,9	19,4	20,0	20,5	21,0	1,523	16,37	2,15	13,16	2	
13,7	14,1	14,2	14,6	15,1	15,7	16,0	16,8	17,4	18,0	18,5	1,356	14,53	1,57	10,78	4	
15,9	16,2	16,7	17,6	18,3	18,9	19,7	20,2	20,9	21,5	22,0	1,604	16,54	2,54	15,34	2	
13,4	13,6	13,9	14,3	14,9	15,5	16,1	16,5	16,9	17,4	17,9	1,338	14,29	1,46	10,20	4	
14,6	15,0	15,3	15,8	16,6	17,2	17,7	18,3	18,9	19,3	19,7	1,595	15,05	2,22	14,76	1	
14,5	14,8	15,2	15,8	16,3	16,9	17,4	17,6	17,9	18,3	18,6	1,237	15,55	1,36	8,75	4	
15,8	16,1	16,7	17,2	17,7	18,3	18,5	19,0	19,7	20,4	20,7	1,306	17,01	1,49	8,78	4	
14,4	14,7	15,2	15,7	16,5	17,2	17,9	18,4	18,9	19,5	20,0	1,577	14,99	2,28	15,18	1	
16,9	17,4	17,9	18,5	19,2	19,7	20,3	20,8	21,4	22,0	22,7	1,499	17,55	2,30	13,13	2	

Název SO ORP	označ. SO ORP	podíl osob ve věku 65+													
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Horšovský Týn	3204	13,4	13,6	13,8	13,7	13,6	13,8	13,5	13,6	13,5	13,3	13,2	13,0	13,2	13,3
Klatovy	3205	13,8	13,9	14,1	14,1	14,2	14,2	14,0	14,0	13,9	13,9	13,8	14,0	14,2	14,4
Kralovice	3206	13,4	13,6	13,8	14,0	14,0	14,1	14,1	13,9	13,8	13,9	14,1	14,5	14,6	14,8
Nepomuk	3207	18,4	18,2	18,2	18,1	18,0	17,9	17,6	17,4	17,1	16,7	16,7	16,8	16,6	16,7
Nýřany	3208	13,0	13,1	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,3	13,4	13,4	13,4	13,5	13,5	13,6
Plzeň	3209	13,4	13,8	14,1	14,4	14,6	14,9	15,1	15,4	15,5	15,6	15,8	16,1	16,3	16,5
Přeštice	3210	14,6	14,8	14,7	14,8	14,7	14,7	14,5	14,6	14,6	14,5	14,6	14,6	14,8	14,9
Rokycany	3211	14,7	14,9	15,1	15,2	15,4	15,5	15,4	15,4	15,5	15,7	15,7	15,8	15,8	15,7
Stod	3212	12,9	12,8	12,7	12,8	12,8	12,9	12,9	13,0	13,1	13,1	13,1	13,3	13,5	13,5
Stříbro	3213	10,2	10,3	10,4	10,5	10,5	10,7	10,9	11,1	11,2	11,3	11,7	12,1	12,4	12,4
Sušice	3214	15,1	15,4	15,7	15,9	16,0	16,3	16,3	16,2	16,2	16,2	16,2	16,3	16,3	16,5
Tachov	3215	8,9	9,2	9,5	9,7	9,9	10,0	10,2	10,3	10,4	10,5	10,8	11,0	11,2	11,4
Aš	4101	10,6	10,8	11,2	11,3	11,4	11,6	11,3	11,2	11,4	11,2	11,4	11,8	12,1	12,1
Cheb	4102	11,1	11,2	11,4	11,6	11,6	11,7	11,4	11,4	11,4	11,5	11,6	11,8	12,0	12,2
Karlovy Vary	4103	12,4	12,7	13,0	13,3	13,4	13,5	13,8	13,9	14,1	14,2	14,5	14,7	15,0	15,1
Kraslice	4104	9,4	9,6	9,8	10,0	10,2	10,4	10,5	10,7	11,0	11,2	11,7	12,0	12,4	13,0
Mariánské Lázně	4105	11,8	12,1	12,3	12,5	12,9	13,1	13,3	13,4	13,7	13,8	13,9	14,3	14,4	14,6
Ostrov	4106	10,9	11,3	11,6	11,9	12,1	12,4	12,4	12,4	12,3	12,5	12,6	12,8	13,0	13,1
Sokolov	4107	8,3	8,6	8,8	8,9	9,1	9,5	9,8	10,1	10,3	10,7	11,0	11,5	11,9	12,2
Bílina	4201	10,1	10,3	10,4	10,3	10,1	10,1	10,6	10,6	10,7	10,5	10,8	11,2	11,2	11,5
Děčín	4202	12,1	12,2	12,4	12,5	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	12,7	12,7	12,8	13,0	13,1
Chomutov	4203	10,3	10,4	10,5	10,6	10,6	10,8	10,8	11,0	11,1	11,1	11,2	11,5	11,8	11,9
Kadaň	4204	8,6	9,0	9,2	9,4	9,5	9,7	9,8	10,0	10,1	10,2	10,4	10,7	11,0	11,4
Litoměřice	4205	11,3	11,4	11,7	11,9	11,9	12,0	12,1	12,2	12,2	12,2	12,3	12,6	13,3	13,2
Litvínov	4206	13,1	13,2	13,4	13,5	13,4	13,5	13,5	13,4	13,4	13,3	13,4	13,6	14,0	14,2
Louny	4207	13,6	13,7	13,7	13,7	13,6	13,5	13,3	13,3	13,1	13,1	13,1	13,2	13,2	13,3
Lovosice	4208	14,0	14,1	14,2	14,5	14,7	14,8	14,7	14,9	15,0	15,2	15,2	15,5	15,8	15,7
Most	4209	9,7	9,9	10,1	10,4	10,4	10,5	10,7	10,8	11,0	11,1	11,2	11,6	11,7	12,1
Podbořany	4210	12,0	12,2	12,2	12,2	12,5	12,5	12,9	13,1	13,3	13,1	13,4	13,6	14,1	14,0
Roudnice nad Labem	4211	14,7	14,9	14,8	14,9	14,9	15,0	14,9	14,7	14,7	14,5	14,7	14,9	15,0	14,8
Rumburk	4212	11,4	11,5	11,5	11,5	11,6	11,7	11,5	11,6	11,6	11,5	11,8	12,0	12,2	12,4
Teplice	4213	12,7	12,9	12,8	12,8	12,8	12,6	13,1	12,9	12,8	12,7	12,8	13,1	13,3	13,6
Ústí nad Labem	4214	11,8	11,9	12,1	12,2	12,1	12,2	12,2	12,3	12,2	12,3	12,4	12,6	12,8	13,1
Varnsdorf	4215	11,4	11,5	11,7	12,0	12,2	12,2	12,3	12,2	12,2	12,1	12,4	12,6	12,6	12,8
Žatec	4216	11,5	11,7	12,0	12,3	12,4	12,4	12,1	12,1	12,1	12,1	12,2	12,4	12,6	12,8
Česká Lípa	5101	9,1	9,3	9,4	9,5	9,7	9,7	9,8	9,8	9,8	10,0	10,1	10,4	10,7	10,9
Frydlant	5102	11,0	11,0	11,1	11,3	11,4	11,3	11,2	11,2	11,3	11,4	11,5	11,7	11,8	12,1
Jablonec nad Nisou	5103	12,6	12,7	12,8	12,8	12,8	12,9	12,7	12,7	12,8	12,8	12,9	13,1	13,4	13,6
Jilemnice	5104	14,5	14,4	14,6	14,7	14,7	14,9	14,7	14,6	14,5	14,6	14,7	14,8	15,0	15,2
Liberec	5105	13,0	13,2	13,3	13,4	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,5	13,6	13,7	13,8	14,0
Nový Bor	5106	11,4	11,5	11,7	11,7	11,9	12,0	11,8	11,9	11,9	11,9	12,1	12,5	12,8	13,0
Semily	5107	14,2	14,3	14,5	14,6	14,9	15,1	14,9	15,0	15,1	15,0	15,1	15,4	15,6	15,9
Tanvald	5108	12,2	12,3	12,5	12,7	12,5	12,5	12,4	12,4	12,4	12,3	12,6	13,1	13,4	13,7
Turnov	5109	15,0	15,2	15,3	15,4	15,5	15,6	15,5	15,6	15,4	15,4	15,4	15,5	15,6	15,7
Železný Brod	5110	15,1	15,4	15,5	15,8	15,8	15,7	15,2	15,0	14,9	14,8	14,9	14,9	14,9	15,2
Broumov	5201	11,3	11,3	11,5	11,8	11,9	12,1	12,2	12,4	12,6	12,5	12,7	12,8	13,1	13,4
Dobruška	5202	14,2	14,3	14,3	14,5	14,4	14,5	14,5	14,6	14,7	14,7	14,9	14,9	15,2	15,2
Dvůr Králové n. L.	5203	14,5	14,6	14,7	14,7	14,8	14,9	14,6	14,6	14,5	14,4	14,4	14,5	14,6	15,0
Hořice	5204	15,3	15,4	15,4	15,6	15,5	15,4	15,2	15,2	15,2	15,1	15,1	15,2	15,1	14,9
Hradec Králové	5205	13,8	14,0	14,3	14,6	14,8	15,1	15,1	15,3	15,4	15,5	15,7	15,8	16,1	16,3
Jaroměř	5206	13,4	13,5	13,5	13,5	13,6	13,8	13,7	13,8	13,8	13,8	13,8	13,8	13,9	14,0
Jičín	5207	15,5	15,8	15,8	15,9	15,8	15,8	15,6	15,5	15,4	15,4	15,5	15,5	15,4	15,4
Kostelec nad Orlicí	5208	14,9	15,1	15,2	15,3	15,5	15,7	15,5	15,3	15,5	15,6	15,7	15,8	15,7	15,8

podíl osob ve věku 65+												index změny	průměr 1995–2019	směrod. odchylka	variační koef.	Skupina.
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019						
13,6	13,5	13,7	14,4	15,2	15,9	16,5	17,1	17,7	18,5	18,7	1,389	14,53	1,73	11,89	4	
14,7	15,2	15,8	16,5	17,2	17,9	18,5	19,0	19,6	20,3	20,8	1,510	15,67	2,27	14,47	2	
14,9	15,3	15,9	16,5	17,1	17,7	18,4	19,1	19,7	20,4	21,0	1,572	15,70	2,31	14,72	2	
16,8	17,3	17,3	17,9	18,7	19,3	20,0	20,5	21,2	21,7	22,3	1,213	18,29	1,60	8,76	4	
13,7	14,0	14,2	14,7	15,3	15,8	16,3	16,7	17,1	17,6	17,9	1,372	14,40	1,53	10,59	4	
16,7	17,2	17,8	18,4	18,9	19,3	19,6	19,9	20,1	20,4	20,7	1,538	16,82	2,22	13,22	2	
15,1	15,3	15,6	16,3	16,8	17,2	17,8	18,3	18,5	18,8	19,3	1,322	15,78	1,57	9,92	4	
15,9	16,3	16,6	17,3	17,8	18,3	18,7	19,1	19,5	19,9	20,2	1,373	16,61	1,68	10,09	4	
13,7	14,0	14,5	15,2	15,9	16,5	17,1	17,8	18,3	18,9	19,1	1,480	14,54	2,11	14,52	1	
12,7	13,1	13,5	14,1	14,9	15,9	16,5	17,0	17,5	17,9	18,4	1,801	13,08	2,63	20,11	3	
16,8	17,2	17,7	18,4	18,8	19,5	20,1	20,7	21,2	21,7	22,3	1,473	17,57	2,10	11,95	2	
11,5	11,8	12,2	12,7	13,5	14,1	14,8	15,5	16,2	16,6	17,1	1,923	11,96	2,40	20,05	3	
12,3	12,6	13,2	13,6	14,2	14,9	15,6	16,2	17,1	17,6	18,0	1,701	12,99	2,25	17,31	3	
12,4	12,8	13,7	14,3	15,2	16,0	16,6	17,4	18,2	18,7	19,2	1,730	13,46	2,63	19,52	3	
15,3	15,8	16,3	16,9	17,7	18,5	19,2	19,9	20,6	21,2	21,6	1,742	15,86	2,75	17,36	2	
13,4	13,8	14,3	15,0	15,8	16,7	17,5	18,3	19,2	19,8	20,3	2,169	13,43	3,41	25,38	3	
14,9	15,4	16,0	16,7	17,7	18,5	19,1	20,0	20,8	21,3	21,9	1,863	15,54	3,04	19,59	3	
13,2	13,7	13,9	14,5	15,1	15,8	16,3	16,8	17,6	18,2	19,1	1,751	13,82	2,21	16,03	1	
12,7	13,0	13,5	14,1	14,9	15,7	16,4	17,0	17,6	18,1	18,7	2,262	12,49	3,21	25,66	3	
11,8	12,2	12,6	13,5	14,3	14,5	14,9	15,4	15,9	16,3	16,9	1,663	12,26	2,20	17,93	3	
13,6	14,0	14,6	15,5	16,6	17,6	18,3	19,0	19,7	20,3	20,8	1,727	14,67	2,84	19,37	3	
12,2	12,5	12,8	13,4	14,2	14,8	15,5	16,0	16,7	17,2	17,6	1,708	12,66	2,29	18,07	3	
11,7	12,1	12,6	13,4	14,2	15,1	15,8	16,6	17,2	17,7	18,2	2,119	12,14	2,96	24,35	3	
13,5	14,0	14,2	14,9	15,8	16,5	17,1	17,6	18,1	18,6	19,1	1,694	13,99	2,44	17,42	3	
14,4	14,8	15,5	16,1	16,8	17,6	18,3	19,0	19,6	20,1	20,5	1,561	15,26	2,43	15,91	1	
13,5	13,8	14,1	14,8	15,6	16,2	16,9	17,6	18,1	18,7	19,2	1,406	14,64	1,91	13,05	1	
16,0	16,3	16,4	17,0	17,9	18,7	19,1	19,6	20,1	20,4	20,6	1,470	16,42	2,09	12,70	2	
12,4	12,8	13,4	14,0	14,7	15,4	16,0	16,6	17,1	17,5	17,9	1,843	12,75	2,57	20,14	3	
14,2	14,4	14,8	15,0	15,6	16,3	17,0	17,5	18,1	18,6	19,2	1,599	14,47	2,12	14,67	1	
14,9	15,4	15,6	16,3	17,0	17,5	17,9	18,5	19,0	19,5	19,9	1,350	15,95	1,69	10,57	4	
12,7	13,1	13,6	14,4	15,4	16,2	16,9	17,7	18,6	19,5	19,9	1,752	13,68	2,77	20,22	3	
13,8	14,2	14,8	15,4	16,2	17,0	17,6	18,2	18,8	19,3	19,6	1,540	14,64	2,34	16,00	1	
13,4	13,8	14,2	15,0	16,0	16,8	17,5	18,1	18,8	19,3	19,7	1,665	14,20	2,58	18,19	3	
13,3	13,5	13,9	14,6	15,6	16,3	17,3	18,1	18,8	19,6	20,2	1,775	14,06	2,69	19,12	3	
13,0	13,3	13,6	14,3	14,9	15,7	16,1	17,0	17,8	18,3	18,7	1,627	13,74	2,19	15,91	1	
11,2	11,6	12,0	12,8	13,7	14,6	15,3	16,1	16,7	17,2	17,8	1,949	11,88	2,74	23,06	3	
12,5	12,9	13,3	14,1	15,0	16,0	16,7	17,5	18,2	19,2	19,7	1,780	13,38	2,77	20,71	3	
14,0	14,4	15,0	15,7	16,6	17,2	17,8	18,5	19,2	19,6	20,2	1,602	14,76	2,50	16,94	1	
15,5	15,8	16,2	16,7	17,2	17,8	18,6	19,1	20,0	20,6	21,0	1,451	16,17	2,07	12,83	2	
14,2	14,6	14,9	15,6	16,4	17,0	17,6	18,2	18,7	19,3	19,6	1,508	15,01	2,09	13,95	1	
13,3	13,7	14,2	15,2	16,3	17,3	18,1	19,1	20,0	20,7	21,2	1,867	14,29	3,17	22,16	3	
16,2	16,6	17,0	17,7	18,3	19,0	19,5	20,0	20,5	21,0	21,4	1,511	16,67	2,26	13,58	2	
14,3	14,9	15,5	16,2	17,1	17,9	18,7	19,4	20,2	21,0	21,4	1,746	14,94	3,04	20,38	3	
16,3	16,6	16,8	17,4	18,2	18,6	19,1	19,6	20,2	20,7	21,1	1,408	16,83	1,90	11,30	2	
15,5	16,0	16,5	17,4	18,3	19,0	19,8	20,7	21,5	22,1	22,6	1,559	16,56	2,71	16,37	2	
15,4	16,0	16,3	17,1	17,8	18,3	18,9	19,4	20,0	20,9	21,3	1,394	16,60	1,97	11,86	2	
16,7	17,1	17,6	18,2	18,9	19,5	19,9	20,3	20,8	21,3	21,7	1,578	16,95	2,39	14,12	2	
14,4	14,9	15,3	15,9	16,4	16,9	17,5	17,9	18,2	18,8	19,1	1,423	15,09	1,86	12,31	1	
15,5	15,8	16,0	16,6	17,2	17,7	18,2	18,7	19,2	19,8	20,3	1,313	16,52	1,50	9,10	4	
16,2	16,8	16,9	17,3	18,0	18,6	19,0	19,7	20,1	20,5	20,9	1,399	16,82	1,84	10,94	2	

Název SO ORP	označ. SO ORP	podíl osob ve věku 65+													
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Náchod	5209	14,7	15,0	15,1	15,1	15,2	15,3	15,3	15,3	15,3	15,3	15,5	15,6	15,9	16,2
Nová Paka	5210	14,2	14,4	14,5	14,6	14,8	14,9	14,9	14,8	14,9	15,1	15,2	15,4	15,6	16,0
Nové Město n. Metují	5211	12,8	13,1	13,4	13,6	13,8	13,9	13,9	14,1	14,5	14,6	14,7	15,2	15,5	15,8
Nový Bydžov	5212	15,4	15,6	15,6	15,6	15,8	15,7	15,8	15,7	15,6	15,6	15,4	15,6	15,4	15,3
Rychnov n. Kněžnou	5213	12,5	12,6	12,7	12,8	12,8	12,7	12,7	12,7	12,8	12,9	13,0	13,1	13,4	13,6
Trutnov	5214	12,0	12,2	12,3	12,5	12,8	12,8	12,9	13,0	13,2	13,1	13,3	13,5	13,8	14,1
Vrchlabí	5215	12,5	12,8	12,9	13,1	13,1	13,3	13,3	13,3	13,4	13,3	13,4	13,4	13,5	13,7
Česká Třebová	5301	12,2	12,4	12,7	13,0	13,1	13,2	13,1	13,1	13,3	13,5	13,9	14,0	14,3	14,9
Hlinsko	5302	13,9	13,9	14,2	14,5	14,5	14,6	14,6	14,7	14,8	14,8	15,0	15,3	15,6	15,7
Holice	5303	15,9	16,0	16,3	16,2	15,9	15,7	15,0	14,9	14,6	14,5	14,4	14,4	14,0	14,2
Chrudim	5304	13,6	13,8	13,9	14,2	14,2	14,3	14,3	14,4	14,4	14,5	14,5	14,7	14,8	14,9
Králický	5305	10,8	10,9	10,8	10,9	11,0	11,1	11,1	11,3	11,5	11,8	12,2	12,6	13,0	13,3
Lanškroun	5306	12,2	12,3	12,4	12,6	12,6	12,6	12,4	12,5	12,3	12,2	12,3	12,5	12,8	12,7
Litomyšl	5307	13,4	13,5	13,7	13,8	13,8	13,8	13,7	13,6	13,7	13,6	13,8	14,0	14,1	14,4
Moravská Třebová	5308	12,3	12,3	12,5	12,7	13,0	13,1	13,1	13,2	13,2	13,3	13,4	13,6	13,9	14,1
Pardubice	5309	12,6	12,9	13,3	13,6	14,0	14,3	14,8	15,1	15,3	15,5	15,8	15,9	16,0	16,1
Polička	5310	12,8	12,9	13,1	13,5	13,7	14,0	13,9	14,1	14,3	14,3	14,3	14,5	14,6	14,6
Přelouč	5311	15,2	15,3	15,6	15,8	16,0	16,0	14,6	14,5	14,7	14,9	15,1	15,2	15,3	15,6
Svitavy	5312	12,3	12,5	12,7	12,8	12,9	12,8	12,7	12,6	12,7	12,6	12,8	13,0	13,2	13,5
Ústí nad Orlicí	5313	13,0	13,1	13,4	13,5	13,7	13,9	14,0	14,2	14,2	14,3	14,2	14,3	14,7	14,8
Vysoké Mýto	5314	13,8	14,0	14,2	14,3	14,4	14,5	14,5	14,5	14,6	14,6	14,6	14,6	14,7	14,7
Žamberk	5315	12,2	12,3	12,5	12,5	12,5	12,6	12,3	12,5	12,7	12,6	12,7	12,9	13,1	13,3
Bystrice n. Pern.	6101	13,0	13,2	13,3	13,4	13,5	13,7	13,7	13,7	13,8	14,1	14,4	14,8	15,0	15,4
Havlíčkův Brod	6102	13,3	13,4	13,6	13,9	14,1	14,2	14,3	14,3	14,4	14,5	14,6	14,7	14,9	15,1
Humpolec	6103	14,8	14,8	15,1	15,3	15,6	15,7	15,9	16,0	16,2	16,2	16,3	16,3	16,7	16,8
Chotěboř	6104	13,4	13,7	13,9	14,3	14,5	14,7	14,8	14,9	15,1	15,1	15,3	15,4	15,7	15,7
Jihlava	6105	12,6	12,8	13,1	13,2	13,4	13,5	13,5	13,6	13,7	13,7	13,9	14,0	14,2	14,4
Moravské Budějovice	6106	14,9	15,0	15,1	15,1	15,3	15,3	15,0	15,0	15,0	14,9	15,1	15,2	15,4	15,6
Náměšť nad Oslavou	6107	13,9	14,5	14,5	14,6	15,0	14,9	15,2	15,5	15,9	15,9	16,1	16,4	16,5	16,5
Nové Město n. M.	6108	11,6	11,7	11,7	11,8	11,9	12,2	12,3	12,6	13,0	13,3	13,5	13,8	14,1	14,6
Pacov	6109	14,4	14,6	14,9	15,4	15,4	15,7	15,7	15,9	16,0	16,2	16,5	16,9	17,4	17,7
Pelhřimov	6110	13,6	13,8	13,9	13,9	14,2	14,3	14,6	14,7	14,8	14,9	14,9	15,0	15,2	15,5
Světlá nad Sázavou	6111	12,7	12,8	13,0	13,4	13,5	13,6	13,8	14,0	14,2	14,3	14,5	14,8	15,1	15,4
Telč	6112	14,4	14,5	14,8	14,9	14,9	15,2	14,9	15,0	15,0	15,1	15,4	15,6	15,8	16,2
Třebíč	6113	12,2	12,3	12,6	12,7	12,7	12,8	12,8	12,9	13,0	13,0	13,2	13,4	13,6	13,8
Velké Meziříčí	6114	12,2	12,3	12,4	12,5	12,7	12,8	12,9	13,1	13,2	13,3	13,4	13,5	13,7	13,9
Žďár nad Sázavou	6115	10,6	10,7	10,9	11,2	11,6	11,9	12,2	12,4	12,8	13,1	13,3	13,5	13,9	14,3
Blansko	6201	12,7	13,0	13,2	13,5	13,8	14,0	14,2	14,4	14,5	14,7	14,9	15,1	15,4	15,6
Boskovice	6202	13,5	13,5	13,5	13,7	13,7	13,8	13,8	13,8	13,8	14,0	14,1	14,4	14,6	14,8
Brno	6203	14,7	14,9	15,1	15,3	15,4	15,5	15,6	15,7	15,8	15,9	16,0	16,2	16,5	16,7
Bředlav	6204	12,1	12,2	12,3	12,4	12,5	12,5	12,7	12,8	12,9	13,0	13,1	13,4	13,6	13,9
Bučovice	6205	14,6	14,6	14,6	14,7	14,7	14,6	14,3	14,3	14,3	14,2	14,2	14,7	14,7	14,9
Hodonín	6206	11,6	11,8	11,9	12,1	12,2	12,4	12,6	12,7	13,0	13,2	13,3	13,5	13,7	14,0
Hustopeče	6207	13,5	13,5	13,6	13,9	13,7	13,7	13,6	13,6	13,6	13,7	13,9	14,0	14,1	14,3
Ivančice	6208	13,7	13,7	13,7	13,7	13,8	13,6	13,6	13,5	13,6	13,5	13,5	13,7	14,2	14,3
Kuřim	6209	13,4	13,8	14,1	14,3	14,4	14,3	14,2	14,2	14,3	14,2	14,1	14,2	14,2	14,4
Kyjov	6210	14,0	14,1	14,2	14,3	14,3	14,4	14,2	14,3	14,4	14,4	14,6	14,8	15,0	15,1
Mikulov	6211	10,0	10,2	10,3	10,4	10,5	10,7	10,8	11,1	11,2	11,3	11,4	11,6	11,8	12,3
Moravský Krumlov	6212	13,9	13,9	13,8	13,8	13,9	13,8	13,5	13,6	13,7	13,9	13,8	14,1	14,4	14,7
Pohorelice	6213	12,7	12,9	12,8	13,0	13,1	13,4	13,1	13,2	13,2	13,0	13,1	13,5	13,9	14,1
Rosice	6214	14,9	15,0	15,3	15,5	15,5	15,6	15,3	15,2	15,3	15,1	15,1	15,3	15,6	15,6
Slavkov u Brna	6215	14,7	15,0	15,1	15,3	15,2	15,4	15,2	15,3	15,2	15,1	14,7	14,6	14,6	14,5
Šlapenice	6216	14,8	15,0	15,2	15,1	15,2	15,2	15,0	15,0	14,8	14,7	14,5	14,6	14,7	14,7

podíl osob ve věku 65+												index změny	průměr 1995–2019	směrod. odchylka	variační koef.	Skupina.
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019						
16,6	17,0	17,4	18,1	18,7	19,2	19,7	20,2	20,8	21,3	21,8	1,476	17,03	2,22	13,05	2	
16,5	17,0	17,5	18,2	18,7	19,4	20,2	20,5	20,9	21,2	21,4	1,514	16,83	2,43	14,42	2	
16,5	17,0	17,3	18,0	18,6	19,2	19,9	20,7	21,5	22,1	22,5	1,766	16,48	2,97	18,02	2	
15,6	15,9	15,7	16,2	16,9	17,5	18,2	18,9	19,5	19,9	20,5	1,330	16,51	1,56	9,43	4	
14,1	14,4	14,9	15,5	16,1	16,7	17,3	17,9	18,6	19,1	19,5	1,556	14,58	2,27	15,55	1	
14,5	15,0	15,5	16,1	16,9	17,6	18,3	19,1	19,8	20,4	20,9	1,747	15,02	2,75	18,34	3	
14,2	14,5	15,0	15,7	16,5	17,4	18,1	19,1	19,8	20,4	21,1	1,690	15,07	2,62	17,37	3	
15,4	15,9	16,2	16,9	17,7	18,3	18,9	19,4	20,0	20,7	21,1	1,729	15,48	2,78	17,98	3	
16,1	16,5	16,9	17,5	18,0	18,5	19,0	19,4	20,0	20,5	20,9	1,502	16,39	2,17	13,26	2	
14,1	14,4	14,8	15,3	15,9	16,5	17,1	17,7	18,3	18,7	19,0	1,194	15,75	1,44	9,17	4	
15,2	15,6	15,7	16,3	16,8	17,4	17,9	18,5	19,0	19,6	20,1	1,473	15,71	1,92	12,19	1	
13,9	14,6	15,2	15,8	16,6	17,8	18,6	19,3	19,9	20,7	20,8	1,919	14,23	3,40	23,91	3	
13,1	13,6	13,9	14,7	15,6	16,1	16,8	17,4	18,1	18,7	19,0	1,554	14,05	2,22	15,83	1	
14,5	14,9	15,3	15,8	16,4	16,9	17,4	18,0	18,6	19,0	19,3	1,441	15,15	1,89	12,45	1	
14,4	14,8	15,2	15,8	16,6	17,4	18,0	18,8	19,5	19,9	20,3	1,660	14,97	2,52	16,83	3	
16,2	16,6	16,9	17,5	18,0	18,3	18,6	18,9	19,2	19,5	19,9	1,577	16,20	2,08	12,86	2	
15,0	15,5	15,7	16,1	16,6	17,4	17,8	18,2	18,9	19,5	19,8	1,556	15,40	2,04	13,26	1	
15,8	16,0	16,2	16,7	17,1	17,6	18,0	18,5	18,9	19,3	19,6	1,290	16,30	1,49	9,12	4	
13,9	14,4	14,9	15,6	16,4	17,1	17,8	18,4	19,2	19,9	20,3	1,641	14,68	2,55	17,36	1	
15,1	15,3	15,6	16,5	17,2	17,9	18,5	19,0	19,8	20,4	20,9	1,611	15,66	2,37	15,11	2	
15,0	15,3	15,7	16,2	16,8	17,3	17,9	18,5	19,0	19,6	20,1	1,454	15,74	1,85	11,74	1	
13,6	14,2	14,4	14,9	15,5	16,1	16,6	17,2	17,7	18,3	18,8	1,537	14,16	2,07	14,61	1	
15,7	16,2	16,8	17,5	18,1	18,6	19,2	19,5	20,1	20,5	21,1	1,622	15,93	2,58	16,17	2	
15,3	15,6	16,1	16,6	17,2	17,8	18,4	18,8	19,4	19,9	20,2	1,523	15,79	2,10	13,28	2	
17,2	17,6	18,2	18,7	19,0	19,6	19,8	20,1	20,7	20,9	21,1	1,424	17,38	1,99	11,42	2	
16,1	16,5	17,0	17,6	18,0	18,6	19,3	19,9	20,4	20,9	21,3	1,592	16,48	2,33	14,13	2	
14,6	14,9	15,1	15,8	16,4	16,9	17,4	17,9	18,4	18,9	19,2	1,528	15,01	1,98	13,21	1	
15,9	16,0	16,3	17,0	17,7	18,2	18,8	19,1	19,6	20,1	20,5	1,372	16,45	1,82	11,05	2	
16,9	17,3	17,6	18,0	18,5	19,0	19,4	20,0	20,2	20,4	20,8	1,496	16,94	2,04	12,05	2	
14,9	15,3	16,1	16,8	17,4	18,0	18,4	19,0	19,4	20,0	20,5	1,770	14,96	2,87	19,16	3	
18,5	19,1	19,2	19,9	20,6	21,2	21,9	22,1	22,6	22,9	23,4	1,620	18,17	2,85	15,66	2	
15,7	16,1	16,8	17,5	18,1	18,7	19,3	19,8	20,3	20,6	21,0	1,545	16,29	2,34	14,37	2	
15,8	16,4	16,8	17,2	17,7	18,2	18,8	19,5	20,1	20,9	21,5	1,696	15,92	2,61	16,38	2	
16,7	16,8	17,4	17,9	18,2	18,8	19,2	19,4	19,9	20,4	20,8	1,445	16,69	2,00	11,99	2	
14,1	14,5	14,8	15,5	16,1	16,7	17,2	17,9	18,6	19,2	19,8	1,624	14,62	2,30	15,74	1	
14,1	14,4	14,7	15,1	15,8	16,2	16,6	16,9	17,3	17,7	17,9	1,469	14,33	1,79	12,49	1	
14,8	15,2	15,8	16,4	17,0	17,6	18,1	18,6	19,1	19,6	20,1	1,896	14,59	2,95	20,22	3	
16,0	16,3	16,8	17,3	17,8	18,4	18,9	19,3	19,7	20,1	20,5	1,612	16,00	2,33	14,58	2	
15,2	15,5	15,8	16,4	16,9	17,4	17,9	18,4	19,0	19,4	19,8	1,469	15,48	2,04	13,17	1	
17,1	17,5	17,7	18,4	18,9	19,3	19,7	19,9	20,2	20,4	20,6	1,396	17,17	1,90	11,09	2	
14,3	14,6	14,9	15,5	16,3	16,9	17,5	18,1	18,7	19,3	19,9	1,641	14,62	2,41	16,51	1	
15,2	15,6	15,8	16,3	16,8	17,5	17,8	18,2	18,6	19,0	19,5	1,335	15,75	1,66	10,56	4	
14,5	14,9	15,3	15,8	16,3	16,8	17,3	17,8	18,5	19,1	19,6	1,693	14,56	2,42	16,60	1	
14,7	15,0	15,1	15,6	16,1	16,7	17,2	17,7	18,2	18,5	18,8	1,399	15,05	1,74	11,56	1	
14,8	15,2	15,3	15,8	16,4	16,9	17,5	17,8	18,4	18,9	19,3	1,409	15,14	1,88	12,43	1	
14,8	14,8	15,0	15,4	15,9	16,4	16,7	16,9	17,2	17,5	17,7	1,322	15,06	1,25	8,30	4	
15,3	15,7	16,0	16,5	17,1	17,6	18,2	18,8	19,3	19,8	20,3	1,449	15,87	1,96	12,33	1	
12,5	12,9	13,5	14,1	15,1	16,1	16,7	17,3	18,0	18,5	19,0	1,898	13,09	2,86	21,82	3	
15,0	15,3	15,5	16,3	17,0	17,6	18,2	18,7	19,0	19,6	20,0	1,442	15,49	2,10	13,55	1	
14,6	14,6	14,6	14,8	15,2	15,6	15,9	16,4	16,8	17,0	17,5	1,377	14,31	1,44	10,07	4	
15,9	16,2	16,4	16,9	17,4	17,8	18,2	18,5	18,7	19,0	19,3	1,294	16,34	1,40	8,55	4	
14,5	15,0	15,2	15,6	15,9	16,1	16,2	16,6	16,7	17,1	17,3	1,176	15,44	0,78	5,08	4	
15,0	15,2	15,3	15,8	16,2	16,6	16,9	17,1	17,4	17,6	17,7	1,194	15,57	1,00	6,40	4	

Název SO ORP	označ. SO ORP	podíl osob ve věku 65+													
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tišnov	6217	15,2	15,2	15,3	15,2	15,4	15,4	15,2	15,3	15,3	15,2	15,3	15,6	15,8	15,9
Veselí nad Moravou	6218	13,0	13,1	13,2	13,3	13,4	13,4	13,4	13,6	13,7	13,8	14,0	14,1	14,5	14,8
Vyškov	6219	13,6	13,7	13,8	13,8	13,9	13,8	13,8	13,8	13,8	13,8	13,9	14,0	14,2	14,4
Znojmo	6220	12,4	12,7	12,8	13,0	13,0	13,1	12,9	12,9	12,9	13,0	13,1	13,2	13,4	13,5
Židlochovice	6221	13,8	13,9	14,0	13,9	14,0	14,0	13,8	13,7	13,6	13,5	13,4	13,7	13,9	13,9
Hranice	7101	11,9	12,1	12,1	12,2	12,4	12,5	12,4	12,4	12,6	12,8	12,9	13,2	13,4	13,7
Jeseník	7102	11,0	11,1	11,3	11,4	11,6	11,7	11,5	11,6	11,8	11,9	12,2	12,5	12,9	13,2
Konice	7103	16,0	16,2	16,1	16,0	16,2	16,1	15,8	15,8	15,7	15,9	16,0	16,1	16,2	16,3
Lipník nad Bečvou	7104	13,6	13,7	13,6	13,8	13,8	13,7	14,0	13,9	14,0	14,1	14,1	14,3	14,4	14,6
Litovel	7105	14,1	14,3	14,3	14,4	14,2	14,2	13,9	14,1	14,1	14,2	14,3	14,6	15,0	15,0
Mohelnice	7106	11,8	12,0	12,2	12,3	12,5	12,5	12,4	12,7	12,8	12,8	13,0	13,4	13,8	14,1
Olomouc	7107	13,2	13,4	13,6	13,7	13,8	13,9	13,9	13,9	14,0	14,0	14,2	14,4	14,6	14,8
Prostějov	7108	14,5	14,6	14,7	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8	14,8	14,9	15,1	15,2	15,5
Přerov	7109	12,9	13,1	13,3	13,5	13,6	13,8	13,9	14,1	14,2	14,5	14,8	15,0	15,2	15,5
Šternberk	7110	11,8	12,1	12,2	12,4	12,5	12,7	12,7	12,8	12,9	12,9	13,1	13,3	13,5	13,8
Šumperk	7111	12,2	12,4	12,6	12,8	12,9	13,1	13,1	13,2	13,3	13,4	13,7	14,0	14,3	14,5
Uničov	7112	10,9	11,1	11,4	11,6	12,0	12,2	12,4	12,7	12,8	12,9	13,2	13,7	14,1	14,4
Zábřeh	7113	11,6	11,8	12,1	12,2	12,3	12,5	12,6	12,7	12,8	13,0	13,2	13,6	14,1	14,4
Bystřice p. Hostýnem	7201	12,5	12,7	13,0	13,1	13,5	13,5	13,5	13,6	13,8	14,0	14,2	14,6	14,8	15,2
Holešov	7202	13,3	13,4	13,8	14,1	14,2	14,3	14,4	14,4	14,5	14,7	14,9	15,2	15,3	15,4
Kroměříž	7203	13,0	13,2	13,4	13,6	13,7	13,8	13,8	13,8	14,0	14,1	14,3	14,5	14,8	15,1
Luhacovice	7204	12,0	12,4	12,6	13,0	13,2	13,4	13,6	13,7	14,0	14,4	14,6	14,9	15,1	15,4
Otrokovice	7205	11,2	11,3	11,7	11,9	12,1	12,3	12,5	12,7	12,8	13,0	13,3	13,5	13,9	14,3
Rožnov p. Radh.	7206	11,0	11,3	11,6	11,9	12,3	12,6	12,8	13,0	13,3	13,5	13,7	14,1	14,5	14,8
Uherské Hradiště	7207	12,9	13,1	13,2	13,4	13,5	13,6	13,8	14,0	14,1	14,2	14,4	14,7	14,9	15,2
Uherský Brod	7208	13,2	13,3	13,6	13,7	13,9	14,0	14,1	14,3	14,5	14,7	14,9	15,1	15,3	15,5
Valašské Klobouky	7209	11,3	11,7	12,0	12,3	12,4	12,6	12,8	13,1	13,3	13,6	13,7	13,9	14,0	14,3
Valašské Meziříčí	7210	11,6	11,8	12,0	12,2	12,3	12,3	12,5	12,7	12,9	13,0	13,2	13,4	13,8	14,2
Vizovice	7211	12,4	12,7	12,8	12,9	12,8	12,8	12,8	12,7	12,6	12,5	12,6	12,6	12,7	
Vsetín	7212	12,0	12,1	12,4	12,5	12,6	12,7	12,7	12,9	13,0	13,2	13,4	13,7	14,0	14,3
Zlín	7213	14,1	14,3	14,5	14,8	15,0	15,3	15,3	15,4	15,5	15,7	15,9	16,2	16,5	16,7
Bílovec	8101	11,1	11,3	11,5	11,5	11,6	11,6	11,8	12,0	12,2	12,4	12,7	13,0	13,4	13,8
Bohumín	8102	13,3	13,5	13,6	13,6	13,7	13,7	13,5	13,4	13,3	13,4	13,5	13,6	14,0	14,2
Bruntál	8103	8,8	8,9	9,2	9,4	9,6	9,9	10,0	10,2	10,4	10,5	10,8	11,0	11,3	11,6
Český Těšín	8104	11,5	11,5	11,6	11,7	11,6	11,6	11,5	11,6	11,5	11,6	11,6	11,9	12,3	12,8
Frenštát p. Radh.	8105	13,3	13,4	13,8	13,8	13,8	13,6	13,4	13,4	13,6	13,5	13,6	14,1	14,6	14,9
Frýdek-Místek	8106	11,1	11,2	11,3	11,4	11,4	11,5	11,6	11,7	11,7	11,8	12,0	12,3	12,7	13,1
Frýdlant n. Ostravicí	8107	15,3	15,4	15,5	15,4	15,3	15,1	15,1	15,2	15,1	15,0	14,9	15,0	15,3	15,4
Havířov	8108	10,5	10,9	11,3	11,6	11,9	12,2	12,5	12,8	13,1	13,4	13,7	14,2	14,7	15,1
Hlučín	8109	11,0	11,4	11,8	12,1	12,5	12,8	12,8	13,1	13,3	13,6	14,2	14,9	15,3	15,4
Jablunkov	8110	12,2	12,5	12,7	12,9	13,1	13,3	13,4	13,5	13,4	13,6	13,7	14,0	14,3	14,4
Karviná	8111	9,8	10,0	10,3	10,5	10,8	11,0	11,6	11,8	12,1	12,4	12,8	13,3	14,0	14,6
Kopřivnice	8112	9,6	9,9	10,2	10,3	10,5	10,6	10,8	10,9	11,1	11,4	11,6	12,0	12,5	12,9
Kravaře	8113	10,8	11,0	11,2	11,5	11,7	11,8	11,9	12,0	12,2	12,4	12,9	13,4	13,7	13,7
Krnov	8114	11,6	11,8	11,9	12,1	12,2	12,4	12,4	12,4	12,4	12,4	12,5	12,7	13,0	13,4
Nový Jičín	8115	11,5	11,6	11,6	11,6	11,6	11,5	11,6	11,6	11,7	11,8	12,0	12,3	12,6	12,8
Odry	8116	10,9	11,0	11,2	11,5	11,4	11,5	11,5	11,8	11,7	12,0	12,2	12,5	12,8	12,9
Opava	8117	11,9	12,1	12,3	12,5	12,7	12,7	12,8	13,0	13,0	13,1	13,4	13,9	14,1	14,4
Orlová	8118	10,5	10,5	10,6	10,5	10,4	10,4	10,2	10,1	10,1	10,0	10,2	10,5	10,9	11,3
Ostrava	8119	12,0	12,2	12,4	12,6	12,7	12,8	12,9	12,9	13,1	13,2	13,4	13,8	14,2	14,6
Rýmařov	8120	9,1	9,3	9,5	10,0	10,3	10,5	10,8	11,0	11,3	11,5	11,8	12,2	12,6	13,1
Třinec	8121	12,4	12,7	13,1	13,4	13,6	13,9	14,0	14,1	14,3	14,4	14,6	15,0	15,4	15,7
Vítkov	8122	10,7	10,9	11,5	11,6	11,7	11,6	11,8	12,0	12,1	12,3	12,5	13,0	13,4	13,8

podíl osob ve věku 65+											index změny	průměr 1995–2019	směrod. odchylka	variační koef.	Skupina.
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019					
16,2	16,7	17,1	17,6	18,1	18,4	18,6	18,8	19,1	19,3	19,4	1,283	16,59	1,53	9,25	4
15,1	15,5	15,9	16,6	17,3	17,8	18,4	19,0	19,8	20,4	21,0	1,618	15,52	2,49	16,07	2
14,5	14,8	15,3	15,8	16,3	16,8	17,3	17,8	18,5	19,0	19,3	1,421	15,18	1,81	11,93	1
13,8	14,0	14,3	14,9	15,6	16,3	17,0	17,5	18,2	18,8	19,2	1,548	14,46	2,07	14,32	1
14,0	14,2	14,3	14,8	15,1	15,5	15,8	16,3	16,7	17,0	17,1	1,237	14,55	1,13	7,73	4
14,1	14,5	14,9	15,6	16,1	16,6	17,1	17,5	18,0	18,7	19,2	1,610	14,36	2,27	15,84	1
13,7	14,1	14,6	15,2	16,3	17,1	18,0	18,9	19,8	20,5	21,3	1,933	14,21	3,21	22,57	3
16,5	16,7	16,7	16,9	17,5	18,3	18,9	19,8	20,5	21,2	21,8	1,365	17,17	1,78	10,38	4
14,9	15,1	15,6	16,0	16,4	16,7	17,1	17,4	17,8	18,4	18,7	1,379	15,19	1,60	10,54	1
15,2	15,5	15,9	16,5	17,1	17,6	18,2	18,6	19,3	19,9	20,4	1,442	15,79	2,00	12,66	1
14,6	15,0	15,2	15,7	16,3	17,0	17,8	18,4	19,1	19,6	19,9	1,682	14,68	2,54	17,29	3
15,2	15,5	15,7	16,2	16,8	17,3	17,7	18,1	18,6	19,0	19,4	1,468	15,39	1,89	12,26	1
15,9	16,2	16,5	17,0	17,6	18,1	18,7	19,0	19,4	19,8	20,2	1,393	16,24	1,85	11,36	2
16,0	16,6	17,1	17,8	18,5	19,1	19,6	20,0	20,6	20,9	21,4	1,652	16,21	2,70	16,64	2
14,0	14,4	14,9	15,5	16,3	16,9	17,6	18,1	18,6	19,2	19,7	1,669	14,56	2,41	16,54	1
14,9	15,3	15,8	16,4	17,2	18,0	18,8	19,5	20,3	20,9	21,4	1,753	15,36	2,83	18,43	3
14,7	15,0	15,3	16,0	16,7	17,3	17,8	18,3	18,9	19,3	19,8	1,808	14,57	2,68	18,41	3
14,7	15,1	15,2	15,9	16,5	17,2	17,8	18,5	19,1	19,6	20,2	1,740	14,75	2,61	17,67	3
15,6	16,0	16,5	16,9	17,6	18,3	19,0	19,6	20,1	20,6	21,1	1,684	15,74	2,64	16,77	2
15,7	16,0	16,5	17,1	17,7	18,0	18,6	19,0	19,3	19,5	19,8	1,485	15,96	2,02	12,68	2
15,4	15,7	16,2	16,7	17,3	17,7	18,3	18,9	19,6	20,2	20,7	1,586	15,67	2,31	14,73	2
15,8	16,2	16,6	17,0	17,4	17,8	18,2	18,7	19,3	19,9	20,5	1,712	15,57	2,43	15,59	2
14,7	15,2	15,4	16,2	17,0	17,6	18,3	19,0	19,6	20,4	21,1	1,886	14,84	2,95	19,86	3
15,3	15,6	16,0	16,7	17,3	18,0	18,6	19,2	19,8	20,4	21,0	1,906	15,13	2,94	19,42	3
15,5	15,9	16,3	16,9	17,5	17,9	18,3	18,8	19,3	19,8	20,2	1,560	15,66	2,25	14,39	2
15,9	16,2	16,5	17,1	17,6	18,1	18,6	19,2	19,7	20,1	20,6	1,563	16,00	2,24	13,98	2
14,6	14,8	15,1	15,4	15,7	15,9	16,3	16,7	17,2	17,6	18,0	1,590	14,33	1,87	13,05	1
14,6	15,1	15,7	16,3	16,8	17,6	18,0	18,3	18,7	19,2	19,5	1,676	14,72	2,56	17,42	3
12,9	13,2	13,3	13,8	14,4	14,7	15,2	15,9	16,5	17,0	17,4	1,402	13,68	1,51	11,07	1
14,7	15,1	15,5	16,1	16,6	17,1	17,6	18,0	18,7	19,2	19,7	1,640	14,80	2,37	16,01	1
17,0	17,3	17,7	18,2	18,7	19,1	19,6	20,0	20,5	21,0	21,5	1,520	17,04	2,17	12,73	2
14,3	14,7	14,9	15,5	16,0	16,5	17,0	17,6	18,2	18,8	19,3	1,745	14,11	2,55	18,05	3
14,5	14,9	15,4	15,7	16,3	16,9	17,4	18,0	18,6	19,2	19,6	1,467	15,07	2,00	13,27	1
11,9	12,4	12,9	13,7	14,7	15,5	16,3	17,2	18,0	18,7	19,4	2,214	12,49	3,22	25,75	3
13,2	13,5	13,7	14,2	14,8	15,1	15,6	16,3	17,2	17,9	18,7	1,628	13,38	2,22	16,57	3
15,2	15,6	16,0	16,4	16,9	17,2	17,7	18,0	18,5	19,0	19,3	1,455	15,31	1,97	12,85	1
13,5	14,1	14,6	15,2	15,7	16,3	17,0	17,5	18,1	18,6	19,0	1,720	13,77	2,58	18,76	3
15,7	15,9	16,2	16,5	17,1	17,5	18,2	18,8	19,4	19,8	20,3	1,328	16,34	1,63	10,00	4
15,6	16,2	16,9	17,3	17,9	18,5	19,1	19,7	20,2	20,7	21,0	1,996	15,23	3,24	21,28	3
15,7	16,0	15,9	16,0	16,4	16,7	17,4	17,8	18,4	18,6	19,0	1,724	14,89	2,33	15,62	1
14,4	14,2	13,9	13,9	14,3	14,8	15,1	15,5	15,9	16,5	17,0	1,388	14,10	1,16	8,25	4
15,3	15,9	16,7	17,1	17,7	18,3	18,8	19,3	19,8	20,4	20,7	2,106	14,60	3,54	24,29	3
13,3	13,8	14,1	14,6	15,4	15,9	16,5	17,1	17,8	18,3	18,9	1,967	13,19	2,84	21,51	3
13,7	13,7	13,5	13,8	14,3	14,7	15,0	15,6	16,2	16,7	15,46	1,546	13,24	1,57	11,83	1
13,7	14,2	14,7	15,5	16,5	17,5	18,3	19,0	19,9	20,6	21,3	1,830	14,57	3,02	20,72	3
13,3	13,6	14,0	14,7	15,5	16,2	16,9	17,4	18,1	18,6	19,2	1,670	13,74	2,51	18,29	3
13,2	13,6	14,0	14,6	15,3	16,0	16,7	17,3	18,0	18,5	19,0	1,749	13,63	2,51	18,39	3
14,6	14,8	15,0	15,5	16,1	16,7	17,2	17,9	18,6	19,2	19,8	1,658	14,69	2,29	15,60	1
11,9	12,3	12,9	13,5	14,2	14,8	15,3	15,8	16,4	17,1	17,7	1,694	12,33	2,47	20,05	3
15,0	15,5	16,0	16,5	17,1	17,6	18,1	18,5	19,0	19,4	19,8	1,642	15,02	2,49	16,55	3
13,6	14,0	14,6	15,3	16,3	17,6	18,6	19,6	20,6	21,5	22,5	2,468	13,88	3,98	28,68	3
16,0	16,2	16,4	16,6	17,0	17,6	18,0	18,5	19,0	19,5	20,0	1,603	15,66	2,13	13,60	2
14,3	14,7	15,0	15,5	16,2	16,9	17,5	18,0	18,6	19,3	20,0	1,864	14,18	2,77	19,51	3

KARTOGRAFICKÝ PROJEKT

Cíl mapy

Mapa *OBYVATELSTVO ČESKA: Věková struktura v období 1995–2019* je výsledkem spolupráce odborníků z Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a odborníků z Katedry demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Cílem mapy je jednoduchým a názorným způsobem seznámit uživatele s územní variabilitou podílu osob ve věku 65 a více let v Česku. Jedná se o v současnosti nejčastěji používaný ukazatel demografického stárnutí. Zájmovým obdobím je rozmezí let 1995 a 2019, kdy v České republice vzrostl podíl osob 65+ mezi 1. 1. 1995 a 1. 1. 2019 z 13,1 na 19,6 %. K tomuto účelu slouží celkem osm dílčích tematických map.

Mapa je určena odborné i laické veřejnosti. Pro základní práci s mapou není potřeba hlubších znalostí geodemografie, všechny postupy a potřebné informace jsou popsány přímo v mapové kompozici. V doprovodném textu je poměrně podrobný výklad, který interpretuje prezentovaná data a vysvětluje obsah map.

Mapa je sestavena ve formě posterového produktu, jehož přehledové užití (čtení, analýza a interpretace informací jako celku pro celé mapované území), stejně jako detailní užití (čtení, analýza a interpretace detailních informací základní mapovací jednotky), je nejfektivnější ze vzdálenosti jednoho až jednoho a půl metru.

Názvy a tematické zaměření map

Hlavní název mapy *OBYVATELSTVO ČESKA: Věková struktura v období 1995–2019* vymezuje věcné vyjádření mapované problematiky. Mapa se tematicky zaměřuje konkrétně na problematiku stárnutí populace a jako hlavní téma je proto vyjádřena změna podílu osob ve věku 65 a více let mezi roky 1995 a 2019 a další vývoj tohoto ukazatele mezi dílčími časovými obdobími. Mapy prezentují hlavní téma z více pohledů, a to na úrovni obcí a SO ORP.

Hlavní mapa *Změna podílu osob ve věku 65 a více let v obcích mezi roky 1995 a 2019* znázorňuje s podrobností na obce hodnotu, která udává poměr mezi podílem osob ve veku 65+ z celkového počtu obyvatel v roce 2019 a v roce 1995. V mapě jsou také grafem znázorněny podíly osob 65+ pro jednotlivé roky za SO ORP, což umožňuje sledování lokálních trendů vývoje. Z důvodu nulových hodnot počtu obyvatel nebyly výpočty provedeny pro vojenský újezd Březina a část bývalého vojenského újezdu Brdy.

Série vedlejších map *Změna podílu osob ve věku 65 a více let ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností* prezentuje vývoj ve třech časových etapách, jejichž vymezení je založeno na demografické analýze. Prostřednictvím tří map je znázorněna změna podílu osob ve věku 65+ mezi roky 1995 a 2008, 2008 a 2013, 2013 a 2019. V letech 1995–2019 docházelo k nárůstu průměrného procenta osob ve veku 65+ v SO ORP, přičemž se variabilita tohoto ukazatele snížovala. Na stárnutí populace kvůli zvyšujícímu se podílu osob ve věku 65+ má velký vliv také rychlosť, jakou k navyšování tohoto podílu dochází. Mapy srovnávající hodnoty výše uvedených let jsou proto doplněny dvěma mapami vývoje podílu obyvatel ve věku 65+. Hodnota udává rozdíl dvou indexů změny v procentních bodech. Při pozitivním vývoji tento ukazatel klesá, při negativním vývoji naopak narůstá rychleji.

Mapa uzavírající část kompozičního pásu s mapami změny podílu osob ve věku 65+ v SO ORP znázorňuje poměr mezi posledním a prvním rokem sledovaného období 1995–2019 a vyjadřuje koeficient změny. Na tmavých odstínech nárůstu podílu osob ve věku 65+ v mapě SO ORP je vidět negativní vývoj situace. Při porovnání podílu osob 65+ v letech 1995 a 2019 se hodnota podílu osob 65+ zdvojnásobila v 385 obcích Česka.

Poslední mapa *Typy obcí podle trendu vývoje podílu osob ve věku 65+* znázorňuje výsledky provedené datové syntézy. Na základě časových profilů vývoje podílu osob ve věku 65+ bylo vymezeno pět typů SO ORP. Tyto jsou v doprovodném textu dále charakterizovány. Dopravná grafika ilustruje, jaký podíl obyvatelstva Česka žije v jednotlivých typech obcí a jaký podíl z celkového počtu obcí dané typy reprezentují.

Stanovení měřítka map

Měřítko hlavní mapy 1 : 500 000 bylo zvoleno s ohledem na snadnou čitelnost a praktickou využitelnost prezentovaných informací. Současně toto měřítko odpovídá většině map vydaných v edici M-A-P-S. Měřítko je provedeno v grafickém i číselném provedení. Mapy znázorňující změnu podílu osob ve věku 65+ s podrobností na SO ORP v dílčích časových obdobích, stejně jako mapy znázorňující změnu mezi těmito obdobími, jsou v měřítku 1 : 4 000 000. Mapa agregující data z hlavní mapy na podrobnost SO ORP je v měřítku 1 : 2 000 000. Toto měřítko bylo zachováno i pro mapu typů obcí.

Zvolené měřítko umožňuje znázornění výsledků demografického výzkumu. Topografický podklad je jednoduchý s ohledem na výslednou přehlednost a čitelnost.

Kartografické zobrazení

Mapy byly pro tisk vytvořeny v zobrazení UTM v souřadnicovém systému WGS84.

Kompozice

Mapa obsahuje všechny základní kompoziční prvky. Hlavní mapa zaujímá ústřední prostor mapového listu ve standardizovaném formátu A0, vedlejší mapy a jsou umístěny v logické souslednosti. Název map vyjadřuje hlavní věcné vymezení. Měřítka map jsou provedena v číselné i grafické podobě. Legendy tematického obsahu map jsou umístěny vždy v sousedství souvisejících map. Legenda hlavní mapy má infografickou podobu, kdy výška jednotlivých polí současně prezentuje celkový počet obcí v dané kategorii hodnot vitálního indexu. Jednotná tiráž obsahuje všechny nezbytné autorské, sestavitelské a vydavatelské informace.

Nadstavbové kompoziční prvky mapy tvoří textová pole, grafy a názorná infografika. Úvodní textové pole vysvětluje prezentovanou tematiku a popisuje nejdůležitější aspekty v období 1995 až 2019. V graficky oddělených sektorech jsou u map další textová pole, vysvětlující vždy tematicky příbuzné mapy, tedy změnu podílu osob ve věku 65+ na úrovni SO ORP a provedenou datovou syntézu. Dopravné texty mají metodický a vysvětlující obsah, je v nich nastíněna i interpretace obsahu map. Pro věkovou strukturu je typickým grafem tzv. věková pyramida. Ta je umístěna v pravém horním rohu mapové kompozice a je poměrně vizuálně dominantní. Porovnání věkové struktury obyvatel k 1. 1. 1995 a 1. 1. 2019 zřetelně prokazuje trend stárnutí populace u obou pohlaví, což vhodně ilustruje obsah hlavního sdělení.

Grafické provedení a kompozice odpovídají designu zvolenému pro prezentaci výsledků projektu GEODEMO.

Obsah map

Dílčí mapy celkové kompozice *OBYVATELSTVO ČESKA: Věková struktura v období 1995–2019* poskytují přehled o územní variabilitě a vývoji podílu osob ve věku 65+ ve sledovaném období. Výzkum přinesl řadu významných poznatků o demografickém stárnutí populace, které mohou být podkladem dalšího rozhodování a plánování nejen v oblasti lokálního vývoje, ale i na celostátní úrovni. Podrobnost na území obcí a SO ORP umožňuje identifikovat místní specifika a odlišnosti.

Výběr metod kartografického vyjádření a znakový klíč

Pro vyjádření informací v mapách byly použity běžně používané metody tematické kartografie. Znakový klíč

všech map byl zvolen s důrazem na uživatelskou srozumitelnost a přehlednost. Hlavní snahou autorů bylo, aby i uživatel bez podrobnější znalosti demografie byl schopen z mapy informace správně získat a interpretovat.

Barvy byly vybírány tak, aby názorně ukazovaly pozitivní nebo negativní vývoj, v případě hlavní mapy se jedná o hnědofialovou pro negativní vývoj a jasnou zelenou pro pozitivní vývoj (tedy nárůst nebo pokles podílu osob ve věku 65+). Stejná barevná stupnice je použita u agregovaných map za SO ORP. U map změn mezi dílčími studovanými obdobími je zvolena pozitivní zelená barva pro zlepšení situace a oranžová barva pro zhoršení situace, neutrální žlutá je zvolena pro stabilní vývoj. Volba barev je přizpůsobena také grafickému designu, kdy jednotlivé mapy realizované v rámci projektu GEODEMO měly základní rozlišení podkladové barvy pro jednodušší rozlišení a přehlednost. U map typů bylo zvoleno pět kvalitativně odlišných barev pro různé skupiny SO ORP.

Barvy pro znázornění topografického podkladu byly zvoleny s ohledem na grafickou náplň mapy (bílá barva nejmenších územních jednotek pro odlehčení grafické zaplněnosti) a s ohledem na design celé mapové kompozice (fialová pro znázornění vyšších územních celků) s využitím tloušťky tuhu podle hierarchie znázorněného jevu.

Použitá data

Mapy znázorňují výsledky demografického výzkumu zpracované v rámci projektu GEODEMO (projekt podpořený Grantovou agenturou České republiky č. 18-12166S *Prostorová diferenciace a vizualizace geodemografických procesů se zaměřením na domácnosti ve stárnoucí populaci České republiky*).

Primární data pro analýzy pochází z Českého statistického úřadu. Tato data byla následně analyzována na Katedře demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy a poté byl společně s pracovníky Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci vytvořen koncept pro mapové kompozice a data byla vizualizována vhodně zvolenými metodami.

Prostorová data byla získána při realizaci projektu od pracovníků Zeměměřického úřadu, přičemž se v první fázi jednalo o historická data obcí, která byla následně sjednocena do tzv. makroobcí porovnatelných v průběhu celého sledovaného období, což je podrobně popsáno v úvodu této publikace. Další topografická data byla verifikována a upravena podle databáze ArcČR 3.3 (Data ArcČR © ČÚZK, ČSÚ, ARCDATA PRAHA, 2016).

Použitá technologie

Základní analýzy a zpracování dat byly provedeny v softwaru *Statistica*. Dílčí výpočty byly realizovány v prostředí open-source aplikace *RStudio* a také v běžném prostředí *MS Excel*. Prostorová data a prostorové analýzy byly zpracovány v prostředí *ArcGIS Pro*. S využitím *ArcGIS Pro* byly sestaveny i samotné mapové výstupy. Všechny grafy byly překresleny nebo upraveny v aplikaci *Adobe Illustrator* s cílem unifikace jejich grafického provedení. Specifický způsob vyjádření vývoje vitálního indexu na úrovni SO ORP v hlavní mapě prostřednictvím grafů, byl realizován manuálně s využitím kombinace softwaru *MS Excel* a *Adobe Illustrator*.

Grafická úprava a finální příprava mapového výstupu i publikace pro tisk proběhla v programech *Adobe*

Illustrator a *Adobe InDesign* ze softwarového balíku *Adobe Creative Cloud*.

Organizační a technické zabezpečení

Odborné demografické zpracování dat provedl autorský kolektiv Katedry demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy pod vedením prof. RNDr. Jitky Rychtaříkové, CSc. Zpracování prostorových dat, prostorové analýzy a následné vizualizace realizoval autorský kolektiv Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci pod vedením prof. RNDr. Vítě Voženílka, CSc.

Kartografické zpracování a návrh znakového klíče tematických map vytvořili RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M. a prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.

MAP DATA VISUALIZATION RECORD M·A·P·S· Num. 15

Změna podílu osob ve věku 65 a více let v obcích mezi roky 1995 a 2019

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
podíl osob ve věku 65+	VEK_ORP	primární data ČÚ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	bod	SO ORP	hodnoty podílu osob ve věku 65+ v SO ORP		graf: barva: 0-0-0-100 (CMYK), tloušťka: 1,8 pt halo: 1,2 pt, výplň: 0-0-0-0 (CMYK) průhlednost halo: 50 % osy: barva: 0-0-0-80 (CMYK), tloušťka: 0,4 pt halo: 0,6 pt, výplň: 0-0-0-0 (CMYK) výplň: 0-0-0-0 (CMYK)
podíl osob ve věku 65+	VEK_obce	primární data ČÚ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	obec	obec, hodnota podílu osob ve věku 65+	2 a více		výplň: 32-50-32-0 (CMYK)
				1,8-2		výplň: 27-41-27-0 (CMYK)	
				1,6-1,8		výplň: 22-33-22-0 (CMYK)	
				1,4-1,6		výplň: 16-24-16-0 (CMYK)	
				1,2-1,4		výplň: 10-15-10-0 (CMYK)	
				65+		výplň: 6-9-6-0 (CMYK)	
				1-1,2		výplň: 10-20-0 (CMYK)	
				0,8-1		výplň: 6-9-6-0 (CMYK)	
				0,8 a méně		výplň: 20-40-0 (CMYK)	
státní hranice	Stat	ZÚ	linie	typ	státní hranice		barva: 0-70-0-20 (CMYK), tloušťka: 3 pt
krajská hranice	Lemovka	vlastní	polygon	outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)			výplň: 0-35-0-10 (CMYK)
hranice ORP	Hranice_ORP	ZÚ	linie	-	-		barva: 0-70-0-20 (CMYK), tloušťka: 2 pt
	Hranice_kraj						font: Myriad Pro Condensed, výplň: 0-0-0-100 (CMYK) velikost: 12 pt

Změna podílu osob ve věku 65 a více let ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprvek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
podíl osob ve věku 65+	VEK_ORP	primární data ČSÚ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	SO ORP, hodnota podílu osob ve věku 65+	2 a více		výplň: 32-50-32-0 (CMYK)	
				1,8-2		výplň: 27-41-27-0 (CMYK)	
				1,6-1,8		výplň: 22-33-22-0 (CMYK)	
				1,4-1,6		výplň: 16-24-16-0 (CMYK)	
				1,2-1,4		výplň: 10-15-10-0 (CMYK)	
				1-1,2		výplň: 6-9-6-0 (CMYK)	
				0,8-1		výplň: 10-0-20-0 (CMYK)	
				0,8 a méně		výplň: 20-0-40-0 (CMYK)	
krajská města	Kraj-DefiniciBod	ArcCR 4.0	bod	-		obrys: 0-20-0-60 (CMYK), velikost: 2,4 pt, tloušťka obrys: 0,5 pt	Myriad Pro Condensed, minusky (Praha verzálky), výplň: 0-20-0-60 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt
obce s rozšířenou působností	VEK_ORP	primární data ZJ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	polygon	-	-	-	Myriad Pro Condensed, minusky (Praha verzálky), výplň: 0-20-0-60 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt
státní hranice	Stat	ZÚ	linie	typ	státní hranice	barva: 0-70-0-20 (CMYK), tloušťka: 1 pt	
	Lemovka	vlastní	polygon	outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)		výplň: 0-35-0-10 (CMYK)	
krajská hranice	Hranice_kraj	ZÚ	linie	-	-	barva: 0-50-0-15 (CMYK), tloušťka: 1 pt	

Vývoj podílu osob ve věku 65 a více let ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
změna v podílu osob ve věku 65+	VEK_ORP	primární data ČSÚ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	polygon	15 a více změna mezi obdobími v procentních bodech		výplň: 0-20-40-0 (CMYK)	
				5 až 15		výplň: 0-10-20-0 (CMYK)	
				-5 až 5		výplň: 0-0-15-0 (CMYK)	
				-15 až -5		výplň: 20-0-20-0 (CMYK)	
				-15 a méně		výplň: 30-0-40-0 (CMYK)	
krajská města	Kraj-DefiniciBod	ArcČR 4.0	bod	-		obrys: 0-20-0-60 (CMYK), velikost: 24 pt, tloušťka obrys: 0,5 pt	Myriad Pro Condensed, minusky (Praha verzálky), výplň: 0-20-0-60 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt
státní hranice	Stat	ZÚ	linie	typ	státní hranice	barva: 0-70-0-20 (CMYK), tloušťka: 1 pt	
	Lemovka	vlastní	polygon	outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)		výplň: 0-35-0-10 (CMYK)	
krajská hranice	Hranice_kraj	ZÚ	linie	-		barva: 0-50-0-15 (CMYK), tloušťka: 1 pt	

Typy obcí podle trendu vývoje podílu osob ve věku 65 a více let

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprvek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
Vývoj podílu osob ve věku 65+ (typy obcí)	VEK_TYP	zpracováno vrámci projektu GEODEMO	polygon	TYP 1		výplň: 40-0-0-0 (CMYK)	
			Skupina/typ	TYP 2		výplň: 30-0-40-0 (CMYK)	
				TYP 3		výplň: 30-40-0-0 (CMYK)	
				TYP 4		výplň: 0-20-60-0 (CMYK)	
				TYP 5		výplň: 0-55-40-0 (CMYK)	
státní hranice	Stat	ZÚ	linie	typ	státní hranice		výplň: 0-0-0-10 (CMYK)
Lemovka	Lenovka	vlastní	polygon	outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)			barva: 0-70-0-20 (CMYK), tloušťka: 1 pt
krajská hranice	Hranice_kraj	ZÚ	linie	-			výplň: 0-35-0-10 (CMYK)
hranice ORP	Hranice_ORP	ZÚ	linie	-			barva: 0-70-0-20 (CMYK), tloušťka: 1 pt
							Myriad Pro Condensed, minuscely (Praha verzálky), výplň: 0-0-0-100 (CMYK), velikost: 7 pt
							halo: výplň: 0-0-0-0 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt

OBYVATELSTVO ČESKA: INDEX EKONOMICKÉHO ZATÍŽENÍ

INDEX EKONOMICKÉHO ZATÍŽENÍ

Česká republika, podobně jako většina zemí, se vyznačuje historicky novou a trvalou změnou věkové struktury. Tato změna je zapříčiněna zvyšující se průměrnou délkom života a klesající úrovní plodnosti. K poklesu ukazatelů plodnosti dochází v kontextu změn vzorců manželství, partnerských soužití a také vlivem rozpadu těchto svazků. Výsledkem obou procesů je pak narůstání podílu/procenta osob seniorského věku (obvykle 65+) označované jako demografické stárnutí. Stárnutí populace je provázeno širšími sociálními a ekonomickými změnami. Zvyšuje se úroveň vzdělání, migrace vytvářejí nárůst geografické vzdálenosti mezi generacemi a tyto faktory spolu s rychlým hospodářským rozvojem přetvářejí kontext v němž starší osoby žijí, což ovlivňuje velikost a složení domácností a způsob bydlení.

Trendy vývoje indexu ekonomického zatížení v SO ORP v období 1995–2019

Problematika demografického stárnutí je především v posledních desetiletích velmi akcentovaným tématem. Počet osob ekonomicky neaktivního věku 0–14 (P_{0-14}), resp. 0–19 let (P_{0-19}), a seniorů ve věku 65 let a více (P_{65+}) ve vztahu s osobami ekonomicky aktivního věku (15–64, resp. 20–64 let, P_{15-64} , resp. P_{20-64}) je proto hlavním sledovaným ukazatelem. Tento ukazatel nazývaný index ekonomického zatížení (také index ekonomické závislosti) je především indikátorem potenciálních požadavků na sociální podporu osob neaktivního věku. Do hodnoty indexu ekonomického zatížení se promítají změny v porodnosti, úmrtnosti a změny v příslušných věkových strukturách obyvatelstva minulých 100 let, které vytvářejí různě početné generace ve výše definovaných věkových skupinách.

V posledních desetiletích se nejen významně snížila úroveň úmrtnosti, ale zlepšil se i zdravotní stav a méní

se socioekonomické charakteristiky věkových skupin, včetně starších osob. V České republice výrazně narostla naděje dožití ve věku 65 let mezi rokem 1995 a 2019 u mužů z 12,6 let na 16,3 (v roce 2020 klesla hodnota na 15,2) a u žen z 16,1 na 19,9 (v roce 2020 klesla hodnota na 19,2). Délka života ve zdraví při narození (počet let prožitých v soběstačnosti bez omezení běžných aktivit) byla v roce 2019 pro muže 61,7 let a pro ženy 62,6 roku. Ve věku 65 let zbývalo na dožití v soběstačnosti 8,0 let u mužů a 8,2 let u žen. Na druhé straně se úroveň plodnosti dlouhodobě pohybuje pod úrovní prosté reprodukce a ve výsledku tak snižuje podíl osob ve věku 0–19 dokončených let. V čase se tedy zásadním a nevratným způsobem mění velikost a zastoupení různých věkových skupin. Důležitá se proto stává váha širších věkových skupin v populaci a jejich vzájemný poměr.

Mezi roky 1995 a 2019 se v České republice hodnota indexu ekonomického zatížení měnila, přičemž k 1. 1. 1995 představovala 68,3 osob neaktivního věku na 100 osob aktivního věku. Minima (53,9) dosáhl index v roce 2008 a od tohoto data plynule narůstal k hodnotě 66,3 k 1. 1. 2019. Stejný trend vykazoval i průměr indexu počítaný z hodnot jednotlivých SO ORP (graf 5.1). K 1. 1. 1995 činil tento průměr 69,9, minimální byl k 1. 1. 2008 s hodnotou 55,2 a k 1. 1. 2019 znovu narostl na 67,1 (tabulka 5.1). Variabilita indexu ekonomického zatížení měřena variačním koeficientem (směrodatná odchylka / průměr × 100) se mezi SO ORP v čase snižovala (tabulka 5.1, graf 5.1). Variační koeficient se snížil z počátečních 4,9 % (1. 1. 1995) na 4,2 % k 1. 1. 2019. Minimální variabilita mezi SO ORP indexu ekonomického zatížení však byla zaznamenána v roce 2013, a to jak na základě hodnoty variačního koeficientu (4,1 %), tak i ukazatelem kvartilového rozpětí (2,9).

Index ekonomického zatížení je v čitateli tvořen dvěma rozdílnými komponentami věkové struktury. Jedná se o součet osob ve věku 0–19 let („dětská“ složka) a ve věku 65+ („seniorská“ komponenta). Obě komponenty se v čase vyvíjely odlišným způsobem (graf 5.2a, 5.2b). Zatímco podíl „dětské“ složky se v čase trvale snižoval, tak trend „seniorské“ složky byl od konce prvního desetiletí 21. století výrazněji rostoucí. Trvale klesající váhu „mladé“ složky výstižně zobrazuje trend poměru „dětské“ a „seniorské“ komponenty (P_{0-19}/P_{65+}) na grafu 5.3a. Zatímco na počátku období (1. 1. 1995) činila průměrná hodnota uvedeného poměru v SO ORP 2,2 tak na konci období (1. 1. 2019) již klesla na 1,0, což znamená stejně zastoupení osob ve věku 0–19 a seniorů ve věku 65+ (tabulka 5.2). Ve výsledku potom součet obou těchto složek ($P_{0-19} + P_{65+}$), tj. čitatel indexu, vytvořil U profil (graf 5.2b). Minimální hodnoty součtu podílů P_{0-19} a P_{65+} pozorované uprostřed sledovaného období 1995–2019 totiž představovaly kombinaci již klesajícího zastoupení „dětské“ složky (0–19) a ještě příliš nerostoucího podílu osob ve věku 65+. Jmenovatel indexu ekonomického zatížení (osoby ve věku 20–64 let) vykazoval zrcadlově odlišný trend oproti čitateli, neboť byl ve formě převráceného U (porovnej grafy 5.3b a 5.3c). Poměr obou zrcadlově odlišných trendů čitatele (graf 5.3b) i jmenovatele (graf 5.3c) vedl nakonec k finálnímu U profilu výsledného indexu ekonomického zatížení (graf 5.3d). Vysoké hodnoty tohoto indexu na počátku období byly ve znamení vyšších hodnot čitatele, kde měla ještě důležitou váhu „dětská“ složka a nízkých hodnot jmenovatele (osob ve věku 20–64). Naopak uprostřed období s nízkými hodnotami indexu ekonomického zatížení šlo o kombinaci „malého“ čitatele a „velkého“ jmenovatele“. Na konci období byl čitatel determinován rostoucí vahou seniorské skupiny a jmenovatel osobami aktivního věku jejichž počet se snižoval. Narůstání hodnot čitatele a pokles hodnot ve jmenovateli vedlo ke zvyšování indexu ekonomického zatížení. Demografickou situaci na konci studovaného období lze rovněž považovat za reálný start budoucích trendů.

Vývoj změn indexu ekonomického zatížení během období 1995–2019 v SO ORP byl, jak již bylo uvedeno (graf 5.3d), ve tvaru U profilu. Pomocí metody faktorové analýzy (metoda hlavních komponent, rotace varimax), vycházející z hodnot indexu ekonomického zatížení v SO OR (206 jednotek) v jednotlivých kalendářních letech 1995–2019, byly **identifikovány tři faktory**, které vysvětlovaly 97 % variability v datech. První z nich vyjadřoval pokles hodnot v **období 1995–2003** (37 % variability), druhý faktor naopak narůstání indexu ekonomického zatížení v **období 2012–2019** (30 %

variability) a třetí období nízkých hodnot **2004–2011** (30 % variability). Odpovídající vypočítané faktorové skóry těchto třech faktorů v SO ORP posloužily k typologii časových změn indexu ekonomického zatížení pomocí shlukové analýzy Wardovou metodou a na základě čtverce eukleidovské vzdálenosti (dendrogram, graf 5.4). Na dendrogramu je vyznačeno uvažované rozdělení do pěti skupin. Průměrné hodnoty faktorových skóří pro pět skupin SO ORP jsou znázorněny na grafu 5.5. Takto definované skupiny SO ORP lze popsát následovně: **skupina 1** – nízké hodnoty během prvního období 1995–2003 (67 SO ORP); **skupina 2** – vyšší hodnoty ve všech třech obdobích, nejvyšší v letech 2012–2019 (41 SO ORP); **skupina 3** – vysoké hodnoty v období 1995–2003 a nízké v letech 2012–2019 (35 SO ORP); **skupina 4** – vyšší hodnoty v období 2012–2019 a nízké v letech 2004–2011 (44 SO ORP); **skupina 5** – nízké hodnoty ve všech třech obdobích, nejnižší v letech 2012–2019 (19 SO ORP). Uvedená typologie byla rovněž znázorněna vývojem průměrných hodnot indexů ekonomického zatížení podle výše definovaných skupin v jednotlivých kalendářních letech (graf 5.6). Nejpomalejší nárůst indexu ekonomického zatížení vykazovalo 19 SO ORP v páté skupině, která měla na začátku studovaného období spíše průměrné hodnoty indexu a na konci nejnižší. Druhá skupina vykazovala během celého období nadprůměrné hodnoty, které se staly na konci období vůbec nejvyššími.

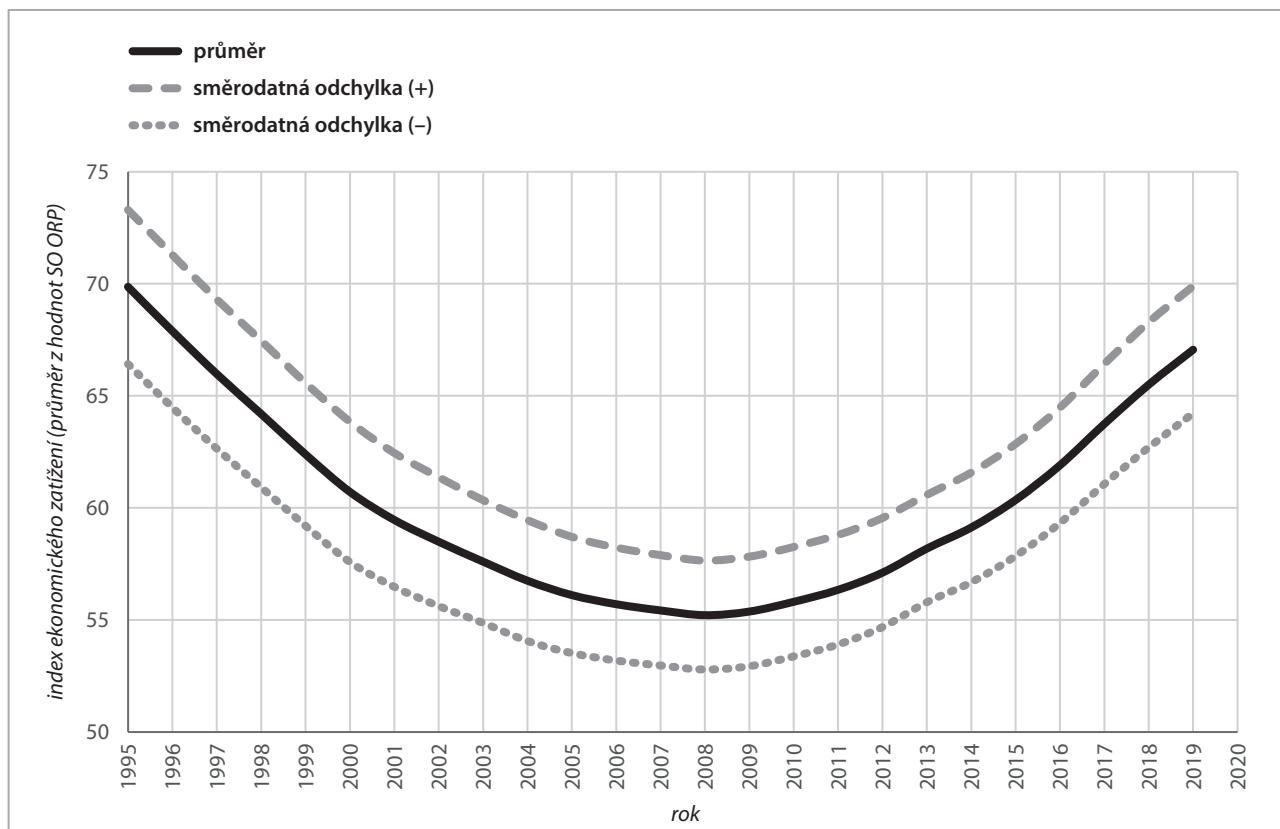
Pozici jednotlivých SO ORP v období 1995–2003 (první faktor) v kombinaci se situací v letech 2012–2019 (druhý faktor) znázorňuje bodový graf faktorových skóří s vyznačením příslušnosti k jedné z pěti skupin (graf 5.7). V grafu jsou označeny jménem pouze ty SO ORP, které se výrazněji odlišují od průměru své skupiny. Pro **první skupinu** byly charakteristické nižší průměrné hodnoty (60,9) v počátečním období (1995–2003), oproti celkovému průměru (63,0) (tabulka 5.2). Proto se většina bodů této skupiny nachází v levé části grafu 5.7. Extrémní pozici v první skupině zaujímá SO ORP Bílina s velmi nízkými hodnotami v obou znázorněných obdobích (1995–2003 index ekonomického zatížení 55,4; 2012–2019 index ekonomického zatížení 56,3). Podobně extrémní pozici zaujímá v první skupině SO ORP Karviná s velmi nízkou hodnotou indexu právě v období 1995–2003 (55,3). **Druhá skupina** se vyznačovala nadprůměrnými hodnotami indexu ekonomického zatížení po celý zkoumaný časový interval. Průměrné hodnoty indexu ekonomického zatížení byly v této skupině v obdobích 1995–2003 a 2012–2019 64,8 a 64,5 (celkový průměr činil 63,0 a 61,6). Tuto skutečnost potvrzuje lokalizace bodů do horní poloviny grafu a zejména do prvního kvadrantu. Extrémní pozici

ve druhé skupině zaujímají s indexy uvedené v závorce pro období 1995–2003 a 2012–2019 v SO ORP Náchod (65,4 a 66,9) a Poděbrady (64,6 a 66,2). SO ORP Nové Město nad Metují se nachází ve druhém kvadrantu s nadprůměrnou hodnotou (66,9) ve druhém období. **Třetí skupina** byla charakterizována nejvyššími hodnotami v prvním období (66,9) a spíše podprůměrnými ve druhém (60,6). Proto se tyto populace nacházejí v pravé části grafu 5.7 a zejména ve čtvrtém kvadrantu. SO ORP Konice má v této skupině extrémní postavení s vysokým indexem 71,6 v období 1995–2003, podobně Moravské Budějovice s indexem 72,7. **Čtvrtá skupina** se vyznačovala druhými nejvyššími hodnotami indexu v období 2012–2019 (62,7). Velmi vysoké hodnoty

v tomto období vykazovaly SO ORP Železný Brod (66,6) a Votice (66,5). **Pátá skupina** se přesunula z počátečních téměř průměrných hodnot v období 1995–2003 (61,1) do nejnižších v letech 2012–2019 (57,0). SO ORP jsou proto lokalizovány na nejnižších pozicích grafu 5.7. SO ORP Orlová měla v této skupině index ekonomického zatížení v období 2012–2019 pouze 54,0.

Závěrem lze říci, že i když lze pozorovat určité rozdílnosti ve vývoji indexu ekonomického zatížení, které byly specifikovány pomocí výše uvedené typologie SO ORP, tak, hlavní trend, tj. U profil, je společný.

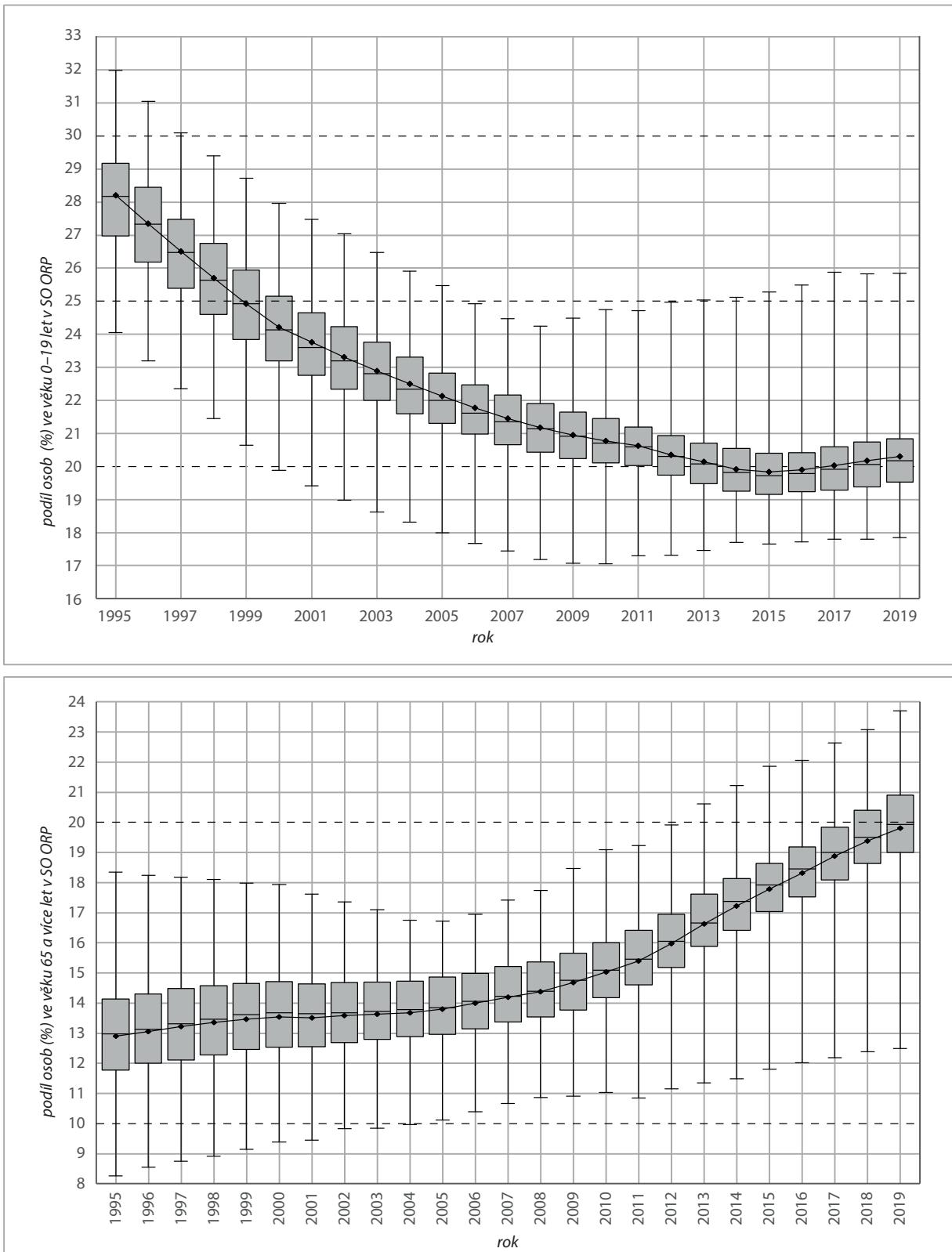
Lze předpokládat, že do budoucnosti se stane zejména významný poměr mezi „dětskou“ (P_{0-19}) a seniorškou složkou (P_{65+}), které vykazují **protichůdný trend**.

Graf 5.1 Vývoj indexu ekonomického zatížení v SO ORP Česka v období 1995–2019

Tabulka 5.1 Statistické charakteristiky indexu ekonomického zatížení v SO ORP v Česku v období 1995–2019

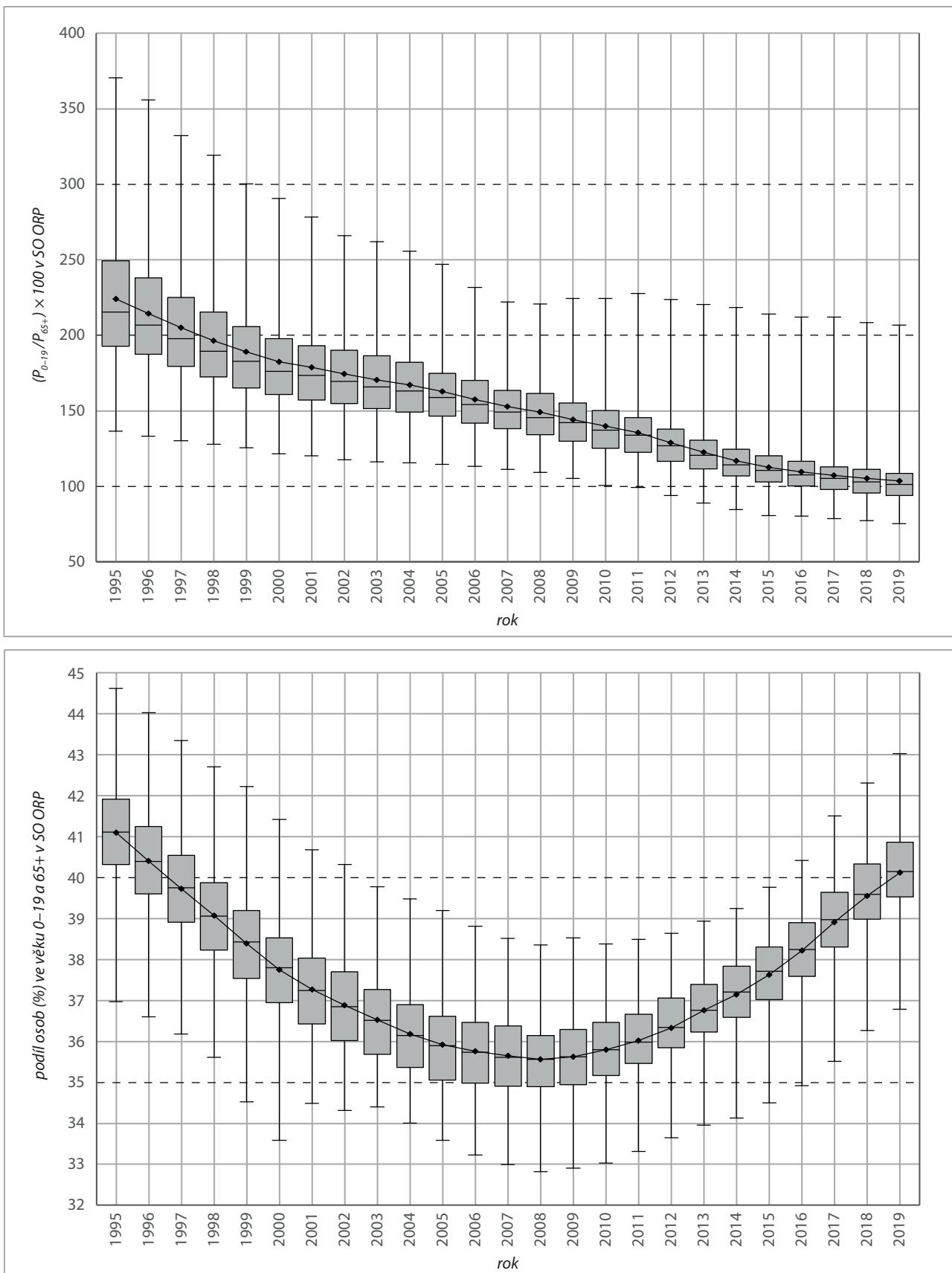
rok	průměr	index ekonomického zatížení					
		směrodatná odchylka	variační koeficient	dolní kvartil	medián	horní kvartil	kvartilové rozpětí
1995	69,86	3,44	4,92	67,56	69,81	72,15	4,59
1996	67,88	3,40	5,01	65,56	67,77	70,21	4,65
1997	65,97	3,33	5,05	63,71	65,98	68,19	4,48
1998	64,19	3,27	5,09	61,89	64,11	66,31	4,43
1999	62,39	3,19	5,11	60,10	62,42	64,46	4,35
2000	60,71	3,13	5,15	58,61	60,76	62,67	4,07
2001	59,46	2,99	5,02	57,30	59,34	61,38	4,08
2002	58,49	2,88	4,92	56,31	58,35	60,52	4,21
2003	57,60	2,74	4,75	55,50	57,53	59,40	3,90
2004	56,75	2,70	4,75	54,71	56,61	58,48	3,77
2005	56,11	2,59	4,62	53,98	56,01	57,78	3,80
2006	55,70	2,52	4,52	53,81	55,62	57,38	3,57
2007	55,43	2,46	4,44	53,64	55,32	57,18	3,54
2008	55,21	2,43	4,40	53,60	55,18	56,61	3,01
2009	55,38	2,44	4,41	53,71	55,35	56,96	3,25
2010	55,81	2,44	4,37	54,26	55,75	57,38	3,12
2011	56,35	2,44	4,34	54,95	56,22	57,87	2,92
2012	57,11	2,43	4,26	55,88	57,07	58,87	2,99
2013	58,18	2,39	4,11	56,82	58,12	59,72	2,90
2014	59,12	2,45	4,14	57,70	59,27	60,86	3,16
2015	60,35	2,50	4,14	58,79	60,56	62,09	3,30
2016	61,90	2,57	4,16	60,24	61,94	63,67	3,43
2017	63,74	2,68	4,20	62,09	63,85	65,66	3,57
2018	65,49	2,79	4,26	63,91	65,53	67,60	3,70
2019	67,05	2,83	4,22	65,36	67,09	69,09	3,73
1995–2019	60,25	5,17	8,59	56,26	59,38	63,77	7,51

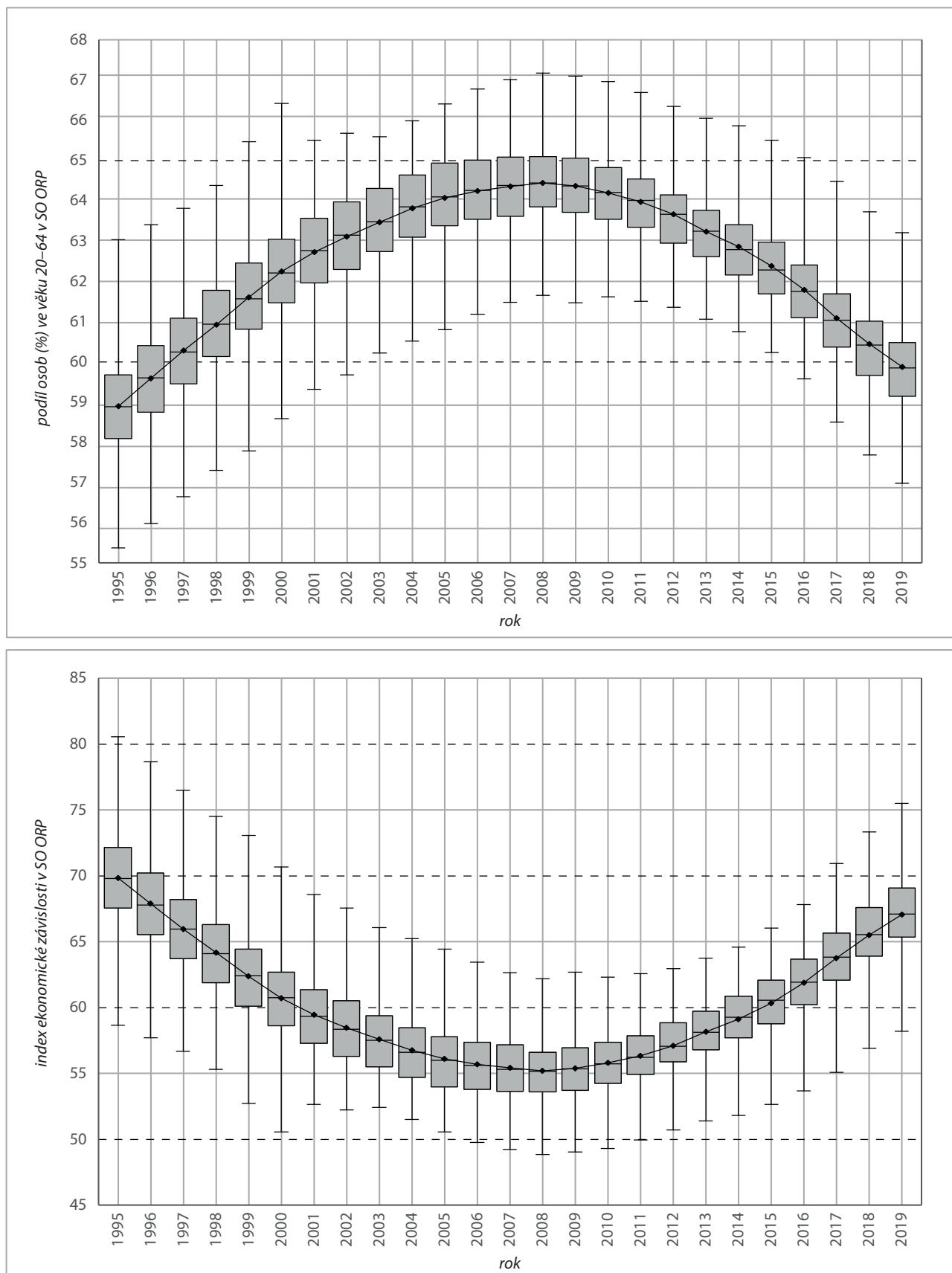

Graf 5.2a Vývoj podílu osob ve věku 0-19 let v SO ORP v Česku v období 1995–2019

Graf 5.2b Vývoj podílu osob ve věku 65+ let v SO ORP v Česku v období 1995–2019

(patky znázorňují minimální a maximální hodnoty, rozsah šedého sloupce vyjadřuje kvartilové rozpětí, dělící čára v šedém sloupci vyjadřuje medián, lomená čára spojuje průměrné hodnoty)

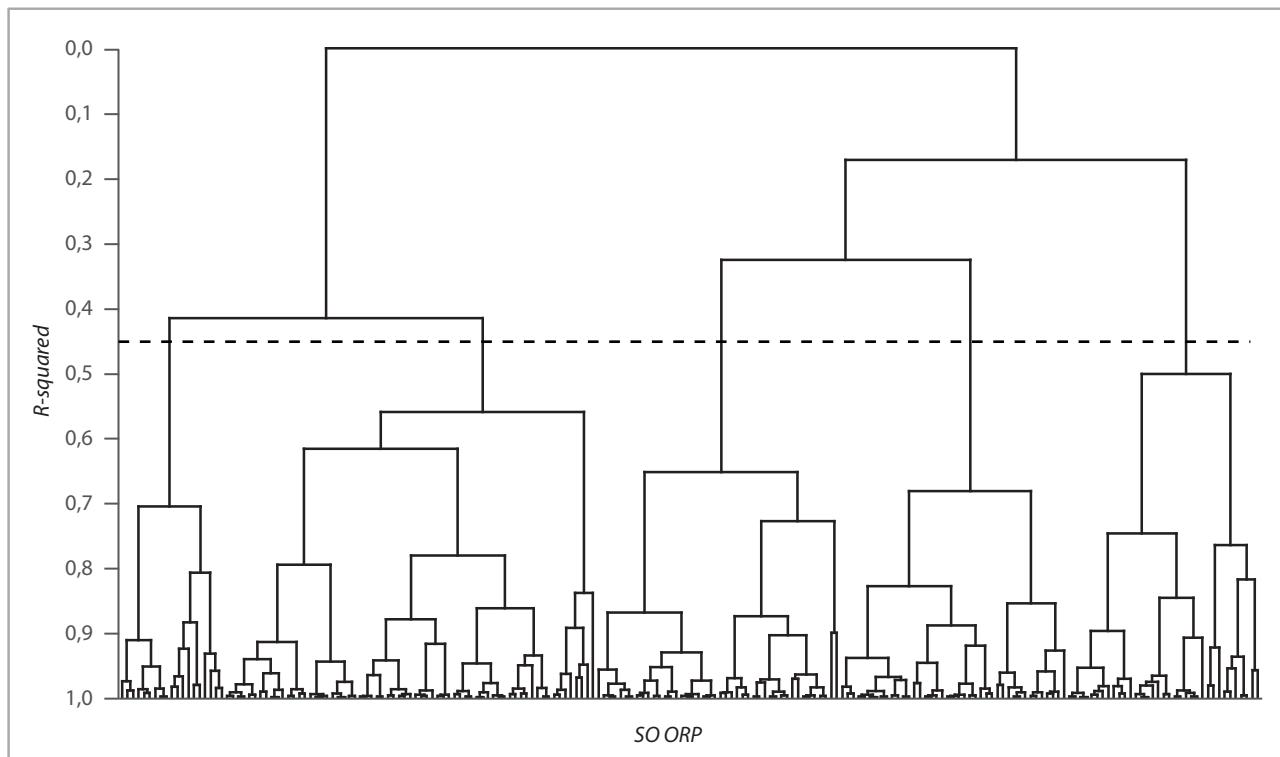

Graf 5.3c Trend podílu osob aktivního věku 20–64 v SO ORP Česka (%) v období 1995–2019

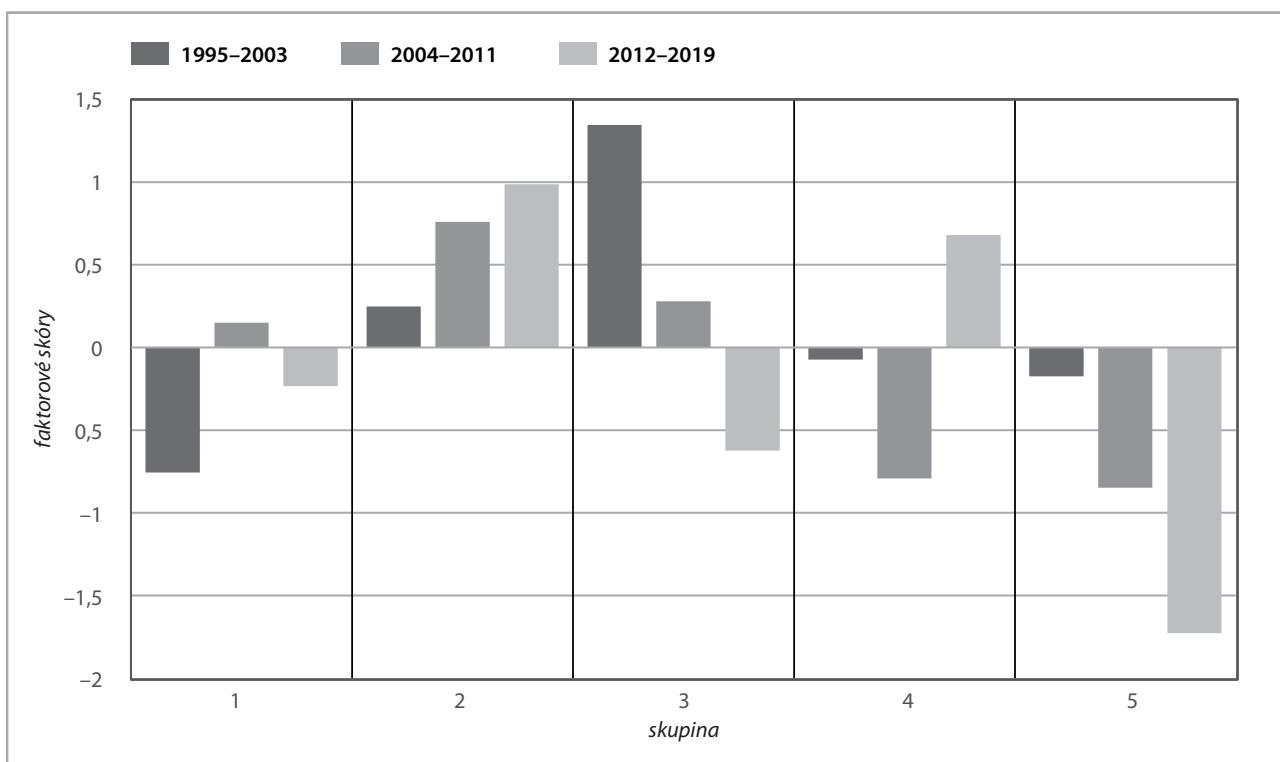
Graf 5.3d Trend indexu ekonomického závislosti v SO ORP Česka (%) v období 1995–2019

Tabulka 5.2 Statistické charakteristiky poměru $P_{0-19} / P_{65+} \times 100$ v SO ORP Česka v období 1995–2019

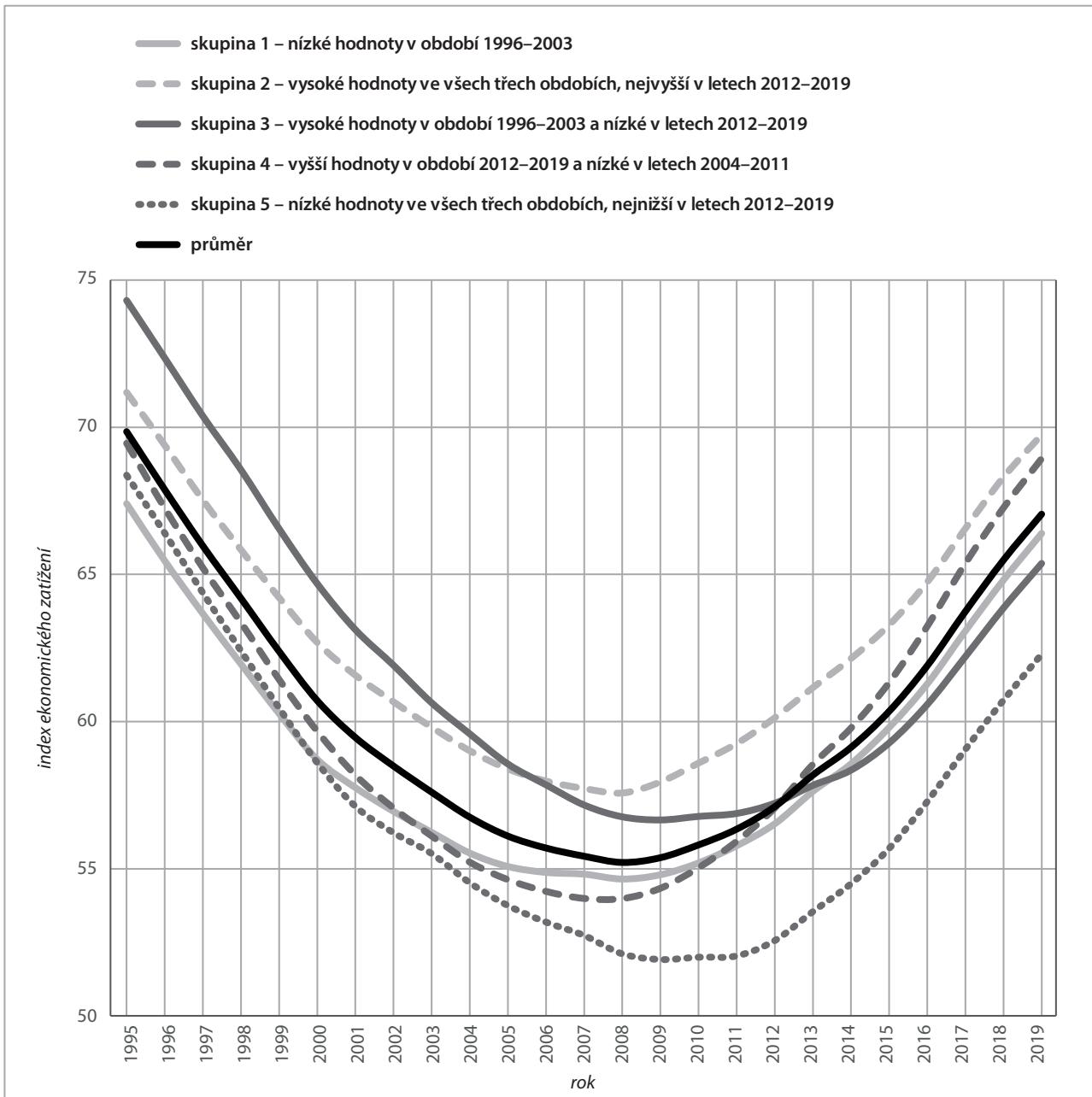
rok	průměr	index ekonomického zatížení					
		směrodatná odchylka	variační koeficient	dolní quartil	medián	horní quartil	kvartilové rozpětí
1995	224,14	43,18	19,27	192,95	215,43	249,47	56,52
1996	214,58	40,49	18,87	187,36	206,75	237,96	50,60
1997	205,06	37,82	18,44	179,50	197,66	225,25	45,75
1998	196,58	35,64	18,13	172,48	189,47	215,46	42,98
1999	189,08	33,65	17,80	165,28	182,77	205,77	40,49
2000	182,41	31,80	17,43	160,93	176,35	197,74	36,81
2001	179,00	29,89	16,70	157,27	173,58	193,29	36,03
2002	174,55	28,40	16,27	155,07	169,40	190,20	35,13
2003	170,68	27,16	15,91	151,66	165,86	186,55	34,89
2004	167,08	26,02	15,57	149,12	163,18	182,11	32,99
2005	162,81	24,49	15,04	146,73	158,75	175,01	28,28
2006	157,73	22,82	14,47	141,92	154,26	170,30	28,38
2007	153,04	21,63	14,13	138,21	149,20	163,48	25,27
2008	149,20	20,57	13,79	134,29	145,75	161,42	27,13
2009	144,39	19,94	13,81	129,86	142,20	155,17	25,31
2010	139,80	19,34	13,84	125,31	137,39	150,27	24,96
2011	135,64	18,59	13,71	122,50	133,83	145,50	23,01
2012	128,82	17,63	13,69	116,74	126,89	137,81	21,07
2013	122,49	16,68	13,61	111,80	120,57	130,69	18,89
2014	116,86	15,96	13,66	106,91	114,38	124,78	17,87
2015	112,76	15,69	13,91	102,90	110,73	120,45	17,54
2016	109,80	15,49	14,11	100,24	107,58	116,57	16,33
2017	107,25	15,51	14,46	98,01	105,35	113,16	15,15
2018	105,24	15,42	14,66	95,83	103,12	111,45	15,62
2019	103,66	15,58	15,03	93,99	101,27	108,51	14,53
1995–2019	154,11	43,68	28,34	119,92	148,35	178,99	59,07

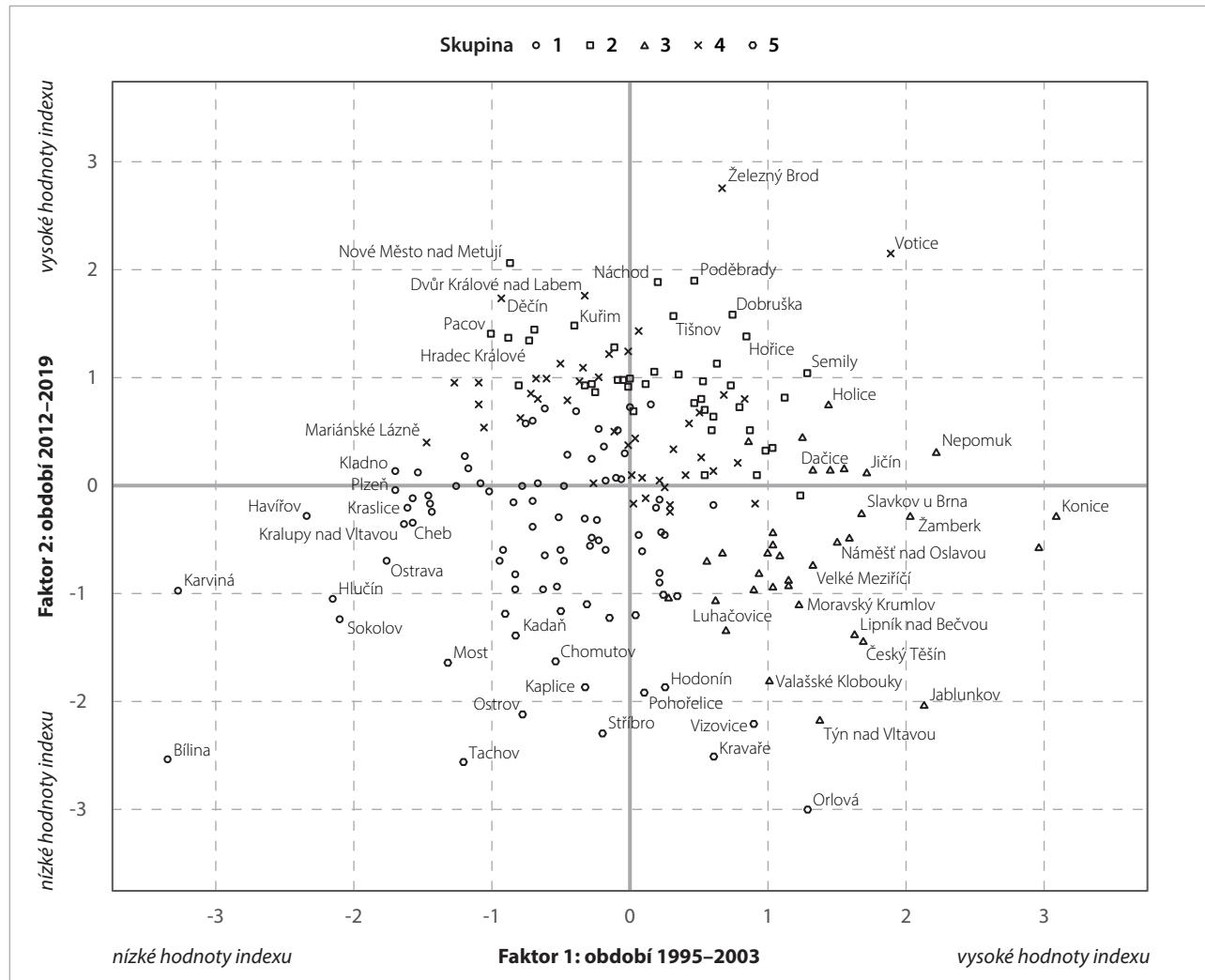
Graf 5.4 Rozdělení SO ORP Česka do pěti skupin podle časového vývoje indexu ekonomického zatížení redukovaného na tři faktory do třech období: 1995–2003, 2004–2011, 2012–2019

Graf 5.5 Průměrné faktorové skóry rozlišené do třech období na základě vývoje indexu ekonomického zatížení v SO ORP Česka

Graf 5.6 Vývoj průměrné hodnoty indexu ekonomického zatížení ve skupinách SO ORP Česka
v období 1995–2019

Graf 5.7 Typologie SO ORP Česka podle trendu indexu ekonomického zatížení v období 1995–2012 a 2012–2019

Tabulka 5.3 Referenční hodnoty výpočtu indexu ekonomického zatížení v SO ORP Česka v období 1995–2019

Název SO ORP	označ. SO ORP	index ekonomického zatížení													
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Praha	1101	66,38	64,56	62,61	60,58	58,69	56,79	55,12	54,15	52,91	51,86	50,80	49,89	49,51	48,87
Benešov	2101	71,55	69,21	67,28	65,45	63,39	61,66	60,07	58,67	57,14	55,73	54,88	54,00	53,64	53,66
Beroun	2102	66,44	65,14	63,36	61,69	59,54	58,03	56,97	55,83	54,86	53,85	53,46	53,16	52,75	52,82
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	2103	67,68	65,68	63,74	62,10	60,31	58,79	56,91	56,05	55,02	54,36	53,71	52,89	53,19	53,26
Čáslav	2104	73,05	71,16	69,69	67,70	66,65	65,42	64,24	62,19	60,61	58,95	58,31	57,37	56,57	56,45
Černošice	2105	69,30	67,49	65,60	63,62	61,61	59,86	57,83	56,83	55,97	55,13	53,85	53,49	53,30	53,34
Český Brod	2106	72,15	70,60	68,37	66,78	64,10	62,41	59,61	58,64	57,32	56,72	56,06	55,92	56,01	55,91
Dobříš	2107	66,58	64,34	62,76	60,89	60,00	59,20	58,95	58,56	57,85	56,88	55,76	55,16	54,48	53,87
Hořovice	2108	68,74	67,16	65,51	63,59	62,42	60,77	58,87	57,74	56,91	55,36	54,15	53,91	53,51	53,61
Kladno	2109	63,56	62,31	60,85	59,62	58,27	56,72	55,53	55,01	54,75	54,30	53,91	53,88	53,74	53,95
Kolín	2110	69,41	67,48	65,65	63,85	62,26	60,48	58,91	57,72	57,19	56,30	56,08	55,61	55,52	54,99
Kralupy nad Vltavou	2111	64,29	61,98	60,43	59,07	57,89	56,77	56,65	56,19	55,70	55,12	54,76	55,42	55,88	55,46
Kutná Hora	2112	69,40	67,37	65,72	64,03	62,55	60,93	59,77	58,87	58,17	57,23	56,55	55,54	54,34	54,37
Lysá nad Labem	2113	72,72	70,63	69,19	68,18	65,52	62,87	60,98	60,03	59,11	58,19	56,74	55,80	54,57	54,37
Mělník	2114	69,12	67,30	65,79	64,05	61,96	60,42	59,18	58,17	57,96	56,66	56,45	56,28	56,30	56,24
Mladá Boleslav	2115	69,60	67,65	65,32	63,09	60,81	58,59	55,86	55,24	54,38	53,40	52,90	51,98	50,39	49,49
Mnichovo Hradiště	2116	69,65	67,82	66,33	64,65	62,42	60,49	59,66	58,33	57,63	56,93	56,01	55,00	54,40	53,63
Neratovice	2117	67,09	64,47	62,64	60,68	58,68	57,02	55,36	54,36	53,75	53,28	52,85	52,13	51,98	51,26
Nymburk	2118	69,98	67,58	65,40	63,74	60,95	58,76	57,30	56,23	55,43	54,45	53,96	54,00	53,76	54,15
Poděbrady	2119	71,42	69,82	68,31	66,27	64,50	62,60	60,55	59,59	58,66	58,24	58,09	57,92	57,44	57,34
Příbram	2120	66,52	65,07	63,43	62,30	60,61	59,01	57,76	57,04	56,28	55,68	54,96	54,14	53,64	53,48
Rakovník	2121	69,98	67,88	65,63	63,85	62,13	60,19	58,68	57,75	56,80	55,78	54,87	54,51	54,39	53,98
Říčany	2122	70,47	68,42	66,19	63,72	61,33	59,37	57,70	56,87	56,17	55,38	54,57	54,18	54,53	54,65
Sedlčany	2123	74,53	72,40	70,52	68,19	65,39	63,17	63,21	61,86	60,17	58,62	57,53	56,69	56,15	55,52
Slaný	2124	69,25	67,58	66,06	63,61	62,04	60,34	59,33	58,50	58,11	57,63	56,66	56,81	56,61	56,29
Vlašim	2125	70,30	67,99	66,21	64,07	62,92	61,40	59,68	59,02	57,67	57,14	56,35	56,11	56,11	55,68
Votice	2126	77,48	73,70	70,90	69,50	67,73	65,70	63,72	61,47	59,46	58,73	57,67	56,75	56,25	56,77
Blatná	3101	71,42	69,62	67,80	65,87	64,49	62,46	60,88	59,63	59,15	58,24	57,39	56,47	55,81	55,84
České Budějovice	3102	65,02	63,11	61,29	59,80	58,23	56,82	56,06	55,17	54,36	53,77	52,98	52,48	52,34	52,44
Český Krumlov	3103	67,14	65,01	63,50	61,46	59,36	57,29	56,43	55,44	55,01	53,98	53,35	53,04	53,11	53,11
Dačice	3104	74,21	72,41	70,61	68,43	66,35	64,39	62,78	61,19	59,39	57,79	56,77	55,96	55,86	55,69
Jindřichův Hradec	3105	70,67	68,92	67,11	65,41	63,36	61,35	59,38	58,36	57,23	56,06	55,12	54,96	54,76	54,74
Kaplice	3106	67,13	64,55	63,49	61,51	59,96	57,93	55,67	54,96	53,97	53,16	52,10	50,81	50,11	49,95
Milevsko	3107	68,02	66,35	65,26	63,38	61,61	60,76	60,19	59,70	58,91	58,98	58,42	58,32	57,71	58,08
Písek	3108	69,93	67,94	66,31	64,56	63,13	61,66	60,40	59,46	58,66	58,07	57,35	56,92	56,72	56,81
Prachatice	3109	68,57	66,57	64,69	62,63	60,68	58,85	57,52	56,50	55,35	55,09	54,61	54,00	53,88	53,47
Soběslav	3110	70,71	68,08	65,97	64,68	63,58	61,81	61,49	60,74	59,80	58,74	57,96	57,38	57,73	57,68
Strakonice	3111	68,67	66,63	65,02	63,08	61,33	59,39	58,67	57,77	57,16	56,63	56,13	55,88	55,24	54,93
Tábor	3112	69,34	67,61	65,99	64,35	62,81	61,39	60,38	59,46	58,50	57,59	56,91	56,35	55,91	55,82
Trhové Sviny	3113	72,63	70,02	67,75	65,71	63,64	61,44	60,42	58,91	57,51	56,41	55,54	54,79	54,58	53,70
Třeboň	3114	71,81	69,93	67,80	66,82	65,38	63,10	61,99	60,73	59,56	58,48	57,53	57,36	56,74	56,69
Týn nad Vltavou	3115	74,03	72,83	71,39	69,97	68,42	67,27	65,66	65,98	64,58	63,79	62,29	61,26	60,11	59,55
Vimperk	3116	69,07	66,94	65,23	64,15	63,09	61,90	60,95	59,52	58,02	55,96	55,36	55,14	54,71	54,33
Vodňany	3117	71,70	70,10	68,25	65,26	64,06	62,51	62,05	61,11	59,06	57,17	56,05	55,43	55,19	54,23
Blovice	3201	72,22	70,82	69,08	68,17	65,98	63,68	63,31	62,32	61,68	59,99	58,61	58,34	57,56	56,81
Domažlice	3202	67,81	65,71	63,95	61,85	59,94	58,15	57,08	56,57	55,53	55,24	54,56	54,54	54,14	
Horažďovice	3203	70,73	69,30	67,67	65,08	64,07	62,04	61,09	60,54	59,83	59,40	59,32	58,93	58,28	58,27

													index ekonom. zatížení						
													1995 až 2019	směrod. odchylka	variační koef.	1995 až 2003	2004 až 2011	2012 až 2008	Skup.
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019									
49,03	49,60	51,45	52,70	54,09	55,78	56,90	58,35	59,70	60,99	62,06	55,73	5,09	9,12	59,09	50,13	57,57	5		
53,90	54,60	55,34	56,29	57,83	59,37	61,36	63,54	65,70	67,77	69,90	60,48	5,63	9,31	63,82	54,47	62,72	4		
53,67	54,90	56,05	57,45	59,16	60,27	61,24	63,04	65,00	66,60	67,61	58,92	4,76	8,09	60,21	53,83	62,55	4		
53,11	53,69	54,35	56,04	57,97	59,40	60,77	62,27	64,26	65,74	67,08	58,73	4,82	8,21	60,70	53,57	61,69	1		
56,44	57,28	57,78	58,13	58,54	58,93	59,90	61,89	63,91	65,50	67,15	62,15	4,88	7,86	66,75	57,39	61,74	2		
54,30	55,57	56,56	58,29	59,70	61,01	62,62	64,61	66,47	68,39	69,99	60,19	5,37	8,92	62,01	54,44	63,89	4		
56,27	56,74	56,66	58,13	59,77	61,22	62,18	64,20	65,78	67,24	68,75	61,50	5,11	8,31	64,44	56,29	63,41	4		
54,51	54,95	56,04	57,37	58,93	60,20	61,79	63,76	65,82	67,30	68,70	59,79	4,27	7,15	61,01	55,21	62,98	1		
54,18	55,65	57,37	58,26	59,69	60,22	61,73	62,70	64,42	66,02	66,84	59,97	4,67	7,79	62,41	54,72	62,49	4		
54,41	55,19	56,02	56,79	58,14	59,22	60,77	62,34	64,11	65,70	67,03	58,24	4,00	6,87	58,51	54,43	61,76	1		
55,07	55,71	56,61	57,69	58,84	60,08	61,33	63,21	65,15	66,90	68,60	60,43	4,56	7,55	62,55	55,74	62,73	1		
54,33	54,20	52,56	54,83	57,08	58,94	60,83	62,19	63,42	64,98	65,46	58,18	3,68	6,32	58,78	54,72	60,97	1		
54,98	55,65	56,60	57,59	58,63	59,31	60,59	61,80	63,85	65,70	67,40	60,28	4,36	7,23	62,98	55,66	61,86	4		
54,78	55,72	55,20	56,58	57,21	57,78	58,95	60,05	61,48	61,87	62,14	60,43	5,14	8,50	65,47	55,67	59,51	3		
55,93	57,01	56,08	57,78	59,49	60,60	61,97	63,44	65,11	67,09	68,60	60,76	4,30	7,07	62,66	56,37	63,01	1		
49,20	50,40	51,81	53,17	54,54	55,55	56,84	58,48	60,29	62,10	62,86	56,96	5,62	9,86	61,17	51,20	57,98	5		
53,51	53,81	55,52	56,48	57,83	59,27	60,79	61,79	63,60	64,81	66,38	59,87	4,70	7,84	63,00	54,85	61,37	4		
50,89	50,95	52,11	53,31	54,47	55,58	56,82	59,02	60,93	62,94	64,60	56,69	4,77	8,42	59,34	51,93	58,46	1		
55,37	56,26	56,92	58,14	59,39	60,66	62,46	63,71	65,65	67,80	69,48	60,06	5,19	8,64	61,71	54,86	63,41	4		
57,59	58,67	58,89	59,67	61,57	63,34	65,43	67,76	68,78	70,87	72,17	63,02	4,97	7,88	64,63	58,02	66,20	2		
53,43	53,79	53,89	54,46	55,58	56,96	58,65	60,32	62,25	64,37	66,41	58,40	4,28	7,32	60,89	54,13	59,87	1		
53,64	53,69	53,63	54,65	56,17	57,48	59,20	61,26	63,50	65,53	67,65	59,31	5,04	8,49	62,54	54,31	60,68	4		
53,91	55,40	56,83	58,27	60,12	61,93	63,43	65,11	67,14	68,91	70,35	60,60	5,47	9,03	62,25	54,93	64,41	4		
55,71	56,15	56,45	57,13	58,54	59,99	61,21	62,61	63,89	65,49	67,21	61,93	5,36	8,65	66,60	56,60	62,01	3		
56,41	56,87	56,60	57,70	59,34	60,44	61,76	62,69	64,70	66,22	67,31	60,75	4,03	6,63	62,76	56,73	62,52	1		
55,55	55,75	57,07	57,84	59,07	60,40	62,25	63,53	65,54	68,13	69,94	61,03	4,70	7,69	63,25	56,22	63,34	1		
57,15	57,89	59,51	60,92	62,02	64,02	65,73	67,32	68,79	71,31	71,58	64,08	5,99	9,34	67,74	57,59	66,46	4		
56,24	56,79	57,79	59,09	60,55	61,71	62,37	63,62	65,38	67,58	69,13	61,81	4,66	7,54	64,59	56,82	63,68	2		
53,00	53,59	54,92	56,15	57,25	58,42	59,91	61,41	63,47	65,08	66,86	57,76	4,39	7,61	58,87	53,19	61,07	1		
53,26	53,59	54,32	55,15	56,66	58,14	59,60	61,15	63,07	64,78	66,85	58,15	4,62	7,94	60,07	53,47	60,67	1		
55,48	55,49	56,22	56,98	58,78	59,72	60,69	62,33	64,35	65,48	66,67	61,76	5,53	8,95	66,64	56,16	61,87	3		
54,88	55,35	56,23	57,55	59,19	59,85	61,24	62,81	64,84	66,71	68,92	60,60	5,04	8,31	63,53	55,26	62,64	4		
50,20	50,78	50,52	51,51	53,15	54,08	55,16	57,03	58,50	59,50	60,63	55,85	4,87	8,73	59,91	50,95	56,19	5		
58,27	58,72	59,57	61,08	62,44	63,69	64,43	65,82	67,11	69,27	71,09	62,29	3,85	6,19	62,69	58,51	65,62	2		
57,09	57,73	58,36	59,34	60,65	61,62	63,18	64,94	66,83	67,92	69,60	61,81	4,25	6,88	63,56	57,38	64,26	2		
53,63	53,85	54,03	54,89	56,25	57,37	58,56	60,11	62,37	64,04	65,51	58,52	4,55	7,77	61,26	54,07	59,89	1		
57,40	57,96	58,78	59,31	60,86	62,43	63,62	64,92	66,65	68,40	69,76	62,26	4,09	6,58	64,09	57,95	64,49	2		
55,11	55,28	55,33	55,97	57,37	58,40	59,87	61,98	64,29	66,17	68,46	59,79	4,41	7,38	61,97	55,57	61,56	4		
56,19	56,61	57,25	58,33	59,74	61,08	62,05	63,67	65,66	67,90	69,53	61,22	4,38	7,15	63,32	56,58	63,50	1		
53,71	54,45	53,92	54,11	55,18	56,04	57,31	59,10	61,66	63,91	66,29	59,55	5,46	9,17	64,23	54,64	59,20	3		
56,91	56,97	57,55	58,92	60,36	61,17	62,48	64,35	66,65	68,79	69,56	62,31	4,72	7,58	65,24	57,28	64,04	2		
58,84	58,16	57,30	56,81	57,50	57,18	57,27	57,85	58,28	59,91	61,35	62,70	5,27	8,41	68,90	60,16	58,27	3		
54,79	55,15	55,74	56,39	58,03	59,08	59,92	61,61	63,66	65,08	66,29	60,00	4,39	7,32	63,21	55,15	61,26	4		
55,29	56,25	57,21	57,85	58,58	59,04	59,86	60,28	61,10	62,48	62,80	60,52	4,58	7,57	64,90	55,85	60,25	3		
57,56	58,24	59,12	59,75	60,34	61,46	61,98	62,86	65,14	67,52	68,68	62,85	4,40	7,01	66,36	58,28	63,47	2		
54,68	54,71	55,54	55,99	57,59	58,51	60,22	61,98	63,42	65,57	67,58	59,01	4,40	7,46	60,73	54,72	61,36	1		
58,20	59,21	60,01	61,14	61,62	62,34	63,19	64,22	66,02	68,45	70,11	62,76	3,88	6,19	64,48	58,95	64,64	2		

Název SO ORP	označ. SO ORP	index ekonomického zatížení													
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Horšovský Týn	3204	68,73	66,42	64,93	61,87	59,18	57,34	56,27	54,93	54,04	52,78	52,30	51,77	52,32	52,56
Klatovy	3205	69,41	67,37	65,59	63,59	61,92	60,34	58,15	56,88	55,78	54,67	53,80	53,50	53,30	53,46
Kralovice	3206	70,07	68,02	66,51	64,43	62,40	60,84	59,41	57,62	56,95	56,39	55,93	55,96	55,31	55,46
Nepomuk	3207	76,69	74,08	71,95	70,27	68,26	66,35	63,96	62,27	60,77	59,98	58,85	58,20	57,22	56,41
Nýřany	3208	67,95	65,94	63,90	62,33	60,84	59,48	58,12	57,43	56,85	56,02	55,59	55,27	54,88	54,81
Plzeň	3209	63,72	62,12	60,53	59,02	57,43	56,09	55,22	54,81	54,12	53,44	53,58	53,44	53,33	53,16
Přeštice	3210	68,16	66,73	64,68	64,03	62,24	60,19	58,83	58,01	57,95	57,32	56,99	56,47	56,21	56,15
Rokycany	3211	69,39	67,89	66,10	64,28	63,38	61,89	60,85	60,00	59,14	58,35	57,21	56,78	55,97	54,79
Stod	3212	65,20	62,59	60,35	59,11	57,47	56,19	55,20	54,76	54,81	54,18	53,78	53,05	53,28	52,36
Stříbro	3213	68,23	66,03	64,01	62,02	59,92	58,47	58,00	57,24	56,32	55,50	54,88	54,33	54,03	51,67
Sušice	3214	71,15	69,94	68,31	66,80	64,98	64,22	62,55	61,38	60,34	59,30	58,10	57,43	57,29	57,33
Tachov	3215	64,10	62,34	60,87	59,02	57,77	56,21	55,22	54,48	54,04	53,29	52,55	51,76	51,55	50,93
Aš	4101	65,74	64,01	62,39	60,42	58,97	57,33	54,73	54,07	53,85	51,85	51,78	51,91	52,06	51,90
Cheb	4102	64,52	62,03	60,13	58,56	56,85	55,46	52,65	52,25	52,44	52,30	52,44	52,27	51,82	51,47
Karlovy Vary	4103	64,31	62,34	60,77	59,27	57,62	56,31	55,92	55,10	54,64	54,26	53,98	53,77	53,43	53,03
Kraslice	4104	64,70	62,89	60,93	59,62	57,82	56,39	55,12	54,37	53,76	53,82	53,75	53,81	53,50	53,55
Mariánské Lázně	4105	64,08	61,74	60,03	58,54	57,23	55,75	55,64	54,39	54,20	53,71	53,09	52,71	52,45	52,17
Ostrov	4106	66,33	65,26	63,55	61,79	59,73	58,85	55,77	56,09	59,60	59,34	58,39	57,59	56,89	54,60
Sokolov	4107	62,52	61,25	59,44	58,02	56,73	55,55	55,15	54,97	54,43	53,97	53,88	53,77	53,92	53,78
Bílina	4201	63,20	60,39	57,96	55,32	52,74	50,56	53,36	52,70	52,48	52,40	52,46	53,46	53,38	53,60
Děčín	4202	66,52	64,12	61,92	60,09	58,66	57,04	55,69	54,93	54,27	53,87	53,48	52,95	52,69	52,78
Chomutov	4203	66,92	64,76	62,84	60,73	58,92	57,25	56,07	55,08	54,26	53,38	52,61	52,04	51,79	51,13
Kadaň	4204	66,12	63,98	61,57	59,65	58,28	56,44	54,98	53,94	52,98	52,12	51,10	50,99	50,45	
Litoměřice	4205	66,68	64,77	62,98	61,49	59,51	57,57	55,85	54,80	53,89	52,95	52,48	53,19	54,91	53,19
Litvínov	4206	67,34	65,06	62,90	61,05	58,78	57,41	56,26	55,30	54,30	53,65	53,35	52,87	53,12	53,04
Louny	4207	72,38	69,91	67,87	65,58	63,29	61,34	59,69	58,51	57,27	55,79	55,10	54,30	54,03	53,25
Lovosice	4208	68,01	66,11	64,37	62,77	61,10	59,71	58,39	57,89	57,13	56,56	56,18	56,43	57,34	56,31
Most	4209	63,99	62,67	61,27	60,12	58,40	57,31	56,04	55,45	54,82	53,95	53,57	53,35	52,74	52,77
Podbořany	4210	67,88	66,90	64,49	62,55	60,99	59,16	58,93	58,08	57,84	56,67	56,60	56,72	56,76	56,47
Roudnice nad Labem	4211	70,45	67,48	65,50	63,64	61,36	59,50	58,22	57,01	56,38	55,50	55,56	55,50	55,14	54,13
Rumburk	4212	69,06	66,38	64,03	61,89	60,60	58,70	57,11	56,41	55,80	54,63	54,31	54,29	54,23	53,75
Teplice	4213	65,47	63,53	61,04	59,18	57,10	54,93	55,94	55,04	54,39	53,74	53,61	53,65	53,74	53,79
Ústí nad Labem	4214	66,35	64,19	62,03	60,36	58,33	56,68	55,59	54,93	54,37	53,86	53,76	53,43	53,46	53,64
Varnsdorf	4215	67,17	64,86	63,62	62,46	60,73	59,12	57,19	56,52	55,93	55,14	55,36	54,89	54,69	55,02
Žatec	4216	66,95	65,18	63,56	62,31	59,96	58,66	57,73	56,21	55,27	54,14	53,52	53,22	52,61	53,00
Česká Lípa	5101	69,78	67,57	65,25	63,28	61,09	59,03	57,62	56,31	55,22	54,14	53,23	52,57	52,34	51,95
Frydlant	5102	69,15	66,42	64,44	62,25	60,39	58,94	57,61	56,77	56,17	56,00	56,05	56,02	55,86	55,99
Jablonec nad Nisou	5103	66,89	64,92	62,87	61,11	59,36	57,28	55,34	54,40	53,64	53,08	53,08	52,53	52,37	52,46
Jilemnice	5104	74,94	72,79	70,61	68,66	66,16	65,01	63,16	62,30	61,29	60,43	60,40	59,46	59,25	58,92
Liberec	5105	65,81	63,61	61,44	59,71	57,90	56,51	55,52	54,89	54,24	53,41	53,32	52,91	52,50	52,46
Nový Bor	5106	65,48	62,35	60,60	58,35	56,63	55,25	54,89	53,88	52,50	51,75	50,86	51,16	51,13	51,68
Semily	5107	74,54	72,43	70,69	69,05	67,17	65,71	64,43	62,83	61,48	59,98	59,17	59,38	59,19	59,00
Tanvald	5108	67,81	65,76	64,22	62,50	60,09	58,42	56,63	55,24	54,38	53,11	52,87	52,76	52,62	52,59
Turnov	5109	70,36	68,93	66,72	64,91	63,36	62,01	61,00	60,23	59,18	58,32	57,65	57,19	56,72	56,30
Železný Brod	5110	71,19	69,05	66,49	65,02	62,36	59,89	57,35	55,68	54,82	53,89	53,20	52,60	52,14	52,81
Broumov	5201	67,92	65,56	63,81	62,32	60,90	59,79	59,10	59,07	58,77	58,04	57,29	57,18	56,56	
Dobruška	5202	74,57	72,26	69,91	67,56	65,11	63,40	62,26	61,11	60,21	59,33	59,26	59,30	59,34	59,24
Dvůr Králové n. Labem	5203	69,54	66,85	64,71	62,93	60,92	59,49	57,97	57,35	56,43	55,80	55,06	54,73	54,59	54,81
Hořice	5204	72,28	70,55	68,38	66,25	64,56	62,68	61,29	60,36	59,03	58,30	57,18	56,71	55,34	54,75
Hradec Králové	5205	66,87	65,15	63,61	62,18	60,88	59,63	58,12	57,64	57,06	56,71	56,23	55,90	55,91	55,86
Jaroměř	5206	72,61	71,05	68,91	67,55	65,68	64,40	63,15	62,50	61,17	60,51	58,99	58,20	57,43	57,18
Jičín	5207	74,93	73,25	71,10	69,11	66,30	64,22	61,92	60,88	59,87	58,72	58,31	57,38	55,85	55,33
Kostelec nad Orlicí	5208	71,73	70,28	68,16	66,70	64,71	63,38	62,28	61,10	61,11	60,72	59,95	59,34	58,50	58,37

													index ekonom. zatížení						
index ekonomického zatížení													1995 až 2019	směrod. odchylka	variační koef.	1995 až 2003	2004 až 2011	2012 až 2008	Skup.
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019									
52,86	52,72	53,58	54,56	56,26	57,45	58,23	59,57	62,07	65,11	66,27	57,77	5,16	8,93	60,41	52,61	59,94	1		
53,85	54,76	55,73	56,77	58,42	59,53	61,07	62,24	64,06	66,14	68,05	59,54	5,04	8,47	62,12	54,13	62,04	4		
55,53	55,96	56,54	56,87	57,87	58,59	59,22	60,90	63,26	65,24	67,41	60,11	4,46	7,42	62,92	55,89	61,17	4		
55,08	56,17	55,99	56,94	58,63	59,88	61,46	62,73	64,29	66,42	68,93	62,87	5,96	9,49	68,29	57,24	62,41	3		
54,81	55,05	55,33	56,02	57,24	57,99	59,31	60,68	61,99	63,61	64,60	59,04	3,84	6,50	61,43	55,22	60,18	1		
52,64	53,61	55,24	56,55	58,06	59,19	60,25	61,75	63,04	64,86	66,41	57,66	4,09	7,10	58,12	53,56	61,26	1		
55,76	55,90	56,06	56,79	57,79	58,15	59,78	60,85	61,91	63,27	64,81	59,80	3,63	6,06	62,31	56,36	60,42	1		
54,35	55,09	56,05	57,33	58,46	59,23	60,20	61,61	63,44	65,03	66,26	60,52	4,20	6,94	63,66	56,07	61,45	1		
52,34	52,84	53,93	55,62	57,02	58,08	59,47	61,18	63,31	65,00	65,47	57,46	4,21	7,32	58,41	53,22	60,64	1		
51,50	51,29	50,63	51,26	52,62	53,88	55,05	56,45	57,67	59,40	60,94	56,85	4,63	8,15	61,14	52,98	55,91	5		
57,54	57,98	59,13	60,45	60,94	62,28	63,16	64,79	66,90	68,69	70,73	62,87	4,46	7,10	65,52	58,01	64,75	2		
50,36	50,41	49,95	50,71	51,79	52,53	53,74	55,31	57,50	58,53	59,68	54,99	3,95	7,19	58,23	51,35	54,97	5		
52,19	52,73	53,35	53,72	54,89	56,40	58,46	60,06	62,32	63,66	64,54	56,93	4,63	8,13	59,06	52,22	59,26	1		
51,84	52,02	53,14	54,11	55,63	57,34	58,48	60,63	62,66	64,51	65,91	56,46	4,62	8,19	57,21	52,16	59,91	1		
52,79	53,39	54,31	55,32	56,70	57,89	59,30	61,27	63,75	65,39	67,17	57,68	4,20	7,28	58,48	53,62	60,85	1		
54,54	54,67	54,84	55,98	57,42	58,54	59,58	60,88	63,35	65,23	67,26	57,85	4,15	7,17	58,40	54,06	61,03	1		
52,29	52,79	53,72	55,22	56,77	59,12	60,82	63,24	64,96	66,37	68,35	57,58	4,79	8,33	57,96	52,87	61,86	4		
53,04	53,00	52,46	52,57	53,52	54,66	55,65	57,37	59,27	61,22	63,07	57,99	3,91	6,74	60,78	55,67	57,17	5		
54,09	54,27	54,08	54,28	55,53	56,55	57,65	58,84	60,67	62,23	63,90	56,78	3,14	5,53	57,56	53,97	58,71	1		
54,21	55,13	55,68	57,21	58,26	55,24	54,59	54,75	55,15	56,92	58,20	55,17	2,79	5,06	55,41	53,79	56,29	1		
53,49	54,10	55,78	57,33	59,72	61,69	63,55	65,84	68,20	70,27	72,04	59,24	5,80	9,79	59,25	53,64	64,83	4		
51,02	51,13	50,98	51,69	53,04	54,35	55,67	57,29	59,46	61,15	62,70	56,25	4,66	8,28	59,65	51,76	56,92	5		
50,46	50,44	51,40	52,24	53,41	54,46	56,04	57,81	59,75	61,67	62,72	55,76	4,68	8,40	58,66	51,01	57,26	5		
53,05	53,86	53,80	54,84	56,69	58,01	59,69	61,37	63,01	64,97	66,50	58,00	4,63	7,98	59,73	53,43	60,63	1		
53,23	54,05	55,42	56,52	57,90	59,49	61,30	63,16	66,07	68,15	69,76	58,78	5,25	8,93	59,82	53,59	62,79	4		
53,28	53,55	54,13	55,46	56,73	57,73	59,32	61,26	63,08	64,93	66,37	59,77	5,50	9,20	63,98	54,18	60,61	4		
56,80	58,17	57,75	59,01	60,82	62,46	63,39	64,33	66,35	67,91	68,73	60,96	4,09	6,70	61,72	56,94	64,13	2		
52,62	52,87	53,05	53,54	54,21	55,37	56,08	57,97	59,49	61,06	62,29	56,60	3,53	6,24	58,90	53,11	57,50	5		
56,64	56,77	57,10	56,72	57,12	58,37	60,27	61,77	63,29	64,64	66,29	59,96	3,64	6,07	61,87	56,72	61,06	1		
54,62	56,17	57,56	58,96	60,18	61,60	62,71	64,85	66,48	68,40	70,14	60,68	5,07	8,35	62,17	55,52	64,16	4		
54,03	54,40	55,62	57,42	59,18	60,30	62,00	64,08	66,48	68,93	70,41	59,76	5,26	8,81	61,11	54,41	63,60	4		
53,57	54,27	55,13	56,32	57,93	59,21	60,69	62,12	63,97	65,58	66,92	58,03	4,33	7,46	58,51	53,94	61,59	1		
53,83	54,54	55,30	56,83	59,00	60,14	61,91	63,96	66,25	68,16	69,82	58,83	5,07	8,63	59,20	53,98	63,26	4		
55,61	55,79	55,59	56,79	58,76	59,73	61,59	64,02	66,07	68,40	70,20	59,81	4,71	7,87	60,84	55,26	63,20	4		
53,08	53,62	54,39	55,65	56,89	58,11	59,15	61,76	64,14	65,51	66,59	58,45	4,69	8,02	60,65	53,45	60,98	1		
51,91	51,92	51,77	52,92	54,44	55,78	57,58	59,04	60,85	62,41	63,88	57,67	5,24	9,08	61,68	52,48	58,36	5		
55,94	56,91	56,46	57,59	59,18	60,04	61,65	64,09	65,69	68,12	69,48	60,29	4,53	7,51	61,35	56,15	63,23	1		
52,88	53,49	54,96	56,08	57,92	59,63	61,27	63,65	66,33	68,46	70,03	58,56	5,52	9,43	59,53	53,11	62,92	4		
58,83	59,45	59,92	60,84	60,79	61,26	63,15	64,19	66,17	68,24	69,97	63,85	4,58	7,17	67,21	59,58	64,33	2		
52,61	53,31	54,54	56,07	58,05	59,72	61,51	63,57	65,56	67,58	69,02	58,23	5,10	8,77	58,85	53,13	62,63	4		
51,83	52,54	53,95	55,30	57,56	59,27	60,76	63,67	66,08	68,35	69,76	57,42	5,68	9,90	57,77	51,86	62,60	4		
59,39	59,61	59,77	60,35	60,61	61,74	63,03	64,66	67,25	69,06	70,89	64,06	4,71	7,36	67,59	59,44	64,70	2		
53,53	54,47	56,16	56,89	58,31	59,71	60,99	63,08	65,41	67,60	68,73	58,96	5,26	8,93	60,56	53,51	62,59	4		
57,22	57,97	58,61	59,10	60,54	61,72	62,81	64,53	66,81	68,99	70,56	62,07	4,43	7,14	64,08	57,50	64,38	2		
53,42	55,07	56,57	58,57	60,60	62,03	64,01	67,84	70,95	73,35	75,51	60,98	7,11	11,66	62,43	53,71	66,61	4		
56,75	57,46	58,66	59,31	60,58	61,75	63,53	65,84	68,82	70,61	72,07	61,55	4,48	7,27	61,92	57,39	65,31	2		
59,57	60,17	60,64	61,39	63,09	63,29	63,96	65,75	68,17	70,44	71,89	64,05	4,66	7,28	66,26	59,61	66,00	2		
55,76	57,02	57,90	59,18	60,90	61,99	63,82	65,67	68,50	70,59	72,13	60,99	5,33	8,74	61,80	55,71	65,35	4		
55,62	56,95	58,11	59,31	61,49	62,24	63,64	64,85	67,02	69,39	70,54	62,27	5,17	8,31	65,04	56,62	64,81	2		
56,63	57,24	58,37	59,43	61,03	62,22	63,63	65,52	67,54	69,42	71,07	60,95	4,49	7,36	61,24	56,61	64,98	2		
57,54	58,48	59,86	60,51	61,60	61,98	63,23	64,13	65,60	66,93	68,43	63,10	4,28	6,78	66,34	58,52	64,05	2		
55,18	55,55	56,05	57,18	58,24	59,09	60,25	61,88	63,85	66,22	67,96	61,94	5,70	9,21	66,84	56,55	61,83	3		
58,84	60,09	60,53	60,47	61,20	62,41	63,30	65,81	66,95	68,62	70,06	63,38	3,96	6,25	65,49	59,54	64,85	2		

Název SO ORP	označ. SO ORP	index ekonomického zatížení													
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Náchod	5209	70,88	69,71	68,10	66,31	64,91	63,47	62,43	61,68	60,82	60,02	59,38	58,69	58,68	59,03
Nová Paka	5210	71,90	70,30	68,52	66,43	65,18	63,62	62,31	61,40	60,52	60,20	59,29	58,49	57,80	57,62
Nové Město nad Metují	5211	67,56	65,91	64,16	62,57	61,38	59,88	59,39	59,13	58,48	58,31	57,78	57,60	57,48	57,47
Nový Bydžov	5212	74,70	73,27	71,45	69,68	68,04	66,25	64,65	63,13	62,08	61,82	60,56	59,28	58,14	57,61
Rychnov nad Kněžnou	5213	72,06	69,53	67,23	65,42	63,13	60,91	59,30	58,28	56,94	56,17	55,53	54,06	53,76	53,78
Trutnov	5214	66,05	64,25	62,37	60,62	59,14	57,48	56,75	55,94	55,33	54,71	54,20	53,85	53,75	53,99
Vrchlabí	5215	66,55	65,04	62,76	60,99	58,93	57,77	56,51	55,60	54,82	54,23	53,24	52,40	51,62	52,00
Česká Třebová	5301	69,08	67,50	66,14	64,62	63,34	61,77	60,02	59,02	57,73	57,21	57,47	56,30	56,12	56,67
Hlinsko	5302	75,06	73,15	71,41	69,91	67,70	66,64	65,64	64,86	63,73	62,79	62,07	61,48	60,87	60,36
Holice	5303	74,95	72,53	70,37	68,09	66,00	63,72	61,37	60,26	59,07	58,24	57,33	56,38	55,30	55,80
Chrudim	5304	72,99	70,89	69,06	67,41	65,41	63,71	62,25	61,44	60,34	59,43	58,70	58,15	57,48	57,03
Králicky	5305	73,16	70,44	68,19	66,08	64,31	62,67	62,15	61,02	59,85	59,41	59,32	58,41	58,00	57,40
Lanškroun	5306	73,39	70,65	68,14	65,69	63,22	61,65	58,64	58,03	56,50	55,65	54,90	54,94	55,27	53,94
Litomyšl	5307	73,91	72,34	70,62	68,60	66,50	64,58	63,64	62,11	60,93	59,63	59,41	59,07	58,76	58,83
Moravská Třebová	5308	72,11	69,73	67,52	66,09	64,46	62,75	61,63	60,26	59,17	58,20	57,48	56,47	56,71	56,37
Pardubice	5309	64,01	62,49	61,09	59,85	58,69	57,49	57,50	56,98	56,50	56,33	56,13	55,70	55,21	54,80
Polička	5310	73,24	71,10	69,40	68,49	67,09	65,64	63,99	63,24	62,04	61,65	60,44	59,88	59,80	59,14
Přelouč	5311	73,02	70,44	68,86	67,17	64,96	63,07	59,76	58,21	57,30	56,94	56,46	55,77	54,59	54,42
Svitavy	5312	68,13	65,97	63,81	61,72	60,15	58,28	56,67	55,18	54,09	53,21	52,84	52,84	52,96	53,66
Ústí nad Orlicí	5313	69,80	67,79	65,90	64,13	62,72	61,45	59,74	59,64	58,81	58,69	58,32	57,95	58,24	57,79
Vysoké Mýto	5314	72,95	71,18	68,56	66,45	64,38	62,76	61,61	60,92	60,29	59,65	59,33	58,73	58,66	57,71
Žamberk	5315	77,14	74,83	72,49	70,00	68,06	65,76	62,82	61,51	60,77	59,22	58,52	58,08	57,20	56,61
Bystřice n. Pernštejnem	6101	74,67	72,79	70,18	68,20	66,38	64,65	63,08	61,33	60,40	59,91	59,37	59,38	58,86	58,70
Havlíčkův Brod	6102	70,44	69,05	67,21	66,11	64,70	63,09	61,73	60,54	59,28	58,35	57,40	56,73	56,57	56,39
Humpolec	6103	70,04	68,27	66,26	64,62	64,29	62,94	62,70	61,94	61,30	60,77	59,84	59,49	59,35	58,69
Chotěboř	6104	70,94	69,73	68,16	66,56	65,43	64,10	63,11	62,37	62,20	61,78	61,22	60,17	60,43	60,05
Jihlava	6105	69,56	67,71	65,82	64,07	62,27	60,46	59,34	58,11	56,97	55,85	55,49	54,72	54,19	54,16
Moravské Budějovice	6106	79,84	77,70	76,51	74,53	73,07	70,69	68,59	67,58	66,06	64,68	63,49	62,33	61,28	60,53
Náměšť nad Oslavou	6107	74,15	73,59	72,00	70,08	69,16	67,58	66,02	65,22	64,20	62,69	61,25	60,88	60,19	59,65
Nové Město na Moravě	6108	71,70	69,31	66,42	64,51	62,63	61,46	61,06	60,78	60,56	59,90	59,85	59,44	58,58	59,01
Pacov	6109	69,22	67,59	65,37	64,24	61,98	60,94	60,36	60,13	59,41	58,43	58,83	58,69	59,07	60,62
Pelhřimov	6110	70,34	68,47	66,38	64,00	62,43	61,22	61,54	60,61	59,77	59,09	58,37	57,46	57,03	56,49
Světlá nad Sázavou	6111	71,04	68,58	66,37	64,90	62,89	61,37	60,39	59,11	57,83	56,42	55,04	54,60	53,59	53,21
Telč	6112	76,30	73,85	72,65	71,43	69,23	68,41	66,80	65,22	64,34	63,24	62,76	62,95	62,30	62,21
Třebíč	6113	73,58	71,13	69,14	67,13	64,80	62,69	61,19	59,73	58,52	57,59	56,89	56,28	55,84	55,71
Velké Meziříčí	6114	75,49	73,32	71,18	69,51	67,67	66,47	65,83	64,78	63,55	62,79	61,69	60,57	59,88	59,79
Žďár nad Sázavou	6115	69,59	67,84	66,04	64,96	63,45	62,19	60,62	60,00	59,52	58,45	58,31	57,76	57,49	57,20
Blansko	6201	68,37	66,60	64,79	62,93	61,77	60,12	59,16	58,10	57,02	56,27	55,90	55,59	55,40	55,15
Boskovice	6202	73,04	70,67	68,55	66,69	65,03	63,43	62,23	60,82	59,46	58,89	57,93	57,48	57,22	57,20
Brno	6203	67,37	65,47	63,66	61,80	60,17	58,36	57,39	56,53	55,69	54,92	54,50	54,28	54,20	53,94
Břeclav	6204	69,39	66,84	64,44	62,27	60,10	57,87	56,62	55,44	54,72	53,76	52,93	52,42	52,30	52,09
Bučovice	6205	74,31	72,12	69,90	68,92	66,75	64,90	63,43	62,38	61,40	60,37	59,34	59,18	57,94	57,11
Hodonín	6206	69,81	67,75	65,57	63,90	61,60	59,49	58,18	56,94	56,21	55,34	53,94	53,00	52,45	52,17
Hustopeče	6207	72,75	70,70	68,52	66,81	64,96	63,30	61,38	59,93	58,50	57,66	56,74	56,25	55,49	55,31
Ivančice	6208	71,12	69,05	66,55	64,79	63,27	61,10	60,34	58,81	57,97	57,02	55,44	55,42	56,32	55,41
Kuřim	6209	68,62	67,20	65,40	64,24	62,96	61,21	60,11	58,94	58,51	57,12	56,01	56,25	56,20	56,95
Kyjov	6210	73,67	71,62	69,39	67,41	65,50	63,53	61,76	60,31	59,17	57,90	57,04	56,54	56,01	55,82
Mikulov	6211	68,91	65,88	63,69	61,36	58,92	56,89	55,39	54,67	53,08	51,53	50,58	49,76	49,23	49,15
Moravský Krumlov	6212	74,42	71,98	70,06	68,34	66,98	65,59	63,07	61,60	60,25	59,59	58,06	57,74	57,32	57,59
Pohořelice	6213	70,90	69,25	66,57	64,37	63,08	61,53	59,95	58,87	58,22	56,79	55,91	56,00	56,73	56,32
Rosice	6214	70,38	68,41	67,45	66,41	64,54	62,92	62,25	61,68	60,90	59,03	58,62	58,21	58,72	58,40
Slavkov u Brna	6215	73,96	72,87	70,60	69,14	66,62	64,96	63,26	61,65	60,50	59,37	57,10	56,13	55,56	55,41
Šlapanice	6216	69,68	68,08	66,44	64,38	62,97	61,38	60,33	59,43	58,60	57,43	56,25	56,39	56,85	56,48

													index ekonom. zatížení						
													1995 až 2019	směrod. odchylka	variační koef.	1995 až 2003	2004 až 2011	2012 až 2008	Skup.
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019									
59,58	60,51	61,09	62,37	63,57	64,60	66,03	67,52	68,97	70,49	71,75	64,02	4,13	6,45	65,37	59,62	66,91	2		
57,88	58,37	58,99	60,00	60,46	61,75	63,61	64,76	65,84	67,07	68,41	62,83	4,12	6,56	65,58	58,58	63,99	2		
58,61	59,81	60,50	61,00	62,48	63,54	65,37	67,74	69,83	71,78	73,76	62,46	4,61	7,38	62,05	58,45	66,94	2		
58,08	58,41	57,74	57,72	58,22	59,30	60,36	61,76	62,75	64,19	65,96	63,01	5,01	7,95	68,14	58,96	61,28	3		
54,64	55,08	55,91	56,69	57,58	58,39	60,38	61,94	64,12	65,21	67,01	60,12	5,20	8,64	63,65	54,86	61,41	4		
54,26	55,11	55,97	56,89	58,26	59,56	61,10	63,06	65,13	67,03	69,04	58,95	4,55	7,72	59,77	54,48	62,51	4		
52,78	53,37	54,27	55,80	57,42	59,47	61,44	64,60	67,00	68,95	70,90	58,74	5,65	9,61	59,88	52,99	63,20	4		
56,88	58,08	57,87	58,92	59,99	61,20	63,00	64,08	66,53	68,63	70,29	61,54	4,39	7,14	63,25	57,07	64,08	2		
60,46	60,86	60,68	61,16	61,93	62,10	62,92	63,68	65,18	67,22	68,91	64,83	4,12	6,35	68,68	61,20	64,14	3		
55,46	56,83	57,74	58,36	59,28	60,28	62,18	63,51	65,66	67,64	68,41	62,19	5,54	8,90	66,26	56,63	63,16	3		
56,96	57,38	57,32	58,19	58,80	59,72	60,89	62,47	64,32	66,24	67,88	62,18	4,61	7,41	65,95	57,81	62,31	2		
57,70	57,39	58,59	58,94	59,65	61,30	61,69	64,05	66,08	68,27	68,96	62,52	4,45	7,12	65,32	58,28	63,62	2		
54,42	55,36	55,39	56,55	57,99	59,09	60,56	61,93	64,38	65,59	66,63	60,34	5,43	9,01	63,99	54,98	61,59	4		
58,61	58,84	59,67	60,23	60,97	61,04	61,96	63,50	65,17	66,23	66,60	63,27	4,39	6,94	67,02	59,10	63,21	2		
55,90	56,15	56,69	57,27	58,51	59,25	60,13	61,52	63,62	64,93	66,45	61,17	4,52	7,39	64,86	56,75	61,46	1		
54,49	55,02	56,22	57,34	58,58	59,38	60,62	62,20	63,53	64,66	66,09	58,84	3,33	5,66	59,40	55,49	61,55	1		
59,47	59,87	60,23	60,60	60,66	61,42	62,18	63,63	65,37	67,32	68,60	63,78	3,98	6,24	67,14	60,06	63,72	3		
53,93	53,47	53,34	54,53	55,51	56,75	57,95	59,64	61,63	62,65	64,14	59,78	5,54	9,27	64,75	54,87	59,10	3		
54,29	55,02	56,19	57,71	59,30	60,25	61,88	63,45	65,89	67,84	69,21	59,22	5,25	8,86	60,45	53,88	63,19	4		
57,95	58,03	58,23	59,78	60,60	61,80	63,18	64,54	66,73	68,63	70,27	62,03	4,02	6,48	63,33	58,15	64,44	2		
57,65	58,32	59,38	60,30	61,30	62,39	63,53	65,08	66,26	68,15	69,28	62,99	4,33	6,88	65,46	58,68	64,54	2		
56,45	57,07	56,93	57,28	57,84	58,34	59,66	61,40	62,98	64,51	66,70	62,49	5,90	9,45	68,15	57,51	61,09	3		
58,53	58,53	59,02	59,57	60,54	61,20	62,24	63,04	64,98	66,01	67,87	63,18	4,56	7,21	66,85	59,04	63,18	2		
56,49	56,83	57,99	58,87	60,04	61,07	62,67	63,94	66,11	67,90	68,81	61,93	4,45	7,19	64,68	57,10	63,68	2		
59,14	60,38	61,28	62,52	63,09	63,97	63,96	65,13	66,68	67,73	68,41	63,31	3,16	4,99	64,71	59,87	65,18	2		
60,00	60,40	61,83	62,14	62,26	63,05	63,99	65,22	66,64	68,56	69,98	64,01	3,32	5,19	65,85	60,73	65,23	2		
54,25	54,99	55,63	56,86	58,00	58,74	60,26	62,19	63,85	65,48	66,82	59,83	4,65	7,78	62,70	54,91	61,52	4		
59,89	59,26	59,26	60,21	60,33	60,31	60,63	61,22	62,66	64,28	65,16	65,60	6,18	9,42	72,73	61,34	61,85	3		
59,53	59,63	59,65	59,58	59,64	59,56	60,51	62,05	63,08	64,35	65,60	63,99	4,60	7,19	69,11	60,43	61,80	3		
58,66	59,27	60,64	61,46	62,14	62,78	63,39	64,56	65,88	67,53	70,02	62,86	3,67	5,83	64,27	59,42	64,72	2		
61,78	62,21	62,14	62,97	63,77	64,53	65,33	66,08	67,88	68,59	70,22	63,22	3,49	5,53	63,25	60,22	66,17	2		
56,21	56,91	58,17	58,99	60,08	60,86	62,03	63,44	65,04	66,11	67,08	61,52	3,88	6,31	63,86	57,47	62,95	1		
53,07	53,53	54,25	54,89	55,66	56,49	58,15	59,99	61,73	64,33	66,41	59,35	5,16	8,69	63,61	54,21	59,71	3		
62,69	62,30	62,58	62,48	62,57	62,26	62,87	63,31	64,81	65,74	67,07	65,61	4,04	6,15	69,80	62,63	63,89	3		
55,80	55,96	55,92	56,34	57,14	57,43	58,66	60,21	62,10	63,84	65,65	60,77	5,13	8,45	65,32	56,25	60,17	3		
59,28	59,25	59,48	59,37	59,97	59,91	60,31	60,88	62,38	63,38	64,56	63,65	4,57	7,17	68,64	60,34	61,35	3		
57,68	57,93	58,98	59,58	60,21	61,19	62,10	63,13	64,79	66,40	68,02	61,74	3,66	5,93	63,80	57,97	63,18	1		
55,93	56,31	57,22	58,06	59,32	60,42	61,94	63,55	65,48	67,54	69,35	60,49	4,40	7,27	62,09	55,97	63,21	1		
57,77	58,40	59,38	59,94	60,67	61,28	62,19	63,34	65,01	66,39	67,75	62,43	4,37	6,99	65,55	58,03	63,32	2		
54,21	54,84	55,79	57,18	58,35	59,52	60,66	61,79	63,24	64,71	66,16	58,99	4,18	7,09	60,71	54,59	61,45	1		
52,13	52,32	52,40	53,32	54,46	55,29	56,45	58,19	59,90	61,89	63,81	57,26	4,96	8,66	60,86	52,54	57,92	5		
57,27	58,36	58,08	57,67	57,96	58,98	59,14	60,34	61,65	62,64	64,56	62,19	4,77	7,67	67,12	58,46	60,37	3		
52,21	52,46	52,55	53,01	53,36	53,91	54,89	56,53	58,39	60,50	62,39	57,46	5,09	8,85	62,16	53,01	56,62	5		
55,33	55,50	55,61	56,35	56,81	57,41	58,29	59,57	61,15	62,43	63,83	60,42	4,98	8,24	65,21	55,99	59,48	3		
55,84	55,85	55,86	56,33	57,15	57,23	58,81	59,68	61,62	63,05	64,84	59,96	4,44	7,40	63,67	55,89	59,84	1		
58,13	58,89	59,79	60,65	61,91	63,06	64,61	65,90	67,45	69,16	70,39	61,99	4,34	7,01	63,02	57,42	65,39	2		
55,77	55,75	56,41	56,93	57,77	58,10	58,92	60,28	61,83	63,27	64,89	61,02	5,10	8,36	65,82	56,41	60,25	3		
49,11	49,32	50,39	51,25	52,75	54,53	55,48	57,61	59,60	62,09	63,79	55,80	5,74	10,29	59,86	49,88	57,14	5		
57,34	56,81	56,92	57,31	57,46	57,70	58,16	59,54	60,71	62,39	63,86	61,63	5,06	8,21	66,92	57,67	59,64	3		
56,66	56,44	54,97	54,40	54,38	54,77	55,95	57,27	59,28	60,45	62,49	59,26	4,50	7,60	63,64	56,23	57,37	5		
59,70	60,15	59,46	60,13	61,22	62,26	63,32	64,46	65,51	67,25	69,17	62,82	3,63	5,78	64,99	59,04	64,17	2		
55,60	55,83	56,55	57,47	57,51	58,07	59,06	61,04	62,82	65,36	66,94	61,74	5,58	9,04	67,06	56,44	61,03	3		
57,91	58,36	58,31	59,73	61,01	62,52	64,02	65,57	67,26	68,73	70,08	61,93	4,43	7,16	63,48	57,25	64,86	2		

Název SO ORP	označ. SO ORP	index ekonomického zatížení													
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tišnov	6217	72,46	70,43	68,40	66,32	64,35	62,96	61,56	61,11	60,39	59,10	58,31	58,32	58,37	57,98
Veselí nad Moravou	6218	72,28	70,21	68,04	66,22	64,06	62,08	60,92	59,67	58,75	57,29	56,66	55,77	55,77	55,64
Vyškov	6219	72,93	70,76	68,54	66,29	64,14	61,86	60,41	59,33	58,08	56,60	55,81	54,95	54,42	53,93
Znojmo	6220	72,73	70,85	68,53	66,28	64,13	61,99	60,23	58,88	57,66	56,45	55,45	54,58	54,27	54,01
Židlochovice	6221	70,75	68,25	66,42	64,09	62,74	60,81	59,22	57,54	56,30	55,04	54,11	53,93	53,81	53,45
Hranice	7101	72,01	69,85	67,23	65,33	63,39	61,83	60,24	59,43	58,47	58,12	57,43	57,18	56,77	56,50
Jeseník	7102	69,28	66,37	63,98	62,03	60,18	58,22	57,15	56,30	55,55	54,42	53,86	53,64	53,15	53,01
Konice	7103	80,57	78,65	76,35	73,57	71,31	69,44	66,91	65,00	63,06	62,03	61,45	60,58	59,88	59,40
Lipník nad Bečvou	7104	75,40	73,89	71,21	69,37	67,13	65,29	63,85	62,01	61,05	59,68	58,06	57,62	57,39	56,35
Litovel	7105	72,27	70,15	68,01	65,79	63,60	61,61	59,71	58,70	57,65	57,17	56,26	56,13	56,24	55,72
Mohelnice	7106	71,72	69,14	66,54	64,46	62,80	60,51	59,00	58,54	57,02	56,00	55,23	55,17	54,99	55,21
Olomouc	7107	69,33	67,18	65,01	62,89	60,83	59,04	57,77	56,53	55,50	54,77	54,34	53,89	53,83	53,63
Prostějov	7108	72,38	70,25	67,98	65,87	63,61	61,84	60,09	58,60	57,56	56,66	56,00	55,55	55,32	55,71
Přerov	7109	66,24	64,25	62,80	61,36	59,96	58,73	57,75	57,00	56,49	55,97	55,81	55,44	55,21	55,03
Šternberk	7110	71,04	68,40	65,54	63,59	61,60	59,60	57,81	56,27	55,63	54,88	53,99	53,65	53,65	53,88
Šumperk	7111	69,42	66,97	64,63	62,65	60,92	59,03	57,67	56,63	55,81	55,19	55,15	55,05	54,94	55,43
Uničov	7112	67,90	65,51	63,71	62,03	60,55	59,49	58,81	57,90	57,05	56,06	56,01	55,58	55,89	55,75
Zábřeh	7113	71,75	69,51	67,38	64,83	62,47	60,90	59,74	58,92	58,20	57,80	56,96	56,62	56,73	56,38
Bystřice pod Hostýnem	7201	70,30	68,25	66,64	64,46	62,80	60,83	59,34	58,65	58,00	57,20	56,55	56,18	55,22	55,42
Holešov	7202	70,91	69,23	68,12	67,17	65,14	63,66	62,61	60,71	59,62	58,71	58,02	57,54	57,21	56,59
Kroměříž	7203	70,63	68,32	66,54	64,47	62,67	60,76	59,46	58,16	57,21	56,19	55,54	54,87	54,49	54,58
Luhacovice	7204	71,49	70,16	67,98	66,91	64,58	62,58	61,68	60,52	59,40	59,04	58,21	57,70	56,75	56,20
Otrokovice	7205	65,02	62,91	60,83	58,71	57,08	55,41	54,00	53,56	52,61	51,98	51,60	51,67	51,62	51,88
Rožnov pod Radhoštěm	7206	65,57	64,22	62,68	61,19	60,30	58,99	58,29	57,51	56,94	56,20	55,49	55,53	55,61	55,31
Uherské Hradiště	7207	69,20	67,24	65,62	63,94	62,16	60,27	59,00	58,19	57,26	56,38	55,78	55,36	55,04	54,95
Uherský Brod	7208	71,08	69,51	67,89	65,77	64,03	62,50	62,11	60,94	60,02	59,34	58,64	57,98	57,65	57,10
Valašské Klobouky	7209	73,78	72,70	71,47	70,11	69,03	67,63	67,34	67,00	65,94	65,24	64,46	63,44	62,66	62,11
Valašské Meziříčí	7210	66,89	64,68	62,83	61,52	59,95	58,61	58,51	58,04	57,55	56,74	56,06	55,61	55,56	55,87
Vizovice	7211	73,03	70,95	68,43	65,97	63,73	60,93	60,04	58,64	57,64	56,64	55,84	55,42	54,78	53,81
Vsetín	7212	69,41	67,38	65,68	63,89	62,08	60,49	59,09	58,04	56,98	56,25	56,05	55,76	55,59	55,58
Zlín	7213	68,15	65,73	63,88	62,28	60,76	59,39	58,80	57,37	56,56	56,37	55,86	55,85	55,80	55,89
Bílovec	8101	67,16	65,72	64,32	62,64	60,89	59,10	58,43	57,86	57,60	56,85	56,58	56,29	56,19	56,45
Bohumín	8102	67,58	65,78	64,14	62,68	60,94	59,44	57,81	56,66	55,28	54,37	53,81	53,12	53,36	53,61
Bruntál	8103	68,27	66,00	63,76	61,61	59,49	57,57	56,24	55,21	54,44	53,31	52,80	52,20	51,99	51,97
Český Těšín	8104	74,27	71,86	69,39	67,01	64,02	61,39	60,42	58,68	57,02	55,39	54,21	52,65	51,82	51,65
Frenštát p. Radhoštěm	8105	71,33	69,18	67,56	65,88	63,56	62,15	60,49	59,65	59,26	57,65	57,04	57,54	57,93	57,86
Frydek-Místek	8106	67,06	65,05	62,93	60,95	59,13	57,69	56,60	55,54	54,28	53,37	52,86	52,84	52,89	52,87
Frýdlant nad Ostravicí	8107	70,90	69,41	67,49	65,15	62,94	60,94	60,41	59,63	58,45	57,14	56,82	56,15	56,08	55,96
Havířov	8108	61,08	60,31	59,63	58,63	57,71	56,82	56,25	55,90	55,35	54,77	54,57	54,35	54,77	54,99
Hlučín	8109	62,64	61,37	60,17	59,62	58,72	57,67	57,17	56,60	55,72	55,16	55,74	56,61	56,74	56,63
Jablunkov	8110	76,62	75,63	74,25	72,53	70,75	68,54	67,74	66,57	64,74	64,24	63,31	62,66	62,19	61,32
Karviná	8111	58,65	57,72	56,70	55,68	54,79	54,23	53,62	53,27	52,85	52,56	52,40	52,46	53,09	53,60
Kopřivnice	8112	67,15	65,12	62,92	61,18	59,59	57,96	57,42	56,66	55,83	55,18	54,82	55,04	54,74	54,50
Kravaře	8113	71,02	69,88	68,23	66,69	64,50	62,17	60,60	59,79	58,79	57,62	57,77	57,74	57,22	56,22
Krnov	8114	70,04	67,74	65,22	63,48	61,54	60,13	58,87	57,40	56,29	55,68	54,99	54,58	54,28	54,86
Nový Jičín	8115	69,87	67,39	64,93	62,96	60,80	58,69	57,47	56,35	55,16	54,13	53,52	53,46	53,39	53,45
Odry	8116	71,59	68,94	66,85	64,75	62,68	60,54	60,05	59,63	57,99	57,37	56,41	56,04	55,95	55,85
Opava	8117	68,91	66,98	65,32	63,28	61,53	59,74	58,59	57,67	56,48	55,75	55,37	55,62	55,17	55,11
Orlová	8118	72,02	70,60	68,63	66,45	64,16	62,13	60,46	59,04	57,31	55,57	54,44	53,46	52,05	51,95
Ostrava	8119	64,01	62,43	60,96	59,48	57,80	56,24	55,66	54,91	54,36	54,00	53,64	53,96	53,98	54,10
Rýmařov	8120	65,79	63,16	60,49	59,49	57,62	56,14	55,44	54,92	54,18	53,45	52,72	52,66	52,03	51,78
Třinec	8121	68,12	66,89	66,05	64,83	63,08	61,86	61,16	60,64	59,77	58,96	58,32	58,45	58,62	58,63
Vítkov	8122	71,38	69,15	67,56	65,26	62,83	60,70	58,79	58,14	57,56	56,90	56,42	56,60	57,33	57,74

													index ekonom. zatížení						
													1995 až 2019	směrod. odchylka	variační koef.	1995 až 2003	2004 až 2011	2012 až 2008	Skup.
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019									
58,68	59,65	60,80	62,32	63,53	64,03	64,83	65,95	67,53	69,17	70,99	63,50	4,33	6,83	65,33	58,90	66,05	2		
55,77	55,48	56,11	56,38	56,84	57,06	57,45	59,02	61,00	62,42	64,26	60,21	4,78	7,94	64,69	56,06	59,30	3		
53,74	54,13	55,19	55,82	56,61	57,01	58,35	59,95	62,08	64,10	65,73	60,03	5,42	9,03	64,70	54,85	59,96	3		
54,14	54,52	54,61	55,30	56,30	57,43	58,81	60,39	62,27	64,30	66,08	60,01	5,48	9,12	64,59	54,75	60,11	3		
53,68	54,59	55,14	56,01	57,02	58,19	59,77	61,82	63,76	65,75	67,29	59,58	5,17	8,67	62,90	54,22	61,20	4		
56,61	57,18	57,01	57,13	57,80	57,97	58,55	59,67	61,04	63,03	64,73	60,58	4,25	7,02	64,20	57,10	59,99	1		
52,89	53,05	54,12	54,44	55,87	57,14	58,67	60,62	62,84	64,95	66,79	58,34	4,89	8,38	61,01	53,52	60,17	1		
59,22	58,64	57,92	57,72	57,91	58,87	60,10	61,62	63,61	65,70	67,09	64,66	6,64	10,26	71,65	59,89	61,58	3		
56,65	56,41	56,61	56,55	56,90	57,00	57,52	58,52	59,96	61,68	62,91	61,56	5,65	9,17	67,69	57,35	58,88	3		
56,03	56,80	57,01	57,55	58,63	59,29	60,69	61,96	64,52	66,27	68,31	61,04	4,87	7,98	64,17	56,42	62,15	4		
55,32	55,54	54,95	54,89	55,39	56,38	57,83	59,14	61,19	62,94	64,22	59,36	4,75	8,01	63,30	55,30	59,00	3		
53,91	54,44	55,06	56,02	57,20	58,41	59,76	61,54	63,66	65,53	67,36	59,10	4,84	8,18	61,56	54,23	61,19	1		
56,42	56,99	57,80	58,87	59,61	60,80	62,09	63,42	65,12	66,62	68,24	61,34	4,92	8,03	64,24	56,31	63,10	4		
55,71	56,41	57,83	58,50	59,60	60,50	61,40	62,57	64,43	65,77	67,41	59,69	3,74	6,26	60,51	55,93	62,52	1		
53,70	54,02	54,62	55,38	56,92	57,72	59,25	61,44	63,54	65,78	67,97	59,19	5,27	8,89	62,16	54,05	61,00	4		
55,58	56,15	56,56	57,23	58,69	60,27	62,09	64,34	66,52	68,55	70,21	60,23	4,97	8,25	61,52	55,51	63,49	4		
55,98	55,82	56,08	56,42	56,77	57,75	58,69	59,53	61,39	62,58	64,61	59,11	3,47	5,87	61,44	55,90	59,72	1		
56,96	56,75	56,46	56,93	58,00	58,88	59,89	61,81	63,51	65,54	67,41	60,81	4,47	7,34	63,75	56,83	61,50	1		
55,64	55,84	56,20	56,41	56,82	57,61	59,20	60,20	62,09	63,93	66,09	60,00	4,33	7,21	63,25	56,03	60,29	1		
56,76	57,08	57,84	58,54	59,64	60,68	61,40	62,68	64,29	65,35	66,47	61,84	4,19	6,78	65,24	57,47	62,38	2		
54,41	54,75	55,85	56,25	57,10	57,77	59,10	60,87	62,98	64,88	67,09	59,80	4,78	8,00	63,14	55,08	60,76	4		
55,69	55,34	55,73	55,98	55,80	55,86	56,79	58,52	60,71	62,79	64,92	60,45	4,74	7,84	65,03	56,83	58,92	3		
52,53	53,08	54,00	54,98	56,64	57,79	59,32	60,95	62,69	64,81	66,86	56,90	4,72	8,30	57,79	52,30	60,50	1		
55,62	55,94	56,68	57,28	58,03	59,36	60,57	61,99	63,87	65,93	68,03	59,48	3,71	6,23	60,63	55,80	61,88	1		
55,00	55,33	55,96	56,66	57,32	57,97	58,90	60,23	62,02	63,88	65,21	59,55	4,15	6,98	62,54	55,47	60,27	1		
57,52	57,98	58,17	58,55	58,94	59,33	60,23	61,54	62,61	64,10	65,90	61,58	3,86	6,27	64,87	58,05	61,40	1		
61,53	60,78	60,61	59,69	59,26	58,52	58,47	58,83	60,00	61,54	62,47	64,18	4,53	7,07	69,44	62,60	59,85	3		
56,17	56,90	58,02	58,92	59,58	60,70	61,40	62,55	63,90	65,65	66,90	59,96	3,52	5,86	60,95	56,37	62,45	1		
53,98	53,85	53,05	53,26	53,47	53,29	54,40	56,25	58,14	59,75	61,29	58,66	5,64	9,61	64,37	54,67	56,23	5		
55,86	56,06	56,81	57,02	57,63	58,43	59,51	60,68	62,40	63,94	65,36	59,84	4,03	6,73	62,56	56,00	60,62	1		
56,13	56,54	57,34	58,26	59,22	60,12	61,38	63,38	65,46	67,48	69,72	60,31	4,25	7,05	61,43	56,22	63,13	1		
56,77	57,15	57,41	57,44	57,54	58,38	58,79	60,24	62,11	63,93	65,42	59,65	3,32	5,56	61,52	56,71	60,48	1		
54,00	54,50	55,53	55,44	56,19	56,95	57,88	59,13	60,90	62,21	64,05	58,21	4,17	7,17	61,15	54,04	59,09	1		
51,96	51,91	52,03	52,53	53,97	55,19	56,88	58,50	60,55	62,49	64,57	57,02	4,93	8,64	60,29	52,27	58,08	5		
51,37	51,26	51,89	52,34	53,75	53,98	55,16	57,40	59,59	61,60	63,46	58,46	6,61	11,31	64,89	52,53	57,16	3		
57,18	57,98	58,48	58,70	58,74	58,70	59,87	61,01	62,37	64,14	65,94	61,21	3,97	6,48	64,34	57,71	61,18	1		
53,13	53,55	54,67	55,12	55,78	56,37	58,00	59,32	61,07	62,96	64,59	57,55	4,29	7,45	59,92	53,27	59,15	1		
56,23	56,45	57,22	57,84	58,72	59,34	61,01	62,68	64,67	66,40	68,98	61,08	4,61	7,54	63,92	56,51	62,45	4		
55,31	56,07	57,62	57,81	58,54	59,38	60,30	61,56	62,99	64,48	65,70	58,20	3,13	5,38	57,96	55,31	61,35	1		
57,10	57,08	56,76	56,24	56,79	57,24	58,65	60,02	62,16	62,98	64,47	58,40	2,53	4,33	58,85	56,48	59,82	1		
60,28	58,69	57,59	56,55	56,66	57,17	57,27	58,16	59,59	60,79	62,49	63,85	6,07	9,51	70,82	61,29	58,59	3		
54,31	55,32	56,83	56,79	57,33	57,69	58,42	59,34	60,64	62,34	63,39	56,16	3,04	5,42	55,28	53,82	59,49	1		
54,41	54,51	54,62	54,54	55,38	55,98	57,52	59,10	60,88	62,39	64,47	58,08	3,78	6,52	60,43	54,73	58,78	5		
55,24	54,26	53,43	52,84	53,24	54,00	55,11	56,12	57,71	59,01	60,97	59,21	5,13	8,67	64,63	56,19	56,13	5		
54,74	55,05	55,77	56,64	58,10	59,27	60,67	62,49	64,83	66,52	68,35	59,90	4,83	8,07	62,30	54,99	62,11	4		
53,71	54,08	54,62	55,88	57,20	58,26	59,66	61,44	63,49	65,42	67,47	58,91	5,05	8,57	61,51	53,80	61,10	1		
55,64	55,88	56,12	56,87	56,74	57,86	59,23	61,03	63,07	64,29	66,11	60,30	4,49	7,45	63,67	56,16	60,65	1		
54,84	54,87	55,20	55,63	56,50	57,55	58,68	60,56	62,60	64,62	66,40	59,32	4,33	7,29	62,05	55,24	60,32	1		
51,30	50,92	51,19	51,10	51,41	51,83	52,67	53,67	55,08	57,23	58,85	57,34	6,42	11,20	64,53	52,61	53,98	5		
54,33	54,89	55,38	55,93	56,86	57,75	58,85	60,14	61,79	63,22	64,79	57,58	3,49	6,07	58,43	54,28	59,92	1		
52,54	52,69	52,97	53,28	55,03	56,45	58,63	60,96	63,99	66,49	69,09	57,28	5,00	8,73	58,58	52,60	60,49	1		
58,47	58,53	59,16	58,71	59,13	59,98	60,75	62,05	63,56	64,90	66,53	61,49	3,06	4,98	63,60	58,64	61,95	1		
57,85	57,72	57,87	57,98	59,39	60,06	60,86	61,93	63,27	65,43	67,50	61,05	4,27	7,00	63,49	57,30	62,05	1		

KARTOGRAFICKÝ PROJEKT

Cíl mapy

Mapa *OBYVATELSTVO ČESKA: Index ekonomického zatížení v období 1995–2019* je výsledkem spolupráce odborníků z Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a odborníků z Katedry demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Cílem mapy je jednoduchým a názorným způsobem seznámit uživatele s územní variabilitou indexu ekonomického zatížení v Česku. Jedná se o v současnosti často charakteristiku, která úzce souvisí s procesem demografického stárnutí. Ve vyspělých zemích dochází v souvislosti s poklesem intenzity plodnosti ke snížení váhy dětské věkové skupiny v prvním členu výpočtu ukazatele ekonomického zatížení a naopak k nárůstu zastoupení seniorské věkové skupiny vyjádřené druhým členem. V České republice činil k 1. 1. 2019 index ekonomického zatížení 66,3, k 1. 1. 1995 byla hodnota podobná a činila 68,3, nicméně došlo ke změně struktury. Zájmovým obdobím je rozmezí let 1995 a 2019. K účelu prezentace problematiky související s vývojem indexu ekonomického zatížení slouží celkem osm dílčích tematických map.

Mapa je určena odborné i laické veřejnosti. Pro základní práci s mapou není potřeba hlubších znalostí geodemografie, všechny postupy a potřebné informace jsou popsány přímo v mapové kompozici. V doprovodném textu je poměrně podrobný výklad, který interpretuje prezentovaná data a vysvětluje obsah map.

Mapa je sestavena ve formě posterového produktu, jehož přehledové užití (čtení, analýza a interpretace informací jako celku pro celé mapované území), stejně jako detailní užití (čtení, analýza a interpretace detailních informací základní mapovací jednotky), je nejefektivnější ze vzdálenosti jednoho až jednoho a půl metru.

Názvy a tematické zaměření map

Hlavní název mapy *OBYVATELSTVO ČESKA: Index ekonomického zatížení v období 1995–2019* vymezuje věcné vyjádření mapované problematiky. Mapa znázorňuje především vývoj hodnot indexu ekonomického zatížení ve sledovaném období, ale v doprovodném textu je vysvětlen i princip výpočtu nejen tohoto indexu, ale také indexu závislosti dětí nebo indexu závislosti seniorů. Mapy prezentují hlavní téma z více pohledů, a to na úrovni obcí a SO ORP.

Hlavní mapa *Index ekonomického zatížení v obcích 1995 a 2019* znázorňuje s podrobností na obce hodnotu, která udává podíl součtu počtu obyvatel ve veku 0 až 19 a 65 a více roků. V mapě jsou grafem znázorněny

hodnoty indexu ekonomického zatížení pro jednotlivé roky za správní obvody obcí s rozšířenou působností. Z důvodu nulových hodnot počtu obyvatel nebyly výpočty provedeny pro vojenský újezd Březina a část bývalého vojenského újezdu Brdy.

Série vedlejších map *ZVývoj indexu ekonomického zatížení ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností* prezentuje vývoj ve třech časových etapách, jejichž vymezení je založeno na demografické analýze. Prostřednictvím tří map je znázorněna změna indexu ekonomického zatížení mezi roky 1995 a 2005, 2005 a 2010, 2010 a 2019. Především v posledním časovém úseku je přitom zřejmé, že došlo k velmi výraznému zhoršení situace a nárůstu indexu ekonomického zatížení. Obecně v průběhu sledovaného období 1995–2019 docházelo na většině území Česka nejdříve k postupnému snížení indexu ekonomického zatížení a později k následnému růstu téměř k původním hodnotám. Mapy srovnávající hodnoty výše uvedených roků jsou doplněny dvěma mapami vývoje změny indexu ekonomického zatížení, kdy znázorněná hodnota udává rozdíl dvou indexů změny. Čím je hodnota vyšší, tím větší změna mezi sledovanými obdobími nastala.

Mapa uzavírající část kompozičního pásu s mapami vývoje indexu ekonomického zatížení v SO ORP znázorňuje poměr mezi posledním a prvním rokem sledovaného období 1995–2019 a vyjadřuje koeficient změny. V celém sledovaném období, tedy mezi roky 1995 a 2019, došlo na většině území k pozitivnímu vývoji indexu ekonomického zatížení, kdy u 30 správních obvodů obcí s rozšířenou působností došlo ke snížení indexu ekonomického zatížení o více než 10 p. b., u 119 obvodů došlo ke snížení indexu ekonomického zatížení do 10 p. b. a pouze u 56 obvodu došlo naopak k růstu indexu ekonomického zatížení.

Poslední mapa *Typy obcí podle trendu vývoje indexu ekonomického zatížení* znázorňuje výsledky provedené datové syntézy. Podle vývoje indexu ekonomického zatížení v jednotlivých letech a za použití metody shlukové analýzy (vzdálenost dcorr a Wardova metoda seskupování) byly obce rozděleny do pěti vývojových typů. Tyto jsou v doprovodném textu dále charakterizovány. Doprovodná grafika ilustruje, jaký podíl obyvatelstva Česka žije v jednotlivých typech obcí a jaký podíl z celkového počtu obcí dané typy reprezentují.

Stanovení měřítka map

Měřítko hlavní mapy 1 : 500 000 bylo zvoleno s ohledem na snadnou čitelnost a praktickou využitelnost prezentovaných informací. Současně toto měřítko

odpovídá většině map vydaných v edici M·A·P·S. Měřítko je provedeno v grafickém i číselném provedení. Mapy znázorňující změnu indexu ekonomického zatížení s podrobností na SO ORP v dílčích časových obdobích, stejně jako mapy znázorňující změnu mezi těmito obdobími, jsou v měřítku 1 : 4 000 000. Mapa agregující data z hlavní mapy na podrobnost SO ORP je v měřítku 1 : 2 000 000. Toto měřítko bylo zachováno i pro mapu typů obcí.

Zvolené měřítko umožňuje znázornění výsledků demografického výzkumu. Topografický podklad je jednoduchý s ohledem na výslednou přehlednost a čitelnost.

Kartografické zobrazení

Mapy byly pro tisk vytvořeny v zobrazení UTM v souřadnicovém systému WGS84.

Kompozice

Mapa obsahuje všechny základní kompoziční prvky. Hlavní mapa zaujímá ústřední prostor mapového listu ve standardizovaném formátu A0, vedlejší mapy a jsou umístěny v logické sousednosti. Název map vyjadřuje hlavní věcné vymezení. Měřítka map jsou provedena v číselné i grafické podobě. Legendy tematického obsahu map jsou umístěny vždy v sousedství souvisejících map. Legenda hlavní mapy má infografickou podobu, kdy výška jednotlivých polí současně prezentuje celkový počet obcí v dané kategorii hodnot vitálního indexu. Jednotná tiráž obsahuje všechny nezbytné autorské, sestavitelské a vydavatelské informace.

Nadstavbové kompoziční prvky mapy tvoří textová pole, grafy a názorná infografika. Úvodní textové pole vysvětluje prezentovanou tematiku a popisuje nejdůležitější aspekty v období 1995 až 2019. V graficky oddělených sektorech jsou u map další textová pole, vysvětlující vždy tematicky příbuzné mapy. Dopravné texty mají metodický a vysvětlující obsah, je v nich nastíněna i interpretace obsahu map. S indexem ekonomického zatížení přímo souvisí věková struktura, ta je proto ilustrována infografikou v pravém horním rohu mapové kompozice a ukazuje rozdíl ve struktuře na počátku a na konci sledovaného období.

Grafické provedení a kompozice odpovídají designu zvolenému pro prezentaci výsledků projektu GEODEMO.

Obsah map

Dílčí mapy celkové kompozice *OBYVATELSTVO ČESKA: Index ekonomického zatížení v období 1995–2019* poskytují přehled o územní variabilitě a vývoji indexu ekonomického zatížení ve sledovaném období. Výzkum

přinesl řadu významných poznatků, které mohou být podkladem dalšího rozhodování a plánování nejen v oblasti lokálního vývoje, ale i na celostátní úrovni. Podrobnost na území obcí a SO ORP umožňuje identifikovat místní specifika a odlišnosti.

Výběr metod kartografického vyjádření a znakový klíč

Pro vyjádření informací v mapách byly použity běžně používané metody tematické kartografie (Voženílek, Kaňok a kol., 2011). Znakový klíč všech map byl zvolen s důrazem na uživatelskou srozumitelnost a přehlednost. Hlavní snahou autorů bylo, aby i uživatel bez podrobnější znalosti demografie byl schopen z mapy informace správně získat a interpretovat.

Barvy byly vybírány tak, aby názorně ukazovaly pozitivní nebo negativní vývoj, v případě hlavní mapy se jedná o hnědofialovou pro negativní vývoj a jasnou zelenou pro pozitivní vývoj (tedy nárůst nebo pokles indexu). Stejná barevná stupnice je použita u agregovaných map za SO ORP. U map změn mezi dílčími sledovanými obdobími je zvolena pouze monochromatická stupnice, protože je znázorněna pouze velikost změny, která mezi obdobími nastala. Volba barev je přizpůsobena také grafickému designu, kdy jednotlivé mapy realizované v rámci projektu GEODEMO měly základní rozlišení podkladové barvy pro jednodušší rozlišení a přehlednost. U map typů bylo zvoleno pět kvalitativně odlišných barev pro různé skupiny SO ORP.

Barvy pro znázornění topografického podkladu byly zvoleny s ohledem na grafickou náplň mapy (bílá barva nejmenších územních jednotek pro odlehčení grafické náplně) a s ohledem na design celé mapové kompozice (modrá pro znázornění vyšších územních celků) s využitím tloušťky tahu podle hierarchie znázorněného jevu.

Použitá data

Mapy znázorňují výsledky demografického výzkumu zpracované v rámci projektu GEODEMO (projekt podpořený Grantovou agenturou České republiky č. 18-12166S *Prostorová diferenciace a vizualizace geodemografických procesů se zaměřením na domácnosti ve stárnoucí populaci České republiky*).

Primární data pro analýzy pochází z Českého statistického úřadu. Tato data byla následně analyzována na Katedře demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy a poté byl společně s pracovníky Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci vytvořen koncept pro mapové kompozice a data byla vizualizována vhodně zvolenými metodami.

Prostorová data byla získána při realizaci projektu od pracovníků Zeměměřického úřadu, přičemž se v první fázi jednalo o historická data obcí, která byla následně sjednocena do tzv. *makroobcí* porovnatelných v průběhu celého sledovaného období, což je podrobně popsáno v úvodu této publikace. Další topografická data byla verifikována a upravena podle databáze ArcČR 3.3 (Data ArcČR © ČÚZK, ČSÚ, ARCDATA PRAHA, 2016).

Použitá technologie

Základní analýzy a zpracování dat byly provedeny v softwaru *Statistica*. Dílčí výpočty byly realizovány v prostředí open-source aplikace *RStudio* a také v běžném prostředí *MS Excel*. Prostorová data a prostorové analýzy byly zpracovány v prostředí *ArcGIS Pro*. S využitím *ArcGIS Pro* byly sestaveny i samotné mapové výstupy. Všechny grafy byly překresleny nebo upraveny v aplikaci *Adobe Illustrator* s cílem unifikace jejich grafického provedení. Specifický způsob vyjádření vývoje vitálního indexu na úrovni SO ORP v hlavní mapě

prostřednictvím grafů, byl realizován manuálně s využitím kombinace softwaru *MS Excel* a *Adobe Illustrator*.

Grafická úprava a finální příprava mapového výstupu i publikace pro tisk proběhla v programech *Adobe Illustrator* a *Adobe InDesign* ze softwarového balíku *Adobe Creative Cloud*.

Organizační a technické zabezpečení

Odborné demografické zpracování dat provedl autorský kolektiv Katedry demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy pod vedením prof. RNDr. Jitky Rychtaříkové, CSc. Zpracování prostorových dat, prostorové analýzy a následné vizualizace realizoval autorský kolektiv Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci pod vedením prof. RNDr. Vítka Voženílka, CSc.

Kartografické zpracování a návrh znakového klíče tematických map vytvořili RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M. a prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.

MAP DATA VISUALIZATION RECORD M·A·P·S Num. 16

Index ekonomického zatížení v obcích 1995–2019

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprvek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
index ekonomického zatížení	IEZ_ORP	primární data ČSÚ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	bod	SO ORP	hodnoty indexu ekonomického zatížen za SO ORP		graf: barva: 0-0-0-100 (CMYK), tloušťka: 1,8 pt halo: 1,2 pt, výplň: 0-0-0-0 (CMYK) průhlednost halo: 50 % osy: barva: 0-0-0-80 (CMYK), tloušťka: 0,4 pt halo: 0,6 pt, výplň: 0-0-0-0 (CMYK)
index ekonomického zatížení	IEZ_obce	primární data ČSÚ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	obec	polygon	obec, hodnota indexu ekonomického zatížení		výplň: 32-32-16-0 (CMYK) výplň: 22-22-11-0 (CMYK) výplň: 14-14-7-0 (CMYK) výplň: 9-9-5-0 (CMYK) výplň: 7-0-14-0 (CMYK) výplň: 12-0-24-0 (CMYK)
hranice ORP	Hranice_ORP						font: Myriad Pro Condensed, výplň: 0-0-0-100 (CMYK) velikost: 6,4 pt halo: 1 pt, výplň: 0-0-0-0 (CMYK)
státní hranice	Stat		ZU	linie	typ státní hranice		výplň: 100-0-0-20 (CMYK), tloušťka: 3 pt
krajská hranice	Lemovka		vlastní	polygon	outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)		výplň: 50-0-0-10 (CMYK)
hranice ORP	Hranice_kraj		ZÚ	linie	-		barva: 100-0-0-20 (CMYK), tloušťka: 2 pt
hranice ORP	Hranice_ORP		ZÚ	linie	-		font: Myriad Pro Condensed, výplň: 0-0-0-100 (CMYK) velikost: 12 pt

Vývoj indexu ekonomického zatížení ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprvek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
index ekonomického zatížení	IEZ_ORP	primární data ČÚ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	polygon	50 ORP, hodnota indexu ekonomického zatížení	výplň: 130 a více	výplň: 33-32-16-0 (CMYK)	
				120-130		výplň: 22-22-11-0 (CMYK)	
				110-120		výplň: 14-14-7-0 (CMYK)	
				100-110		výplň: 9-9-5-0 (CMYK)	
				95-100		výplň: 7-0-14-0 (CMYK)	
				90-95		výplň: 12-0-24-0 (CMYK)	
				85-90		výplň: 17-0-34-0 (CMYK)	
				80-85		výplň: 24-0-48-0 (CMYK)	
				75-80		výplň: 31-0-62-0 (CMYK)	
				70-75		výplň: 42-0-84-0 (CMYK)	
				65-70		výplň: 50-0-100-5 (CMYK)	
				65 a méně		výplň: 50-0-100-20 (CMYK)	
krajská města	Kraj-DefiniciBod	ArČR 4.0	bod	primární data ZÚ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	-	obrys: 0-20-0-60 (CMYK), velikost: 24 pt, tloušťka obrys: 0,5 pt	Myriad Pro Condensed, minusky (Praha verzálky), výplň: 0-20-0-60 (CMYK), velikost: 7,5 pt halo: výplň: 0-0-0-0 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt
obce s rozšířenou působností	IEZ_ORP				-	-	Myriad Pro Condensed, minusky (Praha verzálky), výplň: 0-20-0-60 (CMYK), velikost: 7 pt halo: výplň: 0-0-0-0 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt
státní hranice	Stat	ZÚ	linie		typ	státní hranice	barva: 100-0-0-20 (CMYK), tloušťka: 1 pt
Lemovka	vlastní		polygon		outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)		výplň: 50-0-0-10 (CMYK)
krajská hranice	Hranice_kraj	ZÚ	linie		-		barva: 60-0-0-15 (CMYK), tloušťka: 1 pt

Vývoj změny indexu ekonomického zatížení ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprvek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
změna indexu ekonomického zatížení	IEZ_ORP	primární data ČÚJ, zpracováno v rámci projektu GEODEMO	polygon	změna indexu ekonomického zatížení mezi roky	30 a více 20–30 10–20 10 a méně	výplň: 40-20-0-0 (CMYK) výplň: 30-15-0-0 (CMYK) výplň: 20-10-0-0 (CMYK) výplň: 10-7-0-0 (CMYK)	obrys: 0-0-0-0 (CMYK), tloušťka obrys: 0,5 pt
krajská města	Kraj-DefiniciBod	ArcCR 4.0	bod	-	-	Myriad Pro Condensed, minusty (Praha verzálky), výplň: 0-20-0-60 (CMYK), velikost: 7,5 pt halo: výplň: 0-0-0-0 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt	obrys: 0-20-0-60 (CMYK), velikost: 2,4 pt, tloušťka obrys: 0,5 pt
státní hranice	Stat	ZÚ	linie	typ	státní hranice	barva: 100-0-0-20 (CMYK), tloušťka: 1 pt	-
krajská hranice	Lemovka	vlastní	polygon	outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)		výplň: 50-0-0-10 (CMYK)	-
	Hranice_kraj	ZÚ	linie	-	-	barva: 60-0-0-15 (CMYK), tloušťka: 1 pt	-

Typy obcí podle trendu vývoje indexu ekonomického zatížení

Jev	Vrstva	Zdroj dat	Geoprvek	Rozlišovací atribut	Znak	Parametry znaku	Parametry popisu
typy obcí podle vývoje indexu ekonomického zatížení	IEZ_TYP	zpracováno v rámci projektu GEODEMO	polygon	TYP 1		výplň: 40-20-0-0 (CMYK)	
			Skupina/typ	TYP 2		výplň: 0-50-40-0 (CMYK)	
				TYP 3		výplň: 20-40-0-0 (CMYK)	
				TYP 4		výplň: 30-0-60-0 (CMYK)	
				TYP 5		výplň: 0-10-60-0 (CMYK)	
				dáta nejsou k dispozici		výplň: 0-0-0-10 (CMYK)	
státní hranice	Stat	ZÚ	linie	typ	státní hranice	barva: 80-31-4-0 (CMYK), tloušťka: 1 pt	-
	Lemovka	vlastní	polygon	outside buffer vrstvy Stat (2,5 km)		výplň: 40-0-0-0 (CMYK)	-
krajská hranice	Hranice_kraj	ZÚ	linie	-		barva: 80-31-4-0 (CMYK), tloušťka: 1 pt	-
hranice ORP	Hranice_ORP	ZÚ	linie	-		barva: 0-0-0-0 (CMYK), tloušťka: 0,5 pt	Myriad Pro Condensed, minuscely (Praha verzálky), výplň: 0-0-0-100 (CMYK), velikost: 7 pt
							halo: výplň: 0-0-0-0 (CMYK), průhlednost: 50 %, šířka: 1,2 pt

SHRNUTÍ

Cílem publikace *Obyvatelstvo Česka v období 1995–2019* je představit vybrané důležité demografické charakteristiky, které jsou významné pro pochopení demografického přechodu v posledních desetiletích v České republice. Hlavními tématy jsou vitální index, podíl osob ve věku 65 a více let v populaci a index ekonomického zatížení, a to s důrazem na studium vývoje předmětných ukazatelů. V rámci výzkumu byly zkoumány změny populačních procesů v prostoru a čase na úrovni obcí a správních obvodů obcí s rozšířenou působností, v doprovodném odborném textu je k mapám formulována i interpretace nejdůležitějších poznatků.

Velká pozornost je věnována problematice demografického stárnutí v obcích, a to studiem dynamiky jejich věkových struktur v období jak od roku 1950 do roku 2020 (úvod publikace), tak ve sledovaném období 1995–2019.

V kapitole M-A-P-S- Num. 14 je představen vitální index a jeho vývoj. Jsou analyzovány příčiny změn a součástí je typizace obcí podle trendu vývoje vitálního indexu do dvou skupin a čtyř dílčích typů. Kapitola rozšiřuje odborný text na mapovém posteru *Obyvatelstvo Česka: Vitální index v období 1995–2019*.

Kapitola M-A-P-S- Num. 15 je zaměřena na věkovou strukturu populace. Kromě tradiční věkové pyramidy se obsah zaměřuje na problematiku demografického

stárnutí, největší prostor je proto věnován vývoji podílu osob ve věku 65 a více let. Součástí je typizace obcí podle vývoje tohoto podílu do pěti dílčích typů. Kapitola rozšiřuje odborný text na mapovém posteru *Obyvatelstvo Česka: Věková struktura v období 1995–2019*.

Kapitola M-A-P-S- Num. 16 představuje problematiku demografického stárnutí v kontextu vývoje indexu ekonomického zatížení. Součástí je také analýza vývoje tzv. dětské složky, tedy věkové skupiny od 0 do 15 nebo 19 roků. Typizace obcí přinesla nové poznatky o pěti rozdílných skupinách, které jsou charakteristické trendem vývoje indexu ekonomického zatížení ve sledovaném období. Kapitola rozšiřuje odborný text na mapovém posteru *Obyvatelstvo Česka: Index ekonomického zatížení v období 1995–2019*.

Součástí dílčích kapitol je i *Map Data Visualization Record*, což je záznam použitého znakového klíče při tvorbě map (Vondráková a Voženílek, 2015). Cílem tohoto záznamu je umožnění realizace stejné (podobné, aktualizované) mapy i v budoucnu při zachování jednotného vzhledu.

Publikace je velmi bohatá na grafy a tabulky, což je dán tematickým zaměřením a potřebou prezentace vstupních a výstupních dat tak, aby bylo možné prezentovanou problematiku dále studovat a pochopit všechny potřebné souvislosti.

PODĚKOVÁNÍ

Publikace vznikla na základě řešení projektu č. 18-12166S **Prostorová diferenciace a vizualizace geodemografických procesů se zaměřením na domácnosti ve stárnoucí populaci České republiky**, podpořeného Grantovou agenturou České republiky.

Tvorba syntetických mapových výsledků byla realizována v rámci projektu č. 18-05432S **Prostorová syntéza založená na pokročilých metodách geocomputation**, podpořeného Grantovou agenturou České republiky.

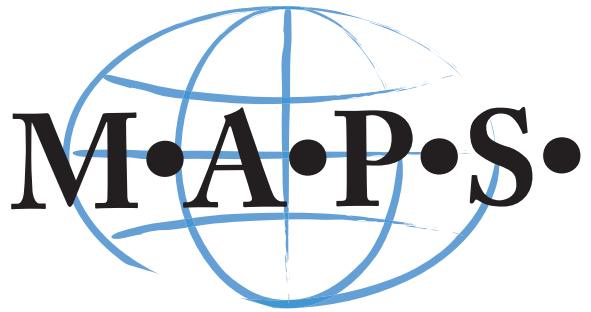
SUMMARY

The aim of the publication Population of the Czech Republic in the period 1995–2019 is to present selected important demographic characteristics that are significant for understanding the demographic transition in the last decades in the Czech Republic. The main topics are the vital index, the percentage of people aged 65+ in the population and the economic burden index, with an emphasis on the study of the development of the relevant indicators. As part of the research, changes in population processes in space and time at municipalities and municipalities with extended competition were investigated. The interpretation of the most important findings is also formulated in the accompanying text on the map posters. Considerable attention is paid to the issue of demographic ageing in municipalities, namely by studying the dynamics of their age structures in the period from 1950 to 2020 (introduction to the publication) and the monitored period 1995–2019 (M·A·P·S chapters). Chapter M·A·P·S Num. 14 presents the vital index and its development. The causes of the changes are analyzed, and the analysis also includes the typification of municipalities according to the trend of the development of the vital index into two groups and four sub-types. The chapter expands the content of the map poster Population of the Czech Republic: Vital Index in the period 1995–2019. Chapter M·A·P·S Num. 15 is focused on the age structure of the population. In addition to the

traditional age pyramid, the content focuses on the issue of demographic ageing, so the largest space is devoted to the development of the percentage of people aged 65+. It includes the typification of municipalities into five sub-types. The chapter expands the content of the map poster Population of the Czech Republic: Age structure in the period 1995–2019. Chapter M·A·P·S Num. 16 presents the issue of demographic ageing in the context of the development of the economic burden index. It also includes an analysis of the development of the so-called children's component, i.e. the age group from 0 to 15 or 19 years. The typification of municipalities brought new knowledge about five different groups, which are characteristic of the development trend of the economic burden index in the monitored period. The chapter expands the content of the map poster Population of the Czech Republic: Index of economic burden in the period 1995–2019. The sub-chapters also include the Map Data Visualization Record, which presents the map symbology used in maps. The goal of this record is to enable the realization of the same (similar, updated) map in the future while maintaining a uniform appearance. The publication is rich in graphs and tables due to the thematic focus and the need to present the input and output data so that it is possible to study the presented issues further and understand all the necessary relations.

INFORMAČNÍ ZDROJE

- Český statistický úřad. Historie statistiky v Čechách od roku 1918. Online. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/historie_statistiky_v_cechach_do_roku_1918
- PÁSZTO, V., NÉTEK, R., VONDRAKOVÁ, A., VOŽENÍLEK, V. Municipalities in the Czech Republic—Compilation of "a Universal" Dataset. *Data*. 2020, 5(4) ISSN 2306-5729. Dostupné z: doi:10.3390/data5040107
- VONDRAKOVÁ, A., VOŽENÍLEK, V. Concept of a Formalized Record of GIS Data Visualization for Map Creation. In *Proceedings of the 15th International Multidisciplinary Scientific Geoconference SGEM*, Albena, Bulgaria, 18–24 June 2015; pp. 765–770. ISSN 13142704.
- VOŽENÍLEK, V., KAŇOK, J. a kol. *Metody tematické kartografie: vizualizace prostorových jevů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci pro katedru geoinformatiky, 2011. ISBN 978-80-244-2790-4.

EDICE M·A·P·S.

Ediční řada M·A·P·S· (Map and Atlas Product Series) je určena k podpoře publikační činnosti pracovníků a studentů Katedry geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. V rámci Ediční řady M·A·P·S· je možné publikovat výsledky dosažené při vědecko-výzkumné činnosti a studiu na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci ve formě mapy, souboru map nebo atlasu (v analogové či digitální formě). Všechny tituly procházejí recenzním řízením dvěma nezávislými oponenty (kartografem a tematikem) a jsou vydávány přednostně ve Vydavatelství Univerzity Palackého.

Licenční nakladatelské smlouvy jsou uzavírány v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským. Vydání publikace se řídí směrnicí rektora UP č. B3-14/7-SR *Ediční činnost Univerzity Palackého v Olomouci*.

V ediční řadě bylo dosud bylo publikováno 16 titulů.

Edice získala ocenění Mapa roku České kartografické společnosti.

Tituly v ediční řadě M·A·P·S·

- Voženílek, V., Šaradín, P. a kol. (2009): Atlas voleb do Zastupitelstva Olomouckého kraje 2000, 2004 a 2008 (M·A·P·S· 1)
- Burian, J. a kol. (2010): Vývoj města Olomouce v letech 1930–2009 na základě analýzy funkčních ploch (M·A·P·S· 2)
- Květoň, V., Voženílek, V. (2011): Klimatické oblasti Česka: klasifikace podle Quitta za období 1961–2000 (M·A·P·S· 3)
- Pászto, V., Brychtová, A. a kol. (2012): Obce České republiky – příslušnost k venkovskému a městskému prostoru k 31. 12. 2010 (M·A·P·S· 4)
- Vondráková, A. a kol. (2012): Dopravní dostupnost Prahy – časová dostupnost v silniční a železniční síti v roce 2012 (M·A·P·S· 5)
- Bělka, L., Voženílek, V. (2016): Prototyp topografické ortofotomapy 1 : 25 000: SOLNICE M-33-069-A-d (M·A·P·S· 6)
- Bělka, L., Voženílek, V. (2016): Prototyp topografické ortofotomapy 1 : 5 000: SOLNICE (M·A·P·S· 7)
- Samec, P. a kol. (2016): Zóny ohrožení lesů České republiky (M·A·P·S· 8)
- Samec, P. a kol. (2016): Růstové podmínky lesů České republiky (M·A·P·S· 9)
- Samec, P. a kol. (2016): Stav ekosystémů České republiky (M·A·P·S· 10)
- Hudeček, T. a kol. (2016): Atlas dopravní dostupnosti v České republice (M·A·P·S· 11)
- Vondráková, A., Voženílek, V., Rychtaříková, J. (2016): Atlas vysokého školství v České republice 2001–2014 (M·A·P·S· 12)
- Kolejka, J. a kol. (2018): Postindustriální krajina Česka: typologie na základě identifikace a vymezení z roku 2012 (M·A·P·S· 13)
- Vondráková, A., Rychtaříková, J., Voženílek, V., Pászto, V. (2021): Obyvatelstvo Česka – Vitální index (M·A·P·S· 14)
- Vondráková, A., Rychtaříková, J., Voženílek, V., Pászto, V. (2021): Obyvatelstvo Česka – Věková struktura (M·A·P·S· 15)
- Vondráková, A., Rychtaříková, J., Voženílek, V., Pászto, V. (2021): Obyvatelstvo Česka – Index ekonomického zatížení (M·A·P·S· 16)

Obyvatelstvo Česka v období 1995–2019

prof. RNDr. Jitka Rychtaříková, CSc.¹

RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.²

prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.²

Mgr. Vít Pászto, Ph.D.²

¹ Katedra demografie a geodemografie, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Karlova
Katedra geoinformatiky, Přírodovědecká fakulta, Univerzita Palackého v Olomouci

Výkonný redaktor: prof. RNDr. Jan Hlaváč, Ph.D.

Předseda redakční rady M·A·P·S.: prof. RNDr. Vít Voženílek, CSc.

Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Slavík

Technická redaktorka: RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.

Publikace neprošla jazykovou úpravou.

1. vydání

Olomouc 2021

© Univerzita Palackého v Olomouci, 2021

ISBN 978-80-244-6063-5

Mapy a doprovodná publikace vznikly za podpory projektu Grantové agentury České republiky č. 18-12166S
Prostorová diferenciace a vizualizace geodemografických procesů se zaměřením na domácnosti ve stárnucí populaci České republiky.

Vydala Univerzita Palackého v Olomouci pro Katedru geoinformatiky.

www.vydavatelstvi.upol.cz

ISBN 978-80-244-6062-8 (soubor)

PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Katedra demografie a geodemografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlové je jediné pracoviště v České republice s **akreditovaným studijním programem v oboru demografie** ve všech stupních studia. Jako jediné pracoviště v České republice tak vychovává od školního roku 1990/1991 studenty v bakalářském, magisterském i doktorandském studiu.

Na katedře je také soustředěn **největší objem výzkumu v oblasti populační problematiky**. Členové katedry se věnují vědecké práci na mezinárodní úrovni a pravidelně se zúčastňují vědeckých konferencí a symposií. V současnosti je vědecký výzkum na katedře zaměřen především na změny v populačním vývoji České republiky po roce 1989.

Katedra patří jako jediné pracoviště v České republice do mezinárodní sítě 30 prestižních evropských demografických pracovišť. Katedra také spolupracuje s celou řadou zahraničních univerzit, například Institut de Démographie de l'Université Catholique de Louvain-la-Neuve (Belgie), Ecole de Hautes Etudes Sociales (Francie), Université de Paris I Panthéon – Sorbonne (Francie), University of Amsterdam; Erasmus University of Rotterdam (Nizozemsko), University of Copenhagen (Dánsko). Mezi spolupracující vědecké ústavy patří například Institut National d'Etudes Démographiques (Francie), The Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute (Nizozemsko) a Bundesinstitut für Bevölkerungswissenschaft (Německo).

KATEDRA GEOINFORMATIKY

Univerzita Palackého v Olomouci | Přírodovědecká fakulta

Katedra geoinformatiky Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci je ve svém obooru známým a uznávaným subjektem. Tento kredit získala především aktivní účastí na vrcholných odborných akcích, řešením odborných studií a grantů, bohatou publikační činností a řadou odborných aktivit (pořádáním konferencí, vydáváním vedeckých monografií, map a atlasů, členstvím ve vrcholných orgánech odborných společností geografů, kartografů a geoinformatiků).

Katedra se **odborně profiluje zejména v oblasti kartografické tvorby map** (v edici M-A-P-S například *Klimatické oblasti Česka podle Quitta*, *Topografické ortofotomapy*, *Postindustriální krajiny Česka*) a **atlasů** (*Atlas podnebí Česka*, *Hranicko*, *Atlas fenologických poměrů Česka*, *Atlas dopravní dostupnosti ČR*, *Atlas vysokého školství aj.*) a **v oblasti geoinformačních technologií**. Vedle vědeckovýzkumných grantů a kartografických projektů byly na Katedře geoinformatiky řešeny projekty věnované pokročilým výpočetním metodám při odhalování prostorových vazeb v přírodních a socioekonomických systémech.

Katedra aktivně spolupracuje s řadou významných domácích pracovišť (např. Český hydrometeorologický ústav, Český statistický úřad, Český úřad zeměměřický a katastrální, Krajský úřad Olomouckého kraje, Magistrát města Olomouce) a mnoha zahraničními univerzitami (např. v Salzburgu, Londýně, Bochumi, Lipsku, Krakově, Budapešti, Vídni, Paříži, Valencii, Istanbulu).

